

TOM MARSHALL

VALÓBAN SZABAD

Minden jog fenntartva. Jelen kiadvány egyetlen része sem sokszorosítható, nem tárolható számítógépben, és nem terjeszthető sem mechanikus vagy elektronikus formában, fénymásolatban, vagy bármilyen más módon a kiadó előzetes hozzájárulása nélkül. Rövid idézetek illusztráció céljából felhasználhatók.

Az igei idézetek, ha külön nincs jelölve, a Károlyi Bibliafordításból származnak.

Fordította: Lukács Tibor

 MAGYAR KERESZTÉNY KULTÚRÁÉRT

ALAPÍTVÁNY

TARTALOM

I. RÉSZ

Első fejezet A keresztény és gondolkodása

Második fejezet A megvakított elme

Harmadik fejezet A megújult elme

II. RÉSZ

Negyedik fejezet És mi van az érzéseinkkel?

Ötödik fejezet Hol rontottuk el?

Hatodik fejezet Érzelmi sérülés

Hetedik fejezet A belső sérülés gyógyulása

Nyolcadik fejezet A belső gyógyulás folyamata

Kilencedik fejezet Hogyan éljünk együtt érzéseinkkel?

III. Rész

Tizedik fejezet Az akarat szabadsága

Tizenegyedik fejezet Az erők harca a Mindenségben

Tizenkettedik fejezet Isten válasza a testnek

Tizenharmadik fejezet Az újszövetségi szabadság megtapasztalása

IV. Rész

Tizennegyedik fejezet Szabadság arra, hogy önmagad légy

Tizenötödik fejezet A bukott én

Tizenhatodik fejezet Az én felszabadulása

Tizenhetedik fejezet A felszabadult én

V. RÉSZ

Tizennyolcadik fejezet A Szellemből fakadó élet

Tizenkilencedik fejezet A felfordított ember

Husadik fejezet A visszafordult ember

Huszonegyedik fejezet Az emberi szellem működései

Huszonkettedik fejezet A szellem és lélek kapcsolata

Huszonharmadik fejezet A lelkiismeret és az akarat

Huszonnegyedik fejezet Isten imádása és az érzelmek

Huszonötödik fejezet A testté lett Ige

I. RÉSZ

Első fejezet

A keresztény és gondolkodása

Nagyon hálásak lehetünk ma, hogy a Szent Szellem kegyelmes mozgása az Egyházban újra felszínre hozza a szellemi tapasztalatok valóságát. Az evangéliumot nemzedékeken keresztül túlnyomóan értelmi és erkölcsi elméletek gyűjteményeként mutatták be. Mostanában ismerjük fel azt, amit a Szentírás mindig is világosan állított, hogy az Isten ismerete elsősorban az ember szellemének szóló kinyilatkoztatás, nem pedig értelmének adott információ.

...Amiket szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknek. Nekünk azonban az Isten kijelentette az ő Szelleme által ...Érzéki természeti ember pedig nem foghatja meg az Isten Szellemének dolgait: mert bolondságok néki; meg sem értheti, mivelhogy szellemileg vizsgálhatók.

(1Korintus 2:9, 10, 14.)

Ennek messzeható következményei vannak egész keresztény tapasztalatunkra vonatkozóan. A bibliai hit például nem ugrás a sötétbe; nem annak eltökélése, hogy bizonyíték nélkül hisz. Ellenkezőleg, a hit szilárd bizonyítékon nyugszik: ez a hit válasz Isten kinyilatkoztatott akaratára, melyet szellemünk „meglát”, ahogy Pál erről az 1Korintus 2-ben beszél. Az Újszövetség hitről szóló fejezete, a Zsidó 11. is aláhúzza, hogy a hit „látás”.

Ez a kinyilatkoztatásból fakadó ismeret azonban nem érhető el intellektuális gondolkodással, és amint erre Pál rámutat, azt természetes elménk nem is tekinti megbízhatónak. Ezért azok a keresztények, akik az evangéliumot majdnem teljesen értelmükkel közelítik meg, a hitet gyakran nagy problémának találják. Egy barátom az ilyen embereket „értelmileg hátrányos helyzetű keresztényeknek” nevezi. Az értelem gyakran útban van és elnyomja a hitet.

Nos, mindebben sok az igazság, de ez nem a teljes igazság. Beleeshetünk abba az éppen olyan veszélyes tévedésbe is, hogy csak a szellemre van szükségünk ahhoz, hogy az Úrral járjunk - feledjük el értelmünket, az csak bajt okoz! Ha nagy az ész, nagyok a problémák; kevés ész, kicsik a problémák; nincs ész, nincsenek problémák! Végzetes lehet, ha így ellene vagyunk az értelemnek.

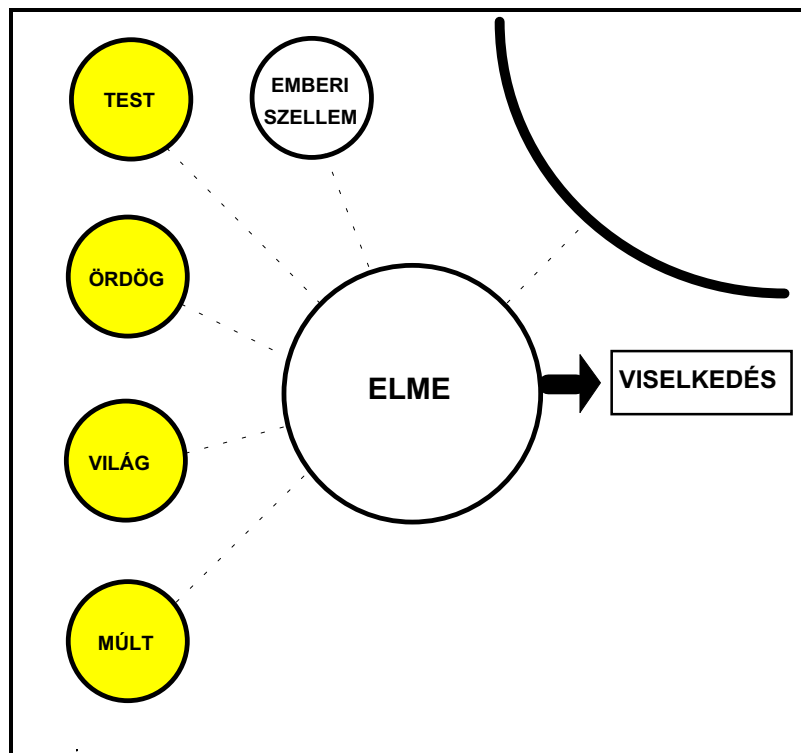
Az ember elméje továbbra is a világmindenség stratégiai csatateré. Az elme fölötti uralomért folyó harc valójában az ember fölötti uralomért zajlik. A keresztényeknek ma világosan meg kell érteniük az emberi elme feladatát, a problémákat, amelyekkel az elme szembe kerül és - ami a legfontosabb - azt, hogyan gondoskodott Isten az elme megváltásáról.

AZ ELME FELADATA

Az elme a személyiség fő kommunikációs központja. Az, ami az elménkben folyik, alapvetően meghatározza személyiségünket. A Példabeszédek 23:7. így szól: „Mert, mint ahogy gondolkodik...magában, olyan ő.” Gondolataink meghatározzák tetteinket, tetteink pedig azt, hogy mivé válunk.

És látta az Úr, hogy megsokasodott az ember gonoszága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz. (1Mózes 6:5.)

Az elme kommunikációs központjába különböző forrásokból információk, benyomások és üzenetek egész tömege áramlik be. Ezeket az adatokat az elme folyamatosan elemzi, értékeli és döntéseket hoz velük kapcsolatban. Sok adatot - valószínűleg a nagy többséget - az elme kirotálja, vagy figyelmen kívül hagyja; másokat megfontol és elutasít; néhányat elraktároz későbbi felhasználásra; a kiválasztottakat viszont döntésre az akarat elé terjeszti. Az elfogadott információk végül valamiféle viselkedést eredményeznek. Az 1. ábra rajza ábrázolja ezt a folyamatot.

1. ábra - Az elme feladata

GONDOLATVILÁGUNK

Az fenti ábra azonban gondolkodásunk még egy nagyon fontos szempontjára is felhívja a figyelmet. Ha meg akarjuk érteni azokat a problémákat, amelyekkel elménkben találkozunk, meg kell találnunk gondolataink és benyomásaink áradatának forrását. Más szavakkal: honnan jön gondolkodásunk nyersanyaga?

Jézus mondta: „*Nem jó fa az, amely romlott gyümölcsöt terem; és nem romlott fa az, amely jó gyümölcsöt terem. Mert minden fa az ő tulajdon gyümölcséről ismertetik meg...*” (Lukács 6: 43-44.)

Vizsgáljuk meg ezeknek a forrásoknak némelyikét kissé részletesebben!

A világ. A külső környezetünkből származó információk az érzékszerveken keresztül jutnak el az elméhez. Ezek közül sok erkölcsileg semleges, vagy nem is erkölcsi jellegű: például az időjárás, a feleségünk ruhájának a színe, vagy az étel íze. Mindazonáltal az információ lehet érdekes, ijesztő, örömdetes, vagy humoros.

A világ fogalmához tartozik az is, amikor Jézus azt mondja, hogy annak „*cselekedetei gonoszok*” (János 3:19.). Ez a „világ” magába foglalja az Isten ellen lázadó és az Ő életétől elidegenedett emberi magatartás teljességét. Magába foglalja az emberi élet kultúráját, gazdasági rendszerét, műszaki képességeit és politikáját. Naponta találkozunk ránk gyakorolt nyomásával, befolyásával, értékítéletével, véleményeivel és hírverésével. A rádión, a televízión, a könyveken, a beszélgetéseken és az újságokon keresztül elménk ezeket a nézeteket és szemléletmódot kapja. Ne legyenek téveszméink a világ valódi természetéről!

„Tudjuk, hogy Istentől vagyunk, és az egész világ a gonoszságban vesztegel.” (1János 5:19.)

„...Az az antikrisztus szelleme, amelyről hallottátok, hogy eljő; és most e világban van már.” (1János 4:3.)

Meggyőződésem, hogy a keresztények nem vizsgálják meg eléggé azt, amit látnak és hallanak. A hírközlés módszerei sokszor olyan vonzóak, hogy elkápráztatnak minket, és nem fedezzük fel valódi tartalmát annak, amit elének tárnak. Gondolkodásunk elferdülhet anélkül, hogy ennek tudatára ébrednénk.

Gondolataink világi beállítottságát nem hagyjuk el automatikusan, amikor kereszténnyé válunk. Emlékszem, egyszer Hollandiában egy összejeövetelen felállt egy fiatal ember és megvallotta: „Négy éve vagyok keresztény, de az Úr ezen a héten mutatta meg nekem, hogy végig úgy gondolkodtam, mint egy pogány.”

A test. A „test” szó, ha erkölcsi, vagy szellemi értelmében használjuk, nem az emberi testet jelenti; nem a külső világot, inkább a belsőt; nem a külső környezetet, inkább a belső berendezkedést. Az Újszövetségben a „test” foglalja össze az emberi kielégüléshez szükséges minden vágyat, kívánságot, szükségletet és hajtóerőt. A bűnbeesés révén az emberben levő bűn fogalmává vált.

„Ezt a szabályt ismerem fel tehát, hogy amikor azt akarom tenni, ami helyes, ott van velem a gonosz is. Lényem legmélyén teljesen egyetértek Isten Törvényével; de képességeimben felfedezek egy másik törvényt is, amely harcban áll értelmem törvényével és a képességeimben levő törvénynek - a bűn törvényének - fogságába vet engem.”

(Róma 7:21-23. Weymouth angol fordítása alapján.)

Jakab 1. részében, a kísértésről szóló klasszikus elemzésben, a test elsődleges szerepet játszik. A 14-15. versek kijelentik:

„Hanem mindenki kísértetik, amikor vonja és édesgeti a tulajdon kívánsága. Azután a kívánság megfogván, bűnt szül; a bűn pedig teljességre jutván, halált nemz.”

A testről megtudjuk, hogy Isten ellensége és ebben javíthatatlan.

„...A test gondolata ellenségeskedés Isten ellen; minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti. Akik pedig testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt.” (Róma 8:7-8.)

A testnek kielégüléséhez először az elmét kell foglyul ejtenie. Minden bűn, ahogyan erre Jézus a Hegyi Beszédben rámutatott, először is az elmében bűn.

A Sátán. Az ördög hozzáférhet az ember elméjéhez. Akár tetszik, akár nem, ez a körülmény része annak a helyzetnek, amelybe beleszülettünk. Pál világosan felismerte, hogy a keresztények elméjét is támadás érheti az ördög részéről.

„Félek azonban, hogy amiként a kígyó a maga álnokságával megcsalta Évát, akként a ti gondolataitok is megrontatnak és eltávolodnak a Krisztus iránt való egyenességtől.”

(2Korintus 11:3.)

Az ördög az elménket, mint belépési pontot, kísértések beplántálására használja. A keresztényeket néha szörnyen kiborítják az elméjükbe toluló borzalmas, rettenetes gondolatok: „Hogyan lehetek Isten gyermeke, amikor ilyen iszonyú dolgokat gondolok?” Az ilyen gondolatok sokszor egyáltalán nem belőlünk fakadnak, bármilyen gonosz is a test, hanem az ördögtől. Nem vagyunk felelősek azokért a gondolatokért, mert nem belőlünk erednek - de azért már felelősek vagyunk, ha dédelgetjük őket, mert ez már tőlünk függ.

A Szentírás felfedi az elménk ellen irányuló háromrétű sátáni haditervet:

1. *Sugallat.* A Márk 8. része elmondja, hogy amikor Jézus világosan beszélt tanítványaival a keresztről, Péter félrevonta Őt és megpróbálta Jézust eltántorítani. Jézus azonnal rájött, honnan erednek Péter gondolatai: „Távozz tőlem, Sátán...”

Az ördög célja az, hogy az elmébe ültetett gondolatok végül bűnt szüljenek. Az Ap. Csel. 5-ben Péter megfelelő távlatba helyezi Anániás bűnét, aki a földjéért kapott pénzzel kapcsolatban a közösséget becsapta. „Anániás, miért foglalta el a Sátán a te szívedet, hogy megcsald a Szent Szellemet ...?”

2. *Beavatkozás.* Az ördög ki akarja verni Isten Igéjét az ember elméjéből. A Márk 4:15. (a mag, amely az út mellé esett) azokról szól, akikbe az Ige elvettetett: „..., de mihelyst hallják, azonnal eljő a Sátán és elragadja a szívökbe vetett Igét.”

3. *Uralom.* Ez az ördög végső célja, amikor az elmét foglyul ejti és elárasztja kényszerítő, mániákus gondolatokkal. Az ezzel a problémával terhelt embereket „az ördög törben tartja, a maga fogságában, hogy az ő akaratát cselekedjék” (2Tim. 2:26.).

Az emberi szellem. Az elme nyitva áll az emberi szellemből jövő üzenetek és benyomások özöne előtt is. Fontos megértenünk, hogy noha az embert az Efézus 2:1. úgy írja le, mint aki „halott az ő vétkeiben és bűneiben”, az újjá nem teremtetett ember szelleme továbbra is létezik. Az embernek megvan a szelleme. A Bibliában az élet és a halál mindig a kapcsolat függvénye. Az élet a Krisztuson keresztül Istenhez való kapcsolódás, Aki a teremtésen felül álló Élet Forrása. A halál az Istentől való elszakítottság a bűn miatt.

Az emberi szellem tehát, noha a halál állapotában van, tovább létezik és működik. Képes a szellemi világhoz kapcsolódni. Mivel azonban az ember a halál állapotában van, csak olyan szellemi lényeket tud elérni, akik szintén a halál állapotában vannak, vagyis a gonosz szellemeket. A Biblia ezért tiltja a spiritizmus és a jóslás minden formáját, mert az ember nagyon sérülékeny az okkult szolgálattal szemben ezeken a területeken.

Az emberi szellemből az elmébe a következőképp jutnak el az üzenetek:

1. *A lelkiismeret hangja.* A lelkiismeret nem Isten hangja, nem is tévedhetetlen, hanem az emberi szellem működése, amely képes felfogni az általános, erkölcsi igazságot és azt viselkedésünk egyes eseteire alkalmazni. A lelkiismeret megnézi, amit tenni akarunk és amit tettünk és azt mondja: „Ez rossz”, vagy „ez jó” (Róma 2:15.).

2. *Beleézés.* Ez az az azonnali ítélet, bepillantás, vagy megérzés, ami közvetlenül, bármilyen látható közbevetett gondolati lépés nélkül merül fel bennünk. Ez a beleézés meghatározhatatlan serkentésektől, hirtelen és alkotó jellegű, villanásszerű megértésekig terjedhet. Gondolj arra, hogy itt nem a Szent Szellem hangjáról beszélünk, hanem csupán a természetes emberi szellem egyszerű működéséről. Némelyek érzékenyebben látják meg a dolgokat, mint mások. Sok nő sokkal intuitívabb, mint a legtöbb férfi; sok esetben ezért is szellemibbek a nők, mint a férfiak.

Isten hangja. Az embernek, minden bűne és lázadása ellenére sem sikerült soha kikerülnie Isten hatóköréből. Ez az ember egyetlen reménye. Amikor Isten Önmagához hívja az embert, az ember hallótávolságra van Istentől. Úgy érintkezünk Istennel, hogy mindketten a szellemünkkel keressük a másikat. A Szent Szellem Isten felénk való kinyúlása. „*A Szellem*” - mondta Jézus - „*az Atyától származik*” (János 15:26.).

Néha talán az Isten ítéletére válaszoló, fájdalmasan felébredt lelkiismeretünkben ismerjük fel az Ő hangját, néha közvetlen ráérző benyomás által. A keresztény számára elsődlegesen fontos, hogy ismerje Isten hangját és hogy azt el tudja választani, meg tudja különböztetni az elméjében versengő benyomásoktól. „A juhok - mondta Jézus - követik a Pásztort, mert ismerik a hangját; és idegent egyszerűen nem követnek, mert nem 'ismerik' az idegen hangját”. (János 10:27, 5.). A megújult elme központi kérdése, hogy mi módon oszthatók el az értelmi akadályok az Isten hangja meghallásának útjából.

A múlt. Az eddig említett források mellett az idő dimenziójával is számolnunk kell.

Más szavakkal, az elme nem csak a jelenből kap jelzéseket, hanem a múltból is, emlékek formájában. Van, amire megpróbálunk emlékezni, mások kéretlenül és akarattunk ellenére jönnek elő. A múltbeli bukások vádolnak minket. Régi bánatok tovább fájnak. Rég elveszített örömök kínoznak, vagy olyan álmok és törekvések kísértenek minket, amelyek sosem valósultak meg.

Némelyeknél a múlt gyakorolja a legerősebb hatást. Ennek oka az, hogy az emlékezet hajlamos válogatni az emlékekben. A pusztában vándorló izraeliek elégedetlenségének legtermékenyebb talaja az volt, hogy visszaemlékeztek a „rég szép” egyiptomi napokra: a halakra, amelyeket ingyen fogyaszthattak Egyiptomban, az uborkákra, a dinnyékre, a fokhagymára, a vöröshagymára és póréhagymára (4Mózes 11:5.). No és mi van a rabszolgasággal...a vályogtéglákkal és a meggyilkolt csecsemőkkel?

Az emlékezetnek természetesen pozitív hatása is van. A múltbeli áldások emléke élénkítheti jelen hitünket és engedelmisségünket. Izrael visszaesésének idején a próféták állandó felhívása ez volt: „Emlékezzetek...!” „Emlékezzetek, hogyan hozta ki az Úr atyáinkat Egyiptomból, emlékezzetek, hogyan vezette őket a pusztában; emlékezzetek, hogyan vitte be őket az Ígéret Földjére!” És Jézus szavai az utolsó vacsorán: „*Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre*” (Lukács 22:19.) megerősítik az Isten-központú emlékezet megszentelő erejét.

Mindezek után elmondhatjuk azonban, hogy az elme valódi problémája nem az, hogy mennyi, vagy milyen összetett információt kell feldolgoznia. Fel kell fedeznünk a valódi problémát.

Második fejezet

A megvakított elme

Az eddigiekben láttuk, hogy az elme feladata a benyomások, üzenetek és értesülések végtelen folyamának befogadása, értékelése és továbbítása. Az elme ezt naponta nem egyszer, hanem ezerszer teszi meg. Elménk akkor sincs teljesen kikapcsolva, amikor alszunk. Úgy tűnik, egyes részei napi 24 órán át folyamatosan dolgoznak. Az elmének viszont nem a beáramló üzenetek mennyisége és különbözősége jelent valódi nehézségeket, hanem valami más. A Biblia nélkül nem jönnénk rá, hogy az ember elméjével valami történt. Lássuk hát, mi a probléma gyökere!

A Róma 6:16. rendkívüli fontossága sok éven át elkerülte figyelmemet.

„Avagy nem tudjátok, hogy a kinek oda szánjátok magatokat szolgálkúl az engedel-mességre, annak vagytok szolgálai, akinek engedelmeskedtek; vagy a bűnnek halálra, vagy az engedelmességnek igazságra?”

Ennek az alapelvnek lényegét ezzel a négy szóval fejezhetjük ki: **az engedelmisség tekintélyt teremt.**

Más szavakkal, az válik meghatározóvá életünkben, aminek rendszeresen engedelmeskedünk. Voltaképpen engedelmisségünk állítja fel, erősíti meg azt a tekintélyt, aminek aláveti magát.

Ezt az alapelvet akkor tanultam meg, amikor egy kávéház üzemeltetésében segítettem az új-zélandi Wellingtonban a „Teen Challenge” nevű szervezetnél. A kávéház egy régi faépület egyik emeleti termében volt a Cuba utcában. Éppen november 5. (Guy Fawkes napja) előtti péntek este volt, amikor a tűzoltók könnyen elérhetők. Ezen a bizonyos estén a terem tömve volt a motoros bandák némelyikébe tartozó kölykökkel. Kilenc óra körül valaki égő petárdákat kezdett dobálni. Ettől megrémültem, mert szinte már láttam magam előtt, ahogy az öreg épület lángra lobban, a keskeny lépcső leszakad és az utca tele lesz holttestekkel. Mielőtt valóban ráébredtem volna, mit teszek, felugrottam a kis színpadra, lehalkítottam a hangszalagról szóló zenét és bejelentettem: „Most már elég! Ha még egy ilyen ostobaságot tesztek, bezárom a boltot, és mindannyian mehettek az utcára!”

Aztán még egyszer megnéztem, milyen nagydarab némelyik fickó az én kb. 165 centimhez képest. (Úgy tűnik, mostanában az ifjú nemzedék sokkal nagyobbra nő, mint elődei!) A kisebbek közül néhányan simán el tudtam volna bánni - egyszerre eggyel! Visszamentem a konyhába, és elkeseredetten imádkoztam: „Uram, kérlek, ne legyen több petárda!”

Gondolom, csak annyi ideig volt csend, ameddig a petárdakereskedő cigarettája parazsával meggyújtott egy újabb köteg robbanószert. Röhögés hallatszott. Sikítózó lányok és sok kíváncsi, várakozó arc fordult felém, lesve, mit fogok most tenni.

Most kutyaszorítóban voltam, mert előzőleg már kijelentettem, mire számíthatnak. Megpróbáltam sokkal magabiztosabbnak látszani, mint amilyen voltam, felmentem a színpadra, kikapcsoltam a zenét és így szóltam: „Erről van szó. Mára bezárunk. Kifelé! Mindenki!”

Több, mint 50 százalékgig biztos voltam benne, hogy összetörik a berendezést. Megdöbbenésemre mégis felálltak - mind az ötvenen, vagy hatvanan -, és morgolódva, panaszkodva leözönlöttek a lépcsőkön, le a város hideg utcáira. Utánuk szaladtam és bezártam az ajtót arra az esetre, ha netán mégis vissza akarnának jönni!

Miközben fölmásztam a lépcsőkön, megköszöntem az Úrnak, hogy hatalmát gyakorolta ezek fölött a fickók fölött, de Ő így felelt: „Nem az Én tekintélyem volt ez, hanem a tiéd.” Elkezdte megmutatni nekem, hogyan működik ez az alapelv, és ez azóta is radikális hatással van az életemre. Ezekre a kölykökre valóban az a **tekintély hatott, amit ők adtak nekem.** Kezdttem rádöbbenni, mire gondolt Pál, amikor a Róma 6. említett versét leírta.

A következő történt: mióta a kávéházban segédkeztem, voltak bizonyos dolgok, amiket nem engedtem meg a gyerekeknek; például nem engedtem, hogy az asztalra tegyék a lábukat. (Elvégre az asztalok kicsik voltak, a lábuk pedig többnyire nagy!) Azt sem engedtem, hogy a zongora billentyűit püföljék, vagy a barátnőikkel csókolózzanak. Sok félénk gyerek volt köztük, zord külső mögé bújva. Mivel e dolgok egyike sem volt túl fontos nekik és mivel - úgy gondolom - tudták, hogy valóban törődöm velük, megszokták, hogy azt teszik, amit mondok. Ezekkel az engedelmisségi lépésekkel pedig engem teljesen akaratlanul is valódi tekintéllyel ruháztak fel. Az előállott helyzetben az általuk létrehozott tekintély valahogyan túl erős volt ahhoz, hogy ne engedelmeskedjenek.

Megtanítottak nekem egy fontos bibliai alapelvet: a tekintély az engedelmisségen alapszik. Aminek rendszeresen engedelmeskedünk, az kötelező hatalmat kap az elménk fölött. Ha azt akarjuk, hogy Isten Igéjének tekintélye legyen az életünkben, ezt csak egy módon érhetjük el: engedelmeskedjünk neki! Ha azt akarjuk, hogy a Szent Szellemnek tekintélye legyen az életünkben, erre is csak egy mód van: engedelmeskedjünk Neki! Ha mindig engedelmeskedünk a félelem, a kétség, vagy neheztelés jelzéseinek, akkor vajon minek lesz hatalma elménk fölött? A félelemnek, a kétségnek és a neheztelésnek.

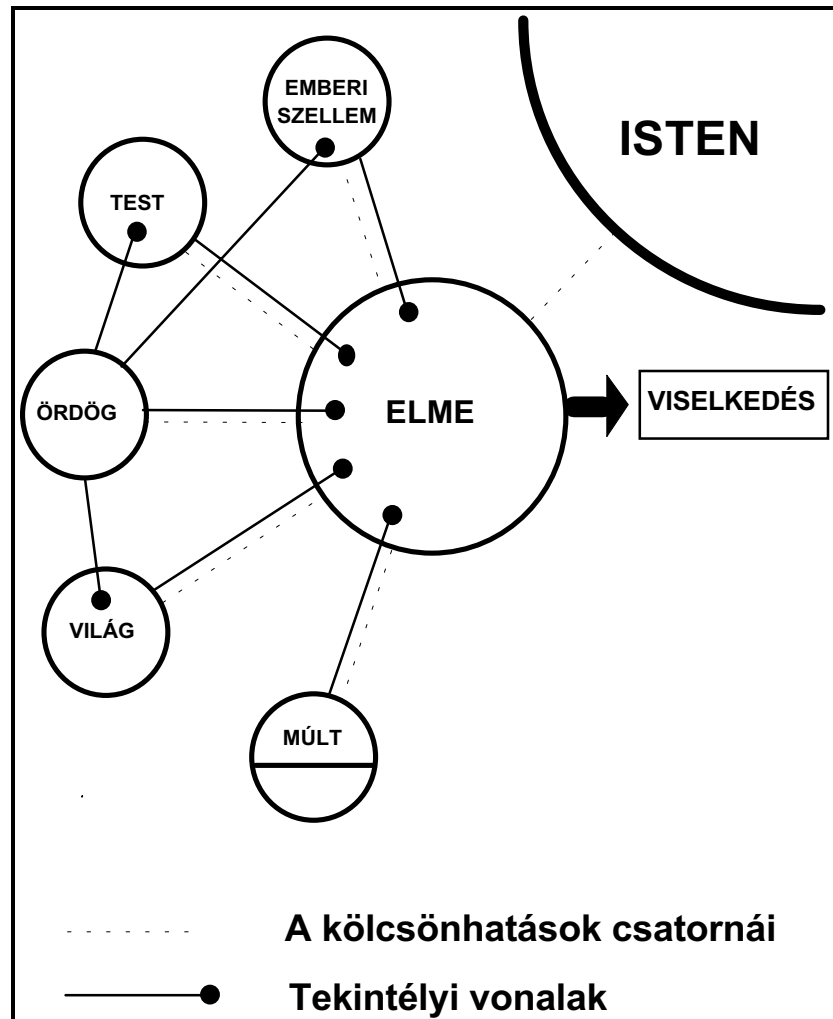
KI RAGADTA MEG A HATALMAT?

Kezded már érteni az emberi elmében lévő probléma valódi természetét? Nem csupán a kísértésről van szó. A valódi probléma az, hogy az ember azáltal, hogy engedelmeskedett ezeknek a kísértéseknek, megköötő hatalmat hozott létre bennük és forrásukban, tehát ezek kormányozzák és uralják elméjét.

Az ember a következő tekintélyeknek, fennhatóságoknak adott helyt elméjében:

A világnak. Az ember engedelmissége által a világ több lett, mint a kísértések külső forrása. A világ a maga értékrendjével, szabványjaival, erkölcsével belénk hatolt. Azok az alapvető feltételezések, amelyek gondolatainkat és hozzáállásunkat befolyásolják, elhitetik velünk, hogy boldogságunk és jólétünk azon múlik, hogy mit tudunk magunknak megszerezni. Isten nem fér bele a terveinkbe. Gondolkodásunk a világhoz hasonul.

A testnek. Ugyanígy kapott hatalmat az elme fölött a test is, amely vele született módon ellenáll Isten dolgainak. Önmagunk javát keressük és önközpontúságunk alapján hozzuk meg döntéseinket, ítéleteinket. Pál kifejezése szerint, a Róma 8:7. egyik fordításában az elme „a testre irányul” és ezzel automatikusan az Isten ellensége.

2. ábra - Az újjá nem teremtetett elme

Az ördögnek. Amikor megadtuk magunkat a világ rendjének, ezzel megadtuk magunkat a Sátánnak is, aki a világ kormányzója. A test boldogan enged a világ önközpontú filozófiájának, és hasonlóképpen a Sátánnak is lehetőséget ad arra, hogy kifosszon minket. Ilyen tehát az ember végzetes és halálos helyzete, amit a 2. ábra is mutat.

„Ti is holtak valátok a ti vétkeitek és bűneitek miatt, melyekben jártatok egykor e világ folyása szerint, a levegőbeli hatalmasság fejedelme szerint, ama szellem szerint, aki most az engedetlenség fiaiban munkálkodik; Akik között forgolódtunk egykor, mi is mindnyájan a mi testünk kívánságaiban, cselekedvén a testnek és a gondolatoknak akaratját, és természet szerint haragnak fiai valánk, mint egyebek is.” (Efézus 2:1-3.)

Az ördög a neki adatott hatalmat végzetes módon arra használta fel, hogy az emberi elmét Isten ellenében bezárja. Az elme vak az igazsággal szemben. A Biblia világosan kijelenti, hogy az ember elsődleges nehézsége az Evangéliummal kapcsolatban nem az, hogy nem hajlandó elhinni, hanem az, hogy képtelen megérteni.

„E világ istene megvakította a hitetlenek elméit, hogy ne lássák a Krisztus dicsőséges evangéliomának világosságát, a ki az Isten képe.” (2Korintus 4:4.)

Gyakran ráébredünk ennek igazságára, amikor az embereknek Krisztusról beszélünk. Hallják szavainkat, nyelvtanilag értik az elmondottakat, de a szavakban rejlő igazságot valami miatt egyáltalán nem fogják fel. Ezt a vakságot Sátán tervelte ki, és az emberi ékesszólás és meggyőző képesség teljesen képtelen rajta áthatolni.

Így hát az ember helyzete reménytelen. Az ember nem tudja megtalálni Istent, mert az elméjében levő sátáni uralom vakságban tartja az isteni igazsággal kapcsolatosan. Az ember még ha akar sem tud kiszabadulni elméjének ebből a kötelékéből, mert egy hatalom alatt van, amely nem engedi el.

Még az is lehet, hogy büntudatot okoz az emberben az a küzdelem, amellyel szabadulni próbál gyűlölt gondolataitól, mert ezt a törvényesen fölötte álló hatalommal szembeni lázadásnak látja.

MEGTÉRÉS: A GONDOLKODÁS MEGVÁLTOZÁSA

Mindezeket szem előtt tartva lényeges az, hogy a megtérésre használt eredeti újszövetségi szó, a „metanoia” alapjelentése a „gondolkodás megváltozása”. Dicsőség Istennek! Az ördög szorítása az ember elméjén erőtlenné válik a világ világosságának jelenlétében. *„És a világosság a sötétségben fénylik, mert a sötétség soha nem tudta legyőzni”* (János 1:5. Az angol változat szerint.).

A Szent Szellem minden sátáni képesség ellenére képes behatolni a megsötétedett elmébe, hogy megtérésre hívja az embert. Az ember önmagában olyan tehetetlen, hogy még a megtérés is az Isten ajándéka. A jeruzsálemi apostolok és atyafiak, miután hallották Péter beszámolóját a Szent Szellem kitöltetéséről a Kornéliusz háza népére, ezt a következtetést vonták le: *„Eszerint hát a pogányoknak is adott az Isten megtérést az életre!”* (Ap. Csel. 11:18.).

Pál ugyanígy értelmezi az ember helyzetét, amikor Timóteusnak ír. Azt tanácsolja Timóteusnak, hogy az ellenszegülőket szelíden igazítsa helyre:

„Ha talán adna nekik az Isten megtérést az igazság megismerésére, És felocsudnának az ördög töréből, foglyokká tétetvén az Úr szolgálja által az Isten akaratára.” (2Timóteus 2:25-26.).

Amikor az ember megtér és személyes bizalma megnyilatkozásaként Krisztusnak szenteli magát, akkor felülről megszületik a Szent Szellem ereje által. Szívét és elméjét megvilágítja Isten jelenlétének fénye.

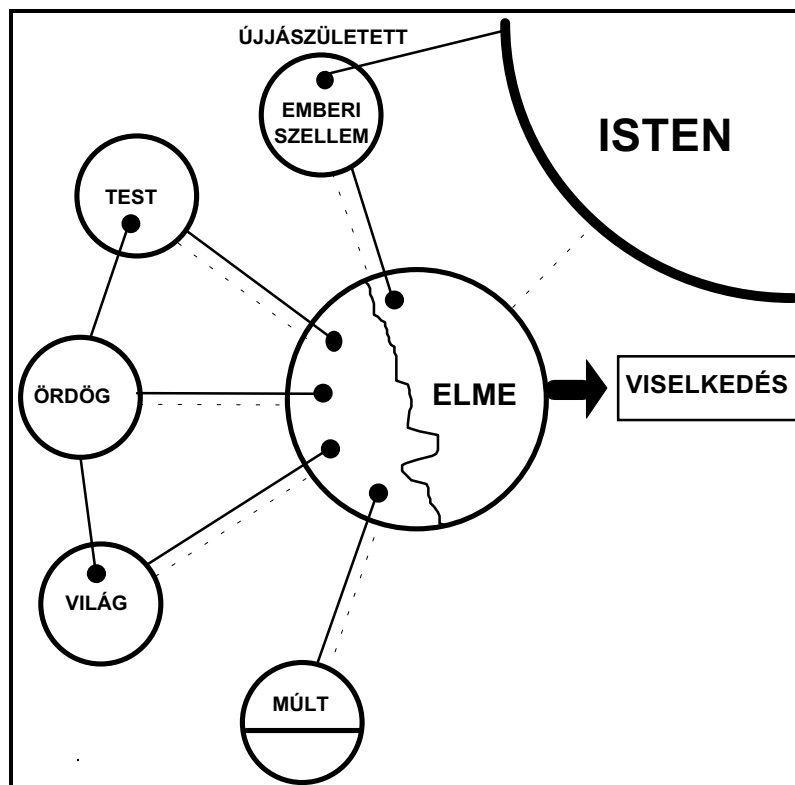
„Az Isten, a ki szólt: sötétségből világosság ragyogjon, ő gyújtott világosságot a mi szívünkben az Isten dicsősége ismeretének a Krisztus arcán való világoltatása végett!” (2Korintus 4:6.)

A hívő újjáteremtett szellemében már a Szent Szellem lakik. Mivel most Ő világosítja meg az emberi szellemet, a lelkiismeret foglalkozni kezd az elmével. Az elme érzékennyé válik a bűnnel és engedetlenséggel szemben. A megtérés és bűnvallás bűnbocsánathoz és megtisztuláshoz vezet. Amint engedelmeskedünk a Szent Szellemnek, Ő hatalmat kap az elme fölött, s megnyitja azt a Szentírás megértésére. Az elme már megvilágosodott!

A MEGVILÁGOSODOTT, DE MÉGIS KETTŐS ELME

Megtéréskor a kegyelem nagyon erős megtapasztalásának sokszor erőteljes hatása az, hogy megszabadítja az elmét a bűnös szokások uralma és tekintélyi hatalma alól. Ez viszont nem mindig történik meg. Mint Lázárt, miután kijött a sírból, minket is gyakran még megkötözve tartanak a temetési kendők.

Ezenkívül a világ, a test és az ördög folyton arra törekszik, hogy visszafoglalja az elvesztett földet. Ezért a legtöbb keresztényt az a fájdalmas tapasztalat éri, talán sokkal megtérése után, hogy számos régi kötelék vagy megmarad az elméjében, vagy (mivel az illető nem tud győzelmesen élni) újra létrejön az engedelmisség már említett alapelve alapján.

3. ábra - A megvilágosodott, de kettős elme

Az elme ebből fakadó állapotát a 3. ábra mutatja. Némely terület tele van világossággal, nyitott az Úr felé, más részeket pedig a sötétség ural. A kettő közötti válaszfal egyfajta mozgó front, amely tükrözi az erőviszonyok változását, vagy más szóval pillanatnyi megtapasztalásunkat. Háború zajlik az elmében.

Ebben a helyzetben az elme, noha nyitott az isteni igazság kinyilatkoztatására és a Szent Szellem ösztökélésére, de más dolgok felé is nyitott. A régi gondolkodási minták és kísértések meglepően kitartóak, és annyira kimerítenek minket, hogy végül a vereség és elkeseredés állapotába taszítanak.

Felfedezzük, hogy az elme egyes területeit még a régi urak irányítják. Befecskendezik mérgüket ezekre a területekre. A test a szellem ellen, a szellem a test ellen visel háborút. A harctér az elme. Aki foglyul ejti a másikat, az nyeri meg a csatát a kísértéssel szemben, vagy éppen mellett.

Harmadik fejezet

A megújult elme

Lényegében az én elmém is éveken át a fenti leírásnak felelt meg. Megvoltak a növekedés és áldás időszakai, amikor a világosság előrenyomult és a sötétség hátrált. Voltak szellemi völgyek is, amikor a fényt majdnem megfojtotta a régi problémák elötölulása. A front pontosan olyan volt, amelyet a Jakab 1. ír le, mint a tengeri árapály, amely folyton emelkedik és süllyed.

„...A ki kételkedik, hasonlatos a tenger habjához, a melyet a szél hajt és ide s tova hány... A kétszívű, a mindenben állhatatlan ember.” (Jakab 1:6., 8.)

Jakabnak igaza volt. Rájöttem, hogy az ilyen elmébe beépült az ingatagság. Honnan tudhatom például, hogy az elmémbe egy bizonyos benyomás honnan származott:

- a Szent Szellemről,
- a beteljesedésre törekvő saját testi vágyaimból, vagy
- Sátántól, aki (talán a világosság angyalaként) megpróbál megtéveszteni engem.

Szinte már hallom: „Ha Istentől van a gondolat, akkor békességet hoz.” Ez nem egyértelmű. Az elmém békessége akkoriban igen viszonylagos és változékony volt. Ugyanilyen volt a különbség a fény és a sötétség, a rend és a zűrzavar között is.

Ha olvastam a Filippi 2:5-öt, vagy ehhez hasonlót: *„Az az indulat (elme) legyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban is”* - elgondolkodtam, hogy a csudában csinálod ezt meg. Még ennél is rosszabb volt az 1Korintus 2:16.: *„Bennünk pedig Krisztus értelme van.”* Fantáziám legvakmerőbb elképzelései segítségével sem láttam, hogy az elmémbe levő gondolati kínlódás és bizonytalanság hogyan válhat Krisztus értelmévé bennem.

Ebben az állapotomban találkoztam két nagyon ismerős ígéresszel. Korábban is sokszor olvastam már őket, de sohasem fogtam fel valódi jelentésüket.

Az első Ige a Róma 12:2. volt: *„Ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek...akarata.”* Itt megláttam, hogy Pál összekapcsolta a világi rendszerhez való hasonulástól való szabadságot és az Isten akarata ismeretének bizonyosságát az elme megújulásával.

Megújult már az elmém? Tudtam, hogy nem. Meg tudtam vizsgálni, mi Isten akarata az életemre nézve? Nem.

A másik Ige az Efézus 4:22-24. volt.

„Levetkezzétek ama régi élet szerint való ó embert, mely meg van romolva a csalárdság kívánságai miatt; Megújuljatok pedig a ti elméteknek szelleme szerint, És felöltözzétek amaz új embert, mely Isten szerint teremtetett igazságban és valóságos szentségben.”

Első ízben értettem meg, hogy nem kettő, hanem három fokozatról van itt szó.

1. Fokozat: az ó ember levetkőzése.
2. Fokozat: megújulás elmétek szelleme szerint.
3. Fokozat: az új ember felöltözése.

Kezdtém meglátni, hogy mindvégig egyetlen ugrással próbáltam az 1. fokozatról a 3. fokozatra jutni, kihagyva a 2. fokozatot. Ezzel meghagytam egyik ellenségemet, aki képes volt elvágni kommunikációs vonalaimat és szellemi növekedésemet gyötrő módon megtorpanásra kényszerítette, amikor csak akarta.

Ugyanakkor az a gondolat, hogy összegabalyodott elmém megújulhat, szinte túl szépnek tűnt ahhoz, hogy igaz legyen. Valóban lehetséges, hogy Isten kiássa és elsöpörje mélyen belém gyökerezett gondolati mintáimat, és megváltoztassa elmém szokásait? Végül is, az elme a kapott információkat mindig ezek szerint a szokások szerint értékeli.

Hadd magyarázzam el, mire gondolok! Vegyünk egy közönséges, konyhai tálkát és töltsük meg zselével, vagy kocsonyával! Most öntsünk rá a zselére egy kanál forró folyadékot! Figyeljük meg, hogy a folyadék, amint a zselé tetején folyik, kis árkok és csatornák mintáját olvasztja bele. Ha ezután még egy kanál folyadékot öntesz a zselére, ez a folyadék nem csak úgy akármerre, hanem a már ott lévő csatornában fog folyni.

Nos, az elme hasonló módon irányítja a kapott értesüléseket. Amit újonnan kapunk, az az elménkben már meglévő alakzatokba illeszkedik. Ha száz ember hallja ugyanazokat a szavakat, száz különböző módon tudatosulnak bennük. Ugyanaz a dolog az egyik embert mulattathatja, a másikat sértheti, örömet okozhat a harmadiknak, dühítheti a negyediket. A különböző reakciók kizárólag attól függnek, milyen csatornába tereli elménk az értesüléseket. Azon tűnődtem, kitörölheti-e valóban valami ezeket a mélyen belénk maródott gondolati mintákat?

Például elmémnek volt egy különösen zavaró tulajdonsága: egész életemben álmodoztam. Kisfiúként eléggé félénk és szégyenlős voltam. Osztálytársaimnál mindig két-három évvel idősebbnek látszottam, és ez csak rontott a helyzeten. Élénk fantáziám is volt, úgy, hogy - amint ez sokszor megesik -, elmémben egy biztonságos világot alkottam magamnak, ahol semmitől sem féltem, mert minden tőlem függött. Ahogy növekedtem, félénkségemből és szégyenlősségemből nagyrészt kinőttem, de álmodozásra való gyógyíthatatlan hajlamom megmaradt. Időről időre ez eléggé terhessé vált. Úgy tűnt azonban, nem sokat tehetek ellene és végül belenyugodtam, hogy egyszerűen ilyen vagyok. Halálom napjáig ábrándozó maradok.

Ma már nem álmodozom. Ha megpróbálom, szinte hallom, hogy elmém így szól: „Hova próbálsz terelni? Ezt az utat már nem ismerem.” Az álmodozásnál lényegesen komolyabb dolgoknál is tapasztaltam, hogy nem kell hozzátapadnunk régi gondolati mintáinkhoz, akár milyen mélyen belénk gyökereztek is. A Bibliából megtudtam (és tapasztalataim be is bizonyították), hogy elménk megújulhat, s így felszabadul a Krisztus értelme szerinti gondolkodásra. Ez valójában több, mint ajánlat Isten részéről, ez kétszer ismétlődő parancs, *„változzatok el a ti elméteknek megújulása által”* (Róma 12:2.); *„újuljatok meg a ti elméteknek szelleme szerint”* (Efézus 4:23.). Ezért kétségtelen, hogy Isten szándéka szerint ezt meg kell tapasztalnunk.

Hadd mondjam el, hogyan tapasztalhatod meg ezt te is!

ISTEN GONDOSKODOTT AZ EMBER SZÜKSÉGEIRŐL

Isten az emberiség valamennyi szükségéről mindig két isteni cselekedet segítségével gondoskodott:

1. A Kereszt művével.
2. A Szellem munkájával.

Mindkettő nélkülözhetetlen és együtt hat. A Kereszt műve nélkül Isten élete és szeretete nem érhetné el és nem menthetné meg a tönkrement embert. A Szent Szellemnek nem lenne alapja ahhoz, hogy velünk foglalkozzon.

„Mert a keresztről való beszéd bolondság ugyan azoknak, a kik elvesznek; de nekünk, akik megtartatunk, Istennek ereje.”

(1Korintus 1:18.)

Ezt nem lehet túlhangsúlyozni. Bukásra van ítélve minden olyan pszichológiai felfogás, vagy az épség és gyógyulás elnyerésének minden olyan módja, amely figyelmen kívül hagyja a Golgota művét. Ugyanez igaz a „teljesebb élet”-ről szóló minden olyan tanításra is, amely a megszentelődést úgy helyezi kilátásba, hogy nem a kereszti művet állítja középpontba. Az ilyen hozzáállás végül csalódást okoz.

A Szent Szellem munkája nélkül azonban a Golgota nagy, valóságos, befejezett műve gyakorlatilag hatástalan maradna. A Szent Szellem jelenti ki nekünk Krisztust és Krisztus dolgait. Ő az, aki belülről munkálva gyakorlatilag valósággá teszi számunkra azt, amit Jézus a halálával megszerzett nekünk.

A KERESZT MŰVE

Az ember bűne szükségessé tette a keresztet. Ennyit még megértünk. Azt azonban gyakran nem értjük, milyen jelentős dolgot tett Jézus a kereszten. Ő betöltötte az ember minden szükségét. Csodálatos, hogy bűnbocsánatot kaptunk. Mi, keresztények, megtapasztalhatjuk, milyen érzés tiszta lelkiismerettel élni egy büntudat sújtotta világban. Ez nagyszerű! A kereszti viszont nemcsak bűneink problémájával bánt el, hanem sokkal többet tett: bűnösségünk problémáját is megoldotta.

Isten Fiát, emberi formájában, hozzánk hasonlóan mindenféle kísértés érte, és élete 33 éve alatt teljes és maradéktalan személyes győzelmet aratott a bűn és Sátán fölött. Útja végén kimondhatta: *„Jön a világ fejedelme és énbennem nincsen semmije”* (János 14:30.).

Az ember Jézusban semmi nem volt, ami miatt Sátán igényt támaszthatott volna Rá, vagy hatalmat gyakorolhatott volna Fölötte: semmi bűn, bukás, megalkuvás. Ez a szabadság és győzelem azonban csak Jézus emberi személyére vonatkozott.

Amikor azonban Jézus a keresztre ment, az Ő egyéni ember volta egyetemessé vált - magába foglalt mindenkit, aki hisz Őbenne. A János 12:32-ben Jézus azt mondta: *„És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonzok. Ezt pedig azért mondta, hogy megjelentse, milyen halállal kell meghalnia.”*

Ez a kijelentés annyira döntő, hogy pontosan meg kell értenünk jelentését. A bűneink hatalma alól való valódi felszabadulásunknak ugyanis ez a kulcsa.

♦ Mivel Krisztus részévé lettünk, amikor Ő meghalt, mi is meghaltunk; amikor Ő elhordozta Istennek a bűn felett kimondott ítéletét, akkor a mi bűneink ítéltettek meg; amikor Krisztust eltemették, minket is eltemettek; amikor Ő feltámadt, mi is feltámadtunk; amikor Ő fel-emeltetett a hatalom helyére, mi is oda helyeztettünk. (Róma 6:3-6; Efézus 2:5-6.).

♦ A kereszten Jézus alávetette magát a sötétség erejének (Lukács 22:53.), de halála és feltámadása által ezt az erőt örökre összezúzta minden olyan életben, amely azonosult Vele.

Más szavakkal: a kereszt vívmánya hatástalanná tesz minden olyan rabszolgaságba taszító hatalmat, amely uralmat vett elménk fölött. A Szentírás ezt bőségesen megvilágítja. Hatástalanítja:

1. **A világot.** Azok számára, akik Krisztusban vannak, a kereszt eltörli a világ rendjének uralmát. A világot kormányzó fejedelemségek és erők vereséget szenvedtek a Golgotán.

„Lefegyverezvén a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, őket bátran mutogatta, diadalt vévén rajtok abban.”

(Kolossé 2:15.)

„Nékem pedig ne legyen másban dicsekedésem, hanem a mi Urunk Jézus Krisztus keresztségében, a ki által nékem megfeszítettett a világ, és én is a világnak.”

(Galata 6:14.)

Már nem kell alávetnem magam a világ értékrendjének, félelmeinek, vagy nyomásainak, sem ezek hatalmának. A kereszt elszakít engem ezektől, ezeket pedig tőlem.

2. **A testet.** A halál teljesen megszabadít minket a test rabszolgaságából. Krisztusban átéljük ezt a felszabadító halált.

„Aki pedig Krisztuséi, a testet megfeszítették indulataival és kívánságaival együtt”

(Galata 5:24.)

„Tudván azt, hogy a mi ó emberünk ő vele megfeszítettett, hogy megerőtelenüljön a bűnnek teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek: Mert a ki meghalt, felszabadult a bűn alól.” (Róma 6:6-7.)

Nem maga a test szűnt meg létezni, hanem hatalma szűnt meg fölöttünk a kereszten. Ott meghaltunk Krisztussal együtt, mivel Benne voltunk. A kereszt óta a test nem tarthat igényt engedelmességünkre. A feltámadás élete semmivel nem tartozik a testnek.

„Tudván, hogy Krisztus, a ki feltámadott a halálból, többé meg nem hal; a halál többé rajta nem uralkodik. Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer...” (Róma 6:9-10.)

„A halál fullánkja pedig a bűn...” (1Korintus 15:56.)

3. **Az ördögöt.** A kereszt jelentette Sátán bukását, teljes vereségét. A Golgota győzelme mindazokra vonatkozik, akik ott voltak, tehát akik Krisztusban voltak, meghaltak és feltámadtak Benne.

„Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, ő is hasonlatosképpen részese lett azoknak, hogy a halál által megsemmisítse azt, a kinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt, és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt teljes életökben rabok valának” (Zsidók 2:14-15.)

A kereszt nem a világ Krisztus fölött kimondott ítélete volt, hanem Istennek a világ fölött kimondott ítélete. A kereszt nem az ördög diadalát, hanem kilakoltatását jelentette. Közelgő áldozatának fényében Jézus kijelenthette: *„Most van e világ kárhoztatása; most vettetik ki e világ fejedelme: És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonzok.” (János 12:31-32.).*

4. **A múlt.** Világosan meg kell értenünk, hogy a kereszt közénk és egész múltunk közé áll. Nem törli ki emlékezetünkől a múltat, de teljesen megfosztja azt fölöttünk gyakorolt hatalmától.

„Mert a Krisztusnak szerelme szorongat minket, úgy vélekedvén, hogy ha egy meghalt mindenkiért, tehát mindenki meghalt...Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az; a régiek elmúltak, imé újjá lett minden.” (2Korintus 5:14, 15, 17.)

Néha azt gondoljuk, hogy múltunk fölött nincs Istennek hatalma, mert mi sem tudjuk megváltoztatni, vagy helyrehozni. Ez azonban nem igaz. Isten valójában három dolgot akar múltunk negatívumaival tenni. Nem tudom, a három dolog közül melyik a legcsodálatosabb, de felsorolom őket:

Először is: Isten meg akarja bocsátani a múltunkat. A Golgota teljes, ingyenes, tökéletes bocsánatot jelent. Megtisztított lelkiismeretet jelent, ami már nem vádol minket. Csak Jézus vére képes megszabadítani minket a tudatos és tudat alatti büntudatok maró, bénító hatásaitól.

Másodszor: Isten meg akar szabadítani minket a múlt hatalmából, úgy, hogy ne járjunk múltbeli bűneinktől, félelmeinktől és ellenségeinktől való naponkénti rettegetésben, ami tönkreteszi mai életünket. Ennek a felszabadulásnak pedig ugyanolyan tökéletesnek és véglegesnek kell lennie, mint a bűnbocsánatnak.

Harmadszor: Isten meg akarja váltani múltunkat. Hogy értem ezt? Amikor Isten csodálatos kezébe tesszük múltunkat, Ő valahogyan mindent megvált benne, ami megváltható. Átéltém, hogy Isten jót hozott ki tévedéseimből és baklövéseimből. Még azt is megtapasztaltam, hogy bűneimből jót hoz ki. A bűnök rosszak maradnak, de Isten valami módon hasznossá tudja tenni azokat Saját céljai számára. Ez nem menti a bűneimet, de mennyire felmagasztalja az Ő kegyelmét!

ELMÉNK FELSZABADULÁSA

Hogy Jézusnak a kereszten elvégzett munkája az életünkben hatékony legyen, ahhoz azt személyesen magunkévá kell tennünk. Ezt akkor tesszük először, amikor elfogadjuk Krisztust Megváltónknak és elfogadjuk az Ő halálát, mint ami biztosítja bűneink bocsánatát.

A kereszt azonban nem csak a bűnbocsánattal foglalkozik, hanem a szabadulással is. Ezt is személyesen magunkévá kell tennünk. Egyedül így szabadulhatunk meg az elménket leuraló hatalmasságok alól. Hogyan tegyük ezt?

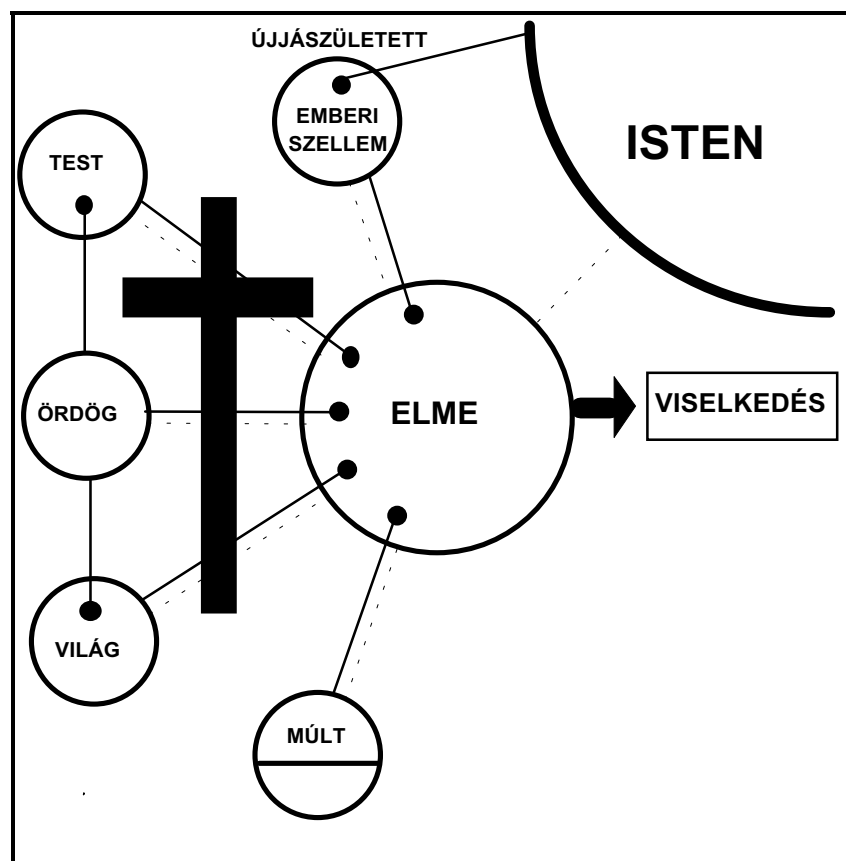
Az első lépés az, hogy megvalljuk elménk bűneit és elfogadjuk Isten bocsánatát. Amint meg fogod látni, a bűnbocsánatnál tovább kell lépnünk; de először ezt kell megtennünk. Ehhez őszintén meg kell vallanunk helytelen gondolatainkat - legyen az harag, félelem, kívánság, aggodalom vagy lelkiismeretfurdalás -, és el kell fogadnunk a Golgota véren megvett bocsánatát.

Második lépésként megtagadjuk és elutasítjuk azt a tekintélyt, amit elménkben a világnak, a testnek, a múltnak vagy az ördögnek adtunk. Figyeld meg, hogy ezt nekünk

kell megtennünk! Nem Istent kell kérnünk, hogy ezt tegye meg nekünk. **Nekünk magunknak kell ezt megtennünk.** Nagyon gondosan olvasd el a következő verset:

„Mert a mi vitézkedésünk fegyverei nem testiek, hanem erősek az Istennek, erősségek lerontására. Lerontván okoskodásokat és minden magaslatot, amely Isten ismerete ellen emeltetett, és foglyul ejtván minden gondolatot, hogy engedelmeskedjék a Krisztusnak.”
(2Korintus 10:4-5.)

Ne essünk tévedésbe, ha Krisztus nem tette volna erőtlenné mindezeket az idegen hatalmakat, mi soha, semmiképp sem tudnánk kijönni tekintélyük alól. Ha viszont mi magunk nem utasítjuk el és tagadjuk meg őket, akkor a hatalmukban maradunk annak ellenére, amit a kereszt elvégzett. Nekünk kell leszerelnünk ezeket az erőket, mert mi is szereltük fel őket. Visszaélnék hatalmukkal és fogságban tartanak minket, amíg Krisztusban kapott szabadságunkban nem cselekszünk.

4. ábra - A megújult elme

Emlékszem, egyszer egyik barátomnak arról beszéltem, hogy a hívő megszabadulhat a bűn hatalmából. Ő később elmondta nekem: „Aznap este hazamentem és rádöbbsztem, hogy közel húsz éve börtönben élek - és az ajtó végig nyitva állt. Akkor és ott szabad emberként sétáltam ki.”

Nagyon pontosan és meghatározottan meg kell tagadnunk ezeket a dolgokat. Nincs értelme általános megvallásokat vagy imákat elmondani. Személyes hatalmakkal és konkrét problémákkal foglalkozunk. Vallj meg ezeket hangosan, amíg valóban nem tudod szívedben, hogy megtörtént: „Sátán, megtagadlak téged és minden munkádat. Jézus nevében visszautasítom a félelem szorítását, amit elmémre helyeztél, mert hatalmad erőtlenné vált a Golgotán. Most

visszafoglalok minden talpalatnyi helyet, amit elmémben a félelemnek adtam és minden gondolatomat Jézus Krisztus uralma alá rendelem.”

Néha speciális problémákkal kell foglalkozni. Talán egy régen táplált neheztelést kell elvetned. Azt a régi sérelmet, amit talán évekig dédelgettél, el kell engedned. A múlt valamilyen keserű eseménye jelenleg is szorongathatja elmédet. Leköti figyelmedet. Ha folyamatosan keserű vagy valakivel szemben, ezáltal annak az embernek uralmat adsz elméd és személyiséged fölött.

Egyszer egy asszony megvallotta nekem, hogy az ápolása alatt álló idős szülője panaszának és ingerlékenységének elméjében olyan hatalmat adott, ami miatt nem tudott megszabadulni bosszúálló és szeretetlen reakcióitól. Csak amikor ezt a hatalmat az elméjében megtörtük, akkor tudott megszabadulni úgy, hogy elméje békéjét többé szülője semmilyen siránkozása nem tudta megzavarni.

Két esetben lehet szükségünk speciális szolgálatra. Ezt a két helyzetet „kötelékek”-nek és „átkok”-nak hívom.

1. Kötelékek. A földre egyikünk sem érkezik egyenesen Isten kezéből. Más szavakkal: mindannyian korábbi nemzedékek termékei vagyunk, akiktől természetünk, vagy neveltetésünk révén bizonyos jellemvonásokat, viselkedési hajlamokat öröklünk. Hajlamosak lehetünk szeszélyességre, féltékenységre vagy robbanékonyságra. Általában felismerünk magunkban olyan magatartásformákat és jellemvonásokat, amelyek szüleinkben is megvoltak. Ugyanezeket a hajlamokat fedezhetjük fel gyermekeinkben is.

Semmi esetre sem rossz e jellemvonások mindegyike. Erősségeket ugyanúgy öröklünk, mint gyengeségeket. Ha viszont egy adott területen gyengeséget örököltünk és mi magunk behódolunk ennek a gyengeségnek, akkor ez köteleket hoz létre, amit sokkal nehezebb megtörni, mint egy közönséges szokást. Az apák romlottsága (nem bűnössége) meglátogatatik a gyermekek harmadik, negyedik nemzedékéig.

Hosszú évek lelkipásztori munkája során számos esetben tapasztaltam, hogy ilyen fajta kötelek jelentik a fő tényezőt az elme olyan problémáinál, mint a szexuális képzelgések, harag, depresszió, aggodalom, keserűség és bosszúállás. Az okkultizmussal való kapcsolat különösen gyakran eredményez súlyos lelki zavarokat és kísértéses látomásokat az utódoknál: a gyerekeknél és unokáknál. Mindenféle kötelek esetében az érintett azzal küszködik, hogy lenyírbálja a bűn és a kísértések hajtásait, de a múltba visszanyúló főgyökér táplálja a problémát úgy, hogy a megtérés, az ima és az elhatározások kevésbé bizonyulnak eredményesnek. Mindazáltal a múlt - még a születésünk előtti múlt - hatalmát is meg lehet törni. Jézus nevében a főgyökér elvágható, és megszabadulhatunk a gonosz örökségtől, amely úgy tűnik, hatókörünkön kívül tartja kezében a probléma forrását.

Ezek a fontos lépések:

Először is el kell fogadnunk, hogy felelősek vagyunk bűneinkért, bukásunk egy adott területén. Az örökség ellenére a problémát saját bukásunk okozta, és ezért meg kell térnünk és bocsánatot kell kérnünk, anélkül hogy kifogásokat keresnénk.

Másodszor: meg kell tagadnunk azt a tekintélyt, amelynek megengedtük, hogy elménkben gyökeret verjen. Eddig a pontig ugyanúgy közelítjük meg az elménkben ezt a problémát, mint az összes többi.

Harmadszor: valakinek imádkoznia kell értünk, és el kell vágnia Jézus nevében a múlt örökségéből származó köteleket.

„Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az; a régiek elmúltak, ímé, újjá lett minden.” (2Korintus 5:17.)

„És néked adom a mennyek országának kulcsait; és amit megkötsz a földön, a mennyekben is kötve legyen; és amit megoldasz a földön, a mennyekben is oldva legyen.” (Máté 16:19.)

Természetes örökségünket, akármilyen gyengeségek és bűnök vannak is benne, le lehet vágni rólunk. Valójában új örökségünk van, amelybe belegyökerezhetünk. Életünk most új forrásból sarjad. Mivel Istentől születünk, Jézus jelleme az a természet, amit örököltünk. Most az Ő képmására alakulhatunk át.

Sok embert láttam már, aki nagyszerű szabadságot tapasztalt meg, miután a múlt hatalmát így levágták róla. Először élnek át gyakorlati és tartós győzelmet életük olyan területein, ahol azelőtt teljes vereséget szenvedtek. Ezzel nem szűnnek meg a kísértések, de a kísértések száma kétségtelenül arra a közönséges, kezelhető szintre csökken, amivel meg kell tanulnunk küzdeni és győzni.

Az utolsó lépés sok éven át elkerülte a figyelmemet. Aztán egy estén egy háziközösség úrvacsorai szolgálatán Isten egészen hirtelen szólt egy próféción keresztül. Egyszerűen azt mondta: „Tiszteld **anyádat és apádat**” Ezt meg is tettük. Egyenként mindegyikünk tiszteséget tett szüleinek. Némelyeknek jó szüleik voltak, némelyeknek szegények, egy-két esetben a jelenlevők nem ismerték szüleiket, de mindentől függetlenül tisztelték anyjukat és apjukat, mint akik életet adtak nekik, akik révén megszülethettek. Ebben a szerepükben még a legrosszabb szülők is bizonyos fokig az Atyát képviselik. Végül Isten még egyszer szólt: „Amit ma este tettetek, az visszafordította az átkot.” Mit jelent ez? A bűn és gyengeség öröksége, amit egyik nemzedék ad tovább a másiknak, átok. Amikor viszont mi megszabadulunk attól és mi már áldást és tisztességet adunk elődeinknek, ez véget vet a köteléknek. Gyermekünk szabaddá válnak azoktól a kötelékektől, amelyeket tőlünk kaptak. Azóta sok esetben az említett parancsnak való engedelmesség végső cselekedete erősítette meg és rögzítette az embereket az öröklött láncoktól mentes teljesen új, Isten adta szabadságban.

2. Átok. Van egy, az előzőhöz hasonló terület, ahol az ember szabadulásához gyakran szükséges speciális szolgálat. Gyakran a gyermekkorban egy közelálló személy (szülő, családtag, vagy például tanár) által kimondott szavak olyan mélyen belevághatnak az érintett lelkébe, hogy valódi átokká, vagy tilalomná válnak az életében. „*A halál és az élet*” - mondja a Példabeszédek Könyve - „*a nyelv hatalmában van.*” Emlékszem, egy estén egy idősebb anglikán lelkész szolgált velem a megtérésre való hívogatásban. Utána így szólt hozzám: „Tom, imádkozz értem! Gyermekkoromban Angliában az előkészítő iskolában mondtak nekem olyan dolgokat, amelyek azóta is horogként akaszkodnak az elmémbe.”

Az ilyen szavak megkötöző, ártó ereje abban áll, hogy mindig tartalmaznak valamennyi igazságot. A Példabeszédek 26:2. így szól: „*Miképen a madár elmegy és a fecske elrepül, azonképen az ok nélkül való átok nem száll az emberre.*”

A szavak visszhangoznak önmagunk iránti kétségeinkben - ezért bilincselnek meg minket. Amikor pedig ezek a kétségek egy általunk szeretett, vagy tisztelt személyen keresztül hangzanak el, akkor azok gyanútlan szellemünkre halálos hatással vannak. A kegyetlen gúny, dühös gyalázkodás, maró irónia, sőt még a gondatlan, meggondolatlan, más rovására elmondott tréfa is önmagát valóra váltó prófécivé válhat évek múltán.

Az átkot azonban meg lehet törni. „*Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, átokká lévén érettünk.*” (Galata 3:13.).

Mindezek a kegyetlen, átkozó szavak a törvényből származnak, annak valamilyen formájában. Krisztus viszont átokká lett, hogy minket megváltson. Egy percre gondolj el azokon a metsző, kegyetlen dolgokon, amelyeket Jézusról mondtak! Azt állították, hogy bűnös, hogy törvénytelenül született, hogy démoni megszállott. Jézus elhordozta az emberek egymásra kimondott átkait és a kereszten megtörte azok szorítását rajtunk. Felszabadulhatunk az ilyen szavak hatalma alól Jézus keresztyének ereje által.

A MEGÚJULT ELME AJÁNDÉKÁNAK ELNYERÉSE

Az elme megújításakor a keresztt törli meg azoknak a hatalmaknak az erejét, amelyek valaha ott uralkodtak, a Szent Szellem pedig megújítja felszabadult elménket.

Meg kell értenünk, hogy a megújult elme ajándék.

„Mert nem félelemnek szellemét adott nekünk az Isten; hanem erőnek, és szeretetnek és ép elmének szellemét.”

(2Timóteus 1:7. Az angol változat szerint.)

Azt is fel kell ismernünk, hogy ez a megújulás csak a Szent Szellem munkája révén történik meg.

„Nem az igazságnak cselekedeteiből, amelyeket mi cselekedtünk, hanem az ő irgalmasságából tartott meg minket az újjászületés fürdője és a Szent Szellem megújítása által.” (Titusz 3:5.).

A 2Korintus 3-ban Pál azokról beszél, akiknek elméjén lepel van az Ige olvasásakor. Ez volt a helyzet korának zsidóival is. Majd a 16. versben így szól: „*Mikor pedig megtér az Úrhoz, lehull a lepel. Az Úr pedig a Szellem; és ahol az Úrnak Szelleme, ott a szabadság.*”

Amikor tudatosan és szándékosan átadjuk elménket a Szent Szellem jelenlétének, akkor Ő kimossa onnan a régi, szokásos gondolati mintákat, az önállóságot igénylő kényszerítő gondolatokat és a negativitás kimerítő taposómalmát. A kötelék elszakad, az átok felemelkedik, és az elme szabad. Megújult elmévé válik, amit a 4. ábra mutat (21. oldal). Olyan elme ez, amelyben már csak egy tekintély van, mert gondolatait foglyul ejtettük a Krisztusnak való engedelmességre. Pál a Róma 8:6-ban úgy írja ezt le, mint a „*Szellemre idomult*” elmét.

Mivel a tekintély belső problémája megoldódott, ennek eredménye élet és békesség, és Isten békessége örönné és ítélőbíránká válik.

„És az Istennek békessége, mely minden értelmet felül halad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban.” (Filippi 4:7.)

„És az Istennek békessége uralkodjék a ti szívetekben, a melyre el is hivattatok egy testben; és háládatosak legyetek.” (Kolossé 3:15.).

Amikor egy idegen gondolat hatol be elménkbe, annak valódi forrása hamar megmutatkozik, bármilyen megtévesztőnek látszik is: a békesség felborul. Ha elbánunk a betolakodóval, a békesség helyreáll.

Nemrég voltam egy összejöveten, ahol egy általam meghívott testvér szolgált és Isten áldása megnyilvánult a szavain. Aztán egy olyan témát kezdett körüljárni, amelyben eltért a véleményünk. Ő ismerte a nézeteimet. Eszembe jutott: „Cserben hagy. Kihaszználja az alkalmat, amit adtam neki.”

Ez nem volt igaz, de nekem megnehezedett a szívem. Az Úrhoz fordultam és világossá vált előttem, mi történt. Egy, a testvérem elleni sátáni rágalomra hallgattam és azt dédelgettem magamban. Megvallottam ezt a bűnömet, elűztem magamtól ezt a gondolatot és azonnal visszatért belém az öröm és békesség. Ez a gondolat eredetileg a lelkeszi körütekintés és aggodalom áruhájában jött hozzám.

A megújult elme egyre értelmesebben tud foglalkozni a szellem megérzéseivel, s így megvizsgálhatjuk, mi Isten akarata. Ha nem megújult elmével próbáljuk értékelni a szellem megérzéseit, akkor azzal a halálos veszéllyel kerülünk szembe, hogy összekeverjük saját elménk termékeit a Szent Szellem hangjának megérző felfogásával.

A MEGÚJULT ELME MEGTARTÁSA

Fel kell ismernünk, hogy az elme megújulása nem egyszer s mindenkorra történik. Isten munkája ez, amit meg kell alapozni és nem szabad eltékoznia. Több fontos pontot kell itt megértenünk.

Először is, amikor elménk megújul, akkortól fogva **te döntöd el, mivel foglalkozik elméd.** Némelyek annyira megszokták elméjük fennhatóságát, hogy meglepődnek, amikor rájönnek, hogy mi (és nem az elménk) határozzuk el, min gondolkodunk. A Filippi 4:8-ban Pál ezt írja: *„Amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jó hírűek, ha van valami erény és ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok.”*

Az elmének sosem kell tétlenkednie. Péter azt tanácsolja: *„Övezzétek fel elmétek derekait”* (1Péter 1:13.). Egyszer beszélgettem egy újdonsült keresztténnyel, aki mindenféle szellemi nehézségekbe került, mert megtérésekor valaki azt mondta neki, hogy ha hallani akarja az Úr hangját, egyszerűen csak ki kell kapcsolnia elméjét. Egyáltalán nem meglepő, hogy mindenféle riasztó és értelmetlen dolgok áradtak be ebbe a légüres térbe. A keresztyén életben nincs helye a tétlen elmének. Ellenkezőleg, a keresztyén elmének tevékenynek és szorgosnak kell lennie. *„Serkentget”*-nünk kell (2Péter 3:1.), nem hagyhatjuk elaludni.

Azt is fel kell ismernünk, hogy az elme megújulása **nem mentesít minket a kísértésektől.** Nézd meg újra a 4. ábrát! A keresztt megszakítja a tekintély vonalát, de nem szakítja el a kommunikációs vonalat. A kísértések továbbra is jönnek. Az ördög megpróbálja elhitetni, hogy még mindig a régi tekintélyek érvényesek, de ne dőlj be neki! Az összetört iga használhatatlan. Másrészt viszont emlékezzünk arra, hogy mivel az engedelmesség teremti a tekintélyt, rabul ejthet minket a magunk készítette kötelék. Ha ez megtörtént, és rájövünk, hogy rossz gondolatoknak adtuk meg magunkat, idegen tekintélyeket jelöltünk ki, egyszerűen és hatékony módon felszabadulhatunk. Megtarthatjuk és meg kell tartanunk szabadságunkat.

A valódi probléma nem maga a kísértés, hanem az, ha elménkben a kísértésnek tekintélyi helye van. Ezért olyan nehéz kivetnünk magunkból nem kívánt gondolatainkat. Ha egyszer eldöntjük a tekintély kérdését, a győzelem izgalmas valósággá válik.

Végül rájövünk, hogy az elme megújulása **nem egy fordulópont, hanem folyamat**. Emberi természetünk miatt kell annak lennie. Nemcsak felszabadulnunk kell, hanem meg kell tanulnunk használni a szabadságot.

„Mert ti szabadságra hívtatok atyámfiai; csakhogy a szabadság ürügy ne legyen a testnek, sőt szeretettel szolgáljatok egymásnak.” (Galata 5:13.).

Miután visszavonhatatlan igent mondtunk elménkben Krisztus uralmának, a Szent Szellem megújító munkája folyamatos tapasztalatunkká válik.

„És felöltöztétek amaz új embert, melynek újulása van Annak ábrázatja szerint való ismeretre, a ki teremtette azt.” (Kolossé 3:10.).

Folyamatos megújulásunkból állandó átalakulás fakad. Pál ezt a Róma 12:2-ben fejezi ki. Ennek az átalakulásnak a módszertanát a 2Korintus 3:18-ban fejti ki:

„Mi pedig az Úrnak dicsőségét mindnyájan fedetlen arccal szemlélvén, ugyanazon ábrázatra elváltozunk, dicsőségről dicsőségre, úgy mint az Úrnak Szellemétől.”

Egy tükör csak azt mutathatja, amit szemlél. Épp így, mi is csak annyit tükrözhetünk vissza életünkben Krisztusból, amennyit „látunk”. Krisztusból annyit szemlélünk, amennyit a Szent Szellem kinyilatkoztatása által befogadunk.

Miután elménk megújult és megtisztult minden idegen uralomtól, átváltozhatunk, nem a világ ábrázatja szerint, hanem Isten öntőformája szerint: az Ő Fiának hasonlatosságára, a mi Urunk Jézus Krisztus megdicsőült emberi formája szerint.

II. RÉSZ

Negyedik fejezet

És mi van az érzéseinkkel?

Valószínűleg nincs személyiségünknek olyan területe, ahol több segítségre van szükségünk - és mégsem kapunk -, mint az érzelmek, avagy érzések területe. A keresztény tanítás általában elég negatívan áll hozzá ehhez a témához. Talán néhány gyülekezetben megengedjük az öröm szabad kifejezését és a dicsőítést az énekléskor, máshol azonban ezt továbbra is „túlfűtöttség”-nek nevezik. Még ott is, ahol az imádat kifejezésére bátorítanak, továbbra is nagyon óvatosan és bizonytalankodva tekintenek az érzelmekre úgy általában. Egy nem rég megjelent könyv címe: „Lázadó érzelmeink”, valószínűleg összefoglalja az ezzel kapcsolatos közfelfogást. Hajlamosak vagyunk érzéseinket rövid pórázon tartani, mert nem tudjuk biztosan, mi történne, ha szabadjára engednénk őket. Ugyanakkor tudat alatt tudjuk, hogy ez szorongást hoz létre bennünk. Gátlásaink lesznek egyes dolgokkal kapcsolatban, vagy „idegesek” leszünk tőlük.

Emlékszem, egyszer beszéltem egy olyan keresztény közösség házi összejövetelén, amely egyik városunkban a fiatalok között szolgált. Az összejövetelen a dicsőítés és imádás szabadon és gyönyörűen fejeződött ki, és a jelenlévőket bátorítottuk, hogy ilyen módon is nyíljanak meg az Úr előtt. Utána azonban, amikor a közösség vezetőjével beszéltem munkájukról, ő azt mondta: „Van egy nagyon erős oldalunk - csak semmi érzelem.” Úgy gondolom, tudom, hogy értette ezt, de ez a megjegyzés jól mutatja kettős hozzáállásunkat természetünk ezen erőteljes és fontos részéhez. A friss keresztényeknek szóló könyvek ismételten hangsúlyozzák, hogy a keresztény élet a hit, nem pedig az érzések élete; jóllehet Pál a 2 Korintus 5:7-ben nem az érzéseket, hanem a látást állítja szembe a hittel: „*Hitben járunk, nem látásban.*”

Természetesen nem az érzéseket kell az igazsághoz és valósághoz vezető egyetlen (vagy a legfőbb) iránymutatónak tekintenünk. A bajunk az, hogy nem válogathatunk. Ha figyelmen kívül hagyjuk, elfojtjuk, vagy elnyomjuk természetünk érzelmi oldalát, akkor nem csak a negatív érzéseket, hanem a pozitívokat is károsítjuk. Sok keresztény ezért nem **érzi**, hogy Isten szereti, vagy hogy ő szereti Istent, noha **tudja**, hogy legalábbis az első tény igaz.

MIK AZ ÉRZELMEK?

Az érzelmeket könnyebb átélni, mint leírni. Talán legegyszerűbben úgy érthetjük meg őket, ha a környezetünkben zajló eseményekre adott válaszunknak tekintjük őket. Eszerint egy hirtelen zajtól megijedünk, egy sértéstől bedühödünk, vagy ha egy szenvedőt látunk, megsajnáljuk.

Például, békésen sétálok egy réten, amikor hirtelen, a szemem sarkából meglátok egy nagy négylábú fekete állatot, amelyből két kerékparkormány mered előre. Egyértelmű, hogy ez az állat egy vörös posztódarabbal téveszt össze engem és sietve készül valami határozott cselekedetre. Ebben az az érdekes, hogy nem kezdek leülve számításokat végezni a bika útvonalával, sebességével, súlyával és ütközésünk valószínű következményeivel kapcsolatban. Semmi ilyesmit nem teszek. Egy érzelmi állapot - a páni félelem - erőteljes serkentésére a legközelebbi kerítés felé indulok olyan sebességgel, amivel kétségtelenül benevezhetnék az Olimpiára.

Nem minden érzés mozgósítja a test összes forrását arra, hogy egy vészhelyzetet megoldjon, mint a félelem, vagy a harag, de mindegyik teljes válaszra készet a hatásokkal szemben. Ilyen helyzetekben a reakciónkat bizonyos indulat kíséri: azaz valamilyen érzés. Az érzés erősségétől függően testi érzékelések, vagy változások is bekövetkezhetnek. Ha haragszunk, elvörösödhet az arcunk, megfeszülhetnek az izmaink. Ha idegesek vagyunk, kiszáradhat a szánk, vagy izzadni kezdhet a tenyerünk. Ézsaiás nagyon élénken írta le a rendkívüli érzelmi feszültség néhány fiziológiai eredményét:

*„Ezért ágyékim telvék fájdalommal,
és kínok fogtak el, mint a szülő asszony kínjai.
Gyötrődöm hallása miatt, és megrémültem látása miatt.
Reszket szívem, iszonyúság rettent...”* (Ézsaiás 21:3-4.)

Az érzelmek másik fontos vonása az, hogy ha egy körülményegyüttes már előidézte őket, újra és újra feléleszthetők azzal is, ha csupán visszaemlékszünk az eseményre. Egy olyan helyzet, ami félelmet vagy szégyent keltett bennünk, még évekkel később is szorongást vagy zavart okoz bennünk, valahányszor eszünkbe jut. Ez a különösen erős negatív érzelmekkel járó ismétlődő hatás hoz létre fiziológiai változásokat, amelyek egy egész sor működési és szervi rendellenesség forrását alkothatják.

AZ ÉRZELMEK ÉS A VISELKEDÉS

Az érzelmek nagyon erőteljesen hatnak viselkedésünkre, amint ezt az Ige is világosan jelzi:

„Minden féltett dolognál jobban őrizd meg szívedet (érzelmeid lakhelyét), mert abból indul ki minden élet.” (Példabeszédek 4:23.).

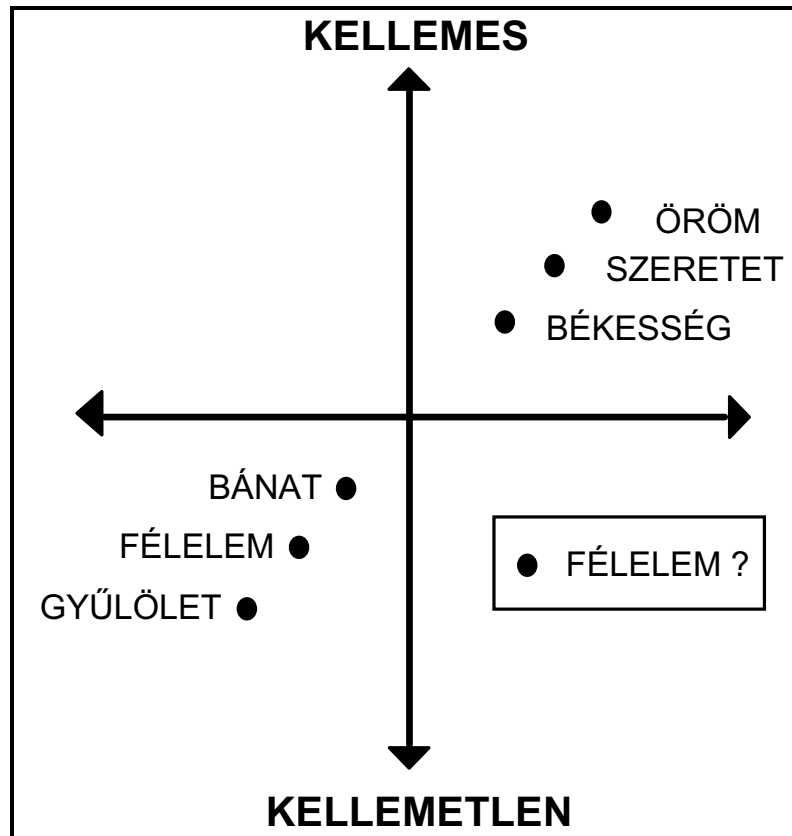
Annak a legtöbbünk által kedvelt gondolatnak ellenére, hogy értelmes megfontolás alapján hozzuk döntéseinket, minden üzletember és reklám szakember tudja, hogy az emberek érzéseit kell megmozgatni ahhoz, hogy elhatározásra készítsük őket. Értelmi képességeinket általában utólag használjuk, hogy okokat találjunk döntéseink igazolására, amelyeket úgy érezzük, hogy meg kell hoznunk.

Az érzelmek elemzésekor hasznos, ha az alábbiak szerint csoportosítjuk őket:

1. kellemesek, vagy kellemetlenek és
2. vonzanak az őket előidéző dolog felé, vagy taszítanak tőle.

Az emberi érzelmek egész sorozatát ábrázolhatjuk ilyen skálákon, amint ezt az 5. ábra is mutatja

A békesség például kellemes érzélem. Vonz minket a felé a személy, vagy tapasztalat felé, ami létrehozza. A harag kellemetlen érzélem, ami taszít minket a létrehozójától, akármilyen is az. Az öröm nagyon kellemes, vonzó érzélem. A félelem kellemetlen és általában taszít, bár néha beteges módon vonz afelé, ami rémiszt minket. Ezért van mindig vevő a horror filmekre és a gyilkossági rejtélyekre.

5. ábra - Az érzelmi válaszok táblázata

Természetesen jobban szeretjük a kellemes érzelmeket, mint a kellemetleneket. Pozitívabban reagálunk a minket vonzó, mint a taszító dolgokra. **Egy nagyon fontos leckét azonban meg kell tanulnunk: amikor erkölcsi, viselkedési értékrendet alkalmazunk érzelmi állapotok megítélésére, komoly nehézségekbe kerülhetünk.** Ha minden kellemes érzelmet „jó”-nak és minden kellemetlent „rossz”-nak tekintünk, zűrzavar támad. Az az ember, akit erkölcsileg rossz, bűnös kapcsolaton kapnak, néha azt mondja: „Hogyan lehet ez rossz, amikor olyan jól érzem magam tőle?”

Tisztázzuk: Egy érzelm erkölcsileg nem azért jó, mert kellemes. Másrészt, nem is azért jó, mert kellemetlen.

Minden érzelm, akár kellemes, akár kellemetlen, akár vonz, akár taszít, lehet jó vagy rossz, helyes vagy helytelen. Ez annyira fontos, hogy igazolnunk kell az Ige alapján.

Azt gondolhatjuk, hogy a **szeretet** biztosan mindig jó.

„Szeretteim, szeressük egymást; mert a szeretet az Istentől van; és mindaz, aki szeret, az Istentől született, és ismeri az Istent.”

(1János 4:7.)

Mégis, van a szeretetnek egy teljesen helytelen fajtája is. Ugyanebben a levélben olvassuk:

„Ne szeressétek a világot, se azokat, a mik a világban vannak. Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete.”

(1János 2:15.)

Ha kétségünk lenne afelől, mi a szeretet, János mindkét versben az „agapao” szót, az agape szeretetet említi. Igen, lehet, az agape szeretetnek helytelen fajtája is.

A **harag** kellemetlen érzélem, amellyel szemben általában negatív erkölcsi ítéletünk van.

„Hallottátok, hogy megmondatott a régieknek: Ne öl, mert a ki öl, méltó az ítéletre. Én pedig azt mondom néktek, hogy mindaz, a ki haragszik az ő atyjafiára ok nélkül, méltó az ítéletre.”

(Máté 5:21-22.)

Egyik barátom, amikor erről az Igéről beszélt, elmondta, hogyan készített egy prédikációt egy nyirkos szombat délutánon, miközben igen elvonta figyelmét a két kisgyermek által csapott zaj. Végül uralmába kerítette a bosszúság és hallotta saját szavait, amint így kiált két fiára: „Ha nem hagyjátok abba ezt a zsidaját, megöllek titeket!” Később megjegyezte: „Isten saját számon keresztül mutatta meg nekem, milyen közel van a harag a gyilkossághoz.”

Az Efézus 4:26. mégis azt mondja: „Ám haragudjatok, de ne vétkezzetek.” Más szavakkal: haragudhatunk anélkül, hogy vétkeznénk. A zsinagógában, ahol ott volt a száradt kezű ember, Jézus körül nézett, a farizeusokra és a Heródes pártiakra tekintett „haraggal, bánkódván szívők keménysége miatt” (Márk 3:5.). Ha el tudjuk nézni a gyermekekkel vagy állatokkal szembeni kegyetlenséget anélkül, hogy dühbe jönnénk, akkor valami baj van erkölcsi érzékünkkel. Más szavakkal, a harag lehet jó is, rossz is.

A **békesség** feltétlenül mindig jó. Nem azt mondta Jézus: „Békességet hagyok néktek; az én békességemet adom néktek” (János 14:27.)? Nem azt mondjuk az embereknek, hogy ha békességük van valamiben, akkor az a dolog biztosan Istentől van? A Biblia azonban beszél egy másféle békességről is - a reménytelen megköötöttség nyugalmaról:

„Mikor az erős fegyveres őrzí az ő palotáját, a mije van, békességben van.” (Lukács 11:21.)

Jézus itt Sátánra utal, mint „erős fegyveresre”, s a foglyai azok, akik békességben vannak.

A **félelem** kellemetlen érzélem, de vajon ezért mindig rossz is? A Zsidó levél írója azt mondja, hogy Krisztus azért jött, hogy megszabadítsa azokat, „akik a haláltól való félelem miatt teljes életökben rabok voltak” (Zsidók 2:15.). A zsoltáros mégis így kiált: „Féljétek az Urat, ti szentjei! Mert akik Őt félik, nincs fogyatkozásuk.” (Zsolt. 34:10.) és „az Úrnak félelme tiszta, megáll örökké” (Zsolt. 19:10.).

A **bánat** ugyanúgy lehet jó, vagy rossz dolog.

„Mert az Isten szerint való szomorúság üdvösségre való megbánhatatlan megtérést szerez; a világ szerint való szomorúság pedig halált szerez.” (2Korintus 7:10.).

Túl könnyen feltételezzük azt, hogy minden szomorúság, akármilyen kellemetlen is, használ nekünk. Pál azt mondja, hogy van olyan bánat, ami halált szül.

Ezek a példák eléggé megalapozzák ezt a fontos következtetést: **az érzelmek önmagukban nem megbízható vezérfonalai viselkedésünknek. Nem hagyatkozhatunk rájuk, hogy irányítsanak minket a jó felé, vagy tartsanak távol a rossztól. Voltaképpen bármilyen meghatározott érzelem lehet jó vagy rossz, helyes vagy helytelen.**

Ötödik fejezet

Hol rontottuk el?

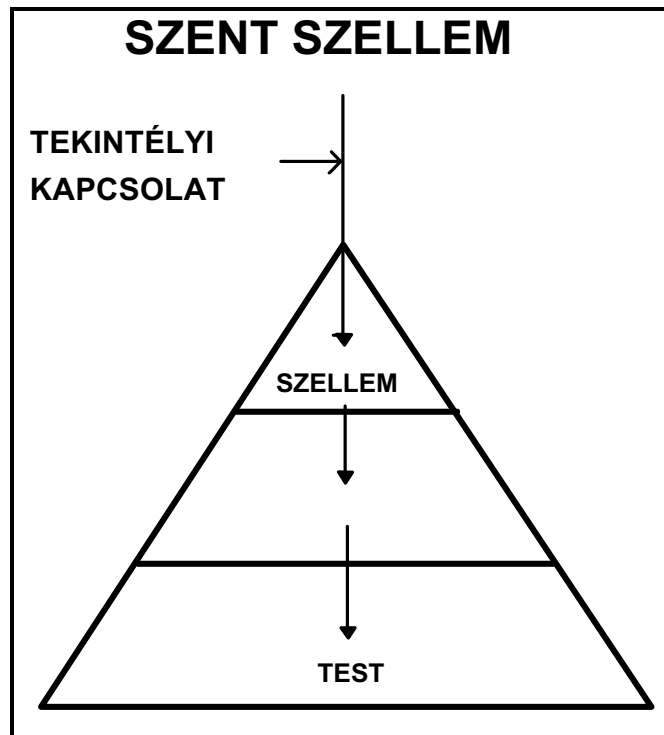
Úgy tűnik, az ember érzelmeiben viselkedésének nagyon erőteljes, de roppant megbízhatatlan motivációival van megterhelve. Első pillantásra ez látszólag megerősíti mindazt, amit az érzelmek veszélyeiről eddig olvastunk keresztény életünkkel kapcsolatban. Figyelmen kívül kell ezért hagynunk őket, vagy talán tudatosan el kell nyomnunk érzelmeinket? Az a baj, hogy az érzések figyelmen kívül hagyása vagy elnyomása igazán sosem sikeres. Csak annyi történik ilyenkor, hogy érzelmeinket a felszín alá űzzük, ahol azok ugyanolyan erőteljesen működnek, mint azelőtt, miközben mi különböző indokokkal igazoljuk cselekedeteinket, vagy magatartásunkat. Az a keresztény, aki mellőz, vagy elnyom egy érzelmi problémát, talán egy sereg észbeli, vagy hitelvi nehézséget szerez be helyette. Valójában rosszabbul lett, mint azelőtt. Nem valószínű, hogy bármilyen érv, magyarázat, vagy bizonyíték kielégíti, mert valójában egyáltalán nem értelmi nehézségei vannak.

Amikor azonban az Igéhez fordulunk, felfedezzük, hogy az érzelmek nem azért megbízhatatlanok, mert Isten ilyenek alkotta őket, hanem azért, mert valami történt velük. Ez annak a problémának a része, amely a Bukáskor lépett be életünkbe. Lássuk hát, mi történt valójában!

Az Isten képmására teremtett ember tökéletes és szép egység volt. Ádámnak az elméje irányította testét, szelleme uralta elméjét és a Szent Szellem kormányozta szellemét. Ebben az állapotban Ádám önmagát gyógyító szervezet volt, védelmi rendszerén nem volt rés, amin a bűn, a betegség, vagy a halál beléphetett volna. Így hát bukás előtti állapotában Ádám és Éva valóban halhatatlan volt; ez nem azt jelenti, hogy nem halhattak meg, hanem azt, hogy nem kellett meghalniuk. A halál a bűn által jött be az emberiségbe, ahogy Pál erre a Róma 5:12-ben rámutat.

Isten az ember lelkébe helyezte az elme, az érzelmek és az akarat működését. Ezért az ember lelkében rejlett a szabad választás lehetősége, és az ördög ezt a területet támadta meg. Értelmetlen dolog lett volna az ember szellemét megkísérteni. A szellem (lelkiismeret) egyszerűen átadta volna a dolgot a Szent Szellemnek és ezzel befejeződött volna az ügy. Az ember lelki életében viszont ott szunnyadt a lázadás és az önérvényesítés lehetősége. Az embert itt érte kísértés, és itt is bukott el.

Éva ezen egész felkeltésre fogékony természetéhez szólt a kísértés. Éva látta, hogy a fa termése finom (testi érzékek), kellemes a szemnek (érzelmek) és kíváncsú, mert bölcsé tesz (elme). Éva tehát szakított a gyümölcsből és evett (akarat). Ádámnak is odaadta a gyümölcsöt, aki szintén evett, nem megtévesztve, mint Éva -, és így szellemi lázadással tetézte bűnüket.

6. ábra - Ádám a bukás előtt

Az 1 Mózes beszámolójából világosan kiderül, hogy a bűnben az ember egész természete részt vett, és a bukást az ember egész természete megszenvedte. Ami az ember érzelmeit illeti, az eredmény kétrétű:

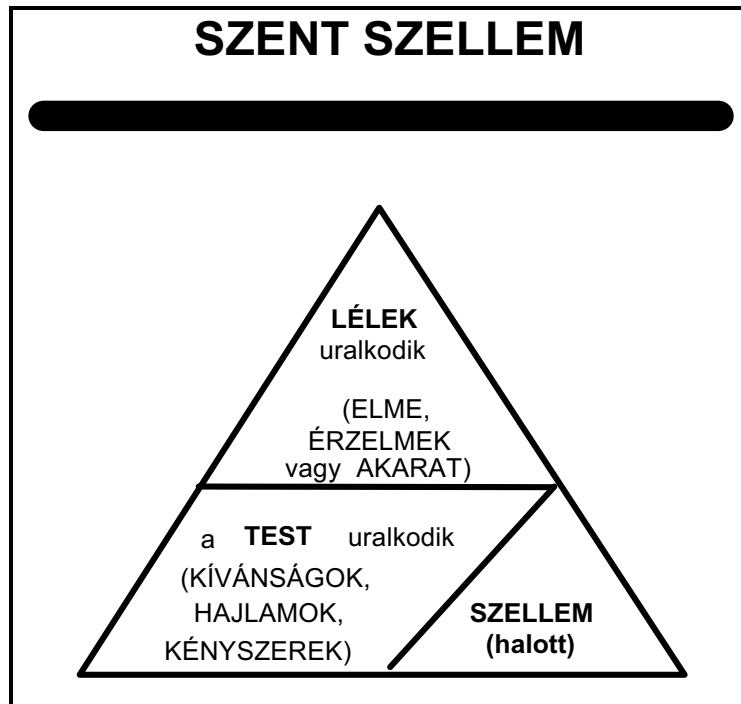
1. **Torzulás.** Az erkölcsi ítélőképességet tekintve az ember érzelmi reakciói súlyosan elferdültek. Ez igen szembetűnő. A teljesen jó és szerető Istennel szemben Ádámnak és Évának már negatív érzései vannak, amelyek taszítják őket Isten jelenlététől. Félnek és elbújnak. Vonzódnak az átélt bűnhöz és engedetlenséghez. Részükről semmi sem utal arra, hogy vonakodnának enni a tiltott gyümölcsből. Megadják magukat a gyümölcs nyújtotta élvezetnek.

Ma ez az ember érzelmi természetének alapvető hibája. Már nem hagyatkozhatunk érzéseink vezetésére, ha azt akarjuk tenni, ami helyes. Érzéseink már nem a jó és szép felé indítanak minket, hogy dicső és örömteli kapcsolatban lehessünk Istennel.

2. **Szétesés.** Az ember egész lénye szelleme köré épül. Az ember szellemén keresztül kapcsolódott Istenhez, az élet forrásához. Most azonban belépett a bűn és az emberi szellemet elvágta Istentől. A szellem tovább létezik, de erőtlén, halott állapotba esett a 7. ábra szerint.

Ennek az eredménye zűrzavar, anarchia. Az ember természetének most minden része uralomra, vagy legalábbis önrendelkezésre törekszik. Egyes emberekben az értelem uralkodik: úgy tűnik, ezek az emberek szinte teljesen képtelenek érezni. A másik végletben vannak azok, akiket megvadult érzelmeik irányítanak. Ők ma repesnek a boldogságtól, holnap pedig mély depresszióba zuhannak. Aztán vannak olyan emberek is, akiket nagyon erős akaratuk ural. Ők

hatalomra éheznek. Mindent megtesznek, amit elhatároznak, bármibe kerül is nekik vagy másoknak. Vannak olyanok is, akik láthatóan testi kívánságaik kényétől függnek, amelyeket képtelenek szabályozni, csak kielégülésre vágynak.

7. ábra - A bukott ember

Minthogy a bukott ember számára most nincs rendet teremtő alapelv, az ember folyamatosan komoly feszültségben él, sok esetben részei szétesésnek indulnak. Elméje az egyik irányba húzza, érzelmei a másikba. Testi vágyai kielégülést keresnek, lelkiismerete vádolja, szelleme Isten után kiált, de elméje ezt nem hajlandó elismerni...és így tovább. Ebből elviselhetetlen belső küzdelem fakad. Igen, ez történik, amikor az emberek „összeomlanak” a stressz alatt. Ez jól jellemzi azt, ami a valóságban történik.

Hatodik fejezet Érzelmi sérülés

Környezetünk hatásaira érzelmileg, éppúgy mint testileg és gondolatilag reagálnunk kell, ez hozzátartozik szabályszerű fejlődésünkhöz. Ebből az következik, hogy az érzelmi nyomásnak és ösztönzésnek bizonyos szintjei éppoly szükségesek, mint a testi erőfeszítés. Egyáltalán nem minden kellemetlen érzelmi tapasztalat károsító hatású. A bánat, a csalódás, a bukás, az elutasítás és a félelem mind a növekedés lehetőségét nyújtják nekünk. Ha azonban ezt a bizonyos érzelmi megrázkódtatást vagy feszültséget az adott időpontban nem tudjuk feldolgozni, döntő sérülés vagy károsodás érhet minket, aminek gyakran hosszú távú következményei vannak.

Súlyos esetekben az ember egész érzelmi reagálási rendszere eltorzulhat. Nagyon erős érzelmi reakciók állhatnak elő anélkül, hogy azokat megfelelő körülmények indokolnák. Egy félénk ember megijedhet, aggódhat apróságok miatt, akár anélkül is, hogy tudná, mitől fél vagy szorong.

Ott félnek nagy félelemmel, a hol nincsen félelem.” (Zsolt. 53:6.)

Az érzések tényleges megtapasztalását erős fájdalom is kísérheti. A bukáshoz kötődő érzések mindenki számára kellemetlenek, de némelyek számára olyan rendkívül fájdalmasak, hogy szinte bénítóak.

„...Keseregve bolyongok és jajgatok!

Az ellenségnek szaváért és a hitetlenek nyomorgatásáért:

Mert hazugságot hárítanak reám,

És nagy dühösséggel ellenkeznek velem.

Az én szívem reszket bennem, és a halál félelmei körülvettek engem.

Félelem és rettegés esett énreám, és borzadály vett körül engem.”

(Zsolt. 55:3-6.)

Nem ritka, hogy valaki minden érzését elnyomja, és így az illető látszólag érzéketlenné vagy fásulttá válik. Ennek sokszor az az előzménye, hogy egy érzékeny lélekben egy érzelmi túlterhelés úgymond kiégetett egy biztosítékot, és aztán az érintett mindenféle érzésből csak nagyon keveset él át.

AZ ÉRZELMI SÉRÜLÉS JELEI

Az érzelmi sebek nem láthatók ugyanúgy, ahogy a testen a vágások, zúzódások, noha épp oly valóságosak. Valójában az érzelmi sérülés kínjai gyakran intenzívebbek, mint egy testi sérülés vagy betegség fájdalmai, és gyakran okoznak betegséget vagy baleseteket. Az érzelmi károsodás hatásai általában megfigyelhetők az érintett viselkedésében és magatartásában. A belső sérülés néhány gyakoribb külső jelét meg kell értenünk.

Először is nagy problémák vannak a személyes kapcsolatok területén. Lehet valakinek zsarnoki vagy birtokló hozzáállása, másrészt rendkívüli módon függhet másától. Jellemző,

hogy az ilyen ember nehezen ad és fogad el valódi szeretetet és vonzalmat. Ezáltal képtelen barátkozni vagy barátságot fenntartani.

Másodszor: gyakran nagyon szegényes az illető önmagáról alkotott képe, vagy kisebbségi érzéstől szenved. Ez sok, látszólag ellentmondó módon mutatkozik meg: például túlzott félénkségben, mások erős bírálásában, önmaga alkalmasságának állandó bizonyítási kényszerében vagy önmaga elismertetésében, esetleg a bukástól való rendellenes félelemben.

Harmadszor: az általános pesszimista életlátás a negatív beszédétől és magatartástól, a komor és beteges természet megrögzött gondolataig és súlyos esetekben mély, depressziós és öngyilkossági állapotokig mindenben megnyilvánulhat.

Végül az érzelmi problémáktól szenvedő keresztényeknél gyakran fellép a szellemi kételkedés és az üdvbizonyosság elvesztésének komoly támadása. Ilyen helyzetekben nagyon fontos azonosítani a probléma valódi gyökerét. Ilyenkor nem használhatók intellektuális válaszok, mert a valódi baj máshol keresendő.

A BELSŐ SÉRÜLÉS FORRÁSAI

Amint már láttuk, érzelmi sebeket okozhatnak megrázó érzelmi élmények, amelyeket akkor képtelenek vagyunk feldolgozni. Ilyen élmény például a gyász, a házasság hajótörése, munkahelyi kudarc, az egészség elvesztése, balesetek, vagy rang, megbecsültség elvesztése.

Belső sérülések mindennapos forrása, ha valaki sokáig él stresszben, az egyet nem értés, a veszekedések, bírálgatások, a kemény parancsnoki fegyelem és a lelki kegyetlenség más formái feszültségében. A feszültség fokozatosan annyira felhalmozódik, hogy az érintett végül összeroppan.

Más esetekben méltatlanság, büntudat, neheztelés és szorongás bénító érzéseit hozhatja létre az, ha nem sikerül elérnünk egy olyan célt, amiről azt gondoljuk, hogy be tudja tölteni szükségünket.

Amikor valaki ezt gyermekkorban éli át, az élmény gyakran kritikus, mert a korai években rendkívül sérülékeny a személyiség. Minden gyermekre igaz az, amit az Ézsaiás 53:2. Krisztusról mondott: „*Felnőtt, mint egy vesszőszál Őelőtte*”. Tehát ha egy csecsemő, vagy kis gyermek érzi, hogy elutasítják, ez némely esetben pusztítóan hathat rá, és a feltétlen rosszság érzését ültetheti belé. Egy gyermek érezheti azt, hogy teljesen értelmetlen és csak rendkívüli büntetésre szolgál rá. Sok felnőttel beszéltem már, aki így nőtt fel.

Élénken emlékszem egy fiatalasszonyra, akinek nagy problémái voltak a házasságában és a családjában. Megtudtam, hogy ő is, nővére is törvénytelenül született. Később, amikor anyja férjhez ment, a házaspár elfogadta a fiatalasszony nővérét, de őt soha. A hölgy elmondta: „Egész életemben semminek éreztem magam, úgy véltem, velem csak rossz történhet.” Ebben az a tragikus, hogy az életben azt vonzzuk magunkhoz, amit elvárunk az élettől; ezért az ilyen életeket sokszor átlagon felül jellemzi a betegség, pénzügyi csapás, baleset és az emberi kapcsolatok nehézségei.

A tönkrement házasságokban a gyermekek gyakran ártatlan áldozatok. Azon túl, hogy a gyermek egész világának szétesése bizonytalanságot hoz létre, a gyermeket az a felismerés is megrázza, hogy az általa két legjobban szeretett ember a legkibékíthatatlanabb egymással

szemben. Gyakori a nagyfokú érzelmi hatás és néha a gyermek önmagát vádolja, mintha ő lenne az egész probléma oka, miközben megpróbálja feloldani a hűség konfliktusát.

Néha nem annyira az a baj, hogy mit tettek a szülők, inkább az, hogy mit nem tettek meg. Például mindenki két teremtetett szükséggel születik: szükségünk van szeretetre és arra, hogy értékesek, fontosak legyünk. Ha ezek a szükségek nem telnek be gyermekkorunkban, és életünk későbbi szakaszaiban, akkor elkerülhetetlenül szenvedni fogunk.

A szeretetet azonban meg kell tapasztalni: ahhoz pedig, hogy átéljük, valakinek ki kell azt fejeznie felénk. Sok felnőtt, amikor gyermekkoráról beszél nekem, ilyesmit mond: „Tudom, hogy a szüleim szerettek engem. Biztosan úgy volt, de azt hiszem, ezt sosem éreztem igazán.” A szülőknek ki kell fejezniük gyermekük iránti szeretetüket - méghozzá gyakran - szóval és tettekkel is.

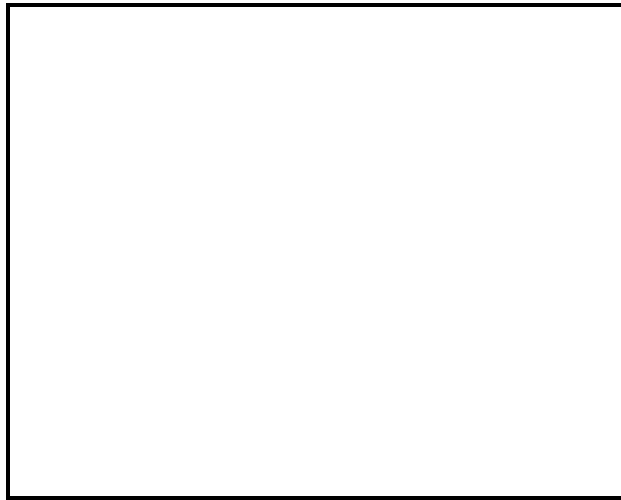
A fontosság utáni igény más, mint a szeretetéhség. Annak a gyermeknek, aki tudja, hogy szeretik, kétségtelenül nagyobb esélye van arra is, hogy értékesnek érezze magát; de ez nincs mindig így. Itt fontos az apa szerepe. Az atyaság és az anyaság között az egyik különbség az, hogy a gyermek anyjától szeretetéhségének kielégítését várja, az apjától pedig azt, hogy a fontosság iránti szükségét betöltse. Ha egy gyerek elesik és megsérül, általában anyjához fordul vigasztért; de ha az iskolából úgy jön haza, hogy büszke valamilyen teljesítményére, ezt általában apjával akarja tudatni.

Egyes szülők talán betöltik a gyermek anyagi szükségét, még el is túlozhatják azt. Ha viszont a szükséges szeretetet és fontosságtudatot nem adják meg neki, megeshet, hogy a gyermek az elvetettség és alsóbbrendűség érzéseivel nő fel, és ez megbénítja érzelmi fejlődését.

Néhány fontos megkövetést azonban rögzítenünk kell a gyermekkorai tapasztalatok területén, nehogy a szülők szülőkénti teljesítményükkel kapcsolatban indokolatlan bűntudatot érezzenek és a gyerekek, helytelen módon, neheztelést tápláljanak szüleikkel szemben.

Először is: előre szinte teljesen megjósolhatatlan, hogyan hatnak majd egy ember életére gyermekkorai élményei. Ez függ a gyermek személyiségének és környezetének együttes hatásától. Tehát amíg az egyik gyermek számára az otthoni környezet biztonságos és bátorító, a másik számára ugyanaz a család fullasztó és nyomasztó. Ami az egyik gyermek számára kihívást jelent, mely által felemelkedik és megerősödik, az a másiknak megfélemlítő, esetleg reménytelen küzdelem lehet. Találkoztam már olyan emberekkel, akiknek a gyermekkoruk oly borzasztó volt, hogy azon tűnődtem, miként élte ezt túl személyiségük, méghozzá szinte sértetlenül. Ismertem másokat, akik a legkedvezőbb feltételek között nőttek fel, de egy kis esemény évekre megsebezte őket.

A gyermekre ható másik tényező nem is a helyzet valósága, hanem az, hogyan értelmezi a helyzetet. Ha tehát a gyermek apja magatartását elutasításként vagy közönyként fogja fel, akkor az így is fog hatni rá, jóllehet apja valójában szerette őt, büszke volt rá, és ezt legjobb képességei szerint ki is fejezte.

8. ábra - A belső sérülés megállítja az érzelmi növekedést.

MI TÖRTÉNIK ÉRZELMI SÉRÜLÉSKOR?

A belső sérüléseknek, különösen akkor, ha gyermekkorban érik az embert, legáltalánosabb következménye az érzelmi növekedés megtorpanása (lásd a 8. ábrát!). Ilyenkor szoktuk azt mondani, hogy: „Sosem heverem ki.” Ez nagyon pontosan fejezi ki a történeteket. Érzelmünk bizonyos területén nem jutunk túl az átélt problémán. Nem tudjuk feldolgozni, vagy megfelelően reagálni rá és az adott területen a további növekedés leküzdhetetlen akadályának bizonyul. Tovább növekedhetünk testileg, értelmileg, közösségi viszonyulásainkban és még szellemileg is, de érzelmi fejlődésünk bizonyos területei az éretlenség állapotában maradnak. A pszichológusok szinte egyhangúlag állítják, hogy az éretlenség az első számú előidézője az értelmi, érzelmi és társas problémáknak.

Az alkalmatlanság érzése, az aggodás és a depresszió, gyakran annak köszönhető, hogy a felnőttkor bizonyos követelményeivel és feszültségeivel úgy szembesülünk, hogy közben egy részünk továbbra is kis gyermeknek érzi magát. Ezért érezzük úgy, hogy nem tudunk lépést tartani az eseményekkel, vagy hogy nekünk sosem fog sikerülni. Az éretlenség megmutatkozik a feszültséggel szembeni néhány reakciónkban is, például dührohamokban vagy abban, hogy rövidtávú érdekeinket képtelenek vagyunk feláldozni hosszú távú célokért. Egy gyerek nem lát messzire, nagyrészt a közvetlen jelenben él. Egy érzelmileg éretlen felnőtt gyakran ugyanígy viselkedik.

Isten azonban arra vágyik, hogy az élet minden területén érettek legyünk:

„...Az igazságot követvén szeretetben, mindenestől fogva nevedjünk Abban, a ki a fej, a Krisztusban.”

(Efézus 4:15.)

Hetedik fejezet

A belső sérülés gyógyulása

Ismételten láttuk, hogy Isten válasza az ember szükségére mindig kétrétű - a kereszt műve és a Szent Szellem munkája. Most meg kell látnunk, hogy ez a nagylelkű gondoskodás érzelmi sérüléseinkre és fájdalmainkra is kiterjed.

A KERESZT MŰVE

A Golgotán Megváltónk, Jézus Krisztus, mindazt a romlást elhordozta, amit a bűn zúdított az emberiségre. Szenvedett szellemileg, amikor bűnné lett értünk és elviselte Istennek a bűn és a gonosz fölött kimondott ítéletét. Testileg elszenvedte a kivégzés egyik legkegyetlenebb formáját, amit a bukott ember valaha is kitalált. Az ókori világban a keresztfeszítés a legyőzött ellenség holttestére kirótt végső megszenteltetés volt. A rómaiak találták ki, hogy ugyanezt a még élő áldozattal is meg lehet csinálni.

Jézus érzelmileg is szenvedett; az újszövetségi írók valójában jobban hangsúlyozzák a kereszt szégyenét mint kínjait.

*Útált és az emberektől elhagyott volt,
fájdalmak férfia és betegség ismerője!
mint a ki elől orcánkat elrejtjük,
útált volt; és nem gondoltunk vele.
Pedig betegségeinket ő viselte,
és fájdalmainkat hordozá.”*

(Ézsaiás 53:3-4.)

A Megváltó elvetettsége és bánata nagyobb volt, mint amelyet bárki valaha is elviselt. Eljött saját szeretett népéhez, szeretett városába, és az övéi elvetették Őt annak az Atyának a nevében, akit kinyilatkoztatni eljövetele célja volt. A kereszten Jézus teljesen tönkretétetett. Elvesztette méltóságát, megbecsültségét, a követőit. Még ennél is rosszabb volt, hogy mint bűneink hordozója, bűnné lett értük. Elvesztette saját belső sértetlenségét. Aztán rá kellett döbbsennie, hogy legnagyobb szorultságában Atyja is hátat fordított Neki. „*Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?*”

Azért tud azonban a legvégsőig megmenteni minket, mert a legvégsőig szenvedett. Ezért írhatja Péter diadalmasan, hogy: „*az Ő sebeivel* (görögül: trauma) *gyógyultunk meg* (lettünk újra éppé).”

A SZELLEM MUNKÁJA

A Róma 8:15. a Szent Szellemet az örökbefogadás Szellemének hívja. Ez nem az örökbefogadás mai, nyugati fogalmát fedi. A zsidó örökbefogadás a fiú érettségbe és felnőttkorba való belépését jelentette. Ezért a Szent Szellem az érettség Szelleme, képessé tesz minket arra, hogy felnőjünk Krisztusba.

Szolgálatához tartozik az, hogy az összetört szívet bekötözze:

*„Az Úr Isten Szelleme van én rajtam azért,
mert fölkent engem az Úr,
hogy a szegényeknek örömet mondjak;
elküldött, hogy bekössem a megtört szívűeket,
hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást,
és a megkötözötteknek megoldást...”* (Ézsaiás 61:1.)

A Szent Szellem szolgálatát különösen az a név fogalmazza meg, amit Jézus adott Neki: A Paraklétosz, vagy Vigasztaló. Lássuk, hogyan hajtja végre szolgálatát!

Nyolcadik fejezet

A belső gyógyulás folyamata

Ha előrelapozol a 22. ábrához a 179 oldalra, azt látod, hogy az érzelmeket az emberi szellemmel a remény köti össze. Más szavakkal: ahhoz, hogy a Szent Szellem meggyógyíthassa érzelmeinket, azokhoz hozzá kell férnie. Nekünk kell kitárnunk a sérült területeket az Ő szolgálata előtt.

AZ ÉRZELMEK FELTÁRÁSA

A belső gyógyulással kapcsolatban fontos tudnunk, hogy egy érzelmmel csak akkor foglalkozhatunk, amikor érezzük azt. Csak így léphetünk kapcsolatba közvetlenül a sérüléssel, és Isten is csak így férhet hozzá. Nézd meg az alábbi ábrát! Ha az akaratommal van baj, például egy rossz szokással kell felhagynom, ezzel csak az akaratom cselekedete által bánhatok el, mert ott van a probléma gyökere. Sem okoskodás (elme), sem a bűnbánat érzése (érzelem) nem ragadja meg a valódi problémát.

Amikor viszont érzelmi problémákkal kezdünk foglalkozni, az emberek általában elnyomják kellemetlen érzéseiket és néha oly mélyre temetik őket, hogy már meg sem találják. Ha mégis imádkozunk a problémáért, Istennek valójában egy elménk szerinti jelentést adunk, s nem érzéseinket nyújtjuk Neki.

Ezt évekkkel ezelőtt tanultam meg, amikor ráébredtem, hogy Isten meg akar érinteni valamit az életemben, de nem tudtam, mit. Egy reggelen felébredtem és eszembe jutott az álmom. Az álom részletei nem fontosak, de jelentése igen. Álmomban egy utat láttam, amiről tudtam, hogy ha rá tudok lépni, az egy mély területre fog vezetni, ahova Isten el akar jutni. Amint ott félálomban az ágyon feküdtem, ezt kérdeztem: „Uram, hogyan léphetek rá erre az útra?” Az Úr szinte azonnal világosan szólt az elmémhez: „Kezdd a gyermekkori emlékekkel!”

9. ábra - Az emberi lélek

Meg kell mondanom, hogy ez jóval azelőtt történt, hogy a belső gyógyulásról vagy az emlékek gyógyulásáról bármit olvastam volna. Ez évekkel azelőtt volt, mielőtt bármi is megjelent volna ezekről a dolgokról, de az elmémen azonnal átvillant egy emlék. Erre a dologra legalább 25 éve nem gondoltam tudatosan. Arra emlékeztem, hogy az 1930-as válság közepe táján a középiskolában vagyok. Akkoriban nagyon szegények voltunk, és nem engedhettem meg magamnak, hogy futball cipőm vagy sportfelszerelésem legyen. Ugyanakkor rajongtam a sportokért, tehát ha játszani akartam, meg kellett próbálnom valakitől kölcsönkérni a szerelést. Ott az ágyban visszagondoltam arra, milyen alsóbbrendűnek éreztem magam olyankor, mennyire zavart voltam és szégyenkeztem.

És itt jön a lényeg: ezen a ponton csak a tényekre emlékeztem, de később ugyanaznap - szombat volt, és épp az egyik hálósobát tapétáztam - az egész emlék rámömlött, méghozzá az érzésekkel együtt. Úgy éreztem magam, mint az a depressziós iskolás: haragudtam, szégyenkeztem és zavarban voltam. Az érzések olyan erősek voltak, hogy arra eszméltem, telesírok egy ív tapétát. Aztán Jézus szólt hozzám, sokkal világosabban, mint azelőtt vagy azóta bármikor. Soha nem felejttem el szavait.

Azt mondta: „Tudom mit érzel, én is voltam szegény.”

Amikor ezt kijelentette, valahogyan meg is gyógyított. Távozott belőlem valami, amin addig sosem sikerült túltennem magam. Érzéseimmel való azonosulása meggyógyított egy olyan sérülést, amit hosszú éveken át hordoztam és a Szent Szellem bekötözte összetört szívemet.

Aznapi reggel megtanultam új módon szeretni néhány Igét. Például: „*Engedjétek hozzám a kisdedeket és ne tiltsátok el őket.*” Rájöttem, hogy noha felnőtt, családos ember vagyok, ha valahol úgy érzem magam, mint egy sérült iskolás, akkor mint sérült iskolás jöhetek Jézushoz és Ő nem fog elutasítani engem.

Csak ezután jöttem rá fokozatosan, mennyire átható volt ez az eltemetett sérülés. Például, mindig nagyon kukán és rosszul éreztem magam jó módú emberek között, noha akkor már én sem voltam szegény. Mindig szörnyű nagy huzavonába került magamnak valamit vásárolni - akkor is, ha bőven tellett rá. Most már tudom, ez azért volt, mert még mindig iskolásnak éreztem magam.

Ne feledd, hogy a **jelenlevő sérüléssel** foglalkozunk. Néha az „emlékek gyógyulása” kifejezés kicsit félrevezető lehet, mert azt sugallja, hogy valamiképp vissza kell mennünk az időben ahhoz, hogy a már megtörténtet megváltoztassuk. Bár a sérülést okozó esemény történhetett évekkel ezelőtt és az emlékezés fontos, de a sérülés, a fájdalom ma is megvan, ezért hozzáférhetünk mi is, és Isten is.

Mivel jelenlegi fájdalomról van szó, akkor lépek összeköttetésbe a problémás területtel, amikor érzem a fájdalmat. A gyermekkori problémákkal való foglalkozás egyik nehézsége az, hogy felnőttként már nem tudunk úgy azonosulni azzal, ahogyan gyermekkorunkban történtek velünk a dolgok. Férfiakká váltunk mint Pál apostol és félretettük a gyerekes dolgokat. Amin felnőttként visszatekintve nevetünk, az gyakran nem volt nevetséges, amikor megtörtént. Erre azonnal rájövünk, ha megcsapoljuk ezeket a még mindig működőképes érzéseket.

Néha könnyen feltárjuk érzéseinket, mert szükségünk oly égető és leteperő, és az érzés is nagyon erős. Máskor talán nem a felszíni érzések jelentik a valódi problémát, hanem csak egy mélyebb probléma következményei, vagy esetleg egy régóta gyakorolt védekező eljárással nyomjuk el nem kívánatos érzéseinket. Ezekben az esetekben **nem tudjuk akarataink segítségével feltárni az adott érzéseket**. Nem tudunk létrehozni érzéseket, csak elfojtani.

Nem tudunk kedvünk szerint örülni, haragudni vagy félni. Ezt megértheted, ha már megpróbáltál nevetni olyan viccen, aminek nem értetted a poénját.

Az **emlékezet** az egyik leghatékonyabb eszköz a sérült érzések területeinek feltárására. „*Mikor ezekről emlékszem, megkeseredem lelkemben.*” (Zsolt. 42:5.). Az érzelmi állapotok egyik különös tulajdonsága tehát, hogy azokat kiválthatja, vagy működésbe hozhatja az, ha visszagondolunk az azokat előidéző eredeti helyzetre.

A Szent Szellemnek kell azonban engednünk, hogy emlékeztessen minket! Csak Ő tudja, melyek a jelentős emlékek; talán nem is azok, amelyeket mi fontosnak gondolnánk. Sok olyan feszült, sőt fájdalmas átélésünk is lehetett, amelyeken sikeresen estünk túl, s talán még jót is tettek nekünk. A kritikus tapasztalatok azok, amelyek meghaladták erőnket, melyeket a tudatalattiba temettünk. Ezért kell Dávidhoz hasonlóan imádkoznunk: „*Vizsgáld meg engem, oh Isten, és ismerd meg szívemet! Próbáld meg engem, és ismerd meg gondolataimat*” (Zsolt. 139:23.).

Olykor nem is elég az incidensre vagy a körülményekre való emlékezés. Gondolhatunk a tényekre anélkül, hogy megragadhatnánk a hozzájuk tartozó érzéseket. A gátlás gyakran rossz magatartásformákat von maga után és először ezekkel kell foglalkoznunk, mielőtt a gyógyulás lehetséges lenne.

A sérülést gyakran neheztelés és keserűség követi. Ezekkel is foglalkozni kell. Amíg keserűségünkhöz ragaszkodunk a minket megsértők felé, addig gyakorlatilag Krisztust kizárjuk a helyzetből. Ő nem tud belépni, hogy meggyógyítson, bármennyire kérjük is erre, ha a gyógyítás látszólag neheztelésünk jogosságát igazolná. A megbocsátás létfontosságú a belső gyógyuláshoz.

A megbocsátás azért is fontos, mert amíg ragaszkodunk a meg nem bocsátáshoz, a sérülésünkért felelős személy vagy helyzet uralma alatt vagyunk. Nem vagyunk szabadok érzéseink vagy reakcióink megválasztásában. A sérülés hatalma alatt maradunk akkor is, ha okozói távol vannak vagy már meg is haltak.

A megbocsátás nem elnézés. Bizonyos értelemben csak Isten nézheti el a vétket. Amikor megbocsátok valakinek, akkor nem azt mondom, hogy rossz cselekedete helyes volt, hanem a vele kapcsolatos érzelmi reakciómmal foglalkozom. Felszabadítom az illetőt az alól a harag és rossz érzés alól, amit vele szemben fenntartottam. Ez akarat dolga. Az akaratomon múlik, hogy fenntartok-e valaki ellen valamit; ezért szabad választásom szerint el is engedhetem azt, amit fenntartok. Ezért a megbocsátás Isten parancsa; azzal kezdődik, hogy a helyes magatartás mellett döntök ellenségeimmel szemben. „*Szeressétek ellenségeiteket, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnék. Áldjátok azokat, akik titeket átkoznak és imádkozzatok azokért, akik titeket háborgatnak*” (Lukács 6:27-28.).

A szomorúság vagy bánat is válhat a gyógyulás akadályává. Gyász esetén, egy összetört házasságban vagy ehhez hasonló sérült kapcsolatban a bánat időszakán mindnyájunknak át kell esni. Lehetséges viszont, hogy egy ilyen bánat bálvánnyá is válhat, ha szívünkben a központi helyet foglalja el és egész életünk veszteségünk emléke körül kezd szerveződni. Az ilyen bálványt le kell rombolni.

Végül, szembe kell néznünk azzal a lehetőséggel, hogy amit sérülésnek nevezünk, az valójában annak a megnyilvánulása, hogy nem vagyunk hajlandók vagy képesek vállalni kellemetlen igazságokat önmagunkról, viselkedésünkről. Ilyenkor nem az a teendő, hogy megpróbálunk megbocsátani annak, aki elmondta az igazságot, mert neki volt igaza, és nem nekünk. Az igazság néha fáj, de az igazság ejtette sebek tisztán és gyorsan gyógyulnak, ha

szembenézünk velük. Az efféle becsületes küzdelem majdnem mindig tudatunk felszínére hozza a valódi sérelmet és a valódi problémát, úgy hogy azok hozzáférhetőek lesznek és tudjuk, mivel van dolgunk.

A SÉRÜLÉST ÁTADJUK KRISZTUSNAK

A megbocsátás gyakran előfeltétele a gyógyulásnak, de a megbocsátás önmagában nem gyógyít meg minket. Ugyanúgy szükséges a fájdalmas, negatív érzéseket a velük való foglalkozás végett felszínre hozni, de ez még önmagában nem tesz minket éppé. A sérülést át kell adni Krisztusnak.

Az Evangéliumi gyógyítást az teszi egyedülállóvá (és az különbözteti meg minden emberi pszichoterápiától), hogy egy valóságos, élő természetfölötti Megváltó és Gyógyító jön segítségünkre. Sokszor az elfojtott fájdalmak és sérülések felsejlésekor nem merném az embereket további megnyílásra bátorítani, ha nem tudnám biztosan: Jézus valóban ott van.

Mivel Ő jelen van és mivel a sérüléshez akkor férhetünk hozzá, amikor érezzük, Őhöz kell mennünk és át kell adnunk az egészet Neki. Amikor a bűnnel folytatott harcba belefáradunk, meg kell tanulnunk a harcot Istennek átadni, hogy a természetfölötti kegyelem szabadítson meg minket. Amikor már fájdalmainkat nem tudjuk tudatküszöbünk alatt tartani, akkor azokat ugyanúgy át kell adnunk Jézusnak. A sérelem és a fájdalom szívünkben Jézus vére alá kerülhet - ugyanúgy, ahogy bűneink és betegségeink. Az a sérülés, amelyről azt gondoltuk, sose leszünk túl rajta, eltűnhet - méghozzá végleg!

*Bízzatok Ő benne mindenkor, ti népek;
öntsék ki előtte szívüket;
Isten a mi menedékünk.*

(Zsolt. 62:9.)

Amikor átadjuk a sérülést, viszonzásul elfogadhatjuk az Atya feltétlen szeretetének gyógyítását. Az örökbe fogadás Szellemének ereje megszabadít minket és elkezdhetünk az érzelmi érettség felé növekedni.

FELNÖVEKEDÉS KRISZTUSBA

Mivel az érzelmi sérülés sokszor éretlenséget okoz, a sérülés gyógyulásához növekedési folyamat is tartozik. Általánosan úgy fogalmazhatunk, hogy az éretlenségből nem lehet meggyógyulni vagy megszabadulni: abból csak kinőni lehet. Ezért, míg az akadályt egy perc alatt eltávolíthatjuk, s ugyanígy elbánhatunk a sérülést kiváltó élménnyel, a folyamat befejezéséhez idő kell. Mivel ezeken a gátolt területeken gyakran sok élet záródik el, a növekedés nagyon gyorsan végbemehet; de bizonyos időre mindig szükség van.

Elkezdjük személyesen átélni Isten irántunk való szeretetének valóságát. Sosem felejttem el, hogyan tapasztaltam meg egyszer Isten szeretetét. Néhány római katolikus testvérral együtt megkértek, hogy imádkozzunk egy férfival, aki Szent Szellem keresztséget akart kapni. Egy ideig beszélgettünk a témáról és én nagyon megkedveltem a testvért, jóllehet még sosem találkoztam vele korábban. Akkor így szólt: „Most már eleget beszéltünk róla. Imádkozzatok értem!” A padlóra térdelt, mi körülveztük és imádkozni kezdtünk. Hirtelen elkezdtem

szívemben érezni, hogyan szereti Isten ezt az embert. Aznap este megértettem valamit Isten szeretetéről, amit nem tudok elfelejteni. Rádöbbsentem, hogy Isten szeretete egészen más, mint az emberi szeretet. Nem azonos a sokszor felnagyított és magasztalt emberi szeretettel. A különbség minőségi, nem csak mennyiségi. Kétség nélkül tudtam, hogy ha ez a testvér felugrana a padlóról és szembe köpne, vagy akár megpróbálna megölni, ez semmit sem változtatna ezen a szereteten. Tudtam ezt. Isten szeretete teljesen feltétlen és változhatatlan. Nem lehet kiérdemelni, megdolgozni érte, megváltoztatni vagy elveszteni - egyszerűen van. Felénk nyúl, akár tudjuk, akár nem, akár válaszolunk rá, vagy elutasítjuk. Ez olyan megdöbbentő volt, hogy miután abbahagytuk az imádkozást, keresni kezdtem szívemben ezt a szeretetet; de már nem volt ott. Újra az emberi együttérzés és vonzalom szintjén voltam.

Ugyanez a szeretet keres mindnyájunkat. Szükségünk van rá - így teremtett minket Isten. Velem ez az élmény megértette, gyakran miért nem a szükség vagy baj idején vágyunk legjobban Isten jelenlétére, hanem az öröm és boldogság idején, amikor emberileg szólva az élet legteljesebb és a legjobb. Mindennek közepette valami bennünk így kiált: „Mindez nem elég!”

Ez a szeretet - Isten feltétlen, örök, végtelen szeretete - az emberi élet minden szeretetéttségét ki tudja elégíteni. Ez isteni szeretet nélkül viszont mindig szeretethiányunk van.

Végezetül, hogy erről is szóljunk, Isten a fontosságunkat is megadja. Életembe hihetetlen biztonságérzetet hozott az a felismerés, hogy értékes vagyok, örökre fontos vagyok, és ez teljesen Isten kegyelmének ajándéka. Semmit sem tehetek hozzá. Ha mindenben sikeres vagyok, amihez nyúlok (és mindent végre is hajtok, amire csak ember képes), ez semmivel sem növeli örök értékemet. Másrészt, ha minden próbálkozásom megbukik és egész életem egy személyes katasztrófa, ez csöppet sem csökkenti örök értékemet. Élvezhetem mások megbecsülését és kívánhatom a sikernek a célok elérésekor érezhető édességét, de egyikre sincs szükségem ahhoz, hogy örökké jelentős legyek. A remény és méltóság értékesség viszont Isten ajándéka gyermekei számára.

Kilencedik fejezet

Hogyan élünk együtt érzéseinkkel?

A bűn által okozott károsodást teljes mértékben meg kell értenünk ahhoz, hogy a megváltás teljes hatókörét is világosan lássuk. A megváltás mindazon területre kiterjed, amelyet a bukás érintett. Semmit sem hagy ki. Nem csak a szellem születik újjá, hanem megújulhat az elme, meggyógyulhat a test és az érzelmek szintén felszabadulhatnak, harmóniába kerülhetnek.

Krisztus keresztyének egyik legnagyobb igazsága az, hogy a megbékítés művét rejti magában.

„Titeket is, kik hajdan elidegenültek és ellenségek voltatok gonosz cselekedetekben gyönyörködő értelmek miatt, most mégis megbékéltetett az Ő emberi testében a halál által, hogy mint szenteket, tisztákat és feddhetetleneket állítson titeket Őnmaga elé.”

(Kolossé 1:21-22.)

A megbékítés két korábban szembenálló fél egymással való összhangba hozása. Isten részéről érzéseiben ez nem jelent változást, mert az Ő szeretete a bukott ember iránt sosem változott. Kapcsolatában viszont változást hozott, mert Isten most már ítélet helyett az áldásban kapcsolódhat a bűnös emberhez.

Az ember részéről az egész Istennel szembeni magatartásnak meg kell változni. Valahogyan le kell győzni a félelem, a büntudat, a lázadás, az akaratosság és a keménység reakcióit.

„...Mikor ellenségei voltunk, megbékéltünk Istennel az Ő Fiának halála által.” (Róma 5:10.).

Hogyan békül ki Isten az emberrel, aki az ellensége? Hogyan kezdesz kibékülni valakivel, aki ellenséges veled szemben és ragaszkodik is ehhez? Hogyan állítsa helyre Isten azt az engedetlen embert, aki elszalad, elbújik és mindenféle negatív érzéssel küszködik valahányszor Isten közeledik hozzá? Figyeld meg, hogy Isten mindazon évek alatt a kezét nyújtotta Izrael felé, amikor Izrael ismételtelen elfordult Tőle és hamis, kegyetlen bálványokat imádott.

MEGTESTESÜLÉS - A BEHATOLÁS

Amennyiben Isten változtatni akart az emberi nem helyzetén, először is be kellett jutnia az emberiségbe, mert azt csak belülről lehetett meggyógyítani. Ezért volt olyan fontos a megtestesülés. Az Örökkévaló Logos, a Fiú testté lett. Tökéletesen emberré vált: *„Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, Ő is hasonlatosképpen részese lett azoknak...Annakokáért mindenestől fogva hasonlatosnak kellett lennie az atyafiakhoz...”* (Zsidók 2:14. 17.).

Az Istenség Személyei öröktől fogva tökéletes szeretet kapcsolatában, vagy ahogy János fogalmaz, *„dicsőségben”* élnek (János 17:5, 24.). Ez a szeretet vagy dicsőség mindig jelen volt Isten Lényében. Az embert bűne ettől az élettől vágta el. Isten az emberré lett Jézusra kiterjesztette ezt a szeretet kapcsolatot. Jézus volt az első ember, aki részesülni kezdett az Istenségben belüli szeretetkapcsolatban és dicsőségben. Az evangéliumokban ez többször

megjelenik. Jézus mondja, hogy Ő „*az Atya kebelében*” van, avagy a „*mennyben*”, vagy fordítva: „*Én az Atyában vagyok és az Atya énbennem*”.

Először történt, hogy egy ember Istennel teljes összhangban, teljes közösségben és az Iránta való teljes engedelmisségben élt.

BEMERÍTKEZÉS - AZ AZONOSULÁS

Jézus nem csak azért jött, hogy az emberek előtt egy tökéletes, egyedi emberi életet éljen. Ez csak bukásunk nagyságát érzékeltette volna, egyebet nem. Ő azért jött el, hogy ennél sokkal többet tegyen. Eljött, hogy az Istennel való kapcsolatunkat és a Vele szembeni magatartásunkat megváltoztassa. A Keresztelő János általi bemerítkezése a Jordánba nagyon jelentős volt. Hogyan értjük ezt? Amikor bemerítkezünk, a Krisztussal való egységbe, a Vele való azonosulásba merítkezünk be. Azonosulunk Vele halálában, eltemetésében és feltámadásában. Amikor Jézus bemerítkezett, Ő a velünk való egységbe merítkezett be, azaz azonosult bűnösségünkkel, elveszettségünkkel és elidegenülésünkkel.

Amikor mi bemerítkezünk, elfoglaljuk helyünket mint szentek, Isten elhívottai és megváltottai. Amikor Jézus bemerítkezett, belépett megváltói elhívásába. Mindaz, amit Jézus ezután tett, közvetlen kapcsolatban volt megváltásunkkal. Jézus nem Önmagáért, hanem értünk szenvedte el a félreértettséget, rosszindulatot és gyűlöletet. Nem Önmagáért, hanem a mi kedvünkért győzött le mindenféle kísértést. Nem Önmagáért, hanem miattunk engedelmeskedett egész életében tökéletesen az Atya akaratának.

A harc mindig az Ő emberi mivolta körül folyt. A kérdés sosem az volt, hogy Sátán meg tudja-e kísérteni, csonkítani, vagy ölni az Örökkévaló Logost, hanem az, hogy az ember Jézus legyőzi-e a kísértést és a kereszten át eljut-e a feltámadásig. Ha elbukott volna, az cseppet sem hatott volna istenségére - de mi örökre elvesztünk volna. Jézusnak emberként kellett győznie, hogy mi is győzhessünk.

A GOLGOTA - AZ EGYESÍTÉS

A János 12:32-ben Jézus ezt mondta: „*Én, ha felemeltetem a földről, mindeneket magamhoz vonzok.*” János a továbbiakban elmagyarázza, hogy Jézus ezzel saját **halálnemét** jelentette ki. Nem csak az ember helyett kellett Jézusnak meghalnia, hanem az Ő halálából részesülnie kellett az embernek is. Pál ugyanúgy érti ezt a Galata 2:20-ban: „*Krisztussal együtt megfeszítettem.*” Jézus nem csak a bűnösségünkkel bánt el; megbékítés történt, egy összetört kapcsolat helyreállítása, a belénk gyökerezett félelemmel teli és ellenséges magatartás megváltozása.

Jézus ember volta a kereszten az egyetemes emberiség helyzete lett, amely magába olvasztott mindenkit, aki hisz Őbenne, hogy Jézus halála és feltámadása által ugyanolyan kapcsolatba kerülünk Istennel, amilyenben Jézus volt.

Az Efézus 2:5-6-ban Pál ezt részletesen kifejti. Nem csak megfeszítettünk Krisztusban, hanem fel is támadtunk Vele. Nem csak feltámadtunk Vele, hanem Vele együtt mennyei helyekre is helyeztettünk. Mik ezek a mennyei helyek? Az Atyával, a Fiúval és a Szent Szellemmel való kapcsolatot jelentik; azt az egymásban lévő kapcsolatot, amit Jézus megtapasztalt: az Atya Őbenne és Ő az Atyában. Most az Atya bennünk van és mi az Atyában; a Fiú bennünk és mi Krisztusban; a Szent Szellem bennünk és mi a Szellemben.

Ez a megbékélés. Ebből Istennel szembeni megváltozott magatartás fakad. Érzelmi reakcióink Vele szemben már nem a félelem, a bűntudat és az ellenségesség, hanem -

„A kit, noha nem láttatok, szerettek; Akiben noha most nem látjátok, de hisztek benne, kibeszélhetetlen és dicsőült örömmel örvendeztek.” (1Péter 1:8.)

Sőt, az ember természete is újra összhangba került az eredeti tervvel.

Isten örök szándéka az emberrel mindig az volt, hogy az ember Krisztus által Isten fia lehessen (Efézus 1:5.). A megváltással az a célja, hogy az ember „az Ő Fia ábrázatához hasonlatos legyen” (Róma 8:29.). Ezért válik Jézus a megbékélt emberi rend példaképévé, prototípusává. Őbenne az emberi személyiség minden része az őt megillető helyre kerül, olyan összhangba, ami Isten minden teremtő munkáját jellemzi.

Lássuk, mit jelent ez érzelmi életünk területén:

Először is, az érzelmek megtisztulnak: *„Tiszta szívet teremts bennem, oh Isten”* - kiált a zsoltáros (Zsolt. 51:12.). A Bibliában a szív általában az érzelmek helyére utal. Az Ap. Csel. 15:9-ből megtudjuk, hogy Isten hit által tisztítja meg a szívet. Az érzelmek megtisztulhatnak a bűn okozta elferdüléstől, hogy azzá válhassanak, aminek Isten szánta őket: a jó felé ható és a rossztól taszító erőteljes mozgatórugókká. Gondoltad-e, hogy valaha még bizhatsz érzéseidben; hogy rájuk hagyatkozhatsz, mert Isten felé visznek?

*„Mint a szarvas kívánczik a folyóvizekre,
úgy kívánczik az én lelkem hozzád, oh Isten!
Szomjúhozik lelkem Istenhez, az élő Istenhez...” (Zsolt. 42:2-3.)*

*„A te bizonyosságaid az én örökségem...
mert szívemnek örömei azok.
Az állhatatlanokat gyűlölöm,
de a te törvényedet szeretem.” (Zsolt. 119:111, 113.)*

Másodszor, az érzelmek felszabadulhatnak. Sok embernek nem az a problémája, hogy túl sok érzése van, hanem hogy túl kevés. Több az olyan ember, akinek túl alacsony az érzelmi hőmérséklete, mint akinek túl magas. Sok-sok emberben majdnem teljes zárlat alatt van a vonzalom és egyéb érzelmek természetes kifejezése.

Az Ezékiel 36:26-ban olvasunk egy csodálatos ígéretet, ami a Krisztusban megvalósult új szövetség része. Valódi jelentőségét általában nem is értjük meg:

*„És adok néktek új szívet (érzelmeket) és új szellemet adok belétek,
elveszem a kőszívet testetekből és adok néktek hússzívet.”*

Újszövetségi jogainkhoz tartozik, hogy az érzések köves hiánya helyett hússzívet kapunk. Más szavakkal, természetünk érző oldala felszabadulhat és egy csokor új érzelmet kapunk. Túl szép ez ahhoz, hogy igaz legyen?

Nem csak Krisztus **élete** van bennünk, hanem az 1 Korintus 2:16. szerint, Krisztus értelme is. Nem csak Krisztus **értelmét** kaptuk, hanem a Filippi 1:8. szerint **Krisztus szerelmét** is: Pál azt írta: „Mert bizonyágom az Isten, mely igen vágyakozom mindnyájatok után Krisztus Jézus szerelmében.” A próféta erről az új szívről beszél. Szeretnéd, ha az Úr kivenné életedből a gátlásos kőszívet és Saját indulatait, érzelmi reakcióit adná neked? Mivel Ő már megígérte, hogy ezt megteszi, megkaphatod az új szívet, az új indulatokat, mert erre a Krisztusban lévő szövetségben jogod van.

Egyszer találkoztam egy fiatalemberrel, akinek ez volt a problémája. Az apja épp akkor halt meg. Ezt a fiatalembert az a felfedezés ijesztette meg, hogy egyáltalán semmit sem érzett. Se veszteséget, se gyászt, se szeretetet - semmit. Aztán ráébredt, hogy felesége és két kisgyermeké iránt ugyanúgy nincsenek érzései. Egyáltalán semmilyen érzést nem tudott kifejezni feléjük, noha külsőleg elég jól bánt velük. Amikor találkoztunk, pszichiáter kezelte, de láthatóan valódi változás nem történt.

Ez a fiatalember és felesége eljött egyik kis hétvégi összejövetelünkre, amit otthonunkban tartottunk. Azon az estén a férj kitárta szívét az Úr előtt és elfogadta Jézust Megváltójának. Tudod, mi történt? Az Úr elvette a férfi kőszívet és új szívet adott neki. Annyit sírt, hogy már azt hittem, a kis szoba padlóját felmossa könnyeivel. Ezután gyakran eljött hozzám és elmondta, hogyan változott meg az élete. Már tudta nevetetni gyermekeit, felkapta, simogatta és szerette őket. Nagyszerű látni, hogy valaki így megelevenedik!

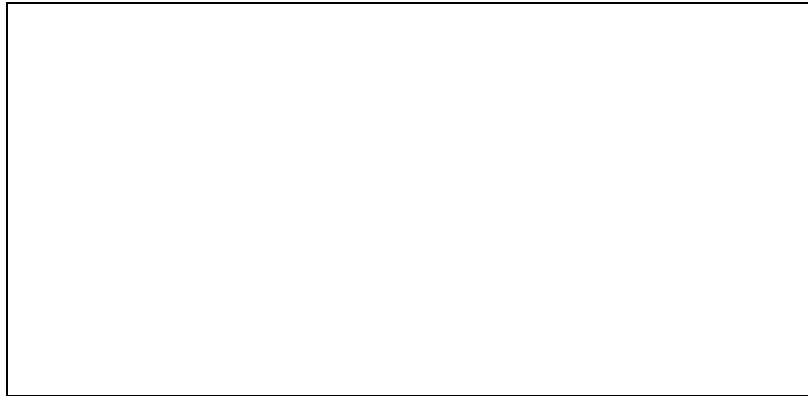
Jézus azt mondta: „*A tolvaj nem egyébért jó, hanem hogy lopjon és öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életök legyen és bővülködjenek.*” (János 10:10.).

A megbékélt személyiségben az érzelmek nyugodtan felszabadulhatnak, hogy betöltsék igazi feladatukat, mert Isten Krisztusban visszaadta az életet az emberi szellemnek.

Láttuk, hogy az ember személyisége szelleme köré, mint koordináló tényező köré épül fel. Ez volt az a központi hely, amely mindent összhangban a maga helyén tart, amely biztonságosan összekötötte az embert élete forrásával Istennel. Amikor a bűn belépett az ember életébe, a szellem elvesztette tekintélyét, fennhatóságát. Zűrzavar, nyugtalanság és bomlás lett az eredmény. Ma nagy hangsúlyt helyeznek a szabadságra, de az ember akaratában lakozó kizárólagos és önrendelkező szabadság szinte teljesen pusztító hatású. Az ilyen szabadság azt követeli, hogy mindent meg kell engednünk az embernek, amit képes megtenni. Semmilyen erkölcsi, vagy más korlátozás nem állhat ennek útjába.

Az emberi lény teremtett központja azonban nem a szabad akarata, hanem a szelleme, és amint láttuk, a szellem valamennyi működése a lélek valamelyik működéséhez kapcsolódik. A kommunikáció szellemi működésének kell az érzelmeket irányítania.

Néha a 10. ábrához hasonló rajzzal ábrázoljuk a kapcsolatot a test, a lélek és a szellem között. Ez a modell nagyon hasznos és valójában a legtöbben így élünk. Figyeld azonban meg, hogyan hat ez az érzelmekre!

10. ábra A test, lélek és szellem - érzelmi válaszok

1. Érzékszerveinken keresztül ér minket valamilyen inger. Képzeljük el, hogy látjuk azt a szomszédunkat, akivel a múlt héten összevesztünk.

Van egy inger: a szomszéd - A és a mi testi érzékelésünk - B: látjuk a szomszédot.

2. Ebből a testi érzékelésből (a szomszéd látványa) érzelmi válasz születik. Ez lehet bosszankodás, zavar, harag, vagy neheztelés. Eszünkbe jut, mit mondott, hogyan mondta, mit kellett volna válaszolnunk, de időben nem jutott eszünkbe, stb.

3. Végül miközben mindezek az érzelmek tetőznek, szellemünk, mint lelkiismeret közbelép és megítéli viselkedésünket: „Ez helytelen. Nem kellene haragudnod vagy neheztelned a szomszédodra!”

Az a baj, hogy a lelkiismeretnek a már létező érzelmekkel kell elbánnia. Legtöbbször ezen a ponton leggyengébb a lelkiismeret befolyása.

11. ábra - A szellem, a lélek és a test, ahogyan Jézus megtapasztalta.

Ha az Evangéliumokhoz lapozol, azt találod, hogy Jézus egyáltalán nem így ítélte. Amit mi természetesnek tekintünk, az valójában fordított. Ezért ahhoz, hogy elérjük a megfelelő egyensúlyt, a helyzetet vissza kell fordítani.

Felfedeztem, hogy Jézus életében az emberekkel való kapcsolataiban, a különböző helyzetekben és környezeti körülmények között a szelleme volt kívül. Ha megnézed a 11. ábrát, meglátod, hogy ez mit jelent. Voltaképpen ez a modell inkább hatótávolságunkat illusztrálja. Testi érzékelőképességünk pár centire terjed, amennyire a dolgokat elérjük, s meg tudjuk érinteni. Hallásunk néhány méterre terjed, látásunk pedig pár kilométerre. Elménk hatótávolsága mérhetetlenül nagyobb. Szellemünk viszont eléri egyenesen az örökkévalóságot, a végtelent, Magát Istent.

Mivel Jézus úgy élt, hogy, úgymond szelleme volt kívül, először szellemileg érintkezett a helyzetekkel. Ezért a cselekedeteit előidéző érzelmi válaszok szellemi érzékelésekből fakadtak.

Ez olyan fontos, hogy az Evangéliumokból kell bizonyítanunk.

Nézzük a Márk 6. részének beszámolóját! Nagy tömeg látta, hogy Jézus egy hajóban elment tanítványaival és az emberek előreszaladtak, hogy várjanak Rá.

„És amikor Jézus kiszállt, nagy sokaságot látott, és megszánta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való juhok. És kezdte őket sok dologra tanítani.” (Márk 6:34.)

Mi történt? Jézus „látta” őket. Ez azt jelenti, hogy beléjük látott. Nem csak egy férfiakból, nőkből és gyermekekből álló tömeget látott, hanem szellemileg fogta fel, milyenek valójában: juhok, akiket nem gondoz senki.

Ebből a szellemi érzékelésből érzelmi válasz fakadt - szánalom. Ebből a könyörületes indítatásból megfelelő cselekedet fakadt - elkezdte tanítani és később táplálni őket.

A Márk 3. egy másik példát jegyez fel. Jézus bemegy a zsinagógába és talál ott egy száradt kezű embert. Jézus így szólt az összegyűlt gyülekezethez: *„Szabad szombaton jót, vagy rosszat tenni, megmenteni, vagy elveszteni egy életet?”*

A hallgatóság nem felelt. Úgy tűnhet előttünk, hogy egyszerűen nem tudták a választ. *„Ő pedig elnézvén őket haraggal, bánkódván szívők keménysége miatt, monda az embernek: Nyújtsd ki a kezedet. És kinyújtá és meggyógyult a keze és éppé lőn, mint a másik.” (Márk 3:5.)*

Jézus, amikor körülnézett, azoknak a kemény és keserű szívét látta, akik inkább elnézték, hogy egy ember beteg maradjon, minthogy megszegjék vallási előírásaikat. Ebből a szellemi ismeretből érzelmi válasz fakadt, ebben az esetben szomorúság és harag. Ezeknek az érzéseknek az indítására Jézus előszólítja a beteget és a tömeg jelenlétében - szombaton - meggyógyítja a béna kezét.

Egy utolsó példa: Lukács 19. részében Jézust Jeruzsálembe menet a tömegek köntöseiket az útra dobálva „Hozsanna!” kiáltásokkal üdvözölték.

„És mikor közeledett, látván a várost, síra azon. Mondván: Vajha megismerted volna te is, csak e mostani napodon is, a mik néked a te békességedre valók! de most elrejtettek a te szemeid elől. Mert jönnek reád napok, amikor a te ellenségeid te körülled palánkot építenek és körülvesznek téged, és mindenfelől megszorítanak téged.” (Lukács 19:41-43.)

Jézus látta a várost. Nem csak az utcákat, az épületeket és a földrajzi fekvést látta. A prófécia szelleme szállt Rá és „látta” a város állapotát, látta bűnének kihatásait. Efőlötti bánatában pedig sírt még akkor is, amikor a városra következő elkerülhetetlen ítéletet kihirdette.

Az események minden esetben ugyanolyan sorrendben követik egymást.

1. Szellemi kapcsolat, vagyis megértés, 2. Ebből fakadóan érzelmi reakció, 3. Ebből pedig a megfelelő cselekedet.

ÉRZELEM ÉS ÉRZÉKELÉS

Az itt ábrázolt szellemi alapelv az, hogy az érzelmek nagy mértékben függenek az érzékeléstől. Érzéseinket az határozza meg, hogyan értelmezzük a helyzeteket és az eseményeket. Például hajnali 3-kor dörgedelmes robajra ébredsz. Felülsz az ágyban, mint aki karót nyelt, szíved úgy dobog, hogy majdnem kiszakad a mellkasodból, szemed majd kiugrik helyéről. Betörők..., földrengés..., az elragadtatás..., egy repülő zuhant le? Aztán kigyullad a lámpa és rájössz, hogy férjed tévedt el a sötétben és átesett az öltözőasztalkán. Most nevezhetnének támad, szánalmat vagy bosszúságot érzel attól függően, hogy milyen gyakran ismétlődik az ilyesmi nálatok. Ugyanaz az inger, más érzékelés, más érzelmek.

Testileg majdnem ugyanazt érzed, amikor a partról egy forró napon a vízbe ugrasz úszni, vagy pedig véletlenül esel a vízbe, amikor egyik barátodat búcsúztatod. Érzelmi reakcióid viszont egészen mások a két helyzetben, mert másképp fogod fel a két eseményt.

Jézus érzelmi reakciói minden körülmények között helyesek voltak, mert érzékelése a valóságnak megfelelő volt. A helyzeteket mindig helyesen fogta fel, mert szellemével érzékelte azokat. Halljuk Őt, hogyan magyarázza ezt az életmódot a János 5:30-ban: *„Én semmit sem cselekedhetem magamtól; a mint hallok, úgy ítélek, és az én ítéletem igazságos...”* Jézus sohasem ítélte a körülmények külső látszata szerint, hanem aszerint, ahogy „hallott”, azaz szelleme belső bizonyágtétele szerint.

Természetesen, itt a gyakorlati kérdés a következő: hogyan kezdjük el ezt a „kívül a belső” életet (ami valójában az igazi külső)? A magunk részéről hogyan kell elkezdenünk úgy élni, hogy az embereket és helyzeteket éber szellemmel érintsük meg, hogy úgy lássuk őket, ahogyan Jézus látja őket és Jézus szeretetével érezzünk irányukban.

Amikor megtanulunk szellemünkkel érzékelni, akkor érzelmi válaszaink pontosabban fogják tükrözni az igazságot és a valóságot. Így érzéseinktől jobban függhetünk, azok megbízhatóságban irányítják viselkedésünket.

A legtöbben egészen másként tanultunk meg élni. Az emberekkel és helyzetekkel szemben nem valódi énünket mutatjuk, hanem egy olyan „képmást”, amit elfogadhatónak gondolunk vagy ami minden esetben feláldozható, mert valódi énünkből nem túl sok van benne. tehát nem sérülünk meg túlzottan, ha ezt a képünket elutasítják. Mások hasonló képmásokat mutatnak nekünk és mi az ő magatartásuk szerint reagálunk. Egyikünk sem kapcsolódik a viselkedés mögötti valódi személyiséghez. Ezért megszámlálhatatlan a félreértések lehetősége.

Ehelyett meg kell tanulnunk, hogy életünk nyitott legyen az emberek és helyzetek felé úgy, hogy mindenbe, amit teszünk vagy mondunk, valódi énünket vigyük bele. Ha az emberek ugyanúgy viszonyulnak hozzánk, akkor a jelenlevő igazi valóságot fogjuk érzékelni. Ha

mások nem így cselekszenek, mi akkor is gyakran felfedezzük majd a látható külszín mögött a valódi rémült, nyugtalan vagy bizalmatlan ént, amely szeretne reagálni, de nem mer. Arra eszmélünk majd, hogy önkénytelenül is a valódi személyhez viszonyulunk - megértően és irgalmasan, nem pedig az álarchoz.

Ezeket a fontos lépéseket kell megtennünk ahhoz, hogy ilyen új életmódba kezdjünk:

1. Megtanulhatunk így élni először is az Úrhoz viszonyulva. Ő egészen elfogad minket és teljességgel készséges irányunkban. Dávid megtanulta, milyen biztonságos az ilyen Isten előtti nyitottság:

*Vizsgálj meg engem, oh Isten, és ismerd meg szívemet!
Próbálj meg engem, és ismerd meg gondolataimat!
És lásd meg, ha van-e nálam a gonoszságnak valamilyen útja?
és vezérelj engem az örökkévalóság útján!* (Zsolt. 139:23, 24.)

Előle nem bújhatunk el, de nem is kell, mert teljesen elfogad minket szeretetében.

2. Szükségünk van rá, hogy az Úr megszenteljen minket az Ő Szent Szellemével, így szellemünkben fakadóan tudunk bizalommal és természetesen élni. Ha szellemünk nem tisztul meg, nem valószínű, hogy reakciónk az élet választ fogja hozni. Az új emberből kiindulva kell élnünk, aki Krisztus Jézusban teremtett: „igazságban és valóságos szentségben” (Efézus 4:24.).

3. Tudatára kell ébrednünk, mikor nem élünk az új ember avagy a szellem uralma alatt. Emlékszem, egyszer elmentem egy karizmatikus katolikus imaalkalomra. Amikor beléptem, egy fiatalember, akivel sosem találkoztam azelőtt, odajött hozzám, átölelt valódi, meleg szeretettel. Én is átkaroltam őt, amikor hirtelen fájdalmasan rádöbbsentem, hogy ő szeret engem, én pedig csak átöleltem őt. Szívemet visszatartottam, mert idegenek közt voltam.

Most tanulom felismerni azokat az eseteket, amikor visszaesek egy álarc kivetítésébe és egyre kellemetlenebbül érint ennek hamissága. Az igazság, - vagyis a valóság - nagyon felszabadító dolog.

4. Amikor megtanulunk az emberekkel és helyzetekkel kapcsolatosan így élni, nem csak az igazságot érzékeljük világosabban, hanem a Szent Szellemnek is utat készítünk, hogy személyiségünkben kinyúljon és megérintsen másokat. Jézus azt mondta a János 7:38-ban: „élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből”. A folyók nem áradhatnak, ha legbelső lényünket biztonságosan bezárjuk és egy hamis, színlelt képet vetítünk ki mások felé. Az igazság és valóság Szelleme a hamisságot nem tudja használni.

Igazi, belső lényünk azonban, akármilyen esetlenül és ostobán is csináljuk először, mivel ez a valódi lényünk, mindent megad Istennek ahhoz, hogy Ő az Élet folyójaként áradhasson belőlünk. Amikor ez megtörténik, akkor nem a mi érzéseinket tapasztaljuk meg, hanem valójában a Szent Szellem érzéseit. Ha ez most felfoghatatlan számadra, hallgasd meg újra Pált:

„Mert bizonyságom az Isten, mely igen vágyakozom mindnyájatok után a Krisztus Jézus szerelmében.” (Filippi 1:8.).

III. Rész

Tizedik fejezet

Az akarat szabadsága

Miután felismertem, hogy a megváltás több mint a bűnök bocsánata, még nagyon sokáig úgy gondoltam, hogy életünknek van egy területe, ahol Istennek ránk kellett hagynia a küzdelmet, s ez az emberi akarat birodalma. Tudtam, hogy az elme megújulhat, az érzelmek felszabadulhatnak, de nem tudtam felfogni, hogyan nyúlhat be Isten az akaratba. Hogy segítsen anélkül, hogy beavatkozna alapvető erkölcsi szabadságomba? Ennek ellenére azt is tudtam, hogy éppen akaratom szorul rá a legnagyobb segítségre. Hogyan lehetek igazán engedelmes Isten akaratával szemben? Még ha ma sikerül is, van valódi reményem arra, hogy holnap is engedelmes maradok? Úgy tűnt, sorsom olyan, mint azé a szülőé, akinek javíthatatlanul akaratos és engedetlen gyermeke van, akitől nem várható el megfelelő magatartás, hacsak nincs folyton a sarkában valaki.

Amikor a Róma 7-et olvastam, úgy tűnt, ez a rész igazolja legrosszabb gyanúimat.

„Mert amit cselekszem, nem ismerem: mert nem azt mívelem, amit akarok, hanem amit gyűlölök, azt cselekszem.” (Róma 7:15.).

Úgy látszik Pált ugyanez a gond gyötörte...valószínűleg némi szenvedésébe került, hogy biztonságosan a koporsóra szegelje tetejét.

„Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen; minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti.” (Róma 8:7.)

Igaz, Pál arról is beszélt, hogy *„Krisztussal együtt megfeszíttettem”* és *„magunkat holtnak tekintjük a bűn számára és elevennek Isten számára”*, mintha a válasz ebben rejlene, de ez is újabb témákat vet fel. Ha történetesen olyan tapasztalatokon mennénk át, hogy - Pálhoz hasonlóan - Krisztus rabszolgái lehessünk, akkor mi lenne az eredmény: szabadság, vagy csupán a szabadság illúziója? Azt mondja a Biblia, hogy szabadok lennénk, miközben végig tudjuk - és Isten is tudja, hogy valójában egyáltalán nem vagyunk szabadok? Feladtuk akaratunkat, és talán még szabadnak is érezzük magunkat, mégis Isten titkos kötele van állandóan a sarkunkon, hogy valahányszor kóborlunk, Ő visszahúzzon minket a helyes pályára.

Aztán elkezdtem megtanulni valamit, ami azóta is lázban tart: felfedeztem, hogy Istennek roppant érdeke fűződik a szabadságunkhoz. Ő végtelenül messze ment el ahhoz, hogy megszabadítson minket; és minden velünk kapcsolatos céljának megvalósulásához szabadnak kell maradnunk. Meg kell látnunk ennek az okát.

Először is: Isten Szeretet; s mivel ez a természete, a Vele való kapcsolatunk is szereteten és bizalmon alapszik.

Másodszor: ahhoz, hogy a szeretet és bizalom egyáltalán létezzen, a szabad akarat szabad döntése szükséges.

Ez még emberi szinten is igaz. John szereti Jane-t és nagyon izgatja, hogy Jane viszont szereti-e őt. John viszont azt is tudja, hogy Jane válasza csak akkor valódi szerelem, ha önkéntes. Ha John valahogyan megszabhatná Jane-nek, hogy szeretnie kell őt, tudja, hogy ebben semmi jó nem lenne. Más szavakkal John-nak vállalnia kell a kockázatot, hogy Jane-t

szabadon hagyja, s így a lány szabadon visszautasíthatja őt, de igent is mondhat neki. A szeretet csak így lehetséges.

Isten ezt sokkal jobban tudja, mint az ember, mert Ő Maga a Szeretet és arra vágyik, hogy az ember csak ezen az alapon viszonyuljon Hozzá. Ezért velünk való minden foglalkozásakor újjászületésünk előtt és után Ő szabadon hagyja az ember akaratát.

Ide majd többször vissza kell térnünk, mert ez létfontosságú, de először fedezzünk fel néhány alapvető ténytet, amit tudnunk kell magáról az akaratról és arról, mit értünk a szabadság fogalmán.

EMBERI AKARAT - A KUPLUNG

Hogy az ember egyedülálló Isten teremtményei között, azt az is igazolja, hogy az ember szabad választási lehetőséget kapott. Igaz, az állatok is hoznak bizonyos döntéseket, de döntéseiket lényegileg ösztönös viselkedési minták korlátozzák. A döntések az állatnak környezetére adott alkalmazkodási válaszaihoz tartoznak. Az ember más. Isten, a nem teremtett Teremtő, aki az embert Saját képmására és hasonlatosságára alkotta, teremtett teremtet csinált az emberből. Tehát az ember teremtet döntéseket hozhat. Megválaszthatja céljait, eldöntheti, mivé válik.

Egy állat viselkedését idomítással változtathatjuk vagy befolyásolhatjuk. Az állat képes a tanulásra. A lovat nyereghez szoktathatjuk, a kiskutyát iskolázhatjuk, de csak az ember képes erkölcsileg dönteni, azaz olyan határozatokat hozni, amelyek nem ösztönön vagy idomításon, hanem a helyes és helytelen értékelésen avagy irányelven alapulnak. Ezért csak az ember tud vétkezni. Egy papagáj mondhatja: „Napos idő, napos idő”, amikor valójában zuhog az eső, de ezt nem nevezhetjük hazugságnak. Egy kutya elszaladhat egy papuccsal, de ez nem lopás. Csak az embernek van szabad választása, amely az erkölcsileg helyes és helytelen viselkedést lehetővé teszi.

Az ember azon része, amely választ és végül ezeket a döntéseket meghozza, az akarat. Ez az emberi viselkedést létrehozó folyamat végső lépése. Az egész folyamatot egy autó alkatrészeivel példázhatjuk:

- Az elme, mint a kormánykerék, az irányító szerkezet.
- Az érzelmek, mint a motor, a hajtó, mozgató szerkezetet jelzik.
- Az akarat a kuplung, a választó vagy összekapcsoló szerkezet.

Mindháromnak összhangban kell működnie ahhoz, hogy hatékony viselkedés jöjjön létre. Valaminek a megtételére vonatkozó döntés megfelelő indíttatás nélkül valószínűleg elakad, mintha kiengednénk a kuplungot, miközben a motor csak üresen jár. Szélsőséges érzelmi hajtóerők - például a rémület - legyőzhetik a józan észet és a pánik állapotának meggondolatlan viselkedését eredményezhetik. Ez olyan, mintha hirtelen fékezésnél levennénk kezünket a kormányról! Az az ember pedig, akit vadul lelkesít valamilyen elképzelés, de valójában semmit sem tesz azzal kapcsolatban, olyan, mint az a tanulóvezető, aki a motort bögeti, a kormányt két kézzel erősen tartja, a sebességváltó pedig üresben van.

A válasz teljességének ezen alapelve minden Istenhez és emberekhez fűződő kapcsolatunkban alapvető. Jézus így értette, amikor azt mondta: „Teljes szívedből, teljes elmédből, teljes lelkedből és minden erődből.” Ha ezt nem fogjuk fel, akkor a Biblia több alapfogalmát, mint

amilyen a megtérés, a hit, a szeretet stb. teljesen félreértjük. Ha válaszunk csak e területek egyikéről származik, akkor valami egész mást kapunk, mint ami a cél.

A válaszunk:

	Ha csak értelem, akkor -	Ha csak érzelmi, akkor -	Ha csak akarat, akkor -
Megtérés	Vélemény változás	Lelkiismeretfurdalás	Átalakulás
Hit	Vélekedés	Sugallat	Eltökélttség
Szeretet	Csodálat	Érzelgés	Jótékonyág

Legtöbbször az akarat területén törik meg válaszunk, s így a megtérés csak véleményünk megváltoztatása vagy lelkiismeret-furdalás, a hit pedig pusztán sugallat avagy értelmi beleegyezés marad. Ezért látnunk kell az emberi akarat problémájának alapvető természetét.

A SZABAD AKARAT TERMÉSZETE

Sokat beszélnek manapság a szabadságról. Az a kellemetlen érzésünk is van, hogy jóllehet ennek egyre több hangot adunk, valójában az igazi emberi szabadság tere gyorsan csökken és mai „rendezett” társadalmunkban majdnem el is tűnt.

Tökéletesen világosan kell azonban megfogalmaznunk az emberi szabadság természetét. **Nem** a szabadság az emberi élet központi elve és nem is abszolút. Jean Paul Sartre francia filozófus világosan látta, mi történik, ha az emberi akaratot abszolútnak tekintjük. Szerinte ez elkerülhetetlenül három dologhoz vezet: Isten, az emberek és önmagunk gyilkolásához. Lássuk, mit jelent ez!

Isten az ember erkölcsi szabadságának végső határa. Ma az ember mindazt szabadon meg akarja tenni, amire képes, legyen az a gének újra rendezése vagy nukleáris tömegpusztítás borzalmas módszereinek kifejlesztése. Néhány olyan dologgal kapcsolatban azonban, amit az ember műszaki felkészültsége folytán meg tud tenni, Isten azt mondja: „*Ne tedd!*” Ezért, ha az ember „szabad” akar lenni, akkor Istent halottnak kell tekinteni.

Aztán, ha szabad vagyok megtenni mindazt, amihez kedvem van, akkor a te létezésed korlátozhatja ezt a szabadságot. Tehát meg kell ölnöm téged ahhoz, hogy kifejezzem a teljes emberi szabadságot és visszautasítsam bármilyen korlátozás béklyóit. A szabadság gyilkossághoz vezet.

Még itt sincs vége a dolognak. Ekkor saját létem válik korláttá, tehát a teljes, hiteles szabadság elnyeréséhez arra is szabadnak kell lennem, hogy saját létemen túllépjek - más szavakkal, hogy magamat is megöljem.

Itt derül ki, mi volt Sátán teljes szándéka az Éden kertben, amikor arra kísértette az embert, hogy megkaparintsa „szabadságát” és olyanná legyen, mint Isten. „*Ő emberölő volt kezdettől fogva*” (János 8:44.).

A SZABADSÁGGAL KAPCSOLATOS IGAZSÁG

Akkor hát mi a helyzet az emberi szabadsággal? **A szabadságnak mindig a törvény által meghatározott korlátokon belül kell kifejeződnie.** Ezt hívjuk engedelmességnek.

Az engedetlenség, avagy a törvény semmibe vétele azt jelenti, hogy a törvény ellenségünké válik és többé nem vagyunk szabadok.

Ez az alapelv világosan látható a természeti törvények működésében. Nem vagyok „szabad” arra, hogy a nehézségi törvénnyel dacolva egy felhőkarcoló falán fölfelé sétáljak. Ha ezt megpróbálom, a törvény ellenségemmé válik és a földhöz vág.

Ugyanez igaz a társadalmat irányító törvényekre. A törvénszegő elveszti szabadságát. Még ha nem is fogják el, már nincs meg belső szabadsága arra, hogy az utcán félelem nélkül végigmenjen: vétke nyomában van.

A mindenségbe beépített erkölcsi és szellemi törvények éppúgy működnek. Ha megszegem őket épp oly pusztítóan és kérlelhetetlenül fordulnak ellenem, mint bármely más, akár természeti, akár ember alkotta törvény. Ma már nem kételkedünk ebben. Több nemzedék törvénszegésének következményeit aratjuk, az eredmény pedig pazarlás, szennyeződés, szükségek, nyomorúság és halál.

Meg fogjuk látni, hogy a törvény korlátain csak egy módon lehet túllépni: ha egy ugyanazon a területen működő magasabbrendű törvénynek engedelmeskedünk. Nem úgy győzhetjük le a tömegvonzás törvényét, hogy dacolunk vele, hanem ha alávetjük magunkat egy nagyobb törvénynek, tehát ha belépünk egy liftbe vagy felülünk egy repülőre; viszont azzal is engedelmeskedünk - a törvényt elismerjük. Később visszatérünk erre a kérdésre.

Tizenegyedik fejezet

Az erők harca a Mindenségben

A Biblia kijelenti, hogy az univerzum az Isten és Sátán ereje közti harc színtere. Sőt, ebben a küzdelemben az embernek fontos stratégiai szerepe van. Valójában az ember a fő harctér. Világosan meg kell azonban értenünk, hogy ez nem csak az erők harca. Nem azt kell eldöntenie, hogy Isten erősebb-e Sátánnál. (Sok kereszténnyel találkoztam, akik úgy tűnik elhiszik, hogy Isten kétségtelenül erősebb Sátánnál - de ennyi az egész. Nagy örömmel olvassák a Biblia végén, hogy győzünk - éppen hogy!) A helyzet egyáltalán nem ez. Az soha nem volt kérdés, hogy Isten erősebb-e Sátánnál, vagy hogy Isten véget vethet-e Sátánnak, amikor csak akar, anélkül, hogy a kisujját is mozdítania kellene. Ha már a nyers erőről van szó: a mindenhatósággal nem lehet versenyezni.

A mindenségben az összeütközés valami egészen más miatt zajlik. Ez egy erkölcsi és szellemi harc.

A kérdés az, hogy Isten vagy Sátán nyeri el az ember engedelmességét és hűségét. Ebben a harcban Isten tulajdonképpen hihetetlen kockázatot vállalt. Az embertől nem kevesebbet vár, mint szeretetet. Ezért, amint az előbb már mondtuk, meg kell engednie az embernek, hogy szabadon és kényszer nélkül viszonyuljon Hozzá. A Sátán viszont nem habozik. Ő a megtévesztést, hazugságokat, trükköket, nyomást, kényszert, torzítást és bármit felhasznál, ami segíti célja elérésében. Bármit, csak a szabad, kötelékek nélküli akaratot nem - ezt nem kockáztathatja.

VERSENGŐ TÖRVÉNYEK

A Római levélben Pál apostol nagyon világosan írja le ezt az összecsapást azzal, hogy két törvény verseng egymással az ember engedelmességéért. Amint máshol már láttuk, az engedelmesség kérdése a döntő.

„Avagy nem tudjátok, hogy akinek odaszánjátok magatokat szolgálkúl az engedel-mességre, annak vagytok szolgálói, akinek engedelmeskedtek; vagy a bűnnek halálra, vagy az engedelmességnek igazságra?” (Róma 6:16.)

A Róma 8:2. tárgyalja az ember engedelmességéért vetélkedő törvényeket, melyek az Isten törvénye és a bűn és a halál törvénye.

Isten törvénye. Értsük meg, hogy Isten törvénye nem olyasmi, amit Isten alkotott, hanem Isten Maga egyszerűen ilyen. A törvény Isten jellemét fejezi ki. A törvény ezért szent, igazságos és jó. Néha helytelen és teljesen igeellenes ellentétet hozunk létre a kegyelem és a törvény között, mintha a kegyelem jó lenne, a törvény pedig rossz. Ez nem igaz. Isten törvénye az önzetlen szeretet törvénye. Isten csodálatos jellemét fejezi ki és azt a módot, ahogyan Isten élni akar. Dávid megértette ezt. A 119. Zsoltár egy olyan ember hosszú, örömteli kifakadása, aki tudta, hogy a törvény Isten kinyilatkoztatása:

*„A te szádnak törvénye jobb nékem,
mint sok ezer arany és ezüst.
Mily édes az én ínyemnek a te beszéded;
méznél édesb az az én számnak!
Felettébb tiszta a te beszéded, és a te szolgád szereti azt.
És tágas téren járok,
mert a te határozataidat keresem.”*
(Zsolt. 119:72, 103, 140, 45.)

A bűn és halál törvénye. Amint Isten törvénye Isten lényének kifejeződése, a bűn és halál törvénye a Sátán létezési módja, tehát az ördög jellemét fejezi ki. Jézus azt mondta, hogy a Sátán gyilkos és hazug volt kezdettől fogva: csak azért jön, hogy öljön, lopjon és pusztítson. Ezért nem szabad meglepődnünk, ha az ő törvénye ezeket a gyümölcsöket termi. A bűn vonzereje megtévesztésen és csaláson alapszik. Célja és vége rejtett. Csak a Biblia fedi fel az igazságot a bűn következményéről: „Van olyan út, mely helyesnek látszik az ember előtt, és vége a halálra menő út” (Példabeszédek 14:12.).

A TÖRVÉNY ÉS A TEKINTÉLY IRÁNTI IGÉNY

Most meg kell látnunk, hogyan igénylik ezek a versengő törvények az ember engedelmes-ségét. Ez a fejtegetés talán nem tűnik könnyűnek, de figyelmesen olvasd el. Ha ezt megértjük, akkor a szabadság és engedelmisség egész fogalomkörét a megfelelő távlatban fogjuk látni.

- 1. A törvény annak a tekintélynek alapján követeli engedelmisségünket, amit magának igényel.** Más szavakkal, törvény követelésében van egy bizonyos „kell”, aminek semmi köze ahhoz, hogy én mit szeretek vagy mit részesítek előnyben. A törvény elvárja, hogy megtegyük, amit követel, akár akarjuk, akár nem. Azért várja ezt el, mert magát irányadónak tekinti.

Ezt világosan értjük Isten törvényével kapcsolatban: elutasíthatjuk annak követeléseit, de mialatt ezt tesszük, tudjuk, hogy egy olyan tekintéllyel szemben vagyunk engedetlenek, amely engedelmisségünket igényli.

A bűn és halál törvénye gyakran megtéveszt minket. A bűnt úgy látjuk, mint amit választhatunk, vagy előnyben részesíthetünk. Úgy gondoljuk, dönthetünk ellene, de mellette is. Csak később találkozunk zsarnoki követelésével, amikor szabadulni próbálunk tőle, s ekkor jövünk rá, hogy törvényként működik.

„De látok egy másik törvényt az én tagjaimban, mely ellenkezik az elmém törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének, mely van az én tagjaimban.” (Róma 7:23.)

Akkor hát milyen alapon igényli a törvény, hogy irányadónak tekintsük? Mely indokokkal követeli engedelmisségünket? Vizsgáljuk meg a tekintélynek ezt a kérdését!

- 2. A tekintély olyan hatalom, amit jogszerűnek ismerünk el.** Megyek az autómmal az úton, amikor egy bizonyos módon öltözött férfi kilép az útra és felemeli a kezét. Engedelmesen lelassítok és megállok. Miért? Nem azért, mert az illető férfi olyan nagy darab, hogy testével autóm útjába állhat, hanem mert egyenruhájáról látom, hogy rendőr, és így az általam törvényesnek elismert hatalmat képviseli.

Más szavakkal: az engedelmesség és engedetlenség kérdése csak akkor vetődik fel, ha tekintéllyel állok szemben és ez a tekintély csak akkor létezik a számomra, ha az általa képviselt hatalmat jogszerűnek tekintem.

Most azonban úgy tűnik, hogy egy még korábbi pontról kell kezdenünk. Valójában hogyan döntöm el, hogy egy hatalom jogszerű, vagy nem. Ez a döntő lépés.

3. A hatalmat akkor tekintem jogszerűnek, ha normái (avagy irányelvei), amelyeket képvisel, összhangban vannak belső értékrendszeremmel.

Tegyük fel, hogy Oroszországban vagyok. A hajnali órákban néhány egyenruhás rendőr kopog az ajtómon, és baljósan szibériai sóbányákról kezdenek beszélni. (A könyv még a kelet-európai rendszerváltás előtt íródott, de ezt a példát az illusztráció kedvéért meghagytuk. Ford.) Mit szólnék ehhez? Érthető félelmemtől függetlenül valószínűleg zsarnokinak, elnyomónak és a hatalom törvénytelen gyakorlásának tekintenék egy ilyen eljárást. Miért? Ők épp olyan rendőrök, mint az otthoniak. Talán ők is irányítanak forgalmat, felügyelnek futball szurkolókra és elfognak bűnözőket, mint az én hazám rendőrei.

Éjszakai látogatóim eljárását azonban valószínűleg a hatalom törvénytelen gyakorlásának tekinteném, mert azok a normák, amelyeket ez a rendőri erő képvisel - az állam feltétlen hatalma - nincsenek összhangban belső értékrendemmel, azaz a demokratikus szabadsággal és az egyén jogaival.

Más szavakkal tehát, semmi olyan hatalom gyakorlatát nem tekintjük jogosnak, amely eltér belső értékrendünkétől. Talán alkalmazkodnunk kell ilyen törvényekhez és szabályokhoz, de ezt vonakodva, kelletlenül tesszük, azzal az érzéssel, hogy ez helytelen és igazságtalan dolog. Ha módot találunk a törvény megkerülésére, nincs rossz lelkiismeretünk emiatt, sőt inkább igazolva érezzük magunkat. Más szavakkal, még ha alkalmazkodunk is, nem engedelmeskedünk.

KÜLSŐ TÖRVÉNY ÉS BELSŐ ÉRTÉKEK

Most egy olyan alapelvhez jutunk, ami rendkívül fontos ebben a témában és amit minden szülőnek meg kell értenie:

Amikor a külső törvény összeütközik a belső értékekkel, hosszú távon mindig a belső értékek győznek.

Egy családban felnövő gyermek két egészen különálló dolgot tanul meg. Tudatosan megtanul szüleitől egy sor szabályt a helyes és helytelen viselkedéssel kapcsolatosan: add kölcsön a játékaidat, ne hazudj, engedelmeskedj mamának és papának, étkezés után moss fogat, stb.

Öntudatlanul, de hatékonyan megtanul egy sereg értéket: azt az értékrendszert, ami szerint szülei élnek.

Amikor ez a kettő - a viselkedési szabályok köre és az értékrendszer, ami szerint a szülők valójában élnek - ellentmond egymásnak vagy eltér egymástól, akkor a gyerekek és a szülők is bajban vannak.

Például a kis Jancsi épp most hazudott, és rajtakapták. Épp megbüntetni készülnek emiatt, hogy megtanulja, hazudni nem szabad, és ekkor kopogtatnak. Mama dermedten felsóhajt és

így szól: „Te jó ég, ez a rémes Kovácsné. Jancsi, menj és mondd azt neki, hogy el kellett mennem!”

Jancsi két dolgot tanul meg. Egyrészt azt, hogy a hazugság „utálatos az Úr előtt”, másrészt azt, hogy viszont „remek segítség a bajban”. Megtanulja, hogy hazudni nem való, de ha olyan nagy vagy, mint mami és papi, tehát már senki nem képelhet fel, hazudhatsz, ha ezzel könnyen kimászatsz a bajból.

Ezért mondják egyes szülők: „Jancsi jó kisfiú otthon, de nem bízhatom benne, ha nincs velem.” Amikor Jancsi mama kezének és szemének hatókörén belül van, akkor a belátás és a múlt tapasztalatai azt diktálják, hogy alkalmazkodjon a megkövetelt viselkedési szabványhoz. Amikor viszont a maga ura, a Jancsinak szülei által felállított külső viselkedési szabályok gyorsan veszítenek a szintén szerzett belső értékekkel szemben és Jancsi szüleihez nagyon hasonlóan biztosítja saját javát.

IZRAEL, EGYIPTOM ÉS A TÍZ PARANC SOLAT

Ugyanennek az alapelvnek még jobb példáját látjuk abban, ahogy Isten bánt Izraellel az Ószövetségben. Ezeknek az évszázadoknak egész története a külső törvény és a belső értékek összecsapásának tekinthető. Egyik oldalról nem volt nehéz Istennek kihozni Izraelt Egyiptomból; az egész az Ő erején múlt, amely több volt, mint elég. Ennél sokkal nehezebb volt Egyiptomot kiszedni Izraelből. A nép, amely több, mint 400 évig lakott Egyiptomban, magáévá tett egy sereg egyiptomi „belső értéket”.

A pusztában mindvégig ott voltak ezek az értékek. Egyfolytában a felszínre törtek, hogy visszahúzzák a népet Egyiptomba, noha Egyiptom rabszolgaságot és köteleket jelentett. Az egyiptomi pórégagymák, vöröshagymák és fokhagymák emléke miatt fittyet hánytak a mannára, akármennyire az angyalok eledele is volt az.

Kánaán földjén ugyanez volt a helyzet. Amikor bírák vagy próféták kormányoztak, vagy a királyok igazak és istenfélők voltak, a nemzet engedelmeskedett a törvénynek és szolgálta Szövetséges Istenét. Időnként viszont, rejtélyes rendszerességgel a nép visszacsúszott. A templomi istentisztelettel nem törődtek, a törvényt nem olvasták, újra megjelentek a bálványok és a pogány vallások minden sötét fajtalanúsága.

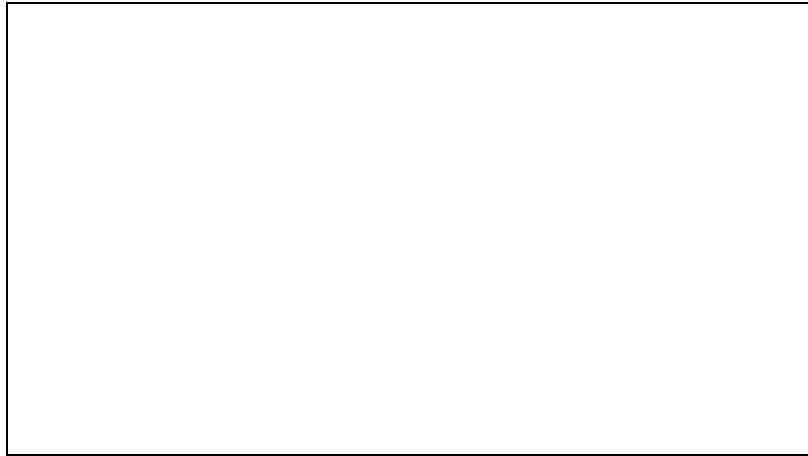
Még a látszólagos hűség időszakaiban is a belső engedelmesség távol állt a külsőben megjelenő alkalmazkodástól és ezt a próféták egyre világosabban látták:

„...E nép szájjal közelget hozzám, és csak ajkával tisztel engem, szíve pedig távol van tőlem, úgy hogy irántam való félelmök betanított emberi parancsolat lőn.” (Ézsaiás 29:13.)

Ez azonban nem csak Izrael problémája, hanem az egész emberiségé.

A TEST GYÖKEREI

Most láthatóvá válnak annak a problémának valódi körvonalai, amit Pál az emberi természetben látott.

12. ábra - A test gyökerei és befolyása

Ádám első engedetlensége által lépett be a bűn a világba - és a bűnnel a halál. Nem csak Ádám, hanem azóta minden ember vétkezett, így az egész emberiségre a bűn és halál törvénye érvényes. Sőt, a bűn és halál törvénye iránti ezen engedelmesség az embert a Sátán rabszolgájává tette, tehát az ember most „...a levegőbeli hatalmasság fejedelme szerint, ama szellem szerint, mely most az engedetlenség fiaiban munkálkodik” él (Efézus 2:2.).

A levegőbeli hatalmasság fejedelme a Sátán, aki most hozzáfér az ember belső természetéhez. Ezt a lehetőséget arra használja fel, hogy egy sereg belső értéket ültessen el az ember szívébe. „Minden féltett dolognál jobban őrizd a szívedet - mondja a Példabeszédek Könyve -, mert abból indul ki minden élet”. A bukott ember belső forrásaiból a Sátán által oda ültetett értékrendszer ömlik ki. Ezt hívja az Újszövetség „test”-nek, „óembernek” vagy „a bűn és halál testé”-nek. Eredetét, kapcsolatait és tekintélyét világosan láthatjuk a 12. ábrán.

Fontos felismernünk, hogy „test” alatt a Biblia itt nem az anyagi testünket érti. Az anyagi test nem gonosz. A kereszténység valójában az egyetlen vallás, amely megfelelőképpen tekint az emberi testre, méghozzá nagyon emelkedett módon. A hívő teste „a Szent Szellem temploma”, tagjai „Krisztus tagjai” (1Korintus 6:15, 19.), „Istennek tetsző áldozat”-ként kell bemutatnunk (Róma 12:1.), és egy napon „halhatatlanságot fog magára öltetni” (1Korintus 15:53.).

Másrészt a „test” teológiai értelemben a magunknak való kedvezés bűnös alapelvét jelenti, ami az emberi természetet a bűn és halál törvényének a kötelékében tartja. A test valójában romboló módon befolyásolja az ember hármasságának természetét:

- sötétséget borít a szellemére,
- bűnt hoz a lelkébe és
- betegséget a testébe.

A test belső értékeit a Galata 5:19-21. részletezi:

„A testnek cselekedetei pedig nyilvánvalók, melyek ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás, bálvány-imádás, varázslás, ellenségeskedések, versengések, gyűlölködések, harag, patvarkodások, visszavonások, pártütések, irigységek, gyilkosságok, részegségek, dobzódások és ezekhez hasonlóak: melyekről előre mondom néktek, amiképen már ezelőtt is mondtam, hogy akik ilyeneket cselekesznek, Isten országának örökösei nem lesznek.”

A test és a versengő törvények. Ha az embernek ezek a belső értékei, elképzelhetjük hogy fog hozzáállni Isten törvényéhez: elutasítja annak tekintélyét és tagadja jogosságát, mert normái teljesen mások mint az ember testies belső értékei. Pontosan ez történik:

„Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen; minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti.” (Róma 8:7.)

Mivel a bűn és halál törvényének normái a fentiekkel ellenkeznek, pontosan megegyeznek a test belső értékeivel, így erősítik egymást. A test a törvény erejével mentegetőzik: „Nem tehetek róla”, a törvény pedig igazolja a test kívánságait: „Mindenki így csinálja, te miért ne tennéd?”

A bűn és halál törvénye alatt lévők végül *„a test kívánságaiban, cselekedvén a testnek és a gondolatoknak akaratját”* élnek (Efézus 2:3.).

Nem csoda, hogy Pál ennek a látszólag legyőzhetetlen rendszernek a láttán így kiált: *„Óh én nyomorúlt ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?”* (Róma 7:24.). Most meglátjuk, hogyan jön a szabadulás.

Tizenkettedik fejezet Isten válasza a testnek

Meg kell látnunk, mi Isten válasza az ember bukása okozta problémára, a bukásra, aminek eredményeképp az ember a testnek valamint a bűn és halál törvényének kötelékébe került.

Az Ószövetség nem tudta megoldani a problémát. Nem azért, mert a törvény hiányos volt, hanem mert kívül volt, míg a test belsőleg hatott. Pál ezt nagyon világosan látta: „*a mi a törvénynek lehetetlen vala, mivelhogy erőtelen vala a test miatt*, „ az Isten megtette (Róma 8:3.).

A kőtáblákra vésett külső törvény - még ha Isten ujjá írta is - nem tudta legyőzni a vele homlokegyenest ellenkező belső értékrendet.

AZ ÚJ SZÖVETSÉG - A BEÉPÍTETT TÖRVÉNY

Ezért találjuk azt, hogy a próféták elkezdene egy, az Ószövetségtől gyökeresen különböző Újszövetségről beszélni, amely egészen másképp közelít a probléma gyökeréhez:

„...új szövetséget kötök az Izrael házával és a Júda házával. Nem ama szövetség szerint, amelyet az ő atyáikkal kötöttem az napon, amelyen kézen fogtam őket, hogy kihozzam őket Egyiptom földéből, de akik megrontották az én szövetségemet, noha én férjök maradtam, azt mondja az Úr.

Hanem ez lesz a szövetség, amelyet e napok után az Izrael házával kötök, azt mondja az Úr: Törvényemet az ő belsejökbe helyezem, és az ő szívébe írom be, és Istenökké leszek, ők pedig népemé lesznek.” (Jeremiás 31:31-33.)

Isten azt mondja, hogy a szövetségi engedelmisség problémájának megoldásához az első lépés a törvény belülré helyezése. Ez alkalommal a törvényt nem kőtáblákra, hanem emberi szívekre kell írni, tehát belső törvénné kell válnia a külső helyett.

ÚJSZÖVETSÉGI ÉRTÉKEK

Újra Isten szól Ezékiel prófétán keresztül ugyanerről az új szövetségről:

„És hintek reátok tiszta vizet, hogy megtisztuljatok minden tisztátalanságtoktól, és minden bálványaitoktól megtisztítalak titeket. És adok néktek új szívet és új szellemet adok belétek, és elveszem a kőszívet testetekből, és adok néktek hússzívet. És az én Szellememet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolataimban járjatok és az én törvényeimet megőrizzék és betöltsék.” (Ezékiel 36:25-27.)

Tehát nem csak a törvényt kell az emberbe helyezni, hanem az ember szennyos szívével is csinálni kell valamit. A bűntől meg kell tisztítani és új belső értékeket kell belé plántálni, amelyek összhangban lesznek a belülré helyezett törvénnyel. Így legyőzhető az engedetlenség problémája! Az engedelmisség a belső értékek és a belső törvény természetes kölcsönhatásává válik, más szavakkal: ez az öntudatlan szabadság.

Itt összehasonlítjuk a két szövetséget:

Ószövetség	Újszövetség
<ul style="list-style-type: none"> • A bűnt csak elfedezte • Külső törvény kötéblákon • A test belső értékei (kőszív) 	<ul style="list-style-type: none"> • A bűnt eltörölte • Belső törvény az emberi szívek tábláin • A Szellem belső értéke (hússzív)

Ebben az új szövetségben élünk ma. Ezt nagyon világosan magyarázza el a 2Korintus 3. Pál a 3. versben a belülről helyezett törvénnyel kezdi és tovább vezet minket a 17. vers végeredményéig, ami a szabadság: „Ahol az Úr Szelleme, ott a szabadság.”

Részletesebben kell azonban látnunk, hogyan végezte ezt el tulajdonképpen Isten, hogy beléphessünk szövetségi jogaink élő megtapasztalásába.

AZ UTOLSÓ ÁDÁM

A kérdés az: „Valójában hogyan került belénk Isten törvénye? Az valóságosan ráírható a szívre?” Egyszer azon tűnődtem, miért töltött el Jézus olyan sok időt a megváltásunkon kívül, azaz miért élt több mint harminc évig emberi életet, mielőtt értünk a keresztre ment volna. Miért nem jöhetett el a mennyből felnőtt férfiként, hogy hordozza bűneinket, meghaljon, feltámadjon és visszatérjen az Atya jobbjára - pár nap alatt.

Ennek természetesen számos oka van, de néhány okot az 1 Korintus 15:45. olvasásakor kezdtem megérteni:

„Így is van megírva: Lőn az első ember, Ádám, élő lélekké, az utolsó Ádám megelevenítő Szellemmé.”

Jézus, mint utolsó Ádám, vagy ahogy valaki mondta: „végre Ádám”, tehát az igazi ember azért jött, hogy új kezdetet alkosson az embernek. Ő volt az újszövetségi ember őse. Ezért kellett mindenkinek előtt saját emberségében megvalósítania az Újszövetség ígéreteit. Halálának kellett megoldania az emberi bűn problémáját és vére tisztította meg az emberi szívet a szennyeződéstől és a mocsoktól. **Élete volt viszont az eszköz, ami által Isten törvénye az emberbe került.**

Hogyan végezte ezt el Jézus? Engedelmisségével. Alapos, kitartó, tökéletes engedelmisséggel, minden helyzetben és minden körülmények között. Isten törvényét a Saját szívére írta. A feszültség, vagy unalom időszakában, az ellenállással szemben és a félreértések közepette, kis és nagy dolgokban, mindig Önmagába építette a törvényt:

„Azért a világba bejövetelekor így szól: Áldozatot és ajándékot nem akartál, de testet alkottál nekem.... Akkor mondom: Ímé itt vagyok, (a könyv fejezetében írva vagyok rólam), hogy cselekedjem óh Isten a te akaratodat.” (Zsidók 10:5, 7.)

Az emberi történelemben először élt egy ember olyan kapcsolatban Istennel, hogy azt mondhatta teljesen őszintén és maradéktalan igazsággal: „Mindig azokat a dolgokat teszem, amelyek Neki kedvesek.” Sőt, az Atya is bizonyította ezt a tényt: „Te vagy az én szeretett

Fiam, Benned gyönyörködöm.” Ebben az egy életben az Isten tökéletes Törvénye teljességgel testet öltött.

A Maga emberi természetében Jézus két azelőtt soha nem létezett dolgot teremtett. Meg kell tudnunk, mik ezek.

Először, tökéletes emberi gyűlöletet teremtett a bűnnel szemben. Isten mindig tökéletesen gyűlölte a bűnt. Az el nem bukott angyalok is teljességgel gyűlölik a bűnt, de Jézus előtt soha egy emberi lény sem gyűlölte maradéktalanul a bűnt. A legjobb keresztény sem képes felismerni a bűn valódi természetét. Csak a Kereszt fedi fel, mit tenne a bűn, ha szabadjára engednénk: Arra törekedne, hogy Istent megölje és teremtett világát romba döntse.

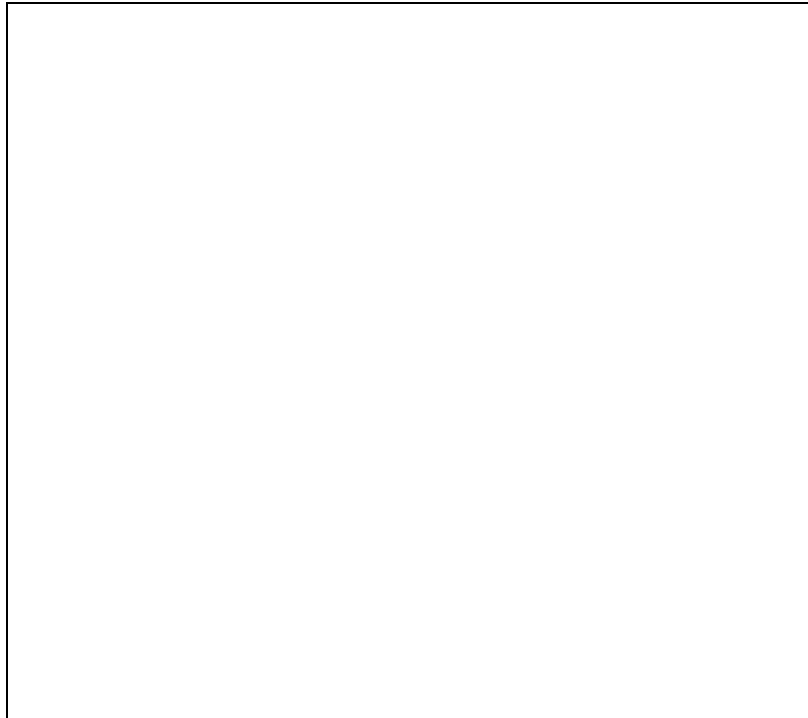
Ez Jézus erkölcsi szenvedésének és gyötrelmének egy része, amit sokszor nem veszünk figyelembe: Ő naponta a bűn jelenlétében élt és látta, mit tesz a bűn az Ő képmására alkotott emberrel. Annyi elnyomással, kegyetlenséggel és gonosszággal élt együtt, a szenvedő, eltorzult emberiséggel és ezért Jézus egyre jobban gyűlölte a bűnt. A kereszten azonban, amikor Ő, a bűntelen Ember átélte, mit jelent bűnné válni és ennek következményeképp kiszakadni az Atya jelenlétéből, Jézus emberi szívére kitörőlhetsenül bepecsételődött a bűn tökéletes gyűlölete.

A második dolog, amit Jézus teremtett, s ami azelőtt sosem létezett, az az igazság iránti tökéletes emberi szeretet. Az el nem bukott angyalok tökéletesen szeretik az igazságot, de Jézus előtt egy ember sem szerette maradéktalanul az igazságot. Jézus emberi szíve az engedelmisség eredményeképp egyre jobban gyönyörködött az Atya akaratában, de amikor Jézus a keresztre jutott és azt az Atya akarataként elfogadva felismerte, hogy ennek az akaratnak és az Ő szenvedő engedelmisségének végeredménye a világ üdvössége, Jézus emberi szívére rápecsételődött az igazság és engedelmisség iránti tökéletes emberi szeretet.

Az utolsó Ádámnak azonban életadó szellemmé is kellett válnia. (1Korintus 15:45.). Mit jelent ez?

Jézus emberi élete a Szent Szellem felé teljesen nyitott volt. Jézus a Szent Szellemtől született és bemezt Szent Szellembe. olyan emberként gyógyította a betegeket, mint aki *„fel volt kenve erővel és Szent Szellemmel”* (Ap. Csel. 10:38.) és Isten Szelleme által űzött démonokat. Jézus olyan csodákat tett, amelyeket egy Szent Szellemmel telt ember tudott megtenni. Mindazt, amit Jézus emberi természetében az Atyáról és az Atya akaratáról tudott, a Szent Szellem kinyilatkoztatása által tudta.

Mindennek isteni célja volt, mert épp úgy, ahogy a sátáni szellem a bukott emberben működött, hogy a testet, az óembert létrehozza, **a Szent Szellem Jézus emberi lényében munkálkodott, hogy létrehozza a belső értékeknek azt a csokrát, ami az „új ember” avagy a „belső ember” vagy néha csak a „Szellem”.**

13. ábra - Az új ember eredete és befolyása

A 13. ábrán láthatjuk ennek az új embernek az eredetét, kapcsolatait és tekintélyét:

Ennek az új embernek belső értékeit a Galata 5:22. írja le: „*szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívésség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.*”

Pál azt írja, az ilyenek ellen nincs törvény. Másként kifejezve: „Isten törvénye nincs az ilyesmi ellen.” Ellenkezőleg, ezek tökéletes összhangban és összefüggésben vannak a törvénnyel.

Ugyanerről az új emberről beszél az Efézus 4:24.: „*amaz új ember, mely Isten szerint teremtetett igazságban és valóságos szentségben.*”

Jézus életében a belső értékeknek és a belétáplált törvénynek ez a tökéletes összhangja tökéletes engedelmisséget eredményezett. Ebből a tökéletes engedelmisségből tökéletes szabadság fakad. Jézus szabad volt arra, hogy magától értetődően és függetlenül megtegye, amit csak akart, mert a választásait és vágyait irányító értékrend teljes összhangban volt az önzetlen szeretet törvényével. Jézusnak nem kellett minden helyzetben megállnia és megkérdenie Magától, mi a megfelelő magatartás törvénye. Ez a szívében volt, úgyhogy természetesen, magától értetődően és szabadon élt azzal összhangban.

Még elképzelnünk is nehéz, milyen lehet egy ilyen tökéletesen szabad emberi lény. Próbálj meg elképzelni valakit komplexusok, kötelékek, gátlások és elrejtett területek nélkül! Jézus ilyen volt. Őt nem lehetett megtévesztetni, manipulálni, korlátozni vagy kényszeríteni.

Az embert mindig lehet korlátozni és befolyásolni, ha az emberi természet két tényezőjével manipulálunk: a kapzsisággal és a félelemmel. Erre mondjuk néha: „az orránál fogva vezetik”. Jézusban viszont nem volt kapzsiság. Ő szó szerint semmit sem akart Önmagának. Azt mondta: „*a rókáknak van barlangjuk és az égi madaraknak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania*”. A körülmények egyáltalán nem zavarták. Nem félt. Végigaludta a

vihart és szüntelen azt mondta tanítványainak: „Ne féljete!” Hogyan lehet egy ilyen embert megfogni? Ez még a Sátánnak sem sikerült soha. Jézus elmondhatta útja végén: „*jön a világ fejedelme* (Sátán), *de énbennem nincsen semmije*” (János 14:30.).

Jézus olyan szabad volt, hogy még azt is mondhatta: Senki nem veszi el az életemet tőlem, hanem én teszem le azt Magamtól” (János 10:18.). Ez valóban a maradéktalan szabadság.

Tizenharmadik fejezet

Az újszövetségi szabadság megtapasztalása

Már volt alkalmunk hangsúlyozni, hogy Isten válasza az ember szükségére mindig két egymást kiegészítő és egymástól elválaszthatatlan munkában található: a kereszti művében és a Szellem munkájában. Meg fogjuk látni, hogy ez ebben az esetben is igaz.

A KERESZT MŰVE

Eddig a pontig Jézus cselekedete, hogy Isten törvényét a bensejébe rejtette, Saját egyéni emberi voltára korlátozódott. Módot kellett találni arra, hogy ebben az egész Újszövetségi Emberiség részesülhessen. Az Újszövetség elárulja, hogyan történt ez.

A János 12:31-33-ban olvassuk ezeket a szavakat:

„Most van e világ kárhoztatása; most vettetik ki e világ fejedelme: És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonzok. Ezt pedig azért monda, hogy megjelentsen, milyen halállal kell meghalnia.”

Általában úgy értelmezzük ezt a verset, hogy amikor Jézust felemeljük - prédikálással, tanítással, a Róla való bizonyosságtétellel vagy az Ő kegyelmét kifejező életünkkel -, akkor Ő Magához vonzza az embereket. Ez igaz. Egy író gyönyörűen fejezte ezt ki: „Jézus Krisztus olyan szent és vonzó, hogy ha látnánk Őt, akkor is szeretnénk, ha nem váltott volna meg minket.”

Azonban Jézus itt elsősorban nem erre utal. A fenti Igében haláláról beszél és ezt akarja kifejezni: amikor a keresztre megy, egyéni személyisége közösségivé válik. Magába foglalja mindazokat, akik hinni fognak Benne. Sátán, e világ fejedelme kivettetett belőlünk és mi Őbelé foglaltattunk, hogy eggyé váljunk Vele és részévé legyünk.

A János 13-ban olvassuk a felházi események beszámolóját, amikor Jézus a tanítványok lábát mosta. A 8. vers így szól:

„Monda néki Péter: az én lábaimat nem mosod meg soha! Felele néki Jézus: Ha meg nem moslak téged, semmi közöd nincs énhozzám.”

Jézus kijelentésének a fordítottja tehát azt jelenti: „Ha megmoslak, részesülsz belőlem.” Mivel részünk van Őbenne, és így az Ő ember volta magába foglalt minket, az is igaz, hogy amikor Ő meghalt, mi is meghaltunk; amikor Őt eltemették, minket is eltemettek; amikor Ő feltámadt, mi is feltámadtunk Őbenne.

„Avagy nem tudjátok-é, hogy a kik megkeresztelkedtünk (bemerítkeztünk) Krisztus Jézusba, az Ő halálába keresztelkedtünk meg (merültünk be)? Eltemettettünk azért Ővele együtt a keresztség (bemerülés) által a halálba: hogy miképen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképen mi is új életben járjunk.” (Róma 6:3-4.).

Most meg kell látnunk, hogy a Krisztusba való megtestesülésünknek milyen hatása van a testtel való kapcsolatunkra és a bűn és halál törvényéhez kapcsolódó megkötözöttségünkre.

„Tudván azt, hogy a mi ó emberünk Ővele megfeszítettett, hogy megerőtelenüljön a bűnnek teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek.” (Róma 6:6.)

Mit jelent ez? Azt, hogy a keresztszentség elszakítja a minket a bűn és halál törvényéhez kötő tekintélyi szálat, azt hatástalanná teszi. Felszabadultunk az alól a tekintély alól, amely a bűn rabszolgáivá tett minket. A test belső értékrendjének kényszerítő és uraló hatása megerőtlenült. Akármennyire ellenséges az továbbra is Isten törvényével, már nem tarthat minket láncok között. Egyszerű akarati döntéssel megszabadulhatunk a testtől, nem azért mert erős az akaratunk, hanem mert a keresztszentség és az azon való halálunk véget vetett a test hatalmának fölöttünk.

A SZENT SZELLEM MUNKÁJA

A János 7. része feljegyezi, hogy Jézus Jeruzsálembe megy a sátoros ünnepen. Az ünnep egyik szertartása volt, hogy a Silóám tavából való vizet az oltár tövéhez öntötték. Míg Jézus ezt nézte, valami megmozdult szellemében és azt olvassuk, hogy felállt és így kiáltott:

„Ha valaki szomjúhozik, jöjjön énhozzám és igyék. Aki hisz énbenem, amint az Írás mondotta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből.” (János 7:37-38.)

Aztán János elmondja, hogy Jézus a Szent Szellemről beszélt, akit a Benne hívőknek kell megkapniuk: *„...mert még nem vala Szent Szellem; mivelhogy Jézus még nem dicsőítették meg.”*

Miért nem adatott még a Szellem? Várt valamire. Arra, hogy Jézus befejezze a tökéletesített belső érték-csokor létrehozását, amiről beszélünk. Jézusnak be kellett építenie ebbe a csokorba minden képességet és forrást, amire valaha életünkben szükségünk lesz: a tökéletes szeretetet, a tökéletes hitet, a tökéletes engedelmisséget, a tökéletes megbocsátást.

Addig várt a Szent Szellem, amíg Jézus a keresztre nem ment és egyéni személyisége közösségivé nem vált, ami minket is magába foglal. Addig várt, amíg az engesztelés műve befejeződött és bűnünk problémája, ami elválasztott minket az Atyától, elrendeződött.

Addig várt, amíg Jézus szétörte magának a halálnak végső korlátait és szintén a Szellem közreműködésével feltámadott életre kelt - így a halál már nem uralkodott Rajta: Ezután adatott a Szellem.

„Rájuk lehele, és monda nékik: Vegyetek Szent Szellemet!” (János 20:22)

Az új ember, a belső ember, amit néha csak „a szellem”-nek hív az Ige, ekkor költözött a tanítványokba. Amikor a Test Feje belépett a feltámadott életbe; Ő belelehelte ezt a feltámadott életet Teste tagjaiba. A tanítványok életébe a belső értékek egészen új készlete került, nem kőtáblákra, hanem a szívre írt belső törvény.

EGY VAGY KÉT TERMÉSZET?

Tudom, hogy most olyan területre léptünk, ami néha ellentmondásokat szül. A kérdés az, hogy a kereszténynek egy természete van-e, vagy kettő, tehát van-e egy „régien”, ami vétkezni akar és egy „újén”, ami nem. Ha vétkezek, ki a felelős? A régi, vagy az újén? Ki az az „én”, aki

behódol a régi éneknek? Valóban én vagyok, amikor vétkezek, vagy akkor vagyok a valódi én, amikor igazul élek?

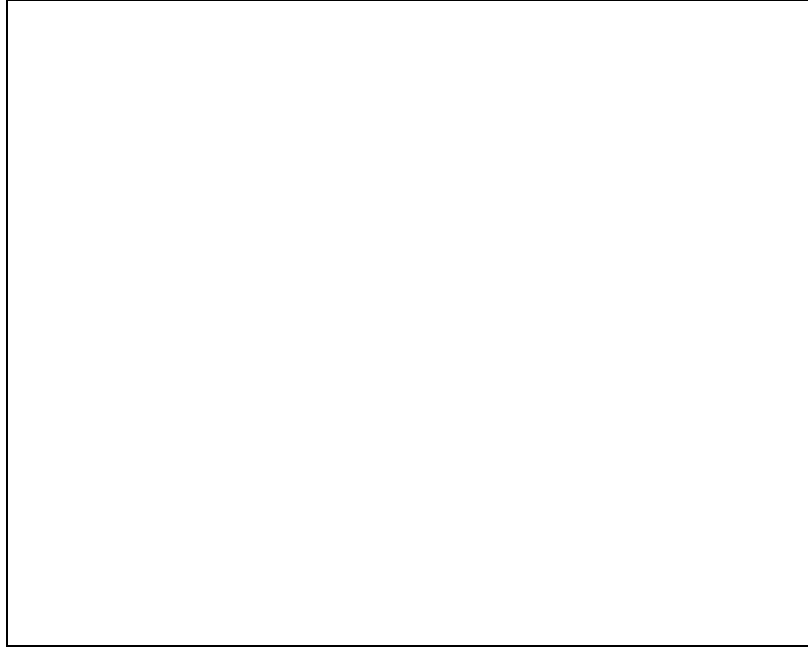
Én nem hiszem, hogy a kereszténynek kettős természete van. Én én vagyok és így felelek minden cselekedetemért. Hitem szerint a tények jobban megérthetők, ha két versengő tekintélyi rendszernek látjuk őket, és két versengő belső értékrendnek. Az újjá nem teremtett embernek csak egy tekintélyi rendszere van, a bűn és halál törvénye - és csak egy belső értékrendje, a test. Csak a kereszténynek van két lehetősége, amint a 14. ábrán látható.

Hadd mondjam el egy személyes tapasztalatomat, ami bemutatja, mire gondolok. Nagyon erős dohányos voltam és noha sokszor próbáltam leszokni, sosem sikerült egyszerre három napnál tovább kitartanom. Röviden, a szokás erősebb volt és én tudtam ezt.

Mindazáltal, Szent Szellem keresztségem estéjén az Úr Jézus kedves ráadásként (mert aznap este a dohányzásnál sokkal fontosabb dolgokra gondoltam) azonnal és teljesen megszabadított engem a dohány utáni minden vágytól. Nem voltak elvonási tüneteim, nem sóvárogtam a dohányzás után, egyáltalán semmit sem váltott ez ki belőlem. Olyan volt, mintha életemben sosem dohányoztam volna. Csodálatos volt, mert azelőtt semmi hasonló nem történt velem.

Körülbelül 3-4 évvel később nagyon súlyos személyes válságon estem át, amikor életemben minden összeomlott. Ennek a nyomasztó felfordulásnak a közepén valaki adott egy cigarettát. Meggyújtottam és elszívtam. Aztán egy másodikat is. Később eszembe jutott egy furcsa dolog. Nem szédültem. Nem éreztem úgy, mintha a szám tele lenne itatóspapírral. Épp olyan volt, mintha sosem hagytam volna abba a dohányzást. Egészen könnyű volt felújítanom 40 éves szokásomat. Ez kb. 17 évvel ezelőtt történt; azóta sem dohányoztam, nem is vágytam rá.

Ezzel azt akarom mondani, hogy nincs két Tom Marshall a vasúti kocsikhoz hasonló felirattal: „Dohányzó” és „Nem dohányzó”. Csak egy Tom Marshall van. Tovább létezik azonban a szokások egész sora (a dohányzás csak az enyhébbek egyike), amelyek régebben életmódomat alkották. Mindegyikük indítómotorja már javában jár és távozásra kész. A nekik való engedelmesség bármikor működésbe hozhatja bármelyiket, vagy mindet. Néha ez meg is történik. Nem kötődök azonban hozzájuk. Az a dicsőséges igazság, hogy nem kell egyiknek sem a hatalma alatt lennem, mert a kereszt leállítja működésüket és engem szabaddá tesz. Hagyhatom, hogy elporladjanak és halálomig vagy Jézus eljöveteleig porosodhatnak.

14. ábra - Az akarat felszabadítása

Olyan ez, mintha két választható computer programom lenne. (Ahogy mondani szokták: szemét be - szemét ki!) Egy program csak azt termelheti ki, amit belé tápláltak. Az újjá nem teremtett embernek csak egy programja van: a test. Csak azt hozhatja létre, ami benne van: a test cselekedeteit, melyeket Pál a Galata 5:19-ben ír le. A kereszténynek két programja van: a kereszt révén kikapcsolhatja az őembert - a testet - és bekapcsolhatja az újat és az a program is csak azt tudja létrehozni, ami már benne van: a Szellem gyümölcsét a Galata 5:22. szerint. Itt a programok összehasonlítása:

A test (őember)	Az új ember (szellem)
Isten ellensége	Sátán ellensége
Nem veti alá magát Isten törvényének	Nem veti alá magát a bűn és halál törvényének
Eredménye:	Eredménye:
Sötétség a szellemben	Világosság a szellemben
Bűn a lélekben	Igazság a lélekben
Betegség a testben	Gyógyulás és egészség a testben
Belső értékei:	Belső értékei:
a test cselekedetei	a Szellem gyümölcse

A két program kölcsönösen kizárja egymást. Nem élhetünk úgy, hogy mindkettő egyszerre működik.

„Mert a test a szellem ellen törekedik, a szellem pedig a test ellen; ezek pedig egymással ellenkeznek.” (Galata 5:17.)

Ha kikapcsoljuk a testet és a szellemi ember életét éljük, csodálatos összhangot fedezünk fel a belső értékek és a belénk helyezett törvény között, úgy hogy nem csak lehetségessé, hanem természetessé is válik, hogy ennek a törvénynek - az önzetlen Szeretet törvényének - engedelmeskedjünk; s mivel ez a természetes, ezért ez a szabadság.

SZELLEMBEN JÁRVA

Sok nehézséget azért élünk át, miután a kereszt művének fent meglátott valóságába belépünk, mert figyelmen kívül hagyjuk a Szent Szellem létfontosságú munkáját, mely a kereszt művét mindig kiegészíti és attól elválaszthatatlan. Ebben az összefüggésben a Szellem munkája kétrétű:

1. Az Ő ereje szabadítja fel akaratunkat a szokás azon köteléke alól, amely aláveti magát a test követeléseinek.
2. Ő oktat minket, hogyan éljünk a bennünk lévő törvény szerint.

Most röviden, de alaposan meg kell néznünk mind a két munkát. A hármasság felépítésű Isten képmására alkotott ember is hármasság: szellemből, lélekből és testből áll. (1Tesszalonika 5:23.)

Az emberi szellem az ember újjáteremthető része; bennünk ez a rész válik a Szent Szellem lakhelyévé.

A lélek (görögül: pszüché) az embernek az elméből, akaratból és érzelmekből (indulatokból) álló része.

Az újjá nem teremtett emberben és sok keresztényben is a lélek arra törekszik, hogy kormányozza, uralja a személyiséget. Isten rendjében viszont a szellem az embernek az a része, amelynek irányítania kell a személyiséget és lényünk összerendező központjának kell lennie.

A szellemben járás azt jelenti, hogy a lélek lemond uralmi vágyáról és aláveti magát az emberi szellem tekintélyének, amelyben a Szent Szellem lakik.

Isten sosem kényszeríti az emberi akaratot. Ez azt jelenti, hogy a Szent Szellem hatalma az emberi szellemben sosem áradhat át a lélek területére a lélek önkéntes válasza, engedése nélkül. Ami az akaratot illeti, a válasz, amely a lélek és a szellem közti szakadékot áthidalja, az **engedelmesség**. Amikor engedelmesen mozdulunk, a Szent Szellem ereje beszabadul az akarat területére és megtöri a kötelék ígáját. Kenetével a Szent Szellem töri meg az ígát. Ő hoz *„szabadságot a foglyoknak, szabadulást a raboknak”* (Ézsaiás 61:1.). Nincs az a szokás, kényszer, kötelék és akarati korlát, amit az Úr Szelleme ne törne össze, hogy felszabaduljunk.

15. ábra - Az engedelmesség a kulcs

Aztán ott a Szent Szellem oktató munkája. Ha teológiai kifejezést akarsz használni, nevezheted ezt megszentelődésnek, de világosan meg kell értenünk, mit jelent ez.

A Szellem feladata, hogy Isten törvényét az életünkre úgy alkalmazza, hogy ne essünk se a törvényeskedés, se az öntudatos szellemiesség csapdájába. Bízunk kell abban, hogy Isten munkája bennünk valóság, így élhetjük szabadon és spontán önmagunkat, egészen addig, amíg a bennünk lévő Szent Szellem oktató munkájára reagálunk.

Mit tesz a Szent Szellem? Azt, amit Jézusban tett - szívünkbe írja a törvényt. A törvény pedig szabaddá tesz minket!

Evangéliumi háttérünkkel talán nehéz hinnünk a törvény felszabadító erejében. A megváltás célja azonban, amint Pál a Róma 8:4-ben írja: „*Hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk, kik nem test szerint járunk, hanem Szellem szerint*”.

A szívünkre írt törvény: A Szent Szellem újra és újra ölben visz át minket az önzetlen Szeretet törvényén ütött réseken, s ha engedünk Neki, Ő szívünkbe írja e törvény egy részét. Hadd mondjam: amikor Ő ezt a törvényt szívünkbe írja, attól fogva azon a ponton mindig nagyon lágy lesz lelkiismeretünk.

Emlékszem, röviddel Szent Szellem keresztségem után egy este elmentem feleségemmel egy kis közösség összejövetelére az otthonunk közelében. Azok a drága szentek olyan zajosak voltak, hogy sehogy sem tudtam összeszedni gondolataimat. Ez az egész nagyon új volt nekem és egész este azt kívántam, hogy csak legalább annyira lettek volna csendesek, hogy gondolkodni tudjak!

Eléggé magamon kívül voltam, amikor hazamentem. Épp a fürdőszobában mostam a kezemet, amikor az Úr így szólt hozzám: „Ma este kritikus voltál.” Ez annyira váratlan volt, hogy még mentséget sem kerestem!

Azt feleltem: „Igen Uram, így van, kritikus voltam.” „Na és kit bíráltál?” - kérdezte az Úr. Le voltam taglózva: „Uram, Téged bírálalak.” Ez így volt igaz. Ott volt az Úr és népe, mélységesen élvezték egymás jelenlétét és ott voltam én, tele mindkettőjük iránt ócsárló, sértődős bírálattal. Ott, a fürdőszobánk kövén térdre kellett esnem és bocsánatot kellett kérnem az Úrtól.

Akkor este a Szent Szellem egy törvényt írt a szívembe, s ez a törvény megszabadított attól, hogy Isten szentjeit amiatt bíráljam, hogy hogyan imádják Urukat. Tőlem lehetnek olyan zajosak, vagy csendesek, milyenek csak akarnak. Szabadon kapcsolódhatnak mindkettőhöz. Nem azért, mert őrizkedem a bíraskodástól, hanem mert van evvel kapcsolatban egy törvény a szívemben és ez a bennem lévő törvény szabaddá tesz.

Tudatosan meg kell tanulnunk, hogy ezügyben a Szellem kezére bízunk magunkat. Talán még ennél is nehezebb egymást a Szent Szellemre bízunk, hogy Ő a Maga módján, a Maga idejében munkálkodjon a másokban. Az a furcsa elképzelésünk van, hogy a Szent Szellemre felügyelnünk kell, hogy feladatát megfelelően végezze.

Néha talán nagyon kicsinek tűnő kérdésben vesz minket kezelésbe és egy ideig mellőz dolgokat, amelyeket mi vagy a minket figyelők sokkal fontosabbnak tartanak.

Emlékszem, egyszer egy reggelen a munkahelyem kávézójába mentem. Amint leültem, egy férfi az asztalnál épp egy történetet mesélt s mikor befejezte, nekem is eszembe jutott valami, ami velem történt. Elképzelheted, mit csináltam. A valósághoz képest kicsit kikerekítettem történetemet, kiszíneztem egy-két dologgal, ami igaz sem volt, s ettől humorosabb lett a beszámoló. Aztán hirtelen az Úr oly erősen meggyőződött ennek helytelenségéről, hogy ott kellett hagynom a témat, hogy elrendezzem ezt Vele.

Nos, ha ezt néhány helyen elmondanám, az emberek azt gondolnák: „Micsoda szentfázék! Egy kicsit túloz és a Szent Szellem máris meggyőzi!” Nem ez a lényeg. Voltak és vannak életemben sokkal nagyobb kérdések is, amelyekkel az Úr még nem állított szembe. Aznap azonban a hazugságokkal kapcsolatos törvényt akarta szívembe írni. Amikor megengedjük Neki, hogy ilyen kegyelmes, isteni módon kezdeményezzen és megtanulunk felelni arra, amit Isten az életünkben tesz, akkor a dolgok elintéződnek, a problémák megoldódnak, s valami tökéletesedik.

Valójában a dicsőség egyik fokozatáról a másikra változunk el, de mindig a szabadság felé - „mert ahol az Úr Szelleme, ott a szabadság” (2Kor. 3:17.). Szabadon élhetünk, önkénytelenül és hitelesen, lényünkben fakadóan. Szabadon és természetesen reagálhatunk a bennünk lévő törvény vezetésére és felfedezzük, hogy az engedelmisségnek nem csak lehetségesnek, hanem természetesnek is kell lennie Isten gyermeke számára.

IV. Rész

Tizennegyedik fejezet

Szabadság arra, hogy önmagad légy

Az őszinte keresztényt foglalkoztató egyik legfogósabb kérdés az, hogyan kell viszonyulnunk **önmagunkhoz**.

Egyrészt folyton óvnak minket a büszkeségtől - a mindenkézt leghalálosabb büntől, ami az Isten által valaha teremtett legmagasztosabb lényt is tönkretette. Legtöbbünk, ha az igazság kiderül, inkább hajlamosak vagyunk önsajnálatra, önmagunk iránti engedékenységre és önvédelemre, mint valódi, komoly büszkeségre. Ahhoz viszont, hogy mindkét veszélyt elkerüljük, hajlamosak vagyunk keresztény eszményként az önmegtagadást, a megalázkodást és önmagunk megsemmisítését elfogadni, akármilyen messze is vagyunk ezek gyakorlati megvalósításától.

Másrészt a Biblia egyes szakaszai szerint világos, hogy a másokkal való kapcsolatunkat önmagunkról alkotott képünkre kell alapoznunk. Például: *„Szeresd felebarátodat, mint önmagadat”* (Máté 19:19.), vagy: *„A férjek is úgy szeressék feleségüket, mint a saját testüket”* (Efézus 5:28.).

Ez azt jelenti, hogy másokat meg kell tagadnunk, le kell alacsonyítanunk és meg kell semmisítenünk? Minden keresztény lelkipáter találkozott már olyanokkal, akik valóban úgy szeretik felebarátaikat, mint önmagukat - katasztrofális következményekkel! Romboló hatása lehet annak, ha elégtelennek, értéktelennek, nem kívánnak vagy szerethetetlennek érezzük magunkat, nem csak saját személyiségünkre nézve, hanem arra a képességünkre nézve is, hogy kielégítő kapcsolatokat hozzunk létre más emberekkel és magával Istennel is. Azok a mély sebek és a sérült önbecsülés, amelyek sokunkban kora gyermekkorunkban jönnek létre, korlátozzák és néha meg is bénítják még az odaszánt keresztény férfiak és nők életét is.

Mégis, miután mindezt elmondtuk, egyet kell értenünk azzal, hogy a legjobb és legmagasabb rendű törekvéseink közül is nagyon sokban van bizonyos gyógyíthatatlan énközpontúság. Ez alól nem kivétel az úgynevezett „odaszánt élet” vagy a keresztény élet „karizmatikus” hangsúlya sem. A figyelem még ezekben is nagyon könnyen az **én** szükségemre, az **én** tapasztalatomra, az **én** gyógyulásomra, szolgálati ajándékaimra... korlátozódik. Lényegileg maradhatunk inkább énközpontúak vagy ember központúak, mint Isten központúak.

Akkor hát hogyan kell együtt élnünk önmagunkkal? Mert vele kell élnünk, az biztos. Ha mindig a pillanatnyi prédikáció vagy tanítás szerint váltakozunk a szigorú, elfojtó lépések és a lágy, túlzott engedékenység között, akkor nem szabad meglepődnünk, ha nem érjük el az érettséget. Tulajdonképpen ilyenkor olyan eredményt érünk el, mint az a szülő, aki pillanatnyi szeszélye szerint bánik gyermekeivel - ezek az elrontott, rosszul nevelt gyerekek.

Keresztény életem legnagyobb részében ilyen zűrzavaros és ellentmondásos volt magatartásom önmagammal szemben. Aztán néhány évvel ezelőtt egy lelkipáter tapasztalat arra készítetett, hogy újragondoljam ezt az egész kérdést a Biblia valódi üzenetének fényében.

Egy fiatalasszonnyal beszéltem, aki épp egy nehéz időszakot élt át, amit az önmaga iránti kételkedés és önmagával kapcsolatos általános bizonytalanság jellemzett. Haszontalannak és reménytelennek érezte magát, mint aki csak gondot jelent imakörének, nem segítség férje és

gyermekai számára, és szomorú csalódás az Úrnak - néhány évi keresztény élet után. Az elfogulatlan valóságtól függetlenül ő pontosan ezt érezte önmagával szemben, láthatólag teljesen eltévedve egy hatalmas, roppant pusztaságban. Egy ideig beszélgettünk, aztán együtt imádkoztunk. Ima közben az Úr üzenetet adott nekem a számára. Ennek egy része annyira meglepett, hogy egy darabig egyszerűen nem tudtam elhinni, hogy jól értettem Istent. Tudod, az Úr azt mondta ennek a fiatalasszonynak, hogy nagyon kedveli őt. Nos, természetesen tudtam, hogy az Úr szeret minket. Sohasem gondoltam azonban arra, hogy az Úr **kedvelhet** is minket. Hogyan? **Kedvel?** Élvezi a társaságunkat? Becsüli az ízlésünket? Tetszik Neki személyiségünk és vérmérsékletünk? Még a külsőnkben is gyönyörködik? Ez új volt nekem.

Idő kellett hozzá, de amikor félre tudtam tenni előzetes elgondolásaimat és elfogultságomat, ami valójában saját szükségemet fejezte ki e területen, elkezdtem tisztán hallani, hogy mindvégig mit mondott a Biblia. Sőt kezdtem meglátni a szabadságnak és gyógyulásnak igazán izgalmas területeit.

Azóta elkezdtem ebből legalább annyit megélni, hogy tudjam, ez nem káprázat, hanem örökségünk létező része. Tulajdonképpen ahhoz a dicsőséges szabadsághoz tartozik, amely Isten minden gyermekének sajátja.

Vissza kell azonban mennünk történelmünk legelejére, ha meg akarjuk találni az odavezető utat.

A TEREMTETT ÉN

Az 1Mózes első részei az igazság sok területén alapvetőek, de leginkább az ember valódi természetének és lényének megértésében. Különösen fontos két kijelentés az Isten által teremtett emberről.

Először is a Biblia kijelenti, hogy Isten az embert szerető lénynek teremtette.

Az 1Mózes 1:26-ban Isten azt mondta: „Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra.” Hogyan kell ezt értenünk? Már többféleképpen értelmezték azt, hogy az ember Isten képmására készült, de hitem szerint ezt a következőképp kell érteni:

Az anyagi teremtésben Isten mindenki szeme láttára kinyilvánította hatalmát és bölcsességét.

„Mert a mi Istenben láthatatlan, tudniillik az Ő örökkévaló hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az Ő alkotásaiban megértetvén megláttatik;” (Róma 1:20.)

Mivel azonban Isten Atya is, Ő még valami ennél is csodálatosabbat tervezett el. Úgy döntött, hogy Saját szeretettermészetét terjeszti ki a teremtett mindenségre azáltal, hogy megteremti az embert Saját képére és hasonlatosságára. Más szóval, az ember arra teremtetett, hogy önmagában visszatükrözze az Istenség belső életerejét és nekünk kinyilatkoztatott, hogy ez a belső dinamizmus a Szeretet (1 János 4:8.). Az ember lényének legközepén tehát teremtésétől fogva ott a szeretet; Isten szerető lénynek alkotta. Ezért láthatjuk azt, hogy az ember még teremtett emberlétének szintjén sem volt teljes, amíg nem volt valaki hozzá hasonló, akit szerethetett. Isten azt mondta: „*Nem jó az embernek egyedül lenni; szerzek neki segítőtársat, hozzáillőt.*” (1Mózes 2:28.). Ezért teremtette Isten Évát, testet az ember testéből, csontot a csontjából, úgy, hogy ők együtt a szeretet egységében lehessenek Ádám - emberiség.

Az emberben, mai mivoltában - miután már tudjuk, hogy Isten milyennek tervezte eredeti természetét - az egyik legnehezebb dolog a kegyetlenségét megérteni. Nemzedékünkben már annyit láttunk ebből, hogy kezdünk megkeményedni és így hajlamosak vagyunk nem észrevenni, mennyire mindent áthat a kegyetlenség. Az emberi bűn majdnem minden formája mögött ez rejlik. Néha nyíltan, néha elrejtve. Hol fizikailag, hol meg pszichikailag. A pszichiáterek felismerése szerint ez a hajtóereje a pornográfiának, eme burjánzó társadalmi rákfekélynek. A pornográfiának áldozatra van szüksége. Ezért ha „nincs áldozat - nincs pornográfia”.

Mindazáltal valahányszor kegyetlenséget látunk vagy tapasztalunk, az mindig megráz minket, mert ösztönösen tudjuk, hogy az embert Isten nem ilyennek gondolta el. A kegyetlenséget „embertelenség”-nek hívjuk nem pedig „az ember ember iránti emberségének”. Tökéletesen tudjuk, hogy az ember szeretetre lett teremtve. Csak akkor nevezhető embernek, ha e téren legalább megpróbál hű lenni önmagához.

Másodszor, az 1. Mózesből egyértelműen kiderül, hogy Isten az embert egonak, „én”-nek teremtette.

Az 1Mózes 2:7-ben ez áll: *„És formálta vala az Úr Isten az embert a földnek porából, és lehellett vala az ő orrába életnek lehelletét. Így lőn az ember élő lélekke.”* Más szóval, az embernek azért van énje, mert Isten ilyennek alkotta. Fontos megadnunk ennek a ténynek az őt megillető hangsúlyt, mert ebből szükségszerűen következik, hogy ha Isten alkotta az ént, akkor nem fogja eltörölni vagy megsemmisíteni. Talán meg kell váltania és újíttania, de nem fogja megsemmisíteni. Prédikálásunk és tanításunk mégis gyakran azt fejezi ki burkoltan (és néha félreérthetetlenül), hogy Isten célja az én elpusztítása. Például a Szent Szellem a megszentelésben el akarná törölni emberi énünket és Krisztussal akarná helyettesíteni. Noha az illető így járkálhatna, továbbra is tehetne-vehetne, de eszményi esetben énje már eltűnt és Krisztus vette át fölötte az uralmat. Ha ez így van, akkor a valóban megszentelődött keresztény olyan furcsán hatna, mint egy járkáló halott, amelyből minden egyéniséget és személyazonosságot kitöröltek és csak Krisztus látszik belőle.

Valahogyan már akkor is éreztem, hogy ez a tanítás nem illeszkedik az igazsághoz, amikor még nem tudtam, mi vele a baj. Eltűnődtem azon, hogy láthatólag a gyakorlatban a prédikáció mondanivalója a tervezettel épp ellentétes eredményt ért el. Például az általam ismert legszellemibb keresztények a leghitelesebb egyéniségek, kétségtelenül valódi emberek is voltak. Az egyetlen közös vonásuk az volt, hogy teljesen különböztek egymástól! Most már tudom, hogy az egyéniség valójában isteni elrendelés. A Teremtő rendkívüli erőfeszítéseket tett azért, hogy mindnyájunkat „egyedi”, soha meg nem ismétlődő művé alkosson. Ma már gyanakszom minden olyan tanításra, gyakorlatra vagy istentiszteleti formára, amely az embereket uniformizálni igyekszik. Isten nem tizesével gyártja a szellemi keresztényeket, akik egyformán gondolkodnak, imádkoznak, hisznek és egyformán imádják Istent. Ez az ember tömegtermelési módszere, Isten teremtése nem ilyen. Az Újszövetségből úgy látom, hogy Isten célja a mindenséget végtelen változatossággal megtölteni, amiben mégis tökéletes összhang van. Pál ezt *„Isten sokoldalú bölcsességé”*-nek hívja (az egyik angol fordítás szerint) az Efézus 3:10-ben. Ehhez a tökéletes összhanghoz Istennek arra van szüksége, hogy egyéniségünk teljesen kifejeződjön és mégis harmóniában maradjon minden más ember egyéniségével.

A TEREMTÉS CÉLJA

A Biblia egyik alapvető kinyilatkoztatása, hogy a hármasságú Isten az örökkévalóságtól fogva az Atya, a Fiú és a Szellem közötti kapcsolatban létezik, mely tökéletesen kifejezi az isteni Lét végtelen teljességét. Különösen János igyekszik ezt kifejezni az emberi nyelv korlátain belül. Három nagyon gazdag jelentésű szót használ, amelyek együtt egyfajta térhatásban jeleznek valamit Isten Lényének fantasztikus gazdagságából. Mindhárom szó a János 17. részében található.

Az első az **Élet**: „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust” (János 17:3.).

A második a **Dicsőség**: „És most te dicsőíts meg engem, Atyám, te magadnál azzal a dicsőséggel, amellyel bírtam tenálad a világ létele előtt.” (János 17:5.).

A harmadik a **Szeretet**: „Atyám, akiket nékem, adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, azok is én velem legyenek; hogy megláthassák az én dicsőségemet, amelyet nékem adtál; mert szeretted engem e világ alapjainak felvettése előtt.” (János 17:24.).

Az Isten képmására teremtett embernek nemcsak visszatükröznie kellett önmagában ezt az életerőt, hanem **részesülnie kellett** az Istenség életéből, szeretetéből és dicsőségéből. Ez volt Isten szívében kezdettől fogva.

„... Kiválasztott minket Ő benne a világ teremtése előtt... szeretet által. Eleve elhatározván, hogy minket a maga fiaivá fogad Jézus Krisztus által az Ő akaratjának jó kedve szerint, kegyelme dicsőségének magasztalására...” (Efézus 1:4-6.)

Ezzel a valódi dicsőséggel koronázta meg Isten az embert teremtésében. „Kevéssel tetted őt kisebbé az Istennél, és dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad őt.” (Zsolt. 8:6.).

Hogyan részesedhet az ember ebből a dicsőségből? Úgy, hogy Isten az ember lényének belsejébe a szeretet nagy hajtóerejét helyezte bele. Ezt a szeretetet Isten felé kellett kiöntenünk, hogy Isten viszonzásul megoszthassa szeretetét, életét és dicsőségét az emberrel.

Istennel kapcsolatos egyik legcsodálatosabb felfedezésem az volt, hogy minden cselekedete és parancsa végül is mindig inkább az ember javát szolgálja, mint Istent. Gyakran azt gondoljuk, hogy Isten a parancsai révén kapni akar, pedig Ő mindig **adni** akar általuk.

„Most pedig, óh Izráel! Mit kíván az Úr, a te Istened tőled? Csak azt, hogy féljed az Urat, a te Istenedet; hogy minden Ő utain járj és szeresd Őt, és tiszteljed az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és teljes erődből, megtartván az Úrnak parancsolatait és rendeléseit, amelyeket én ma parancsolok néked, hogy **jól legyen dolgod!**” (5Mózes 10:12-13.)

Isten parancsai a **mi** javunkat szolgálják. Amikor azt parancsolja, hogy szeressük Őt, az nem az Ő javát szolgálja, hanem a miénket. Nem Istennek van szüksége a szeretetünkre, hanem nekünk szükséges, hogy szeressük Őt és Ő szeressen minket. Egész egészségünk és boldogságunk attól függ, hogy kielégül-e szeretet utáni éhségünk. Ha ez nem sikerül, ezt biztosan megszenvedjük szellemileg, értelmileg, érzelmileg és testileg is.

AZ ÉN, MINT CÉLRATÖRŐ MECHANIZMUS

Isten célja a teremtéssel az volt, hogy szerető természetét megossza az emberrel. Mindig ez volt az Atya kifejezett szándéka.

„Mert akiket eleve ismert, eleve el is rendelte, hogy azok az Ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, hogy Ő legyen elsőszülött sok atyafi között.” (Róma 8:29.)

Hogyan lehetséges ez? Úgy, hogy Isten az ember természetébe megteremtette azt az adottságot, hogy ez megvalósuljon. Isten megalkotta az ént. Az én egy célra irányuló mechanizmus. Létrehozza az ember természetében azt, amire irányul. Ilyennek teremtetett, másképp nem tud működni. Azt hozza létre bennünk, amire figyel. Működik tudatosan vagy öntudatlanul, amikor járunk vagy alszunk, hogy létrehozza bennünk annak másolatát, amivel foglalkozik. Isten úgy tervezte, hogy Ádám énje az Élet Fájára irányuljon és Krisztus hasonlatosságát hozza létre a teremtett emberben. Más szóval, az Igének Ádámban és Évában kellett volna testté lennie.

Tizenötödik fejezet

A bukott én

VÉGÜL IS MI TÖRTÉNT A KERTBEN?

Már érezzük, hogy valami komoly dolog történt az emberrel, ami azt idézte elő, hogy az ember természetében rejlő mély és erőteljes hajtóerők romboló módon működjenek, noha eredetileg Isten azokat teremtő céllal helyezte oda. Az ember egy olyan gépre hasonlít, amit ledöntöttek alapjáról, de motorja még jár, kerekei forognak, dugattyúi pumpálnak, forgattyúi pörögnek. Sehova sem jut, semmit nem végez el, veszélyeztetni önmagát és maga körül mindent. Vissza kell lapoznunk az 1Mózes 3-hoz, hogy meglássuk, mi történt valójában az Isten képre és hasonlatosságára teremtett emberrel.

A Bukás bibliai feljegyzésében találunk egy döbbenetes dolgot. A Sátán, a világ leginkább én-központú lénye odajön Évához, és Istent önzéssel vádolja. Azt mondja: „Isten mindent meg akar kapni tőletek, amit csak tud, de vajon megosztózik-e veletek a jó és rossz tudásának fáján? Nem valószínű.” *„Hanem tudja az Isten, hogy amely napon esztek arról, megnyilatkoznak a ti szemeitek és olyanok lesztek mint az Isten: jónak és gonosznak tudói.”* (1Mózes 3:5.).

Az Éva elé táruló fantasztikus lehetőség ezt jelentette: miért vesztegetnéd szeretetedet Istenre, aki azt nem becsüli? Nyúlj a tiltott gyümölcs után, akkor a magad Istene lehetsz. Akkor a szeretet természeteden lévő egész hatalmas forrása a te szolgálatodra állhat.

Nagyban félreértjük az ember alapproblémáját, ha azt gondoljuk, hogy az első bűn csak engedetlenség volt. Ezt általában így tanultuk eddig. A bűn először is igazságtalanság volt, nem engedetlenség, noha bejött az engedetlenség is. Tudod, az ember olyasmit vett kézbe, amiről Isten azt mondta: „Ez az Enyém. A kertben az összes többi fa a tiétek, de ez csak az Enyém.” Az ember nem akart belenyugodni, hogy valamit nem szerezhet meg. Jogtalanul átlépte azt a vonalat, amit Isten húzott meg. Kihágott; elvett valamit, ami nem az övé, hogy kielégítse saját énjét. Már kis gyerekekben is látjuk ugyanezt. Egy gyereknek nem az engedelmesség, hanem az igazság leckéjét a legnehezebb megtanulni. „Ezt nem tarthatod meg; nem a tiéd”, vagy „Nem lehet az összes édesség a tiéd; hagyni kell más gyereknek is.”

A jó és gonosz tudás fájának gyümölcse csodálatos lehetőségeket tartogatott: élelmet, gyönyörűséget és bölcsességet. Ez összhangban van az ember valóságos és Isten teremtette szükségleteivel: az élet, a szeretet és a bölcsesség iránti igénnyel. A megtévesztés az volt, hogy ezeket a dolgokat sosem tartalmazta a jó és gonosz tudásának fája. Ezeket csak az Élet Fájáról, aki Krisztus, lehet megszerezni, semmi más forrásból.

„Ő benne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága.” (János 1:4.)

„Járjatok szeretetben, miképen a Krisztus is szeretett minket...” (Efézus 5:2.)

„(Krisztusban) ...van a bölcsességnek és ismeretnek minden kincse elrejtve.” (Kolossé 2:3.)

Ha azonban az ember az Élet Fájáról evett volna, ez azt jelentette volna a számára, hogy teljes szívével, teljes lelkével, teljes elméjével és minden erejével szeretnie kell Istent. Ebben a

döntésben - hogy Istennek adja szeretetét, vagy önmagára irányítja - próbáltatott meg az ember és végül is elbukott.

A BUKÁS HATÁSAI

A Bukás gyökeresen hatott az ember természetének belső szerkezetére és ennek következtében az ember összes kifelé irányuló kapcsolatára is. Ezt alább a 16. ábra jelzi.

Először is az emberi én a mélyen belétáplált szeretetet maga felé irányította, így az emberből önző, énközpontú lény lett.

16. ábra - Az éntől az önző lényig

Ez már az 1Mózes 3:6-ból megmutatkozik. A gyümölcs jó volt eledelnek (Éva számára); gyönyörködtette (Éva) szemeit és kíváncsi volt, hogy (őt) bölcsé tegye. Isten még csak számításba sem jött.

Másodszor: bűnének közvetlen következményeként az ember elvesztette közösségét és kapcsolatát Istennel. A halál állapotába zuhant, nem járulhatott többé az Élet Fájához.

„És monda az Úr Isten: Ímé az ember olyanná lett, mint mi közülünk egy, jót és gonoszt tudván. Most tehát, hogy ki ne nyújtsa kezét, hogy szakasszon az Élet Fájáról is, hogy egyék, s örökké éljen: Kiküldé őt az Úr Isten az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett vala. És kiűzé az embert, és oda helyezteté az Éden kertjének keleti oldala felől a Kerúbokat és a villogó pallos lángját, hogy őrizték az Élet Fájának útját.”
(1Mózes 3:22-24.)

A kiűzetés Isten kegyelmének a jele. Ha Isten megosztotta volna szeretetét és dicsőségét az emberrel akkor, mikor az ember a szeretetet ennyire önmagára összpontosítja, ezáltal az

emberi én démonikus módon felfuvalkodott volna. Az ember megtestesült ördöggé vált volna és lehetetlen lett volna megváltani.

Az ember tehát kiűzetett a kertből, amíg bűne problémája meg nem oldódik. Azt, hogy az ember a jövőben az Élet Fájához járulhasson, most csak egy másik fa, a Golgota fája biztosíthatja.

Harmadszor: mivel az ember elszakadt az élő Istennel való közösségtől, elszakadt az Isten megismerésétől is. Arra fanyalodik, hogy saját Istenről alkotott kicsinyes fogalmait imádja.

„...Okoskodásaikban hiábavalókká lettek, és az ő balgatag szívök megsötétedett. Magokat bölcseknek vallván balgatagokká lettek; és az örökkévaló Istennek dicsőségét felcserélték a mulandó embereknek és madaraknak és négylábú állatoknak és csúszómászó állatoknak képmásaival.” (Róma 1:21-23.)

Az Isten képmására alkotott ember most emberi képmására alkot isteneket. Más szóval tehát, saját énje kivételével imádja. Az emberi történelemben hemzsegek az ember teremtette borzalmas istenek: kegyetlen, buja, torz, elferdült, az ember összetört, kusza lényének mélységeiből született lények. Még ennél is rosszabb, hogy az ember, mivel ezekre a torz istenekre összpontosít, egyre inkább létrehozza önmagában ugyanazt a torzulást. Az ember „hiábavalóság után járt és hiábavalóvá lett” (Jeremiás 2:5.). Mi mást is tehetne az én?

Negyedszer: az ember a maga énközpontú állapotában nemcsak Istent képtelen szeretni, hanem azt a képességét is elvesztette, hogy másokat igazán, érdegmentesen, önzetlenül szeressen. Azért szeretünk másokat, hogy ők is szeressenek minket és kielégítsék szeretet-éhségünket. Ha nem kapunk viszont szeretetet, becsapottnak, mellőzöttnek és elutasítottnak érezzük magunkat. Előbb-utóbb megszakítjuk az ilyen egyirányú kapcsolatot és egy másik után nézünk, amelyben önmagunk odaadásáért kapunk valamit cserébe. Minden figyelmes szemlélő felismeri, hogy az emberi természet végső soron önmaga javát keresi. C. S. Lewis beszél egyik könyvében azokról, akik „másokért élik le az életüket”. Lewis szerint mindig megállapíthatod, kik ezek a „mások”, üldözött kinézésükről! Egy világi pszichiáter írta nemrég: „Amikor egy fiatalember azt mondja egy ifjú hölgynek: 'Szeretlek', akkor valójában azt mondja: Akarlak téged - szeretem magamat!” Egy másik író szerint minden emberi szeretetkapcsolat valójában három kívánság kifejezése: „Hadd tegyem, amit akarok! Add nekem, amit kívánok! Bizonyítsd be nekem, hogy valaki vagyok!”

Ötödször: az én, mint célirányos mechanizmus levált igazi céljáról, azaz az Élet Fájáról. Még mindig csak úgy működik, ahogy tud - célt keres és a cél tárgyát reprodukálja az ember természetében. Most milyen célt találhat az én? Csak azokat a benyomásokat, érzéseket és válaszokat, amelyeket más emberekkel való kapcsolatainkban meg tapasztalunk. **Ezekből ered énképünk**, az a magunkról alkotott fogalom, amit elsőként gyerekkorunkban szerzünk meg és amely egész életünkben alakul. Ez sok forrásból épül fel: ahogyan szüleink bánnak velünk, akár úgy érezzük gyermekként, hogy szeretnek és értékelnek minket, akár nem; az iskolában átélt sikerből, vagy kudarcból, a barátságainkból stb., még a testünkről alkotott képünkből is - akár túl kövérek vagy túl alacsonyak, akár túl magasak vagy szeplősek vagyunk, vagy ferdék a fogaink.

Mivel azonban most hibás, eltorzult emberekre összpontosítunk egy hibás, eltorzult világban, én-képünk is hibás. Nem a rólunk való teljes igazságot hordozza. Épp annyira tükrözi szüleink és barátaink problémáit, mint minket, de csak ezzel az önmagunkat ábrázoló képpel mehetünk tovább. Az én-kép ereje abban rejlik, hogy hajlamosak vagyunk hűségesen aszerint élni és nagyon keményen dolgozunk azért, hogy ezt a képet magunkra érvényessé tegyük. Ezért ha

én-képünk negatív, ha kudarcra ítéltnek érezzük, értéktelennek gondoljuk és szürkének látjuk magunkat, akkor az én nagyon megdolgozik azért, hogy létrehozzon valakit, aki sikertelen, kívülről szürke és egészen értéktelennek bizonyul.

Végül, az énközpontú Univerzum, amibe az ember most bezárkózott, a félelem, aggodalom és depresszió bőséges forrásává válik. Minden, ami veszélyeztetni, vagy fenyegetni látszik az ént, félelmet, szorongást, haragot, vagy sérülést hoz létre. Miért? „*Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is*” (Lukács 12:34.).

Ehhez hasonlóan, nehezen tudjuk elfogadni a kudarcot. Öntudatlanul is a tökéletesség isteni mértékét követeljük magunktól. Amikor elbukunk, hajlamosak vagyunk depresszióra, mélabúra és szélsőséges esetekben a teljes visszavonulásra is.

ÉS MI VAN A KERESZTÉNYEKKEKEL?

Egészen világosan le kell szögeznünk, hogy sok, valószínűleg szinte minden kereszténynél a megtérés (avagy újjászületés) önmagában nem oldja meg azt a problémát, hogy a szeretetet önmagunkra irányítjuk. Ez nagyon mélyen belénk gyökerezett, és olyan általános tapasztalat, hogy aligha kell bizonyítanunk. Először ennek okát kell meglátnunk ahhoz, hogy megtaláljuk a megoldást.

Az újjá nem teremtet személyt először a Szent Szellem úgy ébreszti rá szükségére, hogy meggyőzi a lelkiismeretét. A lelkiismeret az emberi szellemnek az a működése, ami megítéli a viselkedést, de a lelkiismeret sokkal érzékenyebb a helytelen cselekedetekre, mint a rossz indítékokra. Megtérés előtt a lelkiismeretünk révén érzünk büntudatot elkövetett bűneink miatt és amikor először térünk meg és fordulunk hittel Krisztushoz, az ezekre a dolgokra kapott bocsánatot éljük át.

A valódi probléma azonban az, hogy énünkbe mélyről fakadóan hatalmas szeretetet ölünk és ez a tudatos elme szintje alatt történik. Ez elsősorban indítékainkra hat. Más szóval, gyakran teszünk önmagunkban helyes dolgokat rossz, önző indokokból. Lelkiismeretünk először nem túl érzékeny erre. Sőt, az emberi elmének egy sereg tudatalatti, pszichológiai védekező szerkezete van, aminek a működése megakadályozza, hogy lelkiismeretünk felderítse a bajt és önmagunkra vonatkozó fájdalmas felismeréseknek tegyen ki minket.

Nézzük meg az én néhány ilyen fegyverét, amit kifejlesztettünk!

Az egyik a **megmagyarázás**. Ekkor elfogadható, de mesterkélt okokkal támasztunk alá valamit, amiről már eldöntöttük, hogy mindenképp megteesszük. Pilátus, amikor kezeit mosta és kijelentette, hogy ártatlan Jézus vérének ontásában, megmagyarázta álláspontját. Az igazság az, hogy megijedt: „*Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja*” (János 19:12.).

A **kivetítés** is egy védekező gépezet. Világosan látjuk másokban azokat a problémákat, amelyek bennünk is megvannak, de amelyekkel magunkban nem tudunk szembenézni. Valószínű, hogy a bíráló ember mindig azért panaszkodik, mert mások őt bírálják; a szeretetlen ember csak a szeretet hiányát látja másokban, stb. Ez a szálkáról és a gerendáról szóló példabeszéd mondanivalója. Az az ember, akinek farönk van a szemében, szakértelemmel ismeri fel a szálkát másokéban.

A harmadik - és legveszélyesebb - eszköz az **elfojtás**. Kellemetlen meglátásainkat, amelyekkel nem merünk szembenézni, olyan mélyre temetjük, hogy valóban el is felejtjük, hogy egyáltalán léteznek.

„ Mert megkövéredett e népnek szíve, és füleikkel nehezen hallottak, és szemeiket behunyták, hogy valami módon ne lássanak szemeikkel, és ne halljanak füleikkel, és ne értsenek szívükkel, és meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.” (Máté 13:15.)

Az elnyomott, vagy eltemetett dolgok azonban tovább élnek és hatnak. Noha az elme tudati szinten elfelejtette őket, keserűségüket mégis befecskendezik az élet csatornáiba.

Istent viszont nem csak cselekedeteink, hanem indítékaink is mélységesen érdeklik. Azok fogják meglátni Istent, akiknek a szívük tiszta. A Királyság igazsága, amelynek meg kell haladnia az írástudók és farizeusok igazságát, a szándék és indíték igazságossága. Ezért a keresztények általános tapasztalata az, hogy **miután** Isten újjáteremtett minket és **miután** valóban Isten gyermekeivé lettünk, a Szent Szellem elkezd személyiségünk mélységeit kutatni, hogy indítékaink rejtett áramlásaival foglalkozzon. Ezért kezd bennünk valami a bűnöknél több tudatosulni. Ráébredünk az önzés alapelvére, ami láthatólag lényünk egész mélyét megmérgezi. Figyeld meg, milyen gyötrellemmel kiált fel Pál szíve a Róma 7. részében:

...Nem lakik én bennem...jó...

...magamban, ki a jót akarom cselekedni...a bűn megvan...

...a bűn törvénye, mely van az én tagjaiban.

Óh, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?

(18., 21., 23., 24. versek)

Van válasz! Igen, dicsőség Istennek, van válasz! Először azonban engednünk kell, hogy a Szent Szellem felfedje szükségünket. Egyedül Ő tud áthatolni az én védővonalain, mert Ő hozzáfér az elme minden szintjéhez, a tudatalattihoz épp úgy, mint a tudatoshoz. A baj pontosan az, hogy a probléma gyökere olyan mélyre hatolt a személyiségbe, hogy az elme tudati szintjének hatáskörén kívül esik. Ezért nem ér semmit, amikor a prédikátorok arra intik hallgatóikat, hogy legyenek önzetlenebbek, ugyanakkor nem mutatják meg, hogyan lehet ezt megtenni. A szószékről jövő erős nyomás büntudatot kelthet az emberekben és elérheti azt, hogy megpróbáljanak önzetlenül élni. Még önzetlen cselekedeteik is lehetnek látszólag, arra a kérdésre azonban továbbra sem kapunk választ, hogy miért cselekszenek így: igazi, önzetlen emberbarátságból, vagy azért, mert szabadulni akarnak a büntudattól? Önzetlen szeretetből, vagy azért, hogy olyanok legyenek, amilyenek egy kereszténynek lennie kell? Önzetlen cselekedetek sok indítéka lehet alapvetően önző.

Ez a felfedezés az őszinte keresztényt önmagával kapcsolatos bénító kétségekbe sodorja indítékai tisztaságát illetően. Krisztust valóban az Ő kedvéért szolgálom, vagy csak önző biztonsági okokból? Valóban szeretem Istent, vagy csak mondom ezt, hogy Ő kegyes legyen hozzám? Az önvizsgálat és vádlás kínjait élhetjük át. Hadd mondjak valami csodálatosat: Isten azt akarja, hogy biztosak legyünk indítékainkban. Azt akarja, hogy tudjuk, mikor kívánunk őszintén Neki tetszeni és mikor szivárog be az önzés. Ha tovább olvasol, megtalálod ennek a felszabadulásnak a módját is.

Tizenhatodik fejezet

Az én felszabadulása

Kezdjük meglátni, milyen mély és megkötöző a bukáskor létrejött énközpontúság és hogyan erősítik azt minden nemzedékben a folyamatosan hozott önző döntések. Világos, hogy a probléma megoldásának is - ha van megoldás - ugyanilyen gyökeresnek kell lennie. Kiderül, hogy a megoldás pusztító.

„Ha valaki jőni akar én utánam, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztyét és kövessen engem. Mert aki meg akarja tartani az ő életét (lelkét), elveszti azt; aki pedig elveszti az ő életét (lelkét) én érettem, megtalálja azt.” (Máté 16:24-25.)

A KERESZT - VESZÉLY VAGY MEGVÁLTÁS?

Fiatalabb koromban, mikor a Keresztről a keresztény életre vonatkozó üzenetet hallottunk, azt „kihívó szónoklat”-nak hívtuk. Ez azt jelentette, hogy az illető nagyon kényelmetlen dolog volt hallgatni és utána a lehető leggyorsabban elfelejtettük! A Keresztet valamiért nagyon fenyegető témának találtuk. A kereszt Jézus számára? Igen, ez csodálatos és nagyon hálásak vagyunk azért, hogy Jézus végigcsinálta. De a mi keresztünk? Az valami egészen más!

Nyilvánvaló, hogy Péter is ugyanúgy reagált, amikor Jézus a Máté 16. részének beszámolója szerint elkezdte megmutatni a tanítványoknak, hogy azzal a céllal megy Jeruzsálembe, hogy megfeszítsék. Péter félrevonta az Urat és feddeni kezdte Őt. Úgy gondolom, Péter valahogy így okoskodott: „Ha megfeszítik a Mestert, az rossz. Aztán valószínűleg megfeszítik a tanítványait is - azaz engem!”

Van valami a keresztben, ami valamit fenyeget bennünk. Na de mi ez? Az én- vagy az önszeretet? Döntő, hogy ezt megértsük.

A gondot nem az én, mint olyan okozza, hanem az önzés.

Nem az a baj, hogy énünk van, hanem az, hogy jelenleg teljesen helytelenül viszonyulunk az énünkhöz.

Az én a szeretet célja, avagy tárgya lett ahelyett, hogy szeretetünk kifejezési eszköze lenne.

A szeretet az énre rögzül, mint céljára, avagy tárgyára. Ezen kell változtatni, hogy úgy szerethessük az ént, ahogyan Isten eltervezte, azaz egy célra vezető eszközként. Ez a cél pedig az, hogy az Urat, a mi Istenünket, teljes szívünkkel, teljes lelkünkkel, teljes elménkkel és minden erőnkkel szeressük, felebarátunkat pedig úgy, ahogy magunkat.

Jézus viszont azt is kijelenti, hogy csak olyan drasztikus dolog, mint a kereszt, szakíthatja el az önszeretet erős kötelékét. Jézus nagyon erőteljes kifejezést használ: a „megtagad” szó az eredetiben azt jelenti: „teljesen lemond tulajdonjogáról”.

Lapozzunk Ábrahám történetéhez az 1Mózes 22. részében, hogy megértsük az itt rejlő alapelvet! Emlékezz, hogyan adott Isten az öreg Ábrahámnak fiút, Izsákot, az ígért gyermeket! Aztán egy napon azt mondta Ábrahámnak: „Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet,

akit szeretsz, Izsákot, és menj el Mórijának földére, és áldozd meg ott égő áldozatul a hegyek közül egyen, a melyet mondándok néked.” (1Mózes. 22:2.)

Mit tett Isten? Tudod, Izsák nem a megígért Mag volt, hanem az eszköz, akin keresztül a Magnak el kellett jönnie, amint ezt Pál a Galata 3. részében leírja, mert Krisztus a Mag. Más szóval, Izsák eszköz volt, nem a cél. Isten úgy bánt Ábrahámmal, mint a hit emberével. Meg kellett óvnia Ábrahámot attól, hogy Izsákért, mint végcélért rajongjon, mert fia az Isten tervének eszköze. A Zsidó levél 11. része mondja el, hogyan küszködött Ábrahám ezzel a problémával. Ábrahám végül úgy döntött, hogy Istennek engedve meg kell ölnie Izsákot és testét el kell égetnie. Mivel azonban az Ígéretnek Izsák révén kellett megvalósulnia, Istennek végül fel kellett volna támasztania őt hamvaiból. Tudjuk, mi történt valójában. Amikor Ábrahám szíve eljutott addig a pontig, hogy felemelte a kést Izsák levágására, indulatainak beleszólási lehetősége megtört. Ábrahám szabad lett. Visszakapta Izsákot „halottaiból” és halála napjáig élvezte jelenlétét.

Velünk is ez Isten célja, hogy szeretetünknek az énre, mint célra rögzüléséből felszabaduljunk és így veszélytelenül, szabadon magunkat mint eszközt szerethessük, melynek segítségével Isten célja megvalósulhat.

MIFÉLE KERESZT?

Ekkor felmerül a kérdés: miféle kereszt tud elbánni életemben az alapos önzéssel, hogy megszabaduljak? Ha az életünkben lévő keresztől beszélünk, az emberek valószínűleg azt mondják: „Várj csak fél órát, akkor majd bemutatom neked, amikor a munkából hazajön.” Keresztjük egy ember, aki csalódást okoz nekik és bosszantja őket. Mások számára a kereszt egy kedvezőtlen tevékenység, amivel küszködnek és közben azt remélik, hogy ettől valahogyan szentebbek lesznek. Némelyek a betegséget, a gyászt a pénzhíányt vagy a nehéz körülményeket tekintik keresztnek.

Ha azt reméled, hogy ezeknek a keresztnek valamelyike is megszabadít téged az éntől, vagy mérsékli énközpontúságodat, csalódnai fogsz. Ezt egyikük sem éri el. Egyik sem. A gond és betegség valójában még inkább énközpontúvá tehet minket, ellentétben azzal a hittel, melyre minket tanítottak. Vegyük például a 102. Zsoltárt, amely a meggyötört ember imája kegyelemért. Az első 11 versben az író az „én”, „engem” vagy „enyém” névmásokat nem kevesebbszer, mint 28-szor használja, versenként két és félszer. Mi van figyelme központjában? Önmaga. Hasonlítsd ezt össze a 103. Zsoltár elejével! Ez a Zsoltár az Urat dicsőíti jótéteményeiért: „Áldjad én lelkem az Urat...az Ő szent nevét...ne feledkezzél el semmi jótéteményéről.”

Nem tudjuk önmagunkat keresztre feszíteni. Nem tudjuk magunkat odaszögezni. Némelyek olyan buzgón próbálják megfeszíteni magukat, hogy végül már az élet legegyszerűbb dolgai után is sóvárognak. Sőt, ha sikerülne megfeszítenünk magunkat, ez még katasztrofálisabb eredménnyel járna, mert akkor kegyhelyet építenénk agyonkínzott énünknek és életünk hátralévő részében azt imádnánk! Néha szülők teszik ezt. Feláldozzák magukat gyermekeik jövőjéért, aztán az egész családi kapcsolatot tönkreteszik azzal, hogy folyton emlékeztetik gyermekeiket, mit adtak fel értük.

Csak egy kereszt tud megszabadítani minket önmagunktól úgy, hogy ezáltal felszabadítja az ént arra, hogy önmaga legyen: ez Jézus Keresztje.

A KERTBEN

Az emberi önzés problémája a kertben, az Éden kertjében kezdődött. A megoldás egy másik kertben született meg - a Gecsemáné kertjében.

Régebben sokszor tűnődtem Jézus gecsemánéi tapasztalatának néhány furcsaságán. Jézus annyira bánkódott és gyötrődött, hogy majdnem belehalt. Márk azt írja, hogy Jézus „igen meghökkent” (angol fordítás). Azon töprengtem, mi lepte meg Jézust a Gecsemáné kertjében. Biztosan nem a kereszt. Arról mindig tudott és gyakran próbált a tanítványokkal beszélni róla. Egész életében efelé az óra felé, felemeltetésének órája felé tartott, amikor majd az Atyához megy. Aztán itt ez a furcsa ima: „*ne az én akaratom..., hanem a tiéd*”, nem egyszer vagy kétszer, hanem háromszor, olyan értelmi és erkölcsi gyötrelemben, hogy Jézus verejtéke olyan volt, mint a vércseppek. Mi volt a küzdelem lényege? Jézus mindeddig feltétlenül bízott abban, hogy képes az Atya akaratát cselekedni. „*Mindig azokat cselekszem, amelyek az Atyának kedvesek.*” Most, az út végén azonban nagy és váratlan harcot vív Jézus azért, hogy alávesse Magát az Atya akaratának.

Az igaz, hogy ez a történet az örökkévaló dolgok világába nyúlik bele, melyeket sosem leszünk képesek teljesen felfogni, de hiszem, hogy itt valami olyan létfontosságú mondanivaló is rejlik, amit meg kell próbálnunk megérteni. Ez olyan alapvető egész életünk számára, hogy alaposan megtérül a megértésére szánt erőfeszítés. Kezdjük kicsit előbből!

Már többször volt alkalmunk utalni a Megtestesülésben levő kinyilatkoztatásra, amikor az Ige testté, emberré lett az ember Jézusban, aki olyan kapcsolatban élt az Atyával és a Szent Szellemmel, amelyben megtapasztalta Isten életét, szeretetét és dicsőségét. Láttuk, hogy Jézus emberi alakjában mindent úgy tett, mint egy Szent Szellemmel telt ember. Mindent, amit Istenről tudott, a Szellem kinyilatkoztatásából tudta. Ő ezt nem azért tette, hogy megmutasson nekünk valamit, hanem hogy megosszon velünk valamit. Ezért amikor a keresztre ment, egyéni ember volta testületi emberré lett. Mindazokat magába foglalta, akik hinni fognak Benne. Azt mondta: „*És én, ha felemeltetem a földről, mindeneket magamhoz vonzok.*” (János 12:32.).

Emlékezz, milyen következtetést vont le Jézus a János 13:8-ban: „**Ha megmoslak téged, részed van Bennem**”. Az Ő halála azért lesz a miénk, mert mi Őbelé foglaltattunk. Osztozunk Vele feltámadásában és részesülünk erejében is.

Ez az egyesülés azonban Jézus számára is jelentős. Ő azért, hogy Megváltónkká lett, a kereszten nem csupán bűneink büntudatát vette Magára, hanem bűnösségünket magát is.

„*Azt, a ki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Ő benne.*” (2Korintus 5:21.)

Az Éden kertjében az ember evett a jó és gonosz tudásának fájáról, ezért már nem járulhatott az Élet Fájához. A Gecsemáné kertben a büntelen Isten Fia és Emberfia megízlelte e halálos fa gyümölcsét, hogy az ember újra hozzáférhessen az Élet Fájához.

Mit jelent ez? Nem azt, hogy Jézus vétkezett. Távolról sem. A kertben azonban megtapasztalta Jézus Önmagában az emberi természet gyökeres önzőségét, aminek megszabadításáért eljött. Ez döböntette meg. Meglepte és elszomorította az a felfedezés, hogy milyen mély és megkötöző az ember lázadó énközpontúsága, aminek megváltására vállalkozott. Ez az önzés az ember egész természetét áthatja, tetőtől talpig, megfertőzi az ember minden cselekedetét.

Igazságtalanságban született, a nemzedékek rabszolgai engedelmessége táplálgatta, rendíthetetlen és konok.

Gecsemáné kertjében Jézus a lázadó emberi nem mindenestől önző akaratával küzdött. Ezt az akaratot kényszerítette az Isten akaratára előtti meghajlásra. Felfoghatatlan harc volt ez. Csak azt tudjuk, hogy gyötrődéssel, agóniával és véres verejtékkel járt, egy angyal szolgálata erősítette Őt, mielőtt elvégezte volna. És elvégezte! Dicsőség az Ő Nevének! Győzött Önmagában, egymagában - értünk! Elszakította az ember természetében a mélyen rejlő, én-központú köteléket és azáltal, hogy ezt a természetet végül arra kényszerítette, hogy az Atya akaratát válassza, megszabadított minket eme radikális önzéstől.

Jézus pontosan tudta, hogy emberként kell valahogyan eljutnia a kereszting. Isteni természetében érinthetetlen és változhatatlan volt. Ha a Golgotán meg is tört volna embersége, Istenben **semmi sem** változhatott volna. Istenben semmi nem tud változni. Az Örök Logos visszatért volna a mennybe az Atya jobbára, de mi örökre, menthetetlenül elvesztünk volna. Jézusnak emberként kellett átmenni a **Golgotán**, hogy mi is átjussunk rajta. Biztosan az volt Jézus megkísértésének legrosszabb pillanata, amikor a kertben vívott harca után a tanítványokat alva találta. Szerintem Sátán ekkor mondta Neki: „Sosem fog sikerülni. Ugyanolyan ember vagy, mint ők és nézd, még virrasztani sem tudnak érted.” Jézus mégis végigcsinálta, - mint ember - ezért mi is átmentünk. Áldva legyen Isten! Mivel Ő él, mi is élünk.

A KERESZT MŰVE ÉS A SZELLEM MUNKÁJA

Újra és újra eljutunk arra a felismerésre, hogy Isten válasza az emberi természet összes problémájára két elválaszthatatlan isteni cselekvésben található: a Kereszt művében és a Szent Szellem munkájában. Lássuk, hogyan tölti be jelenlegi szükségünket Isten ezen dicsőséges gondoskodása!

A Kereszt lehetővé tette, hogy az emberi szeretet az éntől elszakadjon. Ennek a kötődésnek a hatalma és tekintélye véget ér a keresztnél.

„Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek, pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta érettem.” (Galata 2:20.)

Amikor a Golgota alapján megtagadjuk énünk irányítási jogát, akkor megszabadulhatunk az én megkötöző hatalmától. Az ének tehát nem azért kell a Keresztre mennie, hogy elpusztuljon, hanem azért, hogy feladja jogtalan kormányzási igényét.

Hogyan kell tehát alkalmaznunk a Keresztet erre a helyzetre?

1. Kell történnie egy **lemondásnak**, amikor teljesen megtagadjuk az ént, mint érzelmeink célját és életünk irányító központját. Az ént nekünk kell megfosztani trónjától, mert mi adtuk neki az uralmat.

Ezt világosan látnunk kell. Krisztusnak a kereszten elvégzett műve nélkül nem győzhetnénk le az én fegyverzetét (vagyis az önzést) és nem szabadulhatnánk meg annak megtévesztő, alattomos hatalmából. Akaratunk hozzájárulása nélkül azonban a Golgota győzelme ránk vonatkozóan hatástalan marad.

2. Ezután **el kell ismernünk**, magunkévá kell tennünk a Golgota művét, hogy megszabaduljunk és elbánhassunk a természetünkbe beivódott önzéssel.

Ez talán a Kereszt művének új távlatát nyitja meg előtted. És most arról, amit már tudunk, térjünk át arra, amit még nem ismerünk! Amikor bűnünkkel és bűnösségünkkel a Kereszthez jövünk, felismerjük, hogy mi teljesen képtelenek vagyunk azzal elbánni, de azt is felismerjük, hogy Jézus a kereszten valójában már bűnösségünkkel és bűnünkkel is elbánt. Feladjuk tehát ezeket a terheket és egyszerű bizalommal elfogadjuk Jézus bocsánatát és tisztító munkáját. Mit veszünk észre ekkor? Azt, hogy ez működik! A Kereszt tiszta lelkiismeretet ad nekem. Felszabadultam a kárhoztatás alól és a bűn szolgaságba döntő hatalma összetört az életemben.

Értsd meg, hogy a Kereszt ugyanúgy elbánik a bűn gyökerével is, az alapvető önzéssel. Nem szakíthatom ki magamat az én-központúságból. A Kereszt szabadít meg engem. Ugyanúgy fogadom el ezt a szabadságot, ahogyan a bűn és bűnösség alóli felszabadulást is elfogadtam.

A Szent Szellem munkája is kétrétű:

Először is, Ő képesít minket arra, hogy Jézust Urunkká tegyük. Ezt egyedül Ő végezheti el, mert az Ő szolgálatának központja Jézus dicsőítése és annak kijelentése, hogy Jézus természetének szerves része az Ő Úr volta. Szívemben a trón nem maradhat üres. Isten azért teremtette, hogy elfoglalják. A Szent Szellem segítségével ráébredek, hogy az Úr Jézus Krisztusnak kell azt elfoglálnia.

Másodszor, a Szellem önti ki Isten szeretetét a szívünkbe. Eljutunk az Istenséggel való szeretet-élet-dicsőség kapcsolat áramlásába, amire teremtettünk is. Az Isten iránti szeretet és Isten szeretete özönlik át énünkön Istenhez és másokhoz. Most már nem szükségből, hanem a teljességből fakadóan tudunk szeretni. Most azért van szükségünk mások szeretésére, hogy lecsapoljuk Istennek szívünkben lévő szeretetét és nem azért, hogy szeretetszükségünket megszerezzük.

Amikor azoknak a bizonyágtételét olvassuk, akik eljutottak önmaguk trónfosztásáig, ennek elkerülhetetlen és mindig azonos következménye ragad meg minket legjobban: az isteni szeretet kiáradása; a szeretet mint égő valóságé, néha elsöprő mértékben. Szeretet, amit nemcsak fejünkkel hiszünk, hanem egész lényünkkel megtapasztalunk.

Úgy tűnik, Isten nem elégszik meg azzal, ha csak hitünk által kapja meg szeretetünket. Folyton azt a parancsot kapjuk, hogy szeressük Őt teljes szívünkkel, teljes lelkünkkel, teljes elménkkel és minden erőnkkel. Miért? Mert Isten ezt tapasztalni akarja. Meg vagyok győződve, hogy Isten ugyanúgy nem akarja, hogy csak hit által vegyük el az Ő szeretetét. Azt akarja, hogy lényünk minden részével éljük át azt.

Akkor miért nem tapasztaljuk gyakrabban? Ennek több oka lehet, de a legáltalánosabb az, hogy énünk még mindig útban van, cél akar lenni, önmaga ura akar lenni és maradni. Isten, az Ő irántunk való kegyelméből és odafigyeléséből ezt nem engedi. Távolítsd el az ént a trónteremből, helyezd a szolgák szállására, ahova tartozik és akkor az lesz belőle, amire pont megfelel: csatorna, amin az isteni szeretet végtelen áramlásban folyik keresztül. Mivel ekkor már tiszták szívünk indítékai, Jézus valóban az Úr lesz életünkben. Jézus korábbi „egyszer igen, egyszer nem” uralma valójában egyáltalán nem is volt uralom, mert tudatos szándékaink ellenére az én ült a trónon.

Tizenhetedik fejezet

A felszabadult én

Most végre felfedezhetjük, hogy nem csak megszabadultunk az éntől, hanem az én is felszabadult. Az én trónfosztásának célja nem az én elbocsátása, hanem kiteljesítése. Mivel „elvesztettük” önös életünket, megtaláltuk azt. Az én, amíg nem a saját helyét foglalta el életünkben, állandó félelemre és csalódásra volt ítélve, mert olyan feladattal küzdött, amire teljesen alkalmatlan és ami messze meghaladja képességeit. Ha azonban az én helyesen viszonyul környezetéhez, csodálatos beteljesedés vár rá.

Azt azonban hangsúlyoznunk kell, hogy **a Keresztet nem lehet kikerülni**. Ha még trónon ülő énünk életéhez megpróbálunk helyeslő, támogató, önmagunkat előnyben részesítő módon viszonyulni, katasztrófa felé tartunk. Sok jó és igaz dolgot írnak, tanítanak ma az énhez való pozitív hozzáállásról. Ezeket a dolgokat el is kell mondani. Bukásra vagyunk azonban ítélve, ha a Keresztől függetlenül bízunk a megszentelődésben. A valódi szabadság akkor válik lehetővé, ha már a kereszt elvégezte munkáját és az én felszabadult arra, hogy ne cél legyen, hanem eszköz.

A BIZONYTALANSÁGBÓL VALÓ FELSZABADULÁS

Minden emberi lénynek szüksége van arra, hogy tartozzon valahová, hogy jelentős legyen és megkezdhetős biztonságot élvezzen.

Ha visszalapozunk a 16. ábrához, meglátjuk, hogy az én-központú élet alapvetően, természeténél fogva bizonytalan. Nem lehet meg benne a valahova tartozás érzése, mert az élet bezárul önmagába. Hiányzik a fontosság, mert az én a maga kis világának középpontja. Nincs biztonság, mert nagyon sok külső hatást az énről nézve veszélyesnek értelmezzük, mivel az én nagyon sok szeretetet kap teljesen rendszertelenül. Amikor azonban az én felszabadul arra, hogy a szeretet csatornája legyen, ahogyan a 17. ábra mutatja, lehetővé válnak az őszinte és értelmes kapcsolatok először Istennel, aztán más emberekkel.

Nemrég mondta valaki egyik barátomról: „Úgy tűnik, hogy mindig nagyon biztonságos kapcsolata van Istennel.” Az én igazi szerepében, a maga feladatát végezve, utat nyit arra, hogy ezt Isten minden gyermeke megtapasztalja.

„Mert Ő, Maga Isten, mondta: Semmiképpen nem hagylak el, nem adlak fel, nem hagylak támogatás nélkül. Nem, nem, semmilyen mértékben sem hagylak segítség nélkül, nem pártolok el tőled, nem hagylak cserben, nem lazítom szorításomat rajtad. Biztosan nem!”
(Zsidók 13:5. az Amplified angol fordítás szerint)

Az én így valódi fontosságot kap, mert tudja, hogy van mit adnia. Nagyon gyakran úgy érezzük, hogy kis értékű és nem valószínű, hogy megbecsülésre talál az, amit Istennek vagy másoknak adni tudunk. Ezért vagy nem adunk semmit, vagy úgy adunk, hogy nem várunk választ, illetve nem vagyunk nyitottak rá.

Most azonban felfedezzük, hogy fontosak vagyunk Istennek. „*Áron vétettünk meg.*” Amit mi imádásban, szeretetben és közösségben felajánlunk Neki, az értékes a szemében és Ő túláradóan válaszol rá.

17. ábra - A felszabadult én.

SZABADSÁG ARRA, HOGY ÖNMAGUNK LEGYÜNK

Egy estén, miután erről a témáról beszéltem, egy bizonyos gyülekezet egyik vezetője azt mondta nekem: „Tom, évek óta most érzem úgy először, hogy mélyet lélegezhetek és lehetek egyszerűen önmagam.” Tudod, ő nagyon sokakhoz hasonlóan megpróbált mások vele szemben támasztott elvárásai szerint élni. Tudom, mit kellett átélnie. Valaha én is megpróbáltam egy nyáj sikeres pásztorának képét nyújtani. Ez szörnyen nehéz munka, mert az nem én voltam és bukásra volt ítélve, mert nem volt igaz. Azóta már rájöttem, hogy csak önmagamnak kell lennem, senki és semmi másnak.

Az én megtagadása nem az egyéniség elsüllyesztése, avagy megtagadása, hanem valójában az igazi egyéniség lehetőségeinek helyreállítása. Már idéztük a Galata 2:20-at. Hadd fogalmazzam át egy kicsit, hogy kifejezzem, hitem szerint mit akart az apostol mondani: „Én, az énközpontú, megfeszítettem Krisztussal. Mindazáltal én, az egyén, élek; azonban nem az énközpontú én, hanem Krisztus él bennem, az egyénben.”

Hadd mutassak meg valami nagyon szépet a Kolossé 3:4-ben! A szó szerinti fordítás a következőképp hangzik:

„Valahányszor Krisztus, a mi Életünk megnyilvánul, akkor ti is megnyilvánultok Vele együtt dicsőségben.”

A szövegösszefüggés szerint a megnyilvánulás elsősorban Jézus második eljövételére vonatkozik, de valami közelebbit is jelent. Azt, hogy amikor Krisztus megnyilvánul az életünkben, akkor mi is (valódi személyünk) megnyilvánulunk Vele együtt. Ő valójában meg sem tud nyilvánulni bennünk, ha mi nem vagyunk hajlandók valódi önmagunkat mutatni. Krisztus csak úgy látszhat bennem, ha én kész vagyok engedni, hogy az én valódi énem is látsszon. Ha a valódi ének így kell látszania, akkor folyamatosan fogyniuk kell azoknak a rejtett területeknek, amelyeket egymás elől eltakarunk.

Ez **nem** jelenti azt, hogy életünk minden részletét meg kell osztanunk mindenkivel a gyülekezetünkben vagy közösségünkben. A **szív magatartása** fontos, hogy nem tartjuk fenn és nem építjük a gyenge területeinket eltakaró falakat.

Minden adott helyzetben a szeretetnek és a bölcsességnek kell meghatároznia, hogy mennyit adunk magunkból. Más szóval, olyan szintig nyitjuk meg magunkat, **amilyen szinten az emberek reagálni tudnak dolgainkra anélkül, hogy veszélyeztetve éreznék magukat.** Megrázó, sőt romboló élmény lehet valakinek, ha olyan mélyen nyílunk meg valaki előtt, amire nincs felkészülve.

Az viszont valami más, amikor egyszerűen, őszintén önmagunk vagyunk. Az a csodálatos, hogy amikor felbátorodunk arra, hogy csak önmagunk legyünk, mindig valami sokkal szebb kerül napfényre, mint az a kép, amit mutatni próbáltunk korábban! Még ennél is csodálatosabb az, hogy ha mi felfedjük magunkat, ezt Ő mindig azzal jutalmazza, hogy velünk együtt Önmagát is felfedi!

Nagy szabadulást tapasztalunk a keresztényeknél gyakori, bizonyos helytelen viselkedésekből is. Az egyik a hamis alázat, ami képtelen természetesen, kedvesen elfogadni a dicséretet, vagy bókot. Az alázat egész területén nagy felszabadulást fedeztem fel önmagamnál. Egykor nagyon igyekeztem alázatos lenni, amíg rá nem jöttem, hogy elég büszke kezdek lenni alázatosságomra. (Nagyon megalázó felismerés az, hogy büszke vagy az alázatosságodra!) Hálas szívvel engedtem el mindezt. Felismertem, hogy Istent sokkal jobban foglalkoztatja a kevélység veszélye, mint engem. Sőt, Ő sokkal előbb felfedezi azt bennem, mint én és ha szükségem van rá, pusztító hatékonysággal tudja kilyukasztani kevélységem léggömbjét, hogy rendes méretemre menjek össze. Mivel Ő valóban a Jó Pásztor, Rábízhatom ezt és életem más, hasonló területeit.

Amikor szabadok vagyunk arra, hogy önmagunk legyünk, hitelessé válunk és mivel hitelesek vagyunk, megbízhatók, azaz szavahihetők is leszünk. Sose félj megmutatni erősségeid mellett gyengeségeidet és sikereid mellett bukásaidat is! Évekkel ezelőtt egy anglikán hölgy mondott nekem valamit, ami tovább formálta szolgálatomat. Azt mondta: „Ön nagyon sokat segített nekünk, mert azonosulni tudunk az ön gyengeségeivel.” Az emberek nem erősségeinkkel azonosulnak. Talán csodálják győzelmeinket, de nem tudnak azonosulni velük. Bukásainkkal azonosulni tudnak; és ha ezekből a bukásokból tanultunk meg Istenben valamit, akkor élő igazságot adhatunk az embereknek.

SZABADSÁG ARRA, HOGY SZERESSÜK ÖNMAGUNKAT

Ha szabadok vagyunk arra, hogy önmagunk legyünk, arra is szabadok vagyunk, hogy újra szeressük magunkat - már nem mint célt, hanem mint eszközt. Sőt, ez nem csak annak bánatos elfogadása, hogy milyenek vagyunk, mert hogy el kell viselnünk magunkat, hisz nincs más választásunk, hanem őszinte és pozitív elismerése annak, akik vagyunk, akiket Isten a Maga képére és hasonlatosságára alkotott.

Már utaltunk arra, hogyan teremti meg az én, mint célirányos mechanizmus azt az én-képet, ami az élettel kapcsolatos legtöbb magatartásunkat meghatározza. Sok keresztény még mindig gátolva van negatív én-képe által. Úgy érzik, hogy senkinek sem kellenek, méltatlanok és

szerethetetlenek. Nehézzé válik a hit: Isten távolinak és keménynek tűnik és az illető alig tapasztalja meg azt a bővülködő, örömteli életet, amit Jézus megígért.

Az ilyen emberek igazából ugyanolyan énközpontúak, mint a többi. Bezárulnak önmagunkba és azokba a hiányosságokba, amiket önmagukban látnak, vagy oda képzelnek. Amikor azonban a Kereszt műve és a Szent Szellem ereje megszabadítja őket az én-központúságtól, már szabadon felfedezhetik az igazságot önmagukról, megtudhatják, milyenek valójában.

Gondolj vissza Mózes első könyvében Jákob történetére és ne feledd, hogy a Bibliában a név mindig azonosságot jelent. A „Jákob” név „mást kiszorító”-t jelent; a kis Jákob kis korától úgy nőtt fel, hogy hallotta nevét és ebből megtanult egy én-képet. Látjuk, hogy ezzel nagyon következetesen élt. Ézsaut kitérta születési jogából, aztán az áldásából, majd elment Lábánhoz és kiforgatta nyájai javából. Végül azonban Jákob elért a Jabbók révéhez csüggedten, mert én-képe a tönk szélére sodorta. A nagy küzdelem, az Istennel vívott harc is épp emiatt dült.

„*Mi a te neved (én-képed)?*”

„*Jákob (mást kiszorító).*”

„*Nem Jákobnak (mást kiszorítónak) mondatik ezután a te neved (én-képed), hanem Izráelnek (Isten fejedelmének).*” (1Mózes 32:27-28.)

Mielőtt azonban ez megtörtént, Istennek meg kellett érintenie Jákob forgóját és meg kellett nyomorítania Jákob önelégült büszkeségének forrását. Az egész hamis, növekedésünket gátló és korlátozó én-képünk csak akkor távozhatsz, miután énünket lemondattuk. **Csak akkor vagyunk szabadok arra, hogy elfogadjuk az Úrtól valódi személyazonosságunk felfogását.**

„... és adok annak fehér kövecskét, és a kövecskén új írott nevet, amelyet senki sem tud, csak az, aki kapja.” (Jelenések 2:17.)

Az új név új személyazonosság; a valódi énképünk. Csak mi ismerjük és az Úr, aki kijelenti. Minden személyiség alaptervében a Teremtő egy egyedi egyéniséget alakított ki. Rejlnek bennünk ajándékok, képességek és adottságok, amelyek sokszor csak lehetőségek maradnak, mert sosem ismeri fel őket senki. Most a Szent Szellem rálehelhet ezekre a képességekre, ezzel hitet ad nekünk, hogy higgyünk ezekben és hit által a pusztaságból valószínűség válhat. Ezért virágzik sokszor olyan nagy mértékben az alkotó tevékenység Szent Szellemmel telt életekben.

Amikor összhangban vagyunk, jól érezzük magunkat önmagunkkal, és úgy szeretjük magunkat, ahogyan kell, akkor jól érezzük magunkat, összhangban vagyunk másokkal is és étellel, szeretettel teli kapcsolatot tudunk nyújtani nekik.

SZABADSÁG A BETELJESEDÉSRE

Az Atyaisten beteljesedésre való törekvést helyezte el az emberbe, arra, hogy minden képessége mozgósítva legyen. Isten célja minden gyermeke számára az, hogy „*az igazságot követvén szeretetben, mindenestől fogva nevedjünk Abban, aki a fej, a Krisztusban.*” (Efézus 4:15.)

Mindaz, amiről eddig beszéltünk, a beteljesedés előfeltétele. Nagyon igaz az a mondás, hogy „a fel nem adott én, kielégítetlen én”. Ha megszabadulunk az én-központú ételtől, akkor szabadok vagyunk arra, hogy önmagunkat adjuk, mások és az élet felé nyíltan éljünk, falak

nélkül, hittel és reménnyel nyúljunk az emberek felé és a Krisztusban lévő élet ajándékát ajánljuk fel nekik.

Ez a felajánlás sokszor szavak nélküli. Nem az a fontos, hogy mindig beszéljünk, mert ha szívünk nyitott az emberek felé és leomlottak köztünk a védőfalak, akkor életet adunk.

„A ki hisz énbenem, amint az Írás mondotta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből. Ezt pedig mondja vala a Szellemről, akit veendők valának az Ő benne hívők...” (János 7:38-39.)

Emlékszem, egy karizmatikus imaalkalmon találkoztam egy római katolikus asszonnyal, aki valamikor együtt dolgozott a feleségemmel. Miután egy másik városba költözött, megismerte az Urat és bemerült Szent Szellembe. Azt mondta: „Volt valami az ön feleségében, ami elbűvölt engem. Meg akartam kapni azt, ami neki volt, de nem tudtam, mi az. Most viszont már tudom.” Feleségem azt mondja, hogy emlékezete szerint sosem beszélgetett ezzel az asszonnyal az Úrról. Látod, a folyó azért folyt. Ha egyszer az emberek megérik ennek érintését, meg vagyok győződve, hogy ezt a benyomást többé nem felejtik el.

Természetesen, ha így élünk, ezzel valódi és kétségtelen sebezhetőség is együtt jár. Az emberek nem mindig fogadják el azt és reagálnak arra, amit magunkból adunk, akkor sem, ha Krisztust és az életet ajánljuk nekik, mert a világban halál van. „A bűn zsoldja” - írja Pál - „halál”. Már **most** halál, nem csak később, az örökkévalóságban. Tehát, amikor életet ajánlunk, a halál sokszor felkel és megpróbálja tönkretenni az életet és minket is. Ilyen esetekben bántalmazást kaphatunk.

Egyszer egyetemistáknak beszéltem erről egy házi összejövetelen. Beszédem után egy ifjú hölgy odajött hozzám és azt mondta: „Amit ön mond, az lehetetlenség. Nem lehet így élni mindenkivel szemben. Az ember így túl sok sebet kap.” Kapunk sebeket. Ő igen, ez elkerülhetetlen. Ebben azonban az a csodálatos, hogy ettől sosem megyünk tönkre. Tudod miért? Mert benned **feltámadási élet** van. Krisztus élete, amely átesett a halálon és győztesen került ki belőle.

„Krisztus, a ki feltámadott a halálból, többé meg nem hal; a halál többé rajta nem uralkodik.” (Róma 6:9.)

Mivel feltámadási élet van bennünk, továbbra is nyíltan és „elővigyázatlanul” adhatjuk önmagunkat és ajánlhatjuk az embereknek az életet, mert az végül is bennünk is testté lett. Ebben a folyamatban éretté válunk, az időben és aztán az örökkévalóságban is megvalósítva mindazt, amire Isten alkotott minket.

HOGYAN FOGLALJA EL AZ ÉN A MAGA HELYÉT

Az én valójában ekkor kerül a saját helyére. Jusson eszedbe, hogyan írtuk le az ént: mint egy célra irányuló mechanizmust. Rátapad egy tárgyra vagy célra, aminek aztán bennünk való létrehozásán dolgozik. Isten célja velünk az, hogy az Ő Fiának képmására alakuljunk át. Hogyan történik ez meg valójában?

Az én végzi el a feladatot. Az én, amely oly sok problémánk forrása volt - mert nem a helyén volt és olyan feladat terhelte, amire teljesen alkalmatlan -, most nekünk dolgozik. Krisztusra irányulva éjjel, nappal, tudatosan és tudat alatt, bármilyen és minden eszközzel azon dolgozik, hogy Krisztus képmását hozza létre bennünk. Nem fantasztikus?! Isten nem csak életünk célját választotta meg, nemcsak a beteljesedésre való törekvést teremtette belénk, hanem

megteremtette az ént is, amely képes az Ő célját megvalósítani. Ehhez az egyetlen követelmény az, hogy folyamatosan Jézusra nézzünk.

„Mi pedig az Úrnak dicsőségét mindnyájan fedetlen arccal szemlélvén, ugyanazon ábrázatra elváltozunk dicsőségről dicsőségre, úgy mint az Úrnak Szellemétől.”
(2Korintus 3:18.)

Ez így működik. Ha az ént a félelemre, kétségre, bűnre és bukásra összpontosítjuk, akkor azt fogja létrehozni bennünk. Nem tehet mást. Ha Jézusra irányítjuk, az Ő hasonlatosságát hozza létre bennünk. Nem tehet másként.

„Félretéve minden akadályt és a megkörményező bünt, kitartással fussuk meg az előttünk levő küzdő tért. Nézvén a hitnek fejedelmére és bevégezőjére Jézusra...” (Zsidók 12:1-2.)

Az én, ami úrnak csapnivaló, hatékony, fáradhatatlan és eredményes szolgának bizonyul, miután felszabadul arra, hogy a neki való szerepet játssza.

Kiderül, hogy a Krisztus-képüségét nem küszködve érzük el, úgy, hogy tudatosan utánózni próbáljuk az életét, hanem egyszerűen úgy, hogy Krisztusban felszívódunk. Amint életünk legbenső magját Jézusra irányítjuk, amint az Ő cselekedeteit szemléljük és szavain elmélkedünk - anélkül, hogy észrevennénk - olyanná alakulunk, amilyen figyelmünk középpontja.

Egyre inkább átéljük, hogy ha Isten szerint cselekszünk, minden nekünk dolgozik. Az egész élet minket támogat. Belépünk a mindenség áramlásába és Isten Országának életébe. Hosszú távon csak sikerünk lehet. Ha a magunk módján tesszük a dolgokat és engedjük, hogy az én újra elfoglalja a vezetőülést, minden ellenünk fordul. A legjobb, legszabadabb, legkielégítőbb út - mivel összhangban van valódi, megváltott természetünkkel - az Istennel való járás. Isten úgy teremtett minket, hogy beleilljünk az Ő útjaiba. A Maga képére és hasonlatosságára alkotott minket. A szellemi dolgok egyre természetesebbé válnak és a természetiek egyre szellemibbé.

V. RÉSZ

Tizennyolcadik fejezet A Szellemből fakadó élet

A sikeres keresztény élet egyik legfontosabb alapelvét Pál apostol jelenti ki a Galata levél 5. részében.

„Mondom pedig, Szellem szerint járjatok, és a testnek kívánságát véghez ne vigyétek. Mert a test a Szellem ellen törekszik, a Szellem pedig a test ellen; ezek pedig egymással ellenkeznek, hogy ne azokat cselekedjétek, a miket akartok. Ha azonban a Szellemtől vezéreltetek, nem vagytok a törvény alatt.” (Galata 5:16-18.)

„Ha Szellem által élünk, Szellem szerint is járjunk.” (Galata 5:25.)

Túl sokszor figyelmen kívül hagyjuk, milyen rendbe helyezte el Isten a dolgokat, pedig ez mindig fontos. Például a fenti Igében a parancs az, hogy járjunk a Szellem szerint. Ezt kell tennünk. Ha a Szellem által járunk, ennek kimenetele, azaz természetes eredménye az, hogy nem a test kívánságait hajtjuk végre. Általában mi fordítva fejezzük ezt ki. Kimerítő erőfeszítéseket teszünk arra, hogy ne a test kívánságainak tegyünk eleget és reméljük, hogy ha ez sikerül, akkor majd képesek leszünk Szellemben járni. A Sátán szorgalmazza ezt a megközelítést. Ő boldog, ha leköthet minket a testtel vívott, de csak forrásainkat pusztító hosszú, keserű háborúval, mert biztosan tudja, hogy végül legyőzötte és csüggedten kerülünk ki a harcból.

Miért folytatjuk hát ezt a próbálkozást? Egyrészt azért, mert legtöbbünknek csak halvány elképzelésünk van arról, mit jelent Szellemben élni - arról pedig sejtelmünk sincs, hogyan kellene ehhez hozzálátni! Sokszor a prédikátorok sem jelentenek ebben nagy segítséget. Az ő szájukból is nagyon kíváncsian és szellemien hangzik ez, de azt, hogy ezt valójában hogyan kell megvalósítani, ritkán fejtik ki. Másrészt nagyon is jól tudjuk, mit jelent a test kívánságát véghezvinni. Túlságosan is jól tudjuk. Ezt az ellenséget ismerjük. Ezért általában ragaszkodunk az ismerős csatához és újra meg újra a vereség ismerős ízével távozzunk.

De ez mindig így lesz? Ha igaz, hogy a győzelmet nem a testtel vívott harcban, hanem a Szellemben járásban kell keresnünk, minden erőfeszítést megér, hogy megtaláljuk az odavezető utat. Ez ennek a tanulmánynak a célja: nem annyira az, hogy kikutassa a Szellemmel telt élet szépségét és erejét, mint inkább az, hogy megvilágítsa a „hogyan” alapelveit. Izgalmas felfedezésekre is jutunk eközben, melyek ablakot nyitnak Isten szívének örökkévaló céljaira és saját teremtetett lényünk titkaira is.

AZ EMBER FELÉPÍTÉSE

Amint már többször rámutattunk, a Biblia kijelenti, hogy az Isten képére teremtetett ember maga is hármas egység: szellem, lélek és test.

„Maga pedig a békességnek Istene szenteljen meg titeket mindenestől; és a ti egész valótok, mind szellemetek, mind lelketek, mind testetek feddhetetlenül őriztessék meg a mi Urunk Jézus Krisztus eljövetelére.” (1Thesszalonika 5:23. szó szerinti fordításban)

Most azonban teljesebben meg kell vizsgálnunk az ember természetéről való ezen alapvető fogalom jelentőségét.

Mózes első könyvének első részeiben általános felfogás szerint két különálló beszámolót olvasunk az ember teremtéséről. Meg fogjuk látni azonban, hogy egyáltalán nem két külön leírás található itt, hanem egyetlen kijelentés az ember eredetéről és természetének lényegéről. Lapozzunk először az 1Mózes 1:27-28-hoz:

„Teremté tehát Isten az embert az Ő képére, Isten képére teremté őt: férfivá és asszonnyá teremté őket. És megáldá Isten őket.”

Az a héber szó, amit itt „teremté”-nek olvasunk, a *bara*. Azt mondják, hogy a *bara* minden más igénél jobban kifejezi a teljes, az „ex nihilo”, azaz a semmiből való teremtés fogalmát. Ezt a szót kizárólag az Ószövetségben olvassuk Isten cselekvésének leírására.

Tudjuk például, hogy Isten a semmiből teremtette (*bara*) az eget és a földet. *„Hit által értjük meg, hogy a világ Isten beszéde által teremtetett, hogy ami látható, a láthatatlanból állott elő.”* (Zsidók 11:3.).

Az 1 Mózes 1:27-ben tehát azt olvassuk, hogy Isten a semmiből teremtette az embert. Továbbá a saját képére és hasonlatosságára teremtette őt. Milyen Isten? Jézus azt mondja a János 4:24-ben, hogy „Isten Szellem.” Akkor hát ez a kérdés: „Amikor Isten megteremtette az embert, mit alkotott a semmiből, ami Saját Szellem Lényének képmása és hasonlósága?” A válasz az, hogy az **1. Mózes első fejezete az emberi szellem isteni teremtését írja le.**

Amikor az 1Mózes 2:7-hez lapozunk, valami egészen mást olvasunk. *„És formálta vala az Úr Isten az embert a földnek porából, és lehellett vala az ő orrába életnek lehelletét. Így lőn az ember élő lélekké.”*

A „*formálta*” héber szava nem a *bara*, hanem a *jastar*, ami „már létező anyagból való teremtést” jelent. Tehát Isten a porból alkotta az ember testét.

Ezután meg kell kérdeznünk: „Mit lehelt be Isten a megformált testbe?” Héberül ugyanaz a szó jelent „lélegzet”-et és „szellem”-et is. Tehát az 1Mózes 2:7. azt mondja, hogy Isten az ember testét már létező anyagból formálta és belelehelte abba az emberi szellemet, amit a semmiből teremtett.

Végül ebből az ígérésből megtudjuk, hogy amikor az ember szelleme bekerült a testébe, létrejött az ember lelki élete. Ádám „élő lélekkel rendelkező emberre” vált. (Így fordítja Ferrar Fenton az 1Mózes 2:7-et.) A testnek a szellem nemcsak hogy életet ad - mert a test szellem nélkül halott (Jakab 2:26.) -, hanem a szellem és test közötti kapcsolat megteremti a lelket, azaz az ember értelmi, érzelmi és akarati képességeit: elméjét, érzelmeit és akaratát. Az ember szelleme és lelke tehát kezdettől fogva lényegileg különbözik egymástól természetében és működésében is. A különbség olyan alapvetően fontos, hogy kicsit részletesebben kell megvizsgálnunk.

AZ EMBERI SZELLEM SZEREPE

Az emberben az Isten képére és hasonlatosságára teremtett emberi szellemnek kettős feladatot kell betöltenie.

1. Az emberi szellem szerepe volt az, hogy az embert Istenhez kapcsolja és így képessé tegye az embert arra, hogy Istentől életet és bölcsességet kapjon.

A Biblia az Istennel való kapcsolatot nevezi „élet”-nek. Amikor a Biblia életről és halálról beszél, akkor mindig egy kapcsolatról szól, nem létezésről. Az Élő Istenhez való helyes kapcsolódás élet, a Tőle való elszakadás halál. Ebben a halott állapotban tovább létezhetünk, járhatunk, nevelhetünk, harcolhatunk, sírhatunk és dolgozhatunk; de halottak vagyunk, mert már nincs kapcsolatunk Istennel, az élet Forrásával.

Az ember szellemének kellett lehetővé tennie azt is, hogy az ember hozzáférjen az isteni bölcsességhez, ami elrendezi és irányítja életét. **Nagyon fontos felfognunk azt, hogy Isten sosem úgy tervezte, hogy az emberben magában - Tőle függetlenül - legyen a bölcsesség forrása életének sikeressé tételéhez.** A bölcsesség hiánya az ember nagy problémája ma. Az ember roppantul okos, de bölcsesség nélkül okossága romboló erővé válik. Ezért jellemezte egy világi író nemrégiben elég szomorú módon így az emberiséget: Az emberi nem végül is, nem több, mint egy rendkívül okos és pajkos majomfajta.”

Mi a bölcsesség? **A bölcsesség az a képesség, hogy a helyes és igazi célokat kiválasszuk és hogy ezeket a célokat a legjobb eszközökkel éadjuk el.** A Biblia két dolgot mond erről. Először is, a bölcsesség forrása egyedül Isten.

„...Áldott legyen az Istennek neve örökkön örökké: mert Övé a bölcsesség és az erő.”
(Dániel 2:20.)

„Az Úr azért bölcsességet ada Salamonnak, amint megmondotta vala néki.” (1Királyok 5:12.)

Másodszor: mivel Istentől származik és Tőle kell megkapnunk, a bölcsesség az emberben mindig a szívben helyezkedik el, nem a fejben; a szellemen, nem pedig az elmében. Ezért nem függ szükségszerűen sem az értelmi képességektől, sem a tanultságtól.

„Józsué, a Nún fia pedig beteljesedék bölcsességnek Szellemével...” (5Mózes 34:9.)

„Hogy a mi Urunk Jézus Krisztusnak Istene, a dicsőségnek Atyja adjon néktek bölcsességnek és kijelentésnek Szellemét az Ő megismerésében.” (Efézus 1:17.)

2. Az emberi szellem, mivel hozzáfért az isteni bölcsességhez, az ember lényének az a része volt, amely az ember életét uralta és irányította.

A bukás előtti Ádámnak elméje irányította testét, szelleme uralta elméjét és a Szent Szellem kormányozta szellemét. Ebben az isteni rendben az ember tökéletesen ép lény volt, nem volt természetében olyan rés, amin keresztül a betegség és bűn be tudott volna hatolni. Ádám nem csak hogy ép teremtmény volt, hanem Istenközpontú is és ezért teljesen kiegyensúlyozott. Mivel szelleme irányította, összekapcsolva őt az Univerzum Élő Központjával, minden képessége és törekvése tökéletes összhangban és gyönyörű egyensúlyban volt.

Az Egyházban az egyik állandó probléma mindig az egyensúllyal volt. Ez ma is létezik, még a Szent Szellem jelenlegi mozdulásában is, mert oly sok keresztény már nem ismeri fel, hogy szelleme egyéni élete irányító központja és ezzel együtt már a Szent Szellem jelenlétére sem ébred rá, aki a Test együttes életének alkotó központja és kiegyensúlyozója.

AZ EMBERI LÉLEK SZEREPE

A „mélyebb élet” tanítás képviselői néha hajlamosak lekezelni az ember lelkét. Némely dolgokat „lelki”-nek neveznek, mintha a lelki szükségyszerűen gonosz lenne. Ezzel azt sugallják, hogy a lélek annyi problémát okoz a szellemi életnek, hogy mindent összevéve sokkal jobb lenne nélküle. Valójában gyakran emiatt az a benyomásunk, hogy lehetséges teljesen kikerülni a lélek hatása alól és egészen szellemben élni. Ez viszont nem csak lehetetlen, hanem végzetes félreértése is a Biblia valódi tanításának. Igaz, hogy a léleknek vannak problémái és a lélek okoz is gondokat, mert a bűn megrontotta, de Isten teremtette és valójában az ember olyan alkotórésze, amely Isten szívének különösen kedves.

A lélek feladata az emberben az, amint azt az 1Mózes 2:7-ben láttuk, hogy az ember belső, szellemi lényét az ember külső, hús-vér lényéhez kapcsolja. Más szóval, a lélek az ember szellemi életét testi formába önti és testi kifejezést ad neki. A megtestesülésnek ez az alapelve csak az embernél található meg. Vannak teremtett lények, melyek a szellemi világban élnek: az angyalok, a gonosz szellemek stb. Vannak az anyagi világban is teremtett lények: az állatvilág különböző csoportjai. Csak az ember él az anyagi és a szellemi világban egyaránt. Az ember lelki képességei kötik össze a szellemet a testtel, ezért a lélek dicsőséges rendeltetése volt az, hogy a szellemi világ értékrendjét és valóságait bevezesse a természet világába. Isten azért alkotta ilyennek az embert, hogy megoszthassa Sajat Szeretet-természetét a teremtettséggel és ezért kapott az ember uralmat is.

„Mert nem angyaloknak vetette alá a jövődő világot, amelyről szólunk. Sőt bizonysgot tett valahol valaki, mondván: Micsoda az ember, hogy megemlékezel őróla, avagy az embernek fia, hogy gondod van reá? Kisebbé tetted őt rövid időre az angyaloknál, dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad őt és úrrá tetted kezeid munkáin.” (Zsidók 2:5-7.)

Amikor az angyalok elbuktak, a kinyilatkoztatás szerint Isten nem gondoskodott nekik megváltásról. Amikor azonban az ember vétkezett, Isten annyira elkötelezte Magát ezek iránt az apró, az Ő képre alkotott teremtmények iránt, hogy hihetetlen mértékben összekapcsolódott velük: kezük által meghalt, hogy megváltsa őket.

„Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, ő is hasonlatosképen részese lett azoknak, hogy a halál által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt, és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt teljes életökben rabok valának.” (Zsidók 2:14-15.)

Az ember büszke lelki élete képességeire; és amint látni fogjuk, gyakran ez a legnagyobb problémája. Ugyanezek a képességek jelentik azonban az ember dicsőségét is, azért halt meg Isten Fia, hogy ezeket megváltsa. Csak egyszer mutatkozott meg, milyennek is szánta Isten ezeket a képességeket. Az utolsó Ádámban Maga az Örökkévaló Fiú vett fel emberi testet és emberi természetet.

„Azért a világba bejövetelekor így szól: Áldozatot és ajándékot nem akartál, de testet alkottál nekem.” (Zsidók 10:5.)

Az ebben a testben megmutakozó lelki élet készítette Jánost arra, hogy leírja: „És az Ige testté lett és lakozék mi közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal.” (János 1:14.).

Tizenkilencedik fejezet

A felfordított ember

Amint láttuk, Isten szándéka nem az volt, hogy az emberben legyen a bölcsesség forrása; hanem szelleme által Isten bölcsességéhez kellett hozzáférnie. Az Éden kerti kísértés is ezt a kérdést célozta meg. A Sátán azt javasolta az embernek, hogy nyúljon át az Isten által felállított határon, ragadja magához a bölcsesség forrásait, s akkor már megszűnhetne az Istentől való függés szüksége.

Évát megcsalta a Sátán - és utána az egész emberiséget, ugyanis a bölcsesség nem volt ott a jó és gonosz tudásának fáján. A bölcsesség végig ott maradt, ahol mindig is volt, az Élet Fáján, azaz Krisztusban: *„Akiben van a bölcsességnek és ismeretnek minden kincse elrejtve”* (Kolossé 2:3. az angol fordítás szerint).

A jó és gonosz tudásának fája nem bölcsességet hozott, hanem halált. Az ember kiűzetett a Kertből és így az Élet Fájához - és annak bölcsességéhez - sem fér hozzá, amíg el nem jön a Megváltó és egy másik fa által, amely a Golgotán áll, meg nem nyitja az ember számára a visszavezető ajtót. Közben viszont az elbukott ember saját bölcsessége szerint próbál élni. Célokat tűz ki, de azok önző törekvése és aljas féltékenysége által motiváltak. Eszközöket eszel ki céljai elérésére, de zsákmányul esik a földi, nem szellemi, hanem démoni „bölcsességnek” (Jakab 3:15.). Az ember úgynevezett bölcsessége nemcsak nem ismeri Istent, hanem végletes örültségbe is vezeti az embert - arra buzdítja, hogy keresztre feszítse a dicsőség Urát.

18. ábra - Hol a bölcsesség?

A TRÓNFOSZTOTT SZELLEM

Amikor az ember vétkezett, nemcsak az isteni bölcsességhez nem férhetett többé hozzá, hanem természetében is romba dőlt az isteni rend: Az ember szelleme, mivel megszűnt a kapcsolata Istennel, elvesztette erejét és tekintélyét. Ugyanakkor a jó és gonosz tudásának fája felgerjesztette az ember lelki erőit és testi vágyait. Ennek a bűnnek további hatása az volt, hogy az ember életében az uralmat a lelki, vagy a testi képességek vették át.

Némelyeket erős értelmük irányít, mások ki vannak szolgáltatva erős érzelmi természetüknek, vagy zsarnoki akaratuknak, megint másokat testi vágyaik és törekvéseik vezetnek. Ilyenkor az eredmény mindig tragikus, mert Isten sem a lelket, sem a testet nem teremtette uralkodásra, ezért erre egyikük sem képes. Ebből a versengő törekvések közötti állandó erőharc következik, melyek mind kielégülést követelnek és mindegyikük a legfőbbnek kiáltja ki magát. Az ember végül reménytelen háborúba keveredik önmagával, meghasonlottá és kiegyensúlyozatlanná válik, a tagjaiba rekesztett bűn rabszolgájává.

Emlékezz arra, hogy az ember szelleme tovább létezik és működik. A halál azt jelenti, hogy a szellem elvesztette összeköttetését Istennel, az Élet Forrásával, de azért létezik a szellem - noha nincs jobb állapotban, mint az ember lényének többi része. Az ember szelleme a Sátán uralma alá került, mert Isten úgy teremtette meg, hogy a hatalom és tekintély külső forrásához kapcsolódjon.

„...Holtak valátok a ti vétkeitek és bűneitek miatt, melyekben jártatok egykor e világ folyása szerint, a levegőbeli hatalmasság fejedelme szerint, ama szellem szerint, mely most az engedetlenség fiaiban munkálkodik.” (Efézus 2:1-2.)

Az újjá nem teremtett embernek is működik a szelleme és azzal valódi szellemi tapasztalatokra tehet szert. Szellemével kapcsolódhat a szellemi világhoz; de mivel a bűn elválasztotta Istentől, csak azt a szellemi területet érheti el, amely szintén a halál állapotában van. Ezt fel kell ismernünk, mert ma sok szellemi élményt szerezhetünk, ami a halál birodalmából származik és semmi köze Istenhez. Itt nem csak spiritizmusra, az okkultizmusra és a pogány vallásokra gondolunk, hanem a bálványimádás minden ősi és mai formájára is. Mindezek mögött az ember szellemére éhező démoni tevékenység rejlik, ami nem adja, hanem kiszípolozza az életet.

Tegyük ehhez hozzá az ember betegségek sújtotta testét és akkor Ézsaiással együtt felkiálthatunk: *„Minden fej beteg és minden szív erőtelen. Tetőtől talpig nincs e testben épség, csupa seb és dagadás és kelevény” (Ézsaiás 1:5-6.).*

Huszedik fejezet

A visszafordult ember

Az embernek vissza kell fordulnia, mert valóban felfordult állapotban van. Helyre kell állnia, hogy újra a megfelelő része legyen felül. Az Evangélium jó híre az, hogy az idők teljességében eljött Krisztus: az utolsó Ádám, az életadó Szellem, hogy az ember szellemi lényét újjáteremtse. Az újjászületés tapasztalatában az ember szellemét Isten újjáteremti és visszaállítja az Önmagával való szeretetkapcsolatba. Az újjászületés mely részünket érinti? Nem a testünket, nem a lelkünket, hanem szellemünket: *„Ami testtől született, test az; és ami Szellemtől született, szellem az.”* (János 3:6.).

Atyánk, az Isten a szellemünk Atyja (Zsidók 12:9.) és szellemünk az, *„mely Isten szerint teremtetett igazságban és valóságos szentségben”* (Efézus 4:24.).

A megváltás azonban nem fejeződik be a szellemmel. Krisztus azért halt meg, hogy az egész embert megváltsa, de ezt az ember eredeti teremtetési rendje szerint valósítja meg. Az ember teremtetésekor eredetileg nem történt hiba: a terv tökéletes volt. A megváltás pedig nem sérti meg ezt a tervet. Ezért a megváltásnak az ember természetével kapcsolatban két lépést kell tartalmaznia:

1. Az emberi szellemnek nem csak az életkapcsolata állt helyre Istennel, hanem a szellem visszakapta vezető helyét is a lélek és a test fölött.
2. A léleknek a Kereszthez kell jönnie ahhoz, hogy megváltást nyerjen - nem elpusztítani kell a lelket, hanem a léleknek le kell mondania uralmi törekvéseiről. Csak így szabadulhat fel.

„Mert aki meg akarja tartani az ő (lelki) életét, elveszti azt; aki pedig elveszti az ő (lelki) életét énért, megtalálja azt. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében (lelki életében) kárt vall? Avagy micsoda váltságot adhat az ember az ő lelkéért (lelki életéért)?”

(Máté 16:25-26.)

Amikor a lelki élet elvész (azaz letesz kormányzási jogáról) és az emberi szellem megtelik Szent Szellemmel, a Szellem ereje felszabadul az emberi szellemben, hogy megszentelje és összhangba rendezze a lélek képességeit és meggyógyítsa a testet. A katolikus karizmatikus mozgalom tagjai használnak egy kifejezést a Szent Szellemben való bemerülésre, és ez a „Szellem felszabadítása” amit ők maguk találtak ki. Talán akaratlanul, de jó szellemi ösztönrel tapintottak rá a Szellemben való bemerülés egyik leglényegesebb szempontjára - ennek az élménynek mindent átható természetére. Isten terve mindig az volt, hogy a Szent Szellem hatalma és tekintélye áthassa az ember egész életét, de sorrendben: (1) a szellemét, (2) a lelkét és (3) a testét.

*„...Akiben pedig nincs a Krisztus Szelleme, az nem az Övé. Hogyha pedig Krisztus tibennetek van, jönlhet a test holt a bűn miatt, **a szellem ellenben élet az igazságért.**”* (Róma 8:9-10.)

*„Mert a testre irányult elme halál; a Szellemre irányult **elme pedig élet és békesség.**”*
(Róma 8:6. angol ford.)

*„De ha Annak a Szelleme lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a ti **halandó testeiteket is** az Ő ti bennetek lakozó Szelleme által.”* (Róma 8:11.)

Látod az isteni rendet?

1. A **szellem él.**
2. Az **elme élet** és békesség.
3. **Életet kap** a halandó **test.**

E tanulmány hátralévő részének célja, hogy bemutassa, hogyan tapasztalhatjuk meg valóságosan ezt az igazságot.

Huszonegyedik fejezet

Az emberi szellem működései

Már felfedeztük, hogy az újjászületéskor helyreállított és a Szent Szellemtől erőt nyert emberi szellem feladata Isten szándéka szerint az, hogy kormányozza a lelket és azon keresztül a testet is. Ahhoz azonban, hogy ez számunkra gyakorlati jelentőséggel és fontossággal bírjon, először is emberi szellemünkkel kell találkozoznunk és azt meg kell ismernünk. Ezt szándékosan hangsúlyozom, mert amíg be nem merültem Szent Szellembe, tapasztalati úton nem is tudtam, hogy van szellemem és ez különbözik elmémről.

A szellem és a lélek az ember anyagtalan részei: egyiket sem látjuk. Csak akkor ismerjük fel őket, amikor működésüket tapasztaljuk. Nem azért ismerem lelkemet, mert látom, vagy megérinthetem, hanem azért, mert tudom, hogy működik mint elme, érzelem és akarat, tehát gondolkodom, érzek és döntök. Amikor ilyesmit teszek, akkor lelkemből élek.

A szellemnek is mint a léleknek, három működése van, és amint a 19. ábrán láthatjuk, ez a három működés közvetlenül, de nem kizárólagosan kapcsolódik a lélek három működéséhez. Amikor tudatában vagyunk ezeknek a működéseknek, vagy amikor ezeket a dolgokat tesszük, akkor a szellemünkből élünk.

ISMERET

Az emberi szellem első működése az ismeret, de ez egy sajátos, különleges ismeret. Az a közvetlen tudás, amely beleérzésből fakad, és nem észszerű, következtető gondolati folyamatok eredménye. Fontos megértenünk, hogy ebben az értelemben elménkkel nem „ismerünk”. Elménkkel értünk, de szellemünkkel ismerünk.

„Mert kicsoda tudja (ismeri) az emberek közül az ember dolgait, hanemha az embernek szelleme, amely őbenne van? Azonképen az Isten dolgait sem ismeri senki, hanemha az Istennek Szelleme. Mi pedig nem e világnak szellemét vettük, hanem az Istenből való Szellemet; hogy megismerjük azokat, amiket Isten ajándékozott nekünk.” (1Korintus 2:11-12.)

Az az érdekes, hogy még egy nagy tudományos felfedezés sem született a levezető módszer segítségével, azaz az adatok összegyűjtéséből, rendszerezéséből és az adatok alapján a törvények következtetéseiből. Az ember minden nagy felfedezése beleérző rádöbbenésekből fakadt. Az ember a szellemében „látta” az igazságot; aztán kísérleteket végzett, hogy bizonyítsa, vagy cáfolja azt, amit ösztönösen tudott. A nők általában sokkal jobban ismerik ezt a fajta tudást, mint a férfiak, noha sok intuitív férfi is van. A nők csak ott tévednek, hogy beleérzéseiknek teljesen hitelt adnak! Az emberi beleérzés nem tévedhetetlen - de szellemi; amikor az emberi szellem ismeretet nyer. Mivel végesek vagyunk és a bűn kárt okozott bennünk, tökéletlenül kapjuk az ismeretet és gyakran félreértelmezzük azokat.

ISTEN ISMERETE

Személyes tapasztalataimban az életemet egyik legjobban megváltoztató felfedezés az volt, hogy Istenhez ugyanazokkal a képességeinkkel kapcsolódunk, mint az emberekhez. Ezt gyakran nem értik az emberek, ezért kell hangsúlyozni. Isten Személy és személyes a kapcsolatunk Vele, ezért Isten ismerésekor és a Hozzá való viszonyuláskor ugyanazokat a képességeinket használjuk, mint amikor bármely más személyt megismerünk, vagy bárki máshoz kapcsolódunk. Egy személyt nem ismerhetünk érzékeink és elménk segítségével. Egy személyt közvetlenül és beleérző módon ismerhetünk. Egyes emberekhez percek alatt hozzáférhetünk és megismerhetjük őket így, míg másokat valahogy egyáltalán nem tudunk elérni. Hallottam már feleségek szájából: „Húsz éve vagyok férjnél, de nem ismerem a férjemet.” Szülők is mondják: „Úgy tűnik, nem tudok hozzáférni gyermekeimhez. Úgy érzem, egyáltalán nem ismerem őket.” Minden esetben a szellem csalódik, mert nem kapja meg azt az ismeretet, amit akar.

Létfontosságú megértenünk, hogy Istent ezen a közvetlen, beleérző módon ismerjük meg. Talán nem tudjuk elmagyarázni, vagy leírni, hogyan, mégis, „csak tudjuk” bizonyosan és megingathatatlanul, hogy Isten szólt hozzánk, vagy meghallotta imánkat, vagy hogy Isten jelenlétében vagyunk. Sokszor azért nem tudjuk, hogy Isten szólt hozzánk, mert ezt nem értjük. Az évek során sok, több száz embert megkérdeztem ezügyben és egy sem akadt, aki bizonyos gondolkodás után nem emlékezett volna valami közvetlen, beleérző tapasztalatra, amelyről ma már tudja, hogy benne Isten közeledett hozzá. Az a tragédia, hogy a keresztény hitet már annyira a fejbéli ismeret dolgává tettük, hogy az emberi szellemnek ezeket a tapasztalatait szinte teljesen figyelmen kívül is hagyjuk.

Azt is fel kell ismernünk, hogy Isten számunkra nem a lehető legnehezebb módot választja ki arra, hogy az Ő ismerete eljusson emberi szellemünkbe (és nem elménkbe). Isten ezt az egyetlen lehetséges módon végzi el. Ő nem csak értesüléseket akar velünk közölni, hanem olyan ismeretet, amely élet.

„Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.” (János 17:3.)

Az elme nem tud életet átvenni: csak értesüléseket vagy adatokat tud feldolgozni. Csak az ember szelleme képes életet befogadni. Ezért csak a szellem tudja befogadni Isten ismeretét, ami az élet kapcsolata is. Bizonyos mértékig igaz - még csupán emberi szinten is -, hogy egy személy ismerete az élet megtapasztalása. Amikor valaki valóban megosztja magát veled, akármilyen rövid ideig tart is a találkozás, elevenebbnek, éberebbnek, élőbbnek érzed magad. Az egyik ember szelleme életet adott át a másiknak. Amikor egy ilyen közlésben az Élő Isten osztja meg Magát velünk, akkor az az örök élet megtapasztalása.

LELKIISMERET

Az emberi szellem második funkciója, amit szemügyre kell vennünk, a lelkiismeret. Ennek működését mindannyian ismerjük, noha talán még nem jöttünk rá, hogy ez nem azonosítható az elmével.

„...a megfertőztetetteknek és hitetleneknek semmi sem tiszta; hanem megfertőztetett azoknak mind elméjük, mind lelkiismeretük.” (Titus 1:15.)

A lelkiismeret nem Isten hangja, bár Isten hangja szól a lelkiismeretünkhöz. A lelkiismeret az emberi szellem működése. Isten azzal a képességgel teremtette, hogy „lásson” általános erkölcsi igazságokat (mint például a becsület és a hűség) és alkalmazni tudja azokat meghatározott esetekre is, úgy hogy igazat mondjunk - még bizonyos áron is - és megtartsuk ígéretünket - akkor is, ha az kényelmetlen.

Ahhoz, hogy megértsük működését, meg kell különböztetnünk a lelkiismeret **formáját** és **tartalmát**.

A forma a lelkiismeret működési módja. Ez minden emberben azonos, tekintet nélkül a bőr színére, nemre, korra, háttérre és kultúrára. Ebből tudjuk meg, mikor cselekszünk helyesen és mikor helytelenül.

„...Megmutatják, hogy a törvény cselekedete be van írva az ő szívökbe, egyetemben bizonyosságot tévén arról az ő lelkiismeretük és gondolataik, amelyek egymást kölcsönösen vádolják vagy mentegetik.” (Róma 2:15.)

A tartalom alapján hozza meg ítéleteit a lelkiismeret. Közli, hogy **mi** a helyes és **mi** a helytelen. A lelkiismeret tartalma változik a kultúra, a kor, a háttér és a tanultság szerint, így az egyik embert vádolhatja a lelkiismerete olyasmért, amivel szemben a másiké semleges, vagy épp beleegyező.

Másrészt, amikor a Szent Szellem felébreszti az emberi szellemet és a lelkiismeretnek Isten szentségének és szeretetének értékrendjét mutatja be, akkor a bűnről való meggyőződés következik be, ami bűnbánathoz vezethet. Amikor valódi megtérés történik, a Szent Szellem munkája rámutat, hogy a Golgotán folyt Vér hatékonyan elbánik a bűntudattal és békét szül a meggyötört lelkiismeretnek.

„Mivelhogy azért atyámfiai bizodalunk van a szentélybe való bemenetelre a Jézus vére által,... Járuljunk hozzá igaz szívvel, hitnek teljességével, mint akiknek szívök tiszta a gonosz lelkiismerettől.” (Zsidók 10:19, 22.)

A lelkiismeret iránti engedelmisség alapvető az erkölcsös viselkedéshez és a megszentelődés során a Szent Szellem folyamatos munkával írja Isten törvényét a szívre, így a szellem, amely a Szabadságnak ezt a dicsőséges törvényét szemléli, egyre érzékenyebbé válik, minthogy hitelesen tiszta magatartással és indítékokkal él együtt.

A lelkiismeretnek van még egy rendkívül fontos feladata, amit nem értékelünk eléggé, de ma inkább meg kell értenünk, mint bármikor azelőtt: **a lelkiismeret bizonyosságot tesz az igazságról.** Értsük meg, az igazságot és a hamisságot lényegében a lelkiismeret tartja számon, nem az elme. Hallhatsz egy olyan hihető történetet, ami ellen semmi kifogásod nem lehet, de valahogyan egyszerűen „tudod”, hogy gyanús. Valaki más egy teljesen levegőben lógó mesét ad elő egészen valószínűtlen vonásokkal, de „tudod”, hogy igaz. Mi ismeri fel az igazságot és a hibát? A lelkiismeret. A Róma 9:1-ben látunk erre példát, ahol Pál így ír: *„Igazságot szólok Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem velem együtt tesz bizonyosságot a Szent Szellem által.”* Az apostoli prédikáció tehát nem a hallgató elméjét célozta meg, hanem lelkiismeretét. Az apostolok tudták, hogy az igazságot nem kell bizonyítani, csak kijelenteni, mert az igazságban benne rejlik megalapozottsága - a lelkiismeret számára.

„Hanem lemondunk a szégyen takargatásáról, mint akik nem járunk ravaszságban, és nem is hamisítjuk meg az Isten Igéjét, de a nyilvánvaló igazsággal kelletjük magunkat minden ember lelkiismeretének az Isten előtt.”

(2Korintus 4:2.)

Emlékszem, egyszer beszéltem a keresztény üzletemberek egyik összejövételén, ahova nagyon sok nem keresztényt is meghívtak. Beszédemet így kezdtem: „Megmutatom nektek, hogyan tudhatjátok meg biztosan, igazat mondok-e ma este.” Erre rögtön felfigyeltek. Így folytattam: „Csak figyeljétek meg, mit szól lelkiismeretetek a szavaimhoz!” Szónoklatom közepe táján, szinte érezhetően kezdték megadni magukat. Azok az ellenvetések és értelmi fennakadások, amelyeket az emberek az Evangéliummal szemben támasztanak, legtöbbször a lelkiismeretet hivatottak védeni az igazság támadásával szemben.

Valójában lehetetlen túlhangsúlyozni a tiszta lelkiismeret fenntartásának fontosságát. Pál azt mondta, ő gyakorolja magát abban, *„hogy botrányozás nélkül való lelkiismerete legyen az Isten és emberek előtt mindenkor”* (Ap. Csel. 24:16.). Csak az a lelkiismeret tud pontosan bizonyosságot tenni az igazságról, amit Jézus vére tisztán tart. Gyanítom, hogy ha gyökeréig visszavezetnél minden eretnekséget, ami valaha beszennyezte Isten egyházát, valahol azok kezdetén találnál egy szennyes lelkiismeretet, amely nem tudta megkülönböztetni az igazságot a hamisságtól. Az utolsó napok megtévesztései között, amelyekre a Biblia figyelmeztet minket, valószínűleg egyedül a tiszta lelkiismeret lesz a támaszunk.

„A Szellem pedig nyilván mondja, hogy az utolsó időben némelyek elszakadnak a hittől, hitető és gonosz szellemek tanításaira figyelmeztvén. Hazug beszédűeknek képmutatása által, kik meg vannak bélyegezve a saját lelkiismeretökben.” (1Timóteus 4:1-2.)

KOMMUNIKÁCIÓ

Az emberi szellem harmadik működése az imádás, avagy a közösség - vagyis egyszerűen a kommunikáció. Jézus azt mondta a samáriai asszonynak: *„Az Isten Szellem: és akik Őt imádják, szükség, hogy szellemben és igazságban imádják”* (János 4:24.).

Nem csak Istennel **érintkezünk a szellemünk révén**, hanem egymással is. Ha szellememből nem nyúlok ki, hogy megérintsem a másik ember szellemét, akkor nem történik valódi kommunikáció. Átadhatok adatokat vagy információkat, amelyek érthetőek, de személyeink között nincs érintkezés.

Erre akkor jöttem rá először, amikor egy ifjúsági kávéház üzemeltetésében segítettem Wellingtonban. Oda elég rendszeresen járt egy fickó, akit „Koszfészeknek” becéztek. Ez a név igen találó volt. A srác szokása szerint, amikor unatkozott - és ez gyakran előfordult -, mindenkit bosszantani és zaklatni kezdett, akit látott - engem is. Találékonyasága szinte kimeríthetetlen volt és tekintélyes sikereket aratott. Egy bizonyos péntek estén Koszfészek szinte túlfeszítette a húrt. Egyedül ültem egy csésze kávé mellett, igyekeztem megőrizni szellemi viselkedésemet, amikor ő odajött arcán a győztes szemtelenség fuvallatával, és lehuppant velem szemben. A Szent Szellem bennem hirtelen a fiú felé fordult. Tudom, hogy a Szent Szellem volt az, mert magamban és csak bosszúságot és durcás sértődöttséget éreztem. Ezen felül, akkor még nem tudtam, hogyan kell embereket elérni. Hallottam saját szavaimat: „Graham, mondd, miért viselkedsz így! Szerintem valójában egyáltalán nem vagy ilyen.” Hirtelen rájöttem, hogy megérintettem a szellemét. A következő egy órában ott ült Graham és

kitálalta minden csalódottságát, szörnyű családi életüket, magányát és kudarcait. Azután pedig soha, egy percig sem okozott nekem gondot. Akkor tanultam meg, hogy csak úgy segíthetünk igazán az embereknek, ha szellemünkkel megérintjük a másik ember szellemét.

Nagyon sok ember nem tud kommunikálni. Férjek és feleségek évek óta élnek együtt, de nem tudnak beszélgetni. Ez nem azt jelenti, hogy nem szólnak egymáshoz. Talán több millió szót elmondtak már - sokat talán jobb lett volna elhallgatni -, de nem kommunikáltak. Emlékszem egy asszonyra, aki 25 éve volt férjnél. Férje egyik este hazajött a munkából és így szólt: „Vége - ha egyáltalán volt valaha valami. Elmegyek.” Felesége elmondta nekem: „Sosem veszekedtünk, nem dühödtünk be egymásra. Csak magunkba zárkózva éltünk és végül már semmi nem volt köztünk.” Gyermekektől hallom: „Nem tudok kommunikálni szüleimmel.” Hogy értik ezt?” Nem úgy, hogy más nyelven beszélnek, hanem úgy, hogy nem nyúl feléjük szeretettel szüleik szelleme; vagy ha ők közelednek szüleikhez, nem kapnak választ.

Istenben az a csodálatos, hogy amikor szellemünk Felé nyúl, mindig történik érintkezés, mert Ő mindig közeledik hozzánk Szellemével. A Szent Szellemben Isten nyúl felénk Szellemével. A Szent Szellem „*az Atyától származik*” (János 15:26.). Ha imával nem nyúl ki szellemünk Őfelé, nincs kommunikáció, akkor csak „elmondjuk imáinkat”. De ha szellemünk Isten felé nyúl, valódi érintkezés jöhet létre, még szavak nélkül is.

„Hasonlatosképpen pedig a Szellem is segítségére van a mi erőtelenségünknek. Mert azt, amit kérnünk kell, amint kellene, nem tudjuk, de Maga a Szellem esedezik miérettünk kimondhatatlan fohászkodásokkal.” (Róma 8:26.)

Azonban nem oszthatjuk meg Krisztus életét, vagy Róla való ismeretünket másokkal anélkül, hogy szellemünket is meg ne osztanánk velük. A személyes evangélizációban vagy a keresztyén lelkigondozásban a legtöbb kudarcunk oka ez. Ha a Szent Szellem csatornáit vagyunk, ez azt jelenti, hogy az én emberi szellememnek „hordozó hullám”-má kell válnia, amin a Szent Szellem ereje és kegyelme kiáradhat. Ha nem vagyok hajlandó odaadni magamat a másik embernek, akkor Krisztust sem tudom átadni neki.

Huszonkettedik fejezet

A szellem és lélek kapcsolata

Most kezdjük felismerni a különbséget a szellem és a lélek természete és működése között, nemcsak teológiai, hanem a tapasztalatban is. A Zsidó levél egyik kulcsverse segít ebben.

„Mert az Istennek beszéde élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél, és elhat a léleknek és szellemnek megoszlásáig...” (Zsidók 4:12.)

Más szóval, Isten élő Igéje a szellemünkhöz szól vagy úgy, hogy közvetlen beleérző ismeretet ad, vagy lelkiismeretünkkel tesz bizonyosságot, vagy visszajelzésként imádást vált ki belőlünk.

Most egy létfontosságú, de szinte teljesen felderítetlen területhez érünk: **az ember szelleme és lelke közötti kapcsolathoz.**

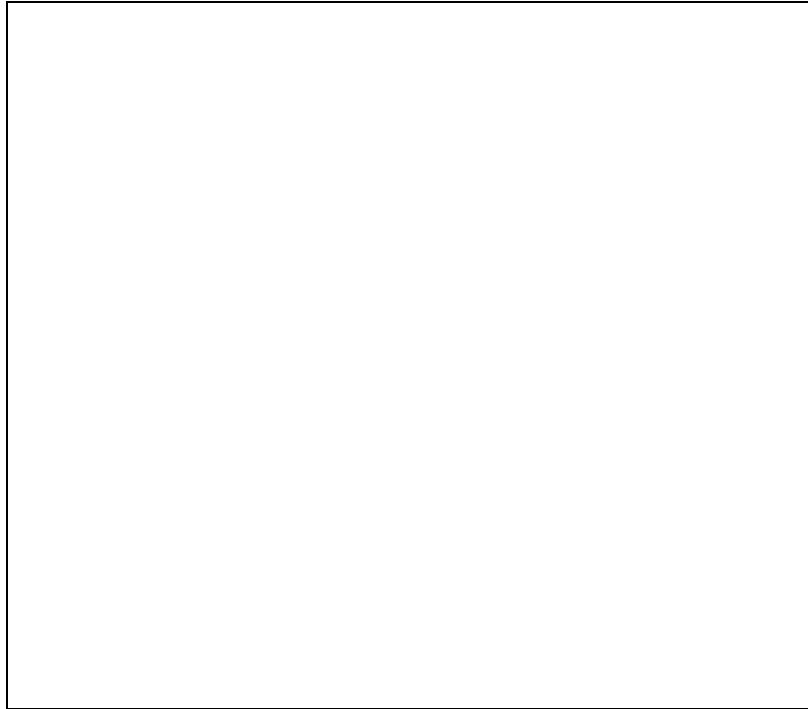
Világos, hogy ha az emberi szellemnek kell a személyiség vezető és irányító központjának lenni, akkor rendkívüli kapcsolatban kell lennie a lélekkel és a testtel. Továbbá, ha szellemünk a Szent Szellem lakhelye, fontos tudnunk, hogyan nyithatunk csatornákat, amelyeken át a Szent Szellem kegyelme és ereje kiáradhat szellemünkből a lélek és test szükségét látó területeire.

A 19. ábra a Szellemben lévő életünk két lényegi jellegzetességét mutatja.

Először is, az emberi szellem minden működésének sajátosan kell kapcsolódnia a lélek egyik működéséhez. Így:

- A szellemben kapott tudásnak kell irányítania az elme okfejtéseit.
- A lelkiismeretnek kell irányítania és felügyelnie az akarat döntéseit; és,
- A közösség működésének kell uralnia az érzelmeket.

Másodszor, noha a Szent Szellem az emberi szellemben lakik, nem megy onnan tovább az emberi akarat kívánsága és hozzájárulása nélkül. Ezért lehetséges megoltani a Szellemet. Mondhatunk nemet Isten Szellemének és akkor bármilyen mindenható is Ő, éppúgy nem tolakszik be életünk zárt területeire, mint ahogy nem tör be a hitetlenek szívébe sem. Szellemünkben a Szent Szellem a Saját törvénye, a sebezhető Szeretet törvénye szerint él. Őt meg lehet haragítani, szomorítani, vagy örvendeztetni; cselekedeteit akadályozhatjuk vagy felszabadíthatjuk viselkedésünkkel és Hozzá való viszonyulásunkkal.

19. ábra - A szellem és lélek közötti kapcsolat

Most vizsgáljuk meg azokat az alapelveket, amelyek szerint a szellem és lélek kapcsolódik egymáshoz! Így megérthetjük, mit jelent szellemből élni - és ezáltal a Szent Szellem erejéből élni.

SZELLEM, ELME ÉS HIT

Már láttuk, hogy amikor Isten szól hozzánk, közvetlenül, vagy Igéje által, ismeret éri el szellemünket. Ezt kinyilatkoztatott ismeretnek hívjuk.

„...A miket szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az Őt szeretőknek. Nekiünk azonban az Isten kijelentette az Ő Szelleme által: mert a Szellem mindeneket vizsgál, még az Istennek mélységeit is.” (1Korintus 2:9-10.)

Amikor ezt az ismeretet szellemünkben beleérző módon megkapjuk, létrejön a hit lehetősége. Az elmét a szellemmel a hit köti össze. Ezt mutatja alább a 20. ábra. Meg kell értenünk, mi a hit. Néha úgy képzeljük, mint Alice Csodaországban, hogy a hit az, amikor „három lehetetlen dolgot hiszünk reggeli előtt”. A hit nem ugrás a sötétbe, nem is hit valamiben, amire nincs bizonyíték. A hit mindig eredményes, mert ismereten alapszik.

Mielőtt kereszténnyé lettem, gyakran azt gondoltam: „Hacsak ismerném, akkor tudnék hinni!” Miután keresztény lettem, azt gondoltam: „Tévedtem. Először hinni kell, aztán tudni.” Ma már tudom, hogy valójában először volt igazam: először ismersz, aztán hiszel.

Azt azonban meg kell értenünk, hogy az az ismeret, melyen a hit nyugszik, a tudás egy különleges fajtája. Az a közvetlen, beleérző tudás, ismeret, ami Istentől jön a szellemünkbe. Okoskodó elménk bajban van az effajta ismerettel.

„Érzéki ember pedig nem foghatja meg az Isten Szellemének dolgait; mert bolondságok néki; meg sem értheti, mivelhogy szellemileg ítéltetnek meg.” (1Korintus 2:14.)

Ezért, amikor isteni ismeret jön szellemünkbe, döntenünk kell, hogy bízunk-e ebben az ismeretben - ami a hit gyakorlása - vagy nem - ami a hitetlenség.

Amikor hit a válaszuk, a Szent Szellem ereje beszabadul szellemünkből elménkbe és azon túl is. Bizonyos értelemben nem a hit mennyisége az alapvető tényező. A hit lehet nagyon kicsi. Végül is, egy biztosíték vagy egy kapcsoló is nagyon kicsi, mégis nagyon fontos a kapcsolódásban betöltött feladata. Ezért mondja Jézus, hogy ha akkora hitünk van, *„mint a mustármag”*, drámai eredményeket láthatunk.

Másrészt, látjuk, milyen súlyos dolog a hitetlenség. Nem csak egy elnézhető, minden keresztényt sújtó gyengeség, hanem a kinyilatkoztatási ismeret elutasítása, a Szent Szellem áramlásának áthatolhatatlan gátja életünkben. A Zsidó levél írója felhívja figyelmünket Izraelnek arra a nemzedékére, amely ígéretet kapott a Kánaán földjére való bemenetelre, mégis meghalt a pusztában. Az író figyelmeztet, hogy önmagában nem elég egy ígéretet megkapni.

„Mert nekünk is hirdettetett az evangéliom, miképen azoknak; de nem használt nekik a hallott beszéd, mivel nem párosították hittel azok, akik hallották.” (Zsidók 4:2.)

Ha hitetlenséggel elutasítjuk Isten Igéjét, noha az igaz, az sosem fog gyümölcsözni életünkben.

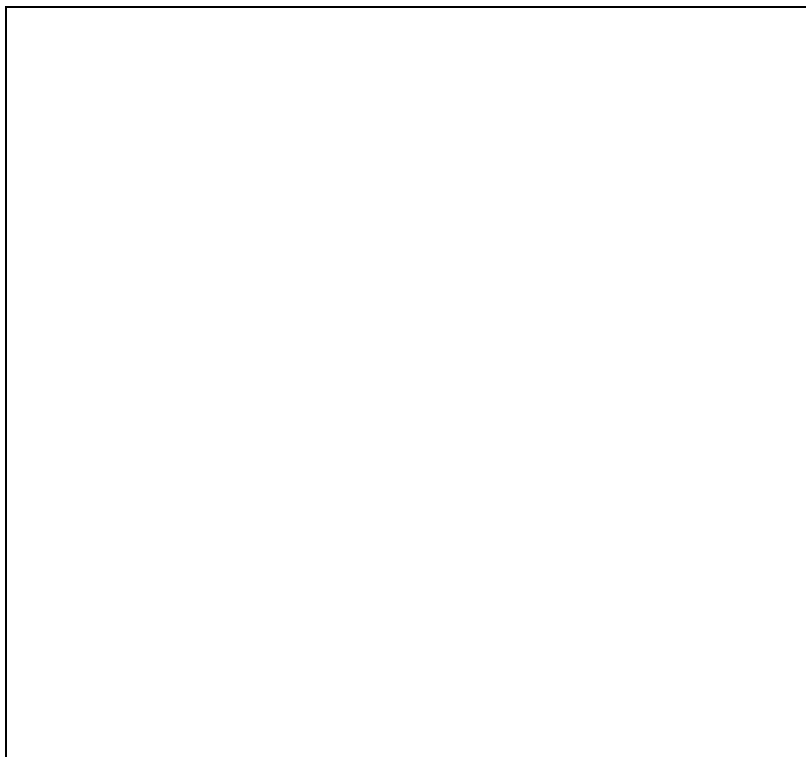
SZELLEMI MEGÉRZÉSEK

Máté 18. részében van egy szakasz, ahol Jézus egy gyermeket hívott Magához, középre állította őt és azt mondta tanítványainak:

„...Bizony mondom néktek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek mint a kis gyermekek, semmiképen nem mentek be a mennyeknek országába.” (Máté 18:3.)

Sosem voltam nagyon elégedett ennek az Igének megszokott magyarázataival - például azzal, hogy alázatosnak és bizalomtelinek kell lennünk, mint amilyenek a kisgyermekek. Ismerek néhány gyereket, akik cseppet sem alázatosak és véletlenül sem bíznának meg bennem.

Egyáltalán nem hiszem, hogy Jézus ezt akarta mondani. Ha belépsz egy otthonba, ahol egy totyogó gyerek van, az tizenöt másodperc alatt képet alkot rólad. Ezt ösztönösen teszi, mert nincs sok értelmi adata rólad - és valószínűleg, ha lenne sem értené meg azokat. Kizárólag annak alapján alkot véleményt rólad, amit szelleme mond. A kis gyermekekben az az érdekes, hogy teljesen rábízzák magukat megérzéseikre. Ha úgy döntenek, hogy nem szeretnek téged, akkor nem kerülhetsz a közelükbe. Szélesen mosolyoghatsz és édességhegyekkel jöhatsz, a gyerek semmiképp sem jön ki anyja szoknyája mögül, vagy az asztal alól. De ha úgy dönt, hogy kedvel téged, nem tudsz szabadulni tőle. Folyton rajtad lóg, ujjaival és mindenével beléd kapaszkodik; ha nem hagyod, hogy félig megevett csokoládéját a szádba dugja, akkor az arcodba, vagy a füledbe dugja be, annyira meg akarja osztani veled mindenét.

20. ábra - A ismeret és az elme

Érted, mit mond Jézus? **Ha nem vagyunk hajlandók bízni a szellemünkben kapott isteni tudásban, mint a kis gyermekek, akkor sosem fogjuk megérteni Isten országának útjait.** Ezt jelenti a Szellemben járás az elme területén.

Meglátogatsz valakit, aki a rák végső stádiumában szenved. Azt tervezed, hogy elmondasz egy vigasztaló imát és amint az Úrhoz fordulsz, Ő váratlanul így szól szellemedben: „Azokat, akik hisznek, ezek a jelek követik: betegek vetik kezüket és azok meggyógyulnak. Tedd azt!” Ösztönösen tudod, hogy ez Isten üzenete a betegnek. Aztán beavatkozik az elméd és ezt mondja: „Ezt nem kockáztathatod! Ez rák. Mi lesz, ha nem gyógyul meg?” Ezen a ponton vagy a hit, vagy a hitetlenség győz. Vagy odaköt téged az elme a testi tényekhez - egy rákban haldokló testhez - vagy a hit nyúl Isten új kijelentése felé, hogy a beteg test gyógyulást kaphat. A hit figyelmen kívül hagyja az érzékek tudását, mert egy magasabbrendű ismerethez jut Isten akaratának és képességeinek ismeretéhez az adott helyzetben.

AZ ELME FONTOSSÁGA

Az elme azonban nem csak nagy akadályozója az emberi szellemnek, a maga helyén nagyon is fontos. Az Egyházban ma az egyik legnagyobb hiány az, hogy nincs keresztény elme, nincs hiteles, keresztény gondolkodásmód. Az elme feladata az, hogy kinyilatkoztatási ismeretet kapjon a szellemtől **szavakban**, indítványozó közlésekben és így magunkévá is tehessük, amit kaptunk és másokkal is megoszthassuk azt. Az 1Korintus 2-ben Pál elmagyarázza, hogy a kinyilatkoztatás Isten Szellemétől jön az ember szelleméhez, de aztán így ír:

„Ezeket prédikáljuk is, nem oly beszédekkel, melyekre emberi bölcsesség tanít, hanem amelyekre a Szent Szellem tanít; szellemi gondolatokhoz szellemi szavakat szabván.”
(1Korintus 2:13.)

Itt egy nagyon fontos alapelvet látunk. A kinyilatkoztatás az emberi szellemhez gyakran csak egy megvilágosító villanásként érkezik. „Meglátunk” valamit Istenben. Gyakran azonban még magunknak is nehéznek tűnik elmagyarázni azt, amit így „látunk”, és ez kifejezetten közölhetetlen is lehet.

Egy vasárnap reggelen, amikor hazafelé mentünk a gyülekezetből, feleségem nagyon izgatottan szállt be az autóba. Így szólt: „Ma reggel, úrvacsora közben hirtelen megértettem valami csodálatosat Jézus nevével kapcsolatban.” Azt feleltem: „Nagyszerű! Mondd el, mi volt az!” Ő ezt mondta: „Ő, nem tudom szavakkal kifejezni, de csodálatos volt!” Nos, ez valódi kinyilatkoztatás volt, de csak útjának felét tette meg. Amikor belső megvilágosodást kapunk, azt kell mondanunk: „Uram, most meg akarom ezt szavakban is érteni, hogy engedelmeskedhessek neki és átadhassam másoknak is.” Ha ezt nem tesszük, az Istennel való legcsodálatosabb élményünk is úgymond kipereghet az ujjaink között és elveszhet.

AZ ELME MEGÚJULÁSA

Az elmének is meg kell újulnia, hogy megfelelően megítélhesse és megérthesse a szellem megérzéseit. Katasztrófához vezethet, ha meg nem újult elmével kezeljük a szellem megérzéseit. Mindazáltal valahányszor megbízunk abban a szóban, ami szellemünkbe jön, a hit a Szent Szellem erejét a szellemből beengedi az elmébe. Amikor ez rendszeres reakciónkká válik, elménk a „Szellemre irányult” lesz és ez a Róma 8:6. szerint életet és békességet hoz az elmébe. Máshol már foglalkoztunk bizonyos mértékben az elme megújulásával, de itt megláthatjuk, hogyan történik ez valójában. A Szent Szellem, aki ismeri Isten gondolatait, odajön elménkhez, hogy felemelje azt arra a képességre, ahol Isten gondolatait Utána tudja gondolni.

A SZELLEMI AJÁNDÉKOK

Most meg kell látnunk, hogy az előbbiek milyen fényt vetnek a szellemi ajándékok működésére.

Először is megerősítik, hogy ezeknek a megnyilvánulásoknak a természete „szellemi” (1Korintus 12:1.). A szellemi ajándék a Szent Szellem megnyilvánulása az emberi szellem felé, majd az emberi szellemtől az elmének.

Másodszor pedig megmutatja a hit helyét a szellemi ajándékok működésében.

A tudomány beszéde az isteni ismeret szava, amely olyan információkat nyilatkoztat ki egy helyzetről, vagy egy emberről, melyek az információt kapó számára nem ismertek és természetes módon nem fedezhetők fel. Mivel ez kinyilatkoztatás, közvetlenül és megérzésként jön, ezért hit kell ahhoz, hogy az üzenet alapján cselekedjünk. Nyilvános összejegyzetelen először

egy katolikus és anglikán imacsoportok találkozásán kaptam a tudomány beszédét. Épp megtérésre akartam hívogatni, amikor az Úr megmutatta nekem az egyik jelenlévő házasságának részleteit. Nagyon komoly dolog volt, sokkal több egy közönséges házassági problémánál. A jelenlévők nagy számára néztem és elmém így szólt: „Ha ezt kimondod, végül száz elégedetlen feleség is előre jöhet.” Hitetlen voltam. Elmémre hallgattam és csak általánosan hívogattam azokat, akik imáért akartak előre jönni. Az első előrejövő asszony a házassága helyzetéről beszélt velem. Én már ismertem a helyzetét. Nagyon megintett ez az eset, mert arról a drága asszonyról már a helyén ülve is valaki tudott, az Úr ismerte szükségének részleteit és képes volt segíteni.

A prófécia és a nyelvek magyarázata is érthető az épp tárgyalt modell alapján. Amint láttuk, a kinyilatkoztatás a Szent Szellemtől az emberi szellemhez jövő megvilágosodás. Aki tehát egy összejövetelen nyelveken kap üzenetet, az egy olyan kinyilatkoztatást fejez ki, amit szellemében kapott, de elméje nem ért. *„Mert ha nyelvvel könyörgök, a szellemem könyörög, de értelmem gyümölcstelen”* (1Korintus 14:14.). Ahhoz, hogy az egybegyűlte megértsék, mit mond a Szellem, a magyarázat társajándékának kell működésbe lépni. Ekkor fejeződik ki szavakban, amit valaki szellemben kapott.

A prófécia ajándékában ez a két fokozat egy személyben valósul meg. Az emberi szellem kinyilatkoztatást kap, átadja azt szavakban az elmének és elhangzik a prófécia szava. Ezért mondja Pál: *„nagyobb a próféta, mint a nyelveken szóló kivén, ha megmagyarázza, hogy a gyülekezet épüljön”* (1Korintus 14:5.). A prófétáláshoz és a nyelvek magyarázatához is hitre van szükség. Az elme az üzenetnek általában csak az elejét, talán csupán egy-két szót kap meg. A szellemből az elmébe való áramlás csak akkor szabadul fel, az egész próféciát akkor kapja meg a szóló, amikor az illető hitben kilép az első szavak alapján. Ha nem lépsz ki hitben hogy beszélj, a szó megoltódik és talán sose lehetsz biztos abban, hogy egyáltalán kaptál-e Istentől üzenetet. Másrészt, ha a prófécia elhallgat szellemünkben, jobb ha mi is elhallgatunk - akár a mondat közepén is. Ha folytatjuk, miután a Szent Szellem abbahagyja, akkor csak saját elménkből beszélünk. Ha megpróbálunk prófétálni, mikor az Úr nem adott szót, akkor csak önmagunkból szólunk, valami teljesen emberit; ha megpróbálunk a tudomány beszédében isteni kinyilatkoztatás nélkül működni, akkor csak találgatunk.

Egyike azoknak, amelyek engem Elizeus prófétánál legjobban megérintettek, az, hogy ő nem csak tudott dolgokat, amikor Isten felfedte azokat előtte, hanem azt is elismerte, ha Isten nem szólt. Amikor a súnemita asszony, akinek a fia meghalt, eljött, leborult és megragadta a próféta lábát, Géházi, Elizeus szolgája el akarta az asszonyt üzni. Elizeus azt mondta:

„...Hagyj békét néki, mert megkeseredett az ő szíve, és az Úr eltitkolta tőlem, és nem jelentette meg nekem.” (2Királyok 4:27.).

Huszonharmadik fejezet A lelkiismeret és az akarat

Új felismerés lehet, hogy a hit köti össze az elmét a szellemmel, de azt valamennyien jól tudjuk, hogy kapcsolat van a lelkiismeret és az akarat között. Ez az engedelmisség természetesen. Amikor a lelkiismeret azt mondja: „nem kellene”, az akaratnak azt kell felelnie: „nem fogom...” Amikor a lelkiismeret azt mondja: „ezt kellene”, az akaratnak azt kell mondania: „akarom”.

A szellemből való éléskor az emberi szellem legfontosabb működése a lelkiismeret, de az engedelmisségnek is van néhány szempontja, amit meg kell beszélnünk, mert még érett keresztények és sok prédikátor is végzetesen félreérti őket. Például néha azt a benyomást keltjük, hogy az engedelmisség egyfajta erkölcsi gyógyszer. Kellemetlen, tehát biztosan használ! Máskor összekeverjük az **engedelmisséget** az **alkalmazkodással**. Az alkalmazkodás a mai társadalom egyik legveszélyesebb vonása, mert ez az egyik módja a személyes erkölcsi felelősség elkerülésének. Az erkölcsi döntések felelősségét átadjuk vezetőknek, feljebbvalóknak, politikusoknak, vagy a párt gépezetének. Az egyénnek csak engedelmeskednie kell az utasításoknak, azt kell tennie, amit mondanak. Aztán hogy milyenek ezek a rendelkezések és mik a következményeik, az már nem az ő dolga. Ez elvezet a mai helyzethez: kifejezett gonoszságok történnek, amelyekért senki sem felelős. Nem felelős az, aki meghúzza a ravaszt vagy ledobja a bombát: csak parancsoknak engedelmeskedik mint jó katona, vagy hű beosztott. Aki kiadja a parancsot, az maga senkit nem öl meg, egy csepp ártatlan vért sem ontott; nem érzi bűnösnek magát. Ő egyszerűen maga is parancsot teljesített, egy még feljebb, még vértelenebbül hozott politikai döntést valósított meg.

A Biblia egészen világossá teszi, hogy az engedelmisség csak önmagában, nem szükség-szerűen jó.

„Avagy nem tudjátok, hogy akinek odaszánjátok magatokat szolgálkúl az engedel-mességre, annak vagytok szolgálai, akinek engedelmeskedtek; vagy a bűnnek halálra, vagy az engedelmisségnek igazságra?” (Róma 6:16.)

SZERETET ÉS SZABADSÁG

Istent Saját természete és az emberrel kapcsolatos terve arra készítette, hogy jelentős módon elkötelezze Magát az ember erkölcsi szabadságának fenntartására. Isten az embertől szeretetet vár és amint máshol már elmondtuk, a szeretet szabad erkölcsi döntés, vagy semmi. Aki szeret, annak mindig vállalnia kell a kockázatot, hogy akit szeret, az nemet mond. Isten vállalta a kockázatot, hogy az ember nemet mond az Ő szeretetére és Isten végül a Golgotával fizetett ezért a kockázatért.

Mivel Isten eltökélte, hogy nem avatkozik be az ember személyiségébe, korlátozta Magát, hogy az ember életébe csak az ember beleegyező akaratának mértékében avatkozik be. Még ahhoz is egy beleegyező emberi akarat kellett, hogy az Atya elküldje Fiát e világra. Amikor Gábiel eljött Máriához a bejelentéssel, semmi nem történt, amíg Mária ki nem mondta a behódolás csodálatos szavait:

„Imhol az Úrnak szolgálója; legyen nékem a te beszéded szerint.”

(Lukács 1:38.)

Ugyanúgy Krisztus, a mi Megváltónk sem lép be a szívbe, amíg az akarat ajtót nem nyit Neki. Ha már a szívben van, továbbra is tiszteli az emberi akaratot. A Szent Szellem, aki az ember újjáteremtett szellemében lakik, nem lép be a lélek életébe akaratunk szabad választása nélkül. A mindenhatóság még az olyan törekeny, gyarló emberi akaratot sem zúzza szét, annyira elkötelezte Magát Isten az ember erkölcsisége mellett.

SZERETET ÉS ENGEDELMESSÉG

A szeretet különböző kapcsolatokban különbözőképpen fejeződik ki. Az embernek Istenhez, a teremtménynek a Teremtőhöz, vagy a fiúnak apjához való kapcsolatában **a szeretet elsősorban engedelmességben ölt testet.** Még emberi szinten is, a gyermeket szüleihez kötő szeretetkapcsolat a „*Gyermekek, engedelmeskedjete születeknek*” formában fejeződik ki. (Figyeld meg, hogy a szülők gyermekeik iránti szeretetét nem fejezzük így ki: „Szülők, engedelmeskedjete gyermekeiteknek”). Az embernek Isten felé a szív szabad engedelmes-ségével kell fordulnia, mert ez szeretetet fejez ki. Ennek többnek kell lennie, mint egy felsőbb erő előtti meghajlásnak, vagy a félelem és kényszer miatti alkalmazkodásnak. Ezért Isten parancsai a lelkiismerethez szólnak és az ember mindig szabadon dönthet, hogy engedelmeskedik-e, vagy nem.

„De hála az Istennek, hogy jóllehet a bűn szolgálói voltatok, de szívetek szerint engedelmeskedtek a tudomány azon alakjának, a melyre adattatok.”

(Róma 6:17.)

Mivel az ember szabadon dönthet, hogy engedelmeskedik-e vagy sem, kiderül az engedetlenség valódi természete is. Nem gyengeség, vagy szerencsétlenség, hanem lázadás, a szeretet visszautasítása, annak az elvetése, aki Szeret.

„Így szólt az Úr: Álljatok az utakra, és nézzetek szét, és kérdezősködjete a régi ösvények felől, melyik a jó út, és azon járjatok, hogy nyugodalmat találjatok a ti lelketeknek! És azt mondták: Nem megyünk!” (Jeremiás 6:16.)

ENGEDELMESSÉG ÉS SZABADSÁG

A keresztyén élet egyik látszólagos ellentmondása az, hogy az engedelmesség szabaddá tesz minket. „Az akaratom nem az enyém” - mondja az énekíró - „amíg Neked nem adom”. Az írónak igaza van, és minden szentnek és misztikusnak is. Az engedelmesség és behódolás meglepő módon szabadságot és egyéni életet jelent. Talán a 21. ábra rajza segít megértenünk, hogyan történik ez.

Noha Istent nagyon érdekli az ember szabadságának fenntartása, a Sátánnak nincsenek ilyen aggályai. Az ember hamar rájött, hogy az Isten iránti engedelmes szeretet elleni lázadás nem biztosít szabadságot, hanem elveszi azt. A lázadásból született tekintélynélküliségbe bejött a

Sátán és az ember hamarosan a bűn kötelékében, a sötétség zsarnokságának csapdájában találta magát. Sátán még akkor is megpróbálja törbe csalni akaratunkat, amikor már keresztények vagyunk és megmenekültünk az ellenség hatalmából. Az ördög felhasználja a szokás hatalmát, félelmekkel és vágyakkal játszik, s mindezt azért, hogy irányítson és befolyásoljon minket. Akkor hogyan szabadulhatunk meg? Erre csak egy mód van: ha teljesen engedelmeskedünk Jézus uralmának.

Az uralomnak ezt a szempontját nem szoktuk figyelembe venni. A kapcsolatban csak a magunk oldalát nézzük - az engedelmisséget, az elkötelezettséget, az odaszánást és tanítványságot. De miért akar Jézus Úr lenni? Nem azért, hogy „leuralhasson” minket. Egyáltalán nem ezért.

„Ti engem így hívtok: Mester, és Uram. És jól mondjátok, mert az vagyok. Azért, ha én az Úr és a Mester megmostam a ti lábaitokat, néktek is meg kell mosnotok egymás lábait.” (János 13:13.)

Jézus azért akar Úr lenni, hogy elvégezhesse az Úr kötelességeit a javunkra. Azért akar Úr lenni, mert egyedül Ő elég bölcs ahhoz, hogy megfelelően vezesse életünket és csak Ő elég erős ahhoz, hogy Sátántól szabadon tartson minket. Az Ő uralma alatt ismerjük meg a tökéletes szabadságot. Ha kibújunk az Ő védelme alól, szabadságunk öt percig sem tart: erről az ördög gondoskodik.

Hogyan szabadít meg minket Jézus ma? Ugyanúgy, mint földi tartózkodása idején - a Szent Szellem ereje által.

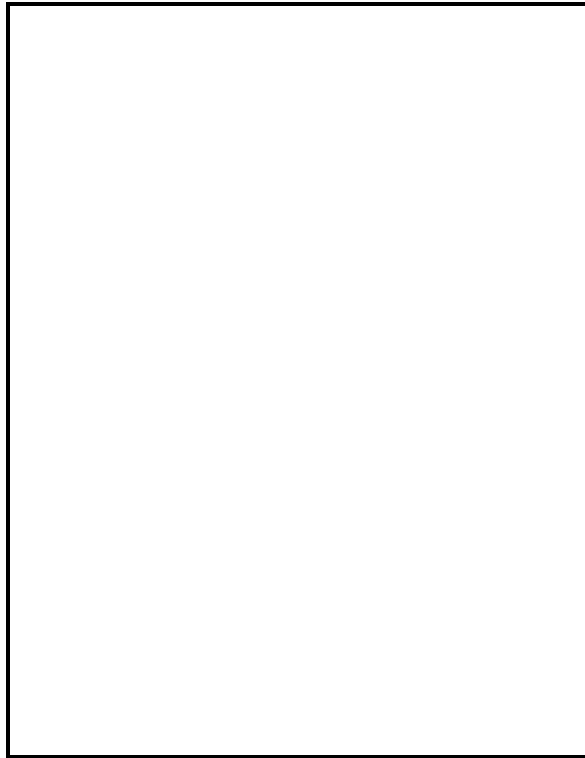
*„Az Úrnak Szelleme van én rajtam,
mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliomot hirdessem,
elküldött, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szemeinek megnyílását,
hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat.” (Lukács 4:18.)*

Amikor Jézus megszabadította az embereket a betegségtől, ezt a Szent Szellem kenetével tette (Ap. Csel. 10:38.); amikor démonoktól szabadította meg az embereket, ezt is Isten Szelleme által tette (Máté 12:28.). Minket ugyanez a Szellem szabadít meg. Amikor engedelmisségben reagálunk, a Szent Szellem ereje beszabadul az emberi akarat területére.

„Az Úr pedig a Szellem; és ahol az Úrnak Szelleme, ott a szabadság.”

(2Korintus 3:17.)

Mivel Ő a szabadság Szelleme, minden szabaddá lesz, amit érint. Ő nem tud együtt élni szokásokkal, kényszerekkel, kábítószeres függéssel, alkoholizmussal és belső kötelékekkel; ezért megtöri az ígát és szabaddá tesz minket. Ezen a földön semmi sem hasonlítható ahhoz a szabadsághoz, amikor gyönyörűségünk van az Isten akaratának megcselekvésében. *„Krisztus szabadságra szabadított meg minket”.* (Galata 5:1.)

21. ábra - A lelkiismeret és az akarat

ENGEDELMESSÉG ÉS KÉPESSÉG

Most kezdjük látni, hogyan jelentik Isten parancsai az Ő képesítéseit is. Amikor mi gyenge emberi engedelmességünkkel felelünk az Ő parancsaira, akkor a Szent Szellem ereje átnyúlhat emberi akaratunkba úgy, hogy a leggyengébb akaratú kereszténynek is *„mindenre van ereje a Krisztusban, a ki őt megerősíti”* (Filippi 4:13.).

Olvassuk Isten olyan parancsait, hogy *„Szentek legyetek, mert én szent vagyok”*, vagy *„szeressétek ellenségeiteket és imádkozzatok azokért, akik titeket üldöznek”* és így kiáltunk: *„Ez lehetetlen!”* Isten azonban nem adja alább mércéit azért, mert az ember elbukott. Ehelyett az emberbe költözik Szent Szelleme révén; és amikor az ember engedelmes, akkor a Szellem a gyenge emberi akarat mellé áll és felemeli azt, hogy képes legyen betölteni a Törvény igazságát.

„Hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk, kik nem test szerint járunk, hanem Szellem szerint.” (Róma 8:4.)

„Mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből.” (Filippi 2:13.)

Így képesít Isten. Engedelmisség által fedezhetjük fel magunk is, hogy az Ő kegyelme elégséges nekünk is: *„mert az erő erőtlenség által tökéletesedik”* (2Korintus 12:9. szó szerinti fordítása).

ENGEDELMESSÉG ÉS TUDÁS

Amint mondtuk, a lelkiismeret és az akarat közötti kapcsolat döntő a Szellemben járás egész kérdésében. Az engedelmesség által nemcsak az Isten akaratának megcselekvéséhez szükséges erőt kapjuk, hanem Isten hangjának ismeretéhez is elengedhetetlen az engedelmesség. Az engedetlenség, mivel kizárja lelki életünkben a Szent Szellemet, leküzdhetetlen akadály az Isten meghallásában. Nagyon nehéznek találom hallani Isten hangját - nem azért, mert Isten nem szól, hanem mert nem igazán akarom hallani, főleg amikor az engedetlenségről beszélek! Mondhatom, hogy hallani akarom Isten szavát, de valójában válogatok abban, mit akarok hallani. Ez pedig így nem működik. Ezért kapunk olyan nehezen vezetést, amikor engedetlenség vagyunk, vagy valami zavarja lelkiismeretünket. Nem arra utalok, hogy a vezetéssel kapcsolatos összes probléma engedetlenségből vagy meg nem vallott bűnből fakad. Távolról sem! Csak azt mondom, hogy az engedetlenség és a meg nem vallott bűn **mindig** gondot okoz a vezetés elvégzésében.

Ugyanez érvényes a szellemi megértésre. Jézus világossá tette, hogy engedelmesség révén ismerhetjük meg Istent.

„Ha valaki cselekedni akarja az Ő akaratát, megismerheti e tudományról, vajon Istentől van-e, vagy én magamtól szólok?” (János 7:17.)

Láthatjuk, hogyan teremtette Isten az embert olyannak, hogy az isteni bölcsesség iránti fogékony engedelmisségben élhessen anélkül, hogy az én és az emberi megítélés adta képességeit megtagadná, vagy figyelmen kívül hagyná.

Mindennapos élethelyzeteinkben a minket érő körülmények és tényezők információit kapjuk meg. Elménk és érzéseink feldolgozzák ezeket az adatokat, elemzik, értékelik és megítélik őket. Szellemünk segítségével azonban egy másik forrásból származó adatokat érhetünk el: Isten szempontjából kapunk információkat arról, hogyan látja a dolgokat az isteni bölcsesség. Amikor jobb döntést kell hoznunk, mint amelyet az ideiglenes adatok alapján lehetséges, vagy amikor az érzéseink szerinti ismeret félrevezetne minket, az isteni bölcsesség úgy ér el minket, hogy a Szellem bizonyítást tesz lelkiismeretünknek. Néha lelkiismeretünk gátlást érezhet akkor is, ha elménk számára elég világosnak tűnik az a körültekintő cselekvéssor, amit meg kellene tennünk. Ekkor melyik forrásra figyeljen az akarat: az elmére, vagy a lelkiismeretre; külső körülményekre vagy a Szellem hangjára? Jézus az ilyen helyzeteket így kezelte:

„Én semmit sem cselekedhetem magamtól; amint hallok, úgy ítélek és az én ítéletem igazságos; mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki elküldött engem.” (János 5:30.)

Végső soron Jézus nem az érvek bizonyítéka alapján döntött, hanem aszerint, amit szellemében „hallott”, tehát lelkiismeretében. Ítélete mindig helyes volt, mert tökéletesen engedelmeskedett, s ezért tökéletesen is „hallott”. Szeretnéd, ha ítéleteid mindig helyesek lennének? Kétségtelen, hogy soha meg sem közelíthetjük Jézus ítéleteit - nem azért, mert nem férünk hozzá ugyanahhoz a bölcsességhez, mert most Ő Maga lett nekünk bölcsességül -, hanem mert engedelmisségünk tökéletlen és részleges. A Szent Szellem azonban érti mindezt és még mindig akar és képes vezetni minket, ha hajlandók vagyunk engedelmeskedni.

Az Ap. Csel. 16. részében találunk egy nagyon érdekes példát. Világos, hogy Pál nagyrészt ugyanúgy próbálta megtudni a Szellem vezetését, ahogy gyakran mi: próbálkozva és tévedve!

A 6. versben azt olvassuk: „*Eljárván pedig Frigiát és Galácia tartományait, mivelhogy eltiltatának a Szent Szellemtől, hogy az Igét Ázsiában hirdessék.*” Pál a szellemében lévő gátlásra reagált? Eltiltattak, hogy Ázsiában hirdessék az Igét. Miért? A körülmények nem indokolták ezt, nem volt közvetlen irányítás, tehát máshol próbálkoztak. 7. vers: „*Misia felé menvén, igyekeznek vala Bithiniába jutni; de nem ereszté őket a Szellem.*”

Ez nem tűnik olyan negatívnak; még sincs bizonyossága annak, hogy a Szent Szellem hozzájárul terveikhez, tehát lemondtak terveikről.

Amikor azonban Tróásba értek, Pálnak látomása van egy macedón férfiról, aki így szól: „Jer által Macedóniába, és légy segítségül nekünk!”

„*Mihelyt pedig a látást látta, azonnal igyekezénk elmenni Macedóniába, megértvén, hogy oda hívott minket az Úr, hogy azoknak prédikáljuk az evangéliomot.*” (Ap. Csel. 16:10.)

Igazuk volt. Ha viszont nem engedelmeskedtek volna a Szellem korábbi tiltásainak, nem tudták volna elfogadni és felismerni Isten vezetését, amikor az megérkezett.

A SZELLEMI AJÁNDÉKOK

Amit eddig tanulmányoztunk, az kapcsolódik bizonyos szellemi ajándékok működéséhez is. Például, amit Pál megtapasztalt látomásában az Ap. Csel. 16-ban, a bölcsesség beszéde volt (1Korintus 12:8.). A bölcsesség, amint korábban már rámutattunk, célok eléréséhez szükséges. Ez irányító ajándék és mivel ilyen, engedelmisséget igényel.

A bölcsesség beszédének megbízhatóságát, hogy valóban Istentől jött-e, többek között az is meghatározza, hogy az a személy, akin keresztül megnyilvánul, mennyire él maga is valódi, alázatos engedelmisségben. **Ha nem engedelmeskedsz Isten saját életedre vonatkozó akarátának, akkor sosem fogod megtudni Isten akarátát másvalaki életére vonatkozóan.** A bölcsesség beszéde az érettek által gyakorolt ajándék, - s nem azok által, akiket még nem próbált meg az engedelmisség iskolája. Ha ezt megértjük, elkerülünk sok gondot és szív-fájdalmat, amit az olyanoktól származó közvetlen próféciaik okoznak, akik újak és még nem kipróbáltak a szellemi ajándékok világában. Kétségtelenül létezik irányító prófétai szolgálat, ami felfedheti Isten akarátát életünkre vonatkozóan, de ez az érettek szolgálata. Ma az Egyházban nincs sok próféta és közülük is azok a valódiak, akik már átestek Isten tűz-próbáján. A többiekkel kapcsolatban Isten válasza az „Uram, ez pedig mint lészen?” kérdésre: „mi közöd hozzá? Te kövess engem!” (János 21:22.).

Egy másik olyan szellemi ajándék, ami közvetlenül összefügg a lelkiismeret működésével, **a szellemek megkülönböztetése** (1Korintus 12:10.) A lelkiismeret szerepének korábbi tárgyalásakor rámutattunk, hogy a lelkiismeret bizonyosságot tesz az igazságról, tanúskodik egy ember, vagy más szellem igazságáról vagy éppen hamisságáról.

Nem hangsúlyozhatjuk eléggé a tiszta lelkiismeret fontosságát a szabadító-szolgálatban, mert egy gonosz szellem jelenlétét végső soron nem a tünetek, hanem a megkülönböztetés ajándéka által tudhatjuk meg. Találkoztam már olyan megnyilvánulásokkal, amelyek magukon viselték a démoni megszállás klasszikus esetének összes jelét és mégis kiderült, hogy a dolog mély érzelmi sérülés, vagy értelmi feszültség eredménye volt. Máskor meg elmentem imádkozni valakinek a testi szükségéért és kiderült, hogy egy démonnal van dolgom. A megkülönböztetés ajándéka révén tudjuk meg az igazságot egy szellemi helyzetről; és mivel a lelkiismeret tesz bizonyosságot az igazságról, a pontos megkülönböztetéshez tiszta lelkiismeret szükséges.

Szinte ugyanez érvényes a prófécia megítélésére is; valójában az 1Korintus 12-ben a megkülönböztetés ajándéka majdnem úgy kötődik a próféciahoz, mint a nyelvek magyarázata a nyelveken szóláshoz. A prófécia három forrás egyikéből jöhet: a Szent Szellemtől, egyszerűen a szóló emberi szelleméből, vagy - ritkábban - egy megtévesztő szellemtől. Akkor hogyan dönthetjük el, hogy egy prófécia valóban az Úrtól való-e, vagy nem? Az 1János 4:2. így szól:

„Erről ismerjétek meg az Isten Szellemét: valamely szellem Jézust testben megjelent Krisztusnak vallja, az Istentől van; És valamely szellem nem vallja Jézust... nincsen az Istentől.”

Ez létfontosságú próba, de a legtöbb esetben ez nem sokat segít; tehát amikor el kell dönteni, hogy a ma esti összejövetelen az egyik testvértől elhangzott prófécia valóban az Úr szava, vagy csak az illető szelleméből származik, amiről pedig ő úgy gondolta, hogy az Úrtól van. A választ az 1János 4:6-ban találjuk:

„Isten gyermekei vagyunk, Aki tapasztalatból ismeri Istent, az figyel ránk; aki nem Isten gyermeke, az nem figyel ránk. Így kell megkülönböztetni a valódi szellemi kijelentést a hamistól.” (1János 4:6. az angol fordítás szerint)

János Evangéliumában és leveleiben a látás és hallás kifejezései a leggyakrabban szellemi látásra vagy hallásra vonatkoznak. A „figyel” igét is így használja itt János. Azt mondja, hogy az igazi szellemi kijelentést Isten népe nem csak fülével „hallja”, hanem szellemével is. Ezért, ha tudni akarod, hogy egy prófécia az Úrtól származott-e, és nem vagy biztos benne, hogy csak a lelkiismereteden hallottad-e, kérdezősködj! Tudd meg, hogy szellemi testvéreid „hallották-e”, vagy nem. Ahogy a prófécia ajándékának működése erősen beleérző jellegű, a prófécia megítélése hasonlóképpen intuitív.

A prófécia megítélésének van egy további, nagyon fontos szempontja is. Lelkiismeretünket minél inkább kitesszük a Szentírás hatásának (a prófécia „igen bizonyos” beszédének - Péter elnevezése szerint), szellemi érzékeink annál gyakorlottabbak lesznek az igaz és hamis, az isteni és az emberi megkülönböztetésében, amikor egy összejövetelen halljuk azokat.

Végül itt a **hit** szellemi ajándéka (1Korintus 12:9.). Azért említjük ebben az összefüggésben, mert a hithez mindig egyformán kell az akarat és az elme válasza is. Ha a hit sosem jut túl a pusztá értelmi jóváhagyáson, sose fog hatni viselkedésünkre és sosem fog bibliai hitnek számítani. Az Igébe vetett hitnek mindig erős akaratú tényezője van; ezért a bizalom és az engedelmisség mindig együtt jár: *„Hit által engedelmeskedett Ábrahám, mikor elhívatott...”* (Zsidók 11:8.). A hit ajándékával bíró ószövetségi szentek története azok krónikája, akik ezen hit alapján cselekedtek: Noé bárkát épített, Ábrahám felajánlotta Izsákot, Mózes átkelt a Vörös-tengeren, Gedeon háromszáz emberével harcolt, Dávid egy parittyával győzött Góliát ellen. Tehát ha a hit ajándékát kérjük, tegyük ezt a világos megértéssel, hogy ehhez olyan engedelmisség kell, amit Péter mutatott be a templom kapujánál.

„...Ezüstöm és aranyom nincsen nékem; hanem amim van, azt adom néked: a názáreti Jézus Krisztus nevében, kelj fel és járj! És őt jobbkezednél fogva felemeléd.” (Ap. Csel. 3:6-7.)

Huszonnegyedik fejezet

Isten imádása és az érzelmek

Felfedeztük, hogy a szellemünkben fakadó élet azt jelenti, hogy a szellem beleérző képessége elsőrendű az elme okoskodásai fölött és a lelkiismeret irányítja az akaratot. Most meg kell látnunk, hogyan kell a szellemben megvalósuló imádatnak és az Istennel való közösségnek a lélek érzelmi reakcióit irányítania.

Ez kétségtelenül ismeretlen terület. Valószínűleg hozzám hasonlóan te is feltételezed, hogy mindenféleképpen az akaratnak kell irányítania az érzelmeket. Azt mondjuk az embereknek: „Uralkodj magadon”, vagy „Ne engedd meg magadnak, hogy kiborulj!” Az effajta irányítás hatékonysága azonban nagyon korlátozott; és úgy tűnik, végül is csak egy irányban működik. Tehát az érzelmeket elnyomhatja az akarat, de akaraterővel nem lehet érzelmeket előidézni. Akaratommal nem tehetem magamat boldoggá, szomorúvá, sőt ijedté sem. Minél inkább próbálok, annál lehetetlenebbé válik bármiféle érzelmi választ kipróbálnom magamból.

Isten a Maga képére teremtette az embert, úgy hogy az ember személyiségének irányító központja ne az akarata, hanem emberi szelleme legyen. Továbbá, a keresztények szellemük révén hozzáférhetnek a bennük lakó Szent Szellem Személyéhez. De hogyan hat ez az érzelmi életre? Valahogy biztosan, mert világos, hogy a Szent Szellem rendelkezik mindazokkal a tulajdonságokkal, amelyekre érzelmi életünkben legtöbbször vágyunk: a szeretettel, örömmel, békességgel, türelemmel, kedvességgel, jósággal, hűséggel, gyengédséggel és önuralommal (Galata 5:22-23.). A kérdés ez: „Hogyan adhatunk a szellemünkben lakó Szent Szellemnek lehetőséget arra, hogy hozzáférjen érzelmeinkhez?” Mi az a híd, ami összeköti az Istennel való közösségnek és Isten imádásának szellemi működését a lelki élet területével, ahol érzéseinket kifejezzük?

Ez döntő kérdés, mert az emberek érzelmeik területén a leginkább sérültek. A válasz összefoglalható egy szóban, amely ugyanakkor a legelhanyagoltabb és legfélreértettebb szó az egész Bibliában. Ezt a 22. ábrán láthatod. Ez a szó a remény.

REMÉNY - AZ ELHANYAGOLT ERÉNY

Pál a szeretetről szóló csodálatos himnuszát az 1Korintusi levélben ezekkel a jól ismert szavakkal zárja: „*Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet*” (1Korintus 13:13.).

Az 1Tesszalonikában újra összeköti Pál e hármat: „*Megemlékezünk Isten, a mi Atyánk előtt...a ti hitetek munkájáról, és a ti szeretetetek fáradozásáról, és a mi Urunk Jézus Krisztus felől való reménységeteknek állhatatosságáról...*” (1Tesszalonika 1:3.).

Mégis van itt egy nagyon furcsa dolog. Fiatal koromban több száz prédikációt hallottam a szeretetről és valószínűleg ugyanannyit a hitről. Amennyire emlékszem, egész életemben csak két igehirdetést hallottam a reményről - mindkettőt magam mondtam el. Igaz, Pál azt mondja, a szeretet a legnagyobb; s jóllehet a remény csak a harmadik, mégsem kellene olyan elkeserítően elhanyagolni. Ez talán a szó általános értelmezésének tulajdonítható. A remény valahogyan gyengének és kísérleti jellegűnek hangzik. „Remélem, meg tudom tenni!” „Nincs

sok remény erre.” Pálnak viszont igaza volt. A remény csodálatos és életet megváltoztató fogalom - ha megértjük, mit jelent valójában.

Hadd határozzam meg, mi a bibliai reménység! Tanuld meg ezt fejből!

A remény valami jó dologra való bizonyos és készséges várakozás.

Figyeld meg, hogy a remény ezen meghatározásának három alapvető gyökere van:

1. A bizalom
2. Az elvárás
3. A biztonság

A remény, mivel bizonyos, biztos és várakozó, akiben megvan, az Istennel, más emberekkel és az étellel szembeni nyitottság belső magatartását hozza létre. Ez rendkívül fontos, mert csak azt tapasztaljuk meg, amit megkapunk és csak azt kapjuk meg, ami felé nyitottak vagyunk.

Még keresztények között is viszonylag ritka az arra való nyitottság, hogy kapjunk valamit. Az emberek két nagy csoportba sorolhatók. Az első csoport azt mondja: „Sose számíts semmire, s akkor nem csalódsz!” Ők a derűlátók. A borűlátók azt mondják: „Mindig a legrosszabbra számíts, akkor bármi történik, nem csalódsz!” Úgy gondolod, rosszindulatú vagyok? Akkor figyeld meg, hogyan tartunk fenn állandó védőbástyákat az étellel szemben, az emberekkel és Istennel szemben - aztán tűnődj el azon, vajon miért nem kapunk soha semmit!

A remény valójában a hit másik oldala. A hit azt jelenti, hogy bizalommal odaszánom magamat valaki másnak. A remény azt jelenti, elvárom, hogy amit felajánlottam, arra a másik fél reagál, ezért nyitott vagyok a válasz elfogadására. Ebből a bizalomból és elvárásból keletkezik a szeretet lehetősége. Hit és remény kell a szeretet létrejöttéhez. Indokolt, hogy az 1Korintus 13:13-at egy páli egyenletté rendezzük össze:

Hit + Remény = Szeretet

Sok személyes kapcsolatra való kísérlet halva született azért, mert félünk bizalommal odaszánni magunkat a másik személynek, vagy mert nem bízunk abban, hogy amit a másiknak felajánlottunk, az értékes, azt ő megbecsüli és reagál rá. Nem tudjuk áthidalni a kettőnk közötti szakadékot: vagy nem érjük el a másik felet, vagy neki nem engedjük, hogy elérjen minket.

A félénk embereknek - vagy azoknak, akik kisebbségi érzéssel küszködnek - nehézségeik vannak a reménnyel. Emlékszem, fiatal koromban azt mondtam magamnak: „Sose engedd magadhoz közel az embereket, mert ha megtudják, milyen vagy, azonnal elvesztik érdeklődésüket irántad.” Így hát sohasem kockáztattam.

Sokaknak ugyanez a problémájuk Istennel. Nem is az a baj, hogy nem hajlandók magukat Istenre rábízni, hanem inkább abban nem biztosak, hogy Isten értékeli azt, amit Neki felajánlanak és hogy Ő valamiképp válaszolni fog közeledésükre. Néha megkérdezem az ilyen emberektől: „Ha most kérned kellene Istentől valamit, valóban úgy gondolod, hogy Ő hallaná szavaidat és válaszolna neked?” Legtöbbször sóvárgóan rám néznek és azt mondják: „Bárcsak hinni tudnám ezt, de hogy őszinte legyek, nem érzem úgy, hogy Istent valóban érdeklek.”

Ennek pontosan a fordítottja igaz. Az Atya számára mi személyesen felbecsülhetetlenül értékesek vagyunk. Ő elmondja nekünk, hogy nagy áron vett meg minket és hajszáinkat is számon tartja. Ezért, amikor bizalommal, imádatával vagy egy szükségünkkel nyúlunk Isten

felé, Ő mindig, mindig válaszol. Ezért van mindig jó okunk arra, hogy bizalommal várjunk Istentől jó dolgokat.

„A reménység pedig nem szégyenít meg; mert az Istennek szerelme kitöltetett a mi szívünkbe a Szent Szellem által.” (Róma 5:5.)

Minden hívőt a bizakodó várakozás állandó magatartásának kellene jellemeznie, mert Isten a reménység Istene.

„A reménységnek Istene pedig töltsön be titeket minden örömmel és békességgel a hívésben, hogy bővüljétek a reménységben a Szent Szellem ereje által.” (Róma 15:13.)

A REMÉNY ÉS AZ ELME

Be kell vallanom, hogy sokáig nagyon kevés megértésem volt Istennek az Efézus 6-ban található teljes fegyverzetéről. El tudom képzelni a páncél különböző darabjait (és elképzeltem, ahogy középkori lovagként beléjük préselem magam), de úgy tűnt, az egésznek nagyon kevés gyakorlati jelentősége van. Aztán egy napon, amikor az 1 Tesszalonika 5:8-at olvastam, megértettem valamit.

„Mi azonban, akik nappaliak vagyunk, legyünk éberek, felöltözzünk a hitnek és szeretetnek mellvasába, és sisak gyanánt az üdvösségnek reménységébe.”

Itt volt újra a hit, remény és szeretet, de most rájöttem, hogy **a reménynek az elmét kell őriznie**, tökéletesen megvédenie a depressziótól, aggodástól, borúlátástól és mindenféle negatív gondolkodástól. Végül is ezek hol termelődnek? Az olyan elmében, amely a sötétbe zárkozik, ahol csak félelmei a társai. Mi űzi el a sötétséget? A fény. Hogyan engedhetjük be a fényt? Megnyílással. Mi űzi ki a félelmet? A tökéletes szeretet. Hogyan juthatunk szeretethez? A hit és a remény, a bizalom és az elvárás bátorít az adásra és nyitottá tesz arra, hogy kapjunk!

Ábrahám klasszikus módon képviselte ezt a fajta reménységet.

„Ábrahámnak, aki a reménytelen körülmények ellenére a reményre épített, volt hite és így valóban sok nemzet atyjává lett épp úgy, ahogy megmondatott neki.” (Róma 4:18. az angol fordítás szerint)

Jézus kiemelkedően a Remény Embere volt. Előtte sem és azóta sem élt soha senki annyira reménységgel teljesen, mint Ő. A bemártott falat - a szeretetnek és megbékélésnek ez a megindító kifejezése nem csak üres gesztus volt. Hiszem, hogy Jézus, az Ő áldott emberi mivoltában a végsőkéig remélte, hogy Júdas meggondolja magát és megmenti saját életét. Jézus Péter végzetes hibájáról is tudott. Tudta, hogy Péter meg fog törni és megtagadja Őt, mégis azt mondta:

„Simon! Simon! ímé a sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát; de én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited: te azért idővel megtérvén, a te atyádfiait erősítsd.” (Lukács 22:31, 32.)

A REMÉNY ÉS AZ ÉRZELMEK

Meg kell látnunk a remény helyét az érzelmekkel kapcsolatban. Vegyük Dávidot a 42. Zsoltárban, igen siralmas hangulatában, amivel könnyen tudunk azonosulni: „*Miért csüggedsz el lelkem és nyughatatlankodol bennem?*” Dávid viszont úgy tűnik, tudta, milyen gyógyítólag hat a remény a felkavart érzésekre. Így kiált fel: „*Bízzál Istenben, mert még hálát adok én néki az ő orcájának szabadításáért*” (Zsoltárok 42:6.).

A nyitottság és várakozás magatartása, amit a Biblia reménynek nevez, életbevágóan fontos érzelmi egyensúlyunkhoz. Nem csupán derűlátás ez, vagy a „majd minden rendbejön” fatalizmusa. A remény bizonyos, nyitott magatartás Isten felé, mert tudjuk, hogy összes velünk kapcsolatos döntését végtelen szeretet sugallja és végtelen bölcsesség irányítja. Azt tanuljuk, hogy minden jó és tökéletes ajándék a mi Atyánktól jön, Akinek jósága egyáltalán nem változik (Jakab 1:17.). A legnehezebb és leginkább embert próbáló körülmények között felfedezzük, hogy Isten a javunkra munkálkodik (Róma 8:28.). Ki ne lenne nyitott arra, hogy ilyen feltételek mellett kapjon?

Gyakran úgy érezzük, egyes helyzetek fenyegetőek, vagy nem tudunk elboldogulni velük, ezért védekezően reagálunk félelemmel, haraggal vagy bosszankodással. Amikor viszont Isten felé nyitottak vagyunk, akkor a más forrásból származó dolgokra is reagálunk, a helyzeteket és körülményeket belső biztonságunk helyzetéből látjuk, Isten képességeihez mérjük a nehézségeket és problémákat, mert Isten a mi oldalunkon áll.

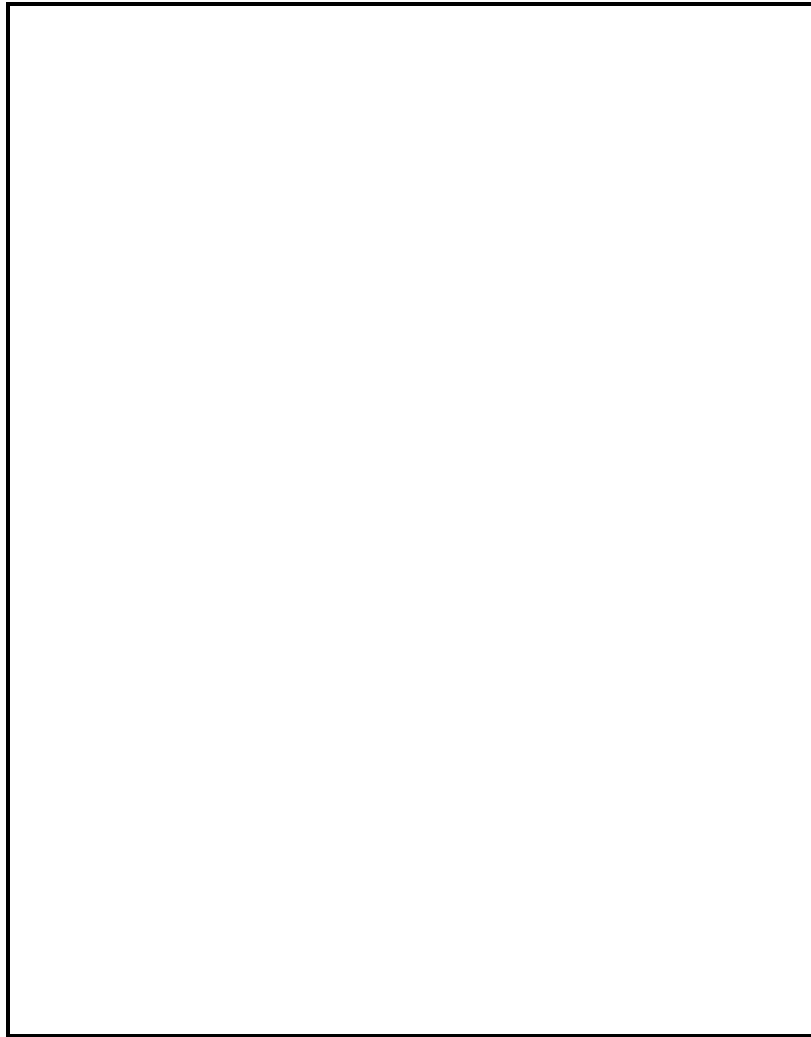
Az Ószövetségben találunk erre egy szép példát. Elizeus Dátánban volt és a várost körülvevették a szíriai seregek. A próféta szolgája pánikban volt. „Jaj mesterem, mit cselekedjünk?” Elizeus azonban furcsa módon nem fél. Nyugodt, mert más információk alapján él. „*Ne félj. Mert többen vannak, akik velünk vannak, mint akik ő velők. És imádkozott Elizeus és monda: „Óh, Uram! Nyisd meg kérlek az ő szemeit, hadd lásson. És megnyitá az Úr a szolga szemeit és láta, és ímé a hegy rakva volt tüzes lovagokkal és szekerekkel Elizeus körül.*” (2Királyok 6:16, 17.).

A remény azonban sokkal többet tesz annál, mint hogy csupán igazabb és megbízhatóbb információt nyújt érzelmi reakciónk irányításához. Ahogy ábránkon látni fogod, megadja azt az alapvető összeköttetést, ami lehetővé teszi, hogy a Szent Szellem átjöjjön érzéseink területére.

Már kifejtettük ennek jelentőségét az érzelmi gyógyulással kapcsolatban, de röviden itt is visszatérünk rá.

Először is, a remény utat készít a Szent Szellemnek azokhoz a sérülésekhez, amelyek gyakran érzéseinkben eltemetve rejtőznek: az elutasítás, neheztelés, gyász, kudarc stb. tapasztalataihoz. Így a Szent Szellem megtisztíthatja és meggyógyíthatja azokat. A remény várakozó, bizakodó nyitottsága engedi be a Szent Szellemet az érzelmekbe, hogy Ő foglalkozhasson az eltemetett szükségekkel. Amikor ezt megengedjük Neki, elámulunk azon, milyen végtelenül ügyesen és gyengéd irgalmassággal dolgozik Ő.

Másodszor, a remény képessé teszi a Szent Szellemet arra, hogy eltávolítsa az érzelmi gátlásokat, amelyek talán a növekedést akadályozzák személyiségünk egy adott területén. Pál azt mondja az Efézus 4:15-ben, hogy „*mindenestől fogva nevekedjünk abban, aki a fej, a Krisztusban*”. Sok keresztény szellemileg és értelmileg érett, érzelmileg azonban éretlen.

22. ábra - A lélek és az érzelmek.

Mi a válasz? Nem kaphatunk bocsánatot az éretlenségre, még csak meg sem gyógyulhatunk belőle. Azt csak kinőhetjük. A Szent Szellem az örökbefogadás Szelleme (Róma 8:15.), az a Szellem, Aki minket, fiakat érettségre juttat. Ő el tudja távolítani a gátat, bárhol is legyen az: a kudarcból való félelmet, a kisebbségi érzést, a negatív én-képet vagy a méltatlanság belénk épített érzését. Láttam már, hogy a Szent Szellem ezeket és még sokkal többeket is mind eltávolította - és az emberek felszabadultak arra, hogy gyönyörű érzelmi érettségre nőjenek fel.

Harmadszor - és ez nagyon izgalmas -, a várakozó örömnél a reményt jellemző magatartása engedi, hogy a Szent Szellem kifejezze természetét bennünk. **Így oltódnak be a Szent Szellem gyümölcsei természetünkbe.** Sokszor tűnődtem azon, hogyan kell ennek történnie. A prédikációk, amiket hallottam, azt sugallták, hogy valahogyan a Szent Szellemet kell másolnunk vagy utánoznunk. Hogyan játszhatnál meg érzéseket anélkül, hogy csaló ne lennél? Az engedelmesség hozza létre az érzéseket? Vagy a hit? Valójában egyik sem. A remény. A nyíltság a kulcs. A Szent Szellem gyümölcseit először is érzéseinkben kell

megtapasztalnunk, mert maguk is érzések, másodszor pedig mert az érzések a viselkedés legerősebb mozgatórugói. Valóban csodálatos egyensúly van mindebben

- Isten megosztja velünk **Igazságát**. Ezt **szellemi** beleérzéssel nyerjük el és ez megvilágosítja az **elmét**.
- Isten megosztja velünk **Bölcsességét**. Ezt lelkiismeretünk ismeri fel és az **akarat** felel rá.
- Isten megosztja velünk **Szeretetét**. Ezt Isten **imádásában** tapasztaljuk meg és **érzelmeinkben** érezzük.

Abból, hogy Isten így feltárja Magát nekünk, nem csak azt kell megtudnunk, hogy mit jelent Krisztus értelme bennünk (1Korintus 2:16.) és nem csak azt kell megtapasztalnunk, hogy Isten munkálja bennünk az akarást és a cselekvést (Filippi 2:13.), hanem Krisztus indulatait kell éreznünk. „*Mert bizonyságom az Isten, mely igen vágyakozom mindnyájatok után a Krisztus Jézus szerelmében*” (Filippi 1:8.).

Éreznünk kell szívünkben Krisztus mások iránti változatlan, feltétlen szeretetének áradását. Van, amikor érzem ezt, de akár érzem, akár nem, mindig kapom; tehát azt nem tudjuk magunkból kitermelni, vagy magunkban felgerjeszteni. Mielőtt megtörténne, még csak el sem tudjuk képzelni, hogy ez milyen, mert Isten szeretete minőségileg különbözik az emberi szeretettől. Istennek azonban annyi van belőle, hogy az Ő teljességéből ki akarja árasztani szeretetét szívünkbe a Szent Szellem által. Nekünk csak nyitottságunkat és várakozásunkat kell ehhez hozzátennünk, ami minket annak elvételére képesít, amit kapunk.

NYELVEKEN SZÓLÁS, GYÓGYÍTÁS ÉS CSODATEVÉS

Amit eddig szemügyre vettünk, megvilágítja a szellemi ajándékok néhány félreértett szempontját is, különösen a nyelveken szólás ajándékánál. Itt azért foglalkozunk a **nyelvekkel**, mert az a kommunikáció első és legfőbb kérdése, és amint már rámutattunk, a szellemünkkel kommunikálunk. Csak akkor érintkezem egy másik személlyel, amikor szellememmel megérintem a szellemét. Ezért lehetséges valóságos találkozás és igazi érintkezés szavak nélkül is. Találkozhatunk, szeretettel és együttérzéssel egymás felé nyúlhatunk, egymásra mosolyoghatunk és átölelhetjük egymást szavak nélkül. Gyakran ez történik mély érzelmek megnyilvánulásakor (például szerelem, gyász, együttérzés). Ha azonban húsz évi barátság során sohasem szólunk egymáshoz, kapcsolatunk nagyon korlátozott lesz.

Hogyan kell hát értenünk egy olyan tapasztalat valódi természetét, mint a Szent Szellembe való bemerülés: A Szent Szellembe való bemerülés nem a nyelveken szólás, nem is öröm, nem is béke, nem is erő, nem is szentség. Mindezek bármelyike kísérheti ezt az élményt, de önmagában e dolgok egyike sem jelenti azt. **A Szent Szellembe való bemerülés lényegében két személy találkozása.** Az egyik Személy a Szent Szellem Isten, a másik pedig emberi szellemünk. Teljesen igaz, hogy ebben az élményben, amikor szellemem találkozik a Szent Szellemmel, nem szükségszerű a nyelveken szólás. Történhet valódi találkozás és igazi kommunikáció nyelveken szólás nélkül. Amikor viszont szellemem Magával az áldott Szent Szellemmel találkozik, az én szellememnek van mondanivalója, ki kell fejeznie dolgokat, amelyekre az elme nem talál megfelelő szavakat. A nyelveken szólás a Szent Szellem csodálatos ajándéka, amely megadja a szellemnek a maga kommunikációs eszközét.

„Mert ha nyelvvel könyörögök, a szellemem könyörög...” (1Korintus 14:14.)

„Mert aki nyelveken szól, nem embereknek szól, hanem az Istennek... szellemben beszél titkos dolgokat.” (1Korintus 14:2.)

A nyelveken szólás legjobb teológiai leírását egyik barátomtól hallottam, aki akkor tért meg és telt be Szent Szellemmel, amikor darukezelő volt a wellingtoni rakparton. Szerinte a nyelveken szólás „szellemi áttétel, ami szellemünktől egyenesen a Szent Szellemhez jut el elménk sebességváltójának akadályozása nélkül.” Ez szinte tökéletes meghatározás!

Amikor megértjük, hogy a nyelveken szólás nem több és nem kevesebb, mint kommunikációs eszköz, akkor azt is meglátjuk, hogy használatát nem szükségszerűen kíséri nagy felvillanyozottság. Néha nagyon izgatott leszek, amikor anyanyelvemen beszélek, viszont legtöbbször nagyon tárgyilagos vagyok. Néha, amikor nyelveken imádkozom, felkavart, vagy izgatott leszek, máskor pedig szellemem csak egyszerű, hétköznapi dolgokat mond Istennek.

A **gyógyítás** és a **csodatevés** ajándéka egy kalap alá vehető a nyelveken szólással, mert ezeknél is a kommunikáció a központ, noha nem szavakat közöl, hanem erőt. A Szentírásban alapvető azonosság van a szavak és az erő között. Jézus szavait gyógyító erő követte; az Ő szavának hatalma volt a démonok fölött; az Úr együtt dolgozott az apostolokkal úgy, hogy Igéjét az azt követő jelekkel erősítette meg, stb.

A gyógyítás és a csodatevés ajándékának működéséhez két irányban kell a nyitottság magatartásának fennállnia:

1. Bizakodó várakozással kell nyúlnunk a Szent Szellem felé, Aki gyógyít vagy csodát tesz.
2. Nyitottnak kell lennünk afelé, aki felé szolgálunk, hogy amit kapunk az Úrtól, azt átadhassuk neki.

A gyógyítás ajándéka nem a betegekért való imádkozás azok gyógyulása érdekében - hanem azok gyógyulása. Jézus azt parancsolta, hogy **hirdessük** királyságát és **gyógyítsuk** a betegeket (Máté 10:7-8.). Ezért a gyógyítás ajándéka a beteg hitétől függetlenül is működhet, ezért tudnunk kell az Úr akaratát az adott helyzetben. A bÉna meggyógyítása a templom kapujában épp erre példa. Az apostolok, és talán Maga Jézus is korábban többször is elmentek mellette, mert úgy tűnik, a beteg rendszeresen ott koldult. Ez alkalommal Péter valami mást érzékel szellemében. Azt mondja a bÉnának, aki amennyire mi tudjuk, még csak nem is gondolt gyógyulására: „Nézz mi reánk!...Ezüstöm és aranyam nincsen nékem; hanem amim van, azt adom néked: a názáreti Jézus Krisztus nevében - járj!” (Ap. Csel. 3:6.).

A nyitottságnak ezzel a belső magatartásával elkerülhetetlenül érzelmileg hatnak ránk azok a szükségek, amelyekkel találkozunk. Jézus, amint látta a szükségben lévő tömegeket, könyörületre indult irántuk. Nagyon kétlem, hogy lehetséges gyógyító szolgálatot olyan szívvel végezni, ami nem indult könyörületességre. Valójában az irgalmas szív nagyon jó kezdete lehet a gyógyító szolgálatnak.

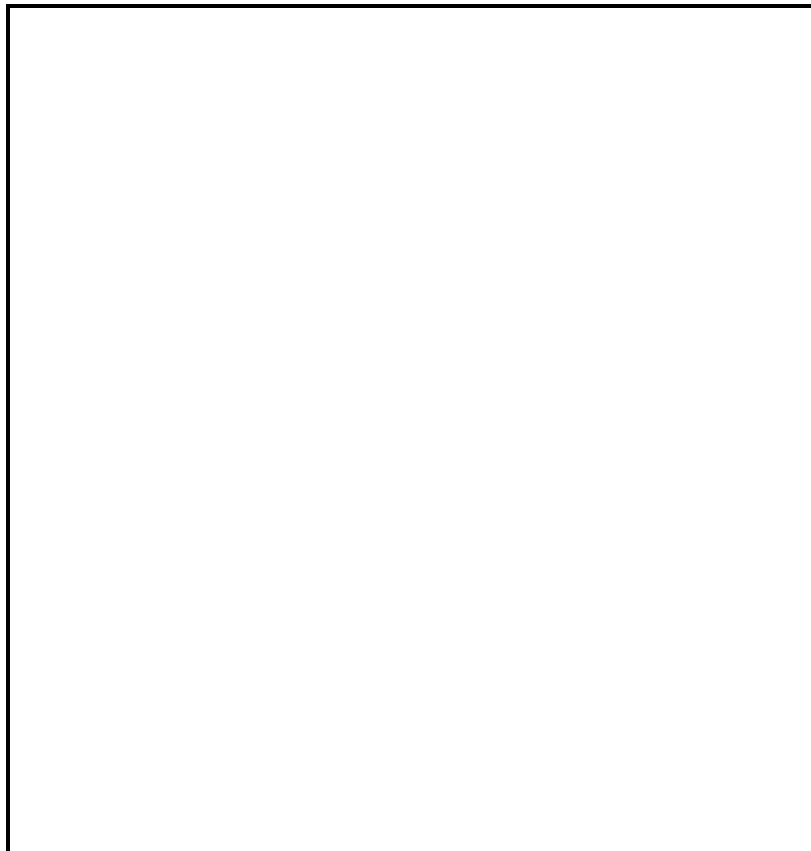
Huszonötödik fejezet

A testté lett Ige

Tanulmányoztuk a különböző reagálásokat, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a Szent Szellem ereje szellemünkből kiszabaduljon az elme, az érzelmek és az akarat területére. Még egy további lépést kell tennünk. Isten azért teremtette az embert Önmagához hasonlónak, hogy a szellemi birodalom valóságait a természeti világgal megossza. Ezért a Szellem erejének nem csak lelki életünkre, hanem testi életünkre is hatnia kell.

Ezt először a gyógyulás kérdésével kötöttem össze; de itt többről van szó gyógyulásnál: ez az Ige bennünk lévő testet öltésének folyamata. Ennek ellenére a testi gyógyulással kezdjük. Mivel a Szent Szellem az Élet Szelleme (Róma 8:2.), mindennek élnie kell, amit Ő megérint. A Róma 8:11-ben Pál külön is elmondja nekünk, hogy a Szellem életet ad halandó testünknek. A következő kérdéssel találtam magam szemben: Ha beteg vagyok, hogyan szabadíthatom be a Szent Szellem erejét nemcsak a lelkembe, hanem a testembe is, hogy azt meggyógyíthassa? Részemről szükség van valami válaszra, mert a Szellem nem tör utat Magának akaratom hozzájárulása nélkül testembe, ugyanúgy, ahogy a lelkembe sem.

A 23. ábra mutatja azokat az alapelveket, amelyeket felfedeztem. Emlékezz rá, hogy ezek nem csak a gyógyulásra érvényesek, hanem a szellemből fakadó élet egész kérdésére.

23. ábra - A testté lett Ige.

HIT ÉS MEGVALLÁS

Különösen az evangéliumi háttérből származó keresztények nehezen tudják elfogadni, hogy a megváltás kérdésében a Biblia szinte sosem beszél kizárólag a hitről. Például:

Az **üdvösséghez megtérés** és hit kell. „...az Istenhez való megtérés, és a mi Urunk Jézus Krisztusban való hit.” (Ap. Csel. 20:21.).

A **megszentelődéshez engedelmesség** és hit kell: „*Akik ki vannak választva az Atya Isten eleve rendelése szerint, a Szellem megszentelésében, engedelmségre és Jézus Krisztus vérével való meghintésre.*” (1Péter 1:2.).

„...Kezdetől fogva kiválasztott titeket Isten az üdvösségre, a Szellem szentelésében és az igazság hitében.” (2Tesszalonika 2:13.)

A gyógyulásban megvallás és hit szerepel.

A betegség természetesen összetett probléma. A benne résztvevő tényezők nem illenek be egy egyszerű, egyetemes mintába. Ezért minden olyan kísérlet szükségszerűen nehézséget okoz, ami egyetemes megközelítést alkalmaz a gyógyulás minden esetére. Ezt Jézus sem tette - ezért értjük meg néha nehezen, miért mondta és tette Jézus az egyes esetekben azt, amit. Itt nem tárhatjuk fel a gyógyulás egész témáját. Egyéni meggyőződésem az, hogy Jézus csodái megfelelően értelmezve a körülmények minden lehetséges csoportjához megadják a kulcsot, amelyekkel a gyógyító szolgálat során valószínűleg találkozunk.

Míg a hit a gyógyulásnak létfontosságú kulcsa - gyakran az - , a másik sokszor elhanyagolt alkotórész a megvallás. A *homologeó* szó azt jelenti szó szerint, hogy „ugyanazt mondani”. **A megvallás azt jelenti, hogy Isten Szavának igazságáról való mély meggyőződésből kimondom, hogy jóváhagyom az Ő Igéjét és egyetértek azzal.** A megvallás klasszikus kifejtése a Római levél 10. részében található.

„Közel hozzád a beszéd, a szádban és a szívedben van: azaz a hit beszéde, amelyet mi hirdetünk. Mert ha a te száddal vallást teszel az Úr Jézusról, és szívedben hiszed, hogy az Isten feltámasztotta Őt a halálból, megtartatol. Mert szívvel hiszünk az igazságra, szájjal teszünk pedig vallást az idvességre.”

(Róma 10:8-10.)

Az itt „üdvösség”-nek fordított görög szó a *sozo*, azt is jelenti: „meggyógyulni, vagy éppé lenni”. Ezért ez az Ige azt mondja, hogy két dolog kell a gyógyulásomhoz: egy hívő szív (ez igazságosságot eredményez, helyes kapcsolatot Istennel), és egy megvalló száj (melynek gyógyulás az eredménye). Az igazságosság másik alapjelentése a Bibliában: „a mintához, normához való igazodás”. Isten azért igaz, mert mindig pontosan olyan, amilyennek lennie kell. Jó könyvében azt olvassuk, hogy Isten visszaadta egy embernek az igazságosságát. Ez azt jelenti, hogy Isten meggyógyította őt. Isten normája az ember számára nem a betegség, hanem az egészség. Tehát **a szívbeli hit helyreállítja a mintát, a normát, ami az egészség; a száj megvallása pedig megvalósítja ezt.** Sokszor azért nem kapjuk meg hitünk eredményeit,

mert nem valljuk meg azt szánkkal. A gondoskodás, amit Isten szükségünk betöltésére készített, valóságos marad, de csak lehetőség - sosem valósul meg.

A Szentírás nagyon hangsúlyozza a megvallást.

„Mert bizony mondom néktek, ha valaki azt mondja ennek a hegynek: Kelj fel és ugorjál a tengerbe! és szívében nem kételkedik, hanem hiszi, hogy amit mond megtörténik, meg lesz neki, amit mondott.” (Márk 11:23.)

Figyeld meg, hogy meglesz neki, amit csak mond, nem amit csak hisz.

„Mivelhogy pedig a hitnek mibennünk is ugyanaz a szelleme van meg, amint írva van: Hittem és ezért szóltam; hiszünk mi is, és azért szólunk.”

(2Korintus 4:13.)

Jézus a hit szavát szólta, amikor azt mondta Jairusnak: *„A gyermek nem halt meg, hanem alszik”* (Márk 5:39.); a vaknak: *„Láss; a te hited téged megtartott”* (Lukács 18:42.); és Lázár sírja előtt: *„Atyám, hálát adok néked, hogy meghallgattál engem...Lázár, jöjj ki!”* (János 11:41, 43.).

Miért van ekkora hangsúly a beszéden? Több ez, mint a személyes hit nyilvános megvallása, noha ez is hozzátartozik. Sokkal nagyobb alapelv játszik itt szerepet, ami, ha megértjük, forradalmasíthatja egész hitéletünket.

Először is, figyeld meg, hogyan teremt Isten! Isten, a nem teremtett Teremtő mindent Szavával teremtett: létre szólta a dolgokat.

„A föld pedig kietlen és puszta vala, és setétség vala a mélység színén és az Isten Szelleme lebegett vala a vizek felett. És monda Isten: Legyen világosság; és lőn világosság.” (1Mózes 1:2-3.)

Isten a Szelleméből mondta ki a teremtő Szót és a teremtés minden csodája létrejött.

„Hit által értjük meg, hogy a világ Isten beszéde által teremtetett, hogy ami látható, a láthatatlanból állott elő.” (Zsidók 11:3.)

Másodszor, az Isten képeire teremtett ember teremtett teremtő. Az állatok arra a viselkedési mintára korlátozódnak, ami biztosítja a környezethez való alkalmazkodásukat. Ezt ösztönnek hívjuk. Az ember viszont más, mint az állatok. Megválaszthatja viselkedését és kitűzheti saját céljait. Más szóval, teremthet. Hogyan teremt az ember? Ugyanúgy, ahogy Isten. Emberi szelleméből teremt úgy, hogy létre szólja a dolgokat. Ami szellemében megfogam, azt kifejezi. Közöl és létre szólít jó, vagy rossz dolgokat.

„Mert a szívnek teljességéből szól a száj. A jó ember az ő szívének jó kincseiből hozza elő a jókat; és a gonosz ember az ő szívének gonosz kincseiből hozza elő a gonoszokat.” (Máté 12:34-35.)

Ha azt kérdezzük, hogyan vált a gonoszság ennyire uralkodóvá az emberi társadalomban, a válasz az, hogy az ember szólta azt létre. Hogyan jött létre az engedékeny társadalom? Létre szólta. Érted, miért próbálja a Sátán mindig irányítani a tömegtájékoztatást? Mert ismeri ezt az alapelvet. Érted, miért igyekszik zárva tartani a keresztények száját? Nehogy teremtsenek. Igaz, létünkkel is bizonyosságot teszünk, nem csak szavainkkal, de van egy végzetes hibája a csak étellel, szavak nélkül elmondott bizonyoságnak: az ilyen élet ritkán teremt, ritkán termeli újra önmagát. Húzd alá ezt az alapigazságot, amíg bele nem vésődik egész lényedbe: **az ember úgy teremt, hogy létre szólja a szellemében lévő dolgokat.**

Amikor a hit szavát szóljuk, Isten akaratát és gondoskodását szóljuk létre. Az ígéret, amelyeket Isten szükségünk kielégítésére tesz, valóságosak, de egyelőre a gondoskodás potenciális lehetőségét képezik. Olyan ez, mint a bankszámlánkra betett pénz. Valódi érték, de csak lehetőség. Nem egyenlíti ki számláinkat, nem fizet ki egy vekni kenyeret, vagy egy üveg tejet, ha csak a bankban marad. Éhen halhatunk, vagy börtönbe kerülhetünk, mert nem fizetjük ki számláinkat, miközben végig ott van nevünkön a pénz. Ugyanez a helyzet Isten ígéreteivel. A hit az ajándék után nyúl és elveszi azt: a megvallás szólja azt valóságos anyagi létre. A hit, példánkra visszatérve, a csekket kiállítja; a megvallással adjuk át a csekket az ügyintézőnek, hogy árut kapjunk érte.

Egy gyógyulási tapasztalat nagyon elevenné tette előttem ezeket a szempontokat. Egyszer volt egy belsőfül-gyulladásom, ami az egyensúlyérzéket is károsítja, úgyhogy ismétlődő szédülési rohamaim voltak. Egy idő után jobb lett, de az orvos azt mondta, az én koromban nincs biztosíték arra, hogy a baj nem tér vissza. Egy hétfő reggelen, hónapokkal később felkeltem és a fürdőszobába mentem, amikor is a falak köröket kezdtek leírni a fejem körül. Akkor épp egy szemináriumsorozatot vezettem a gyógyulásról. Első gondolatom a fürdőszobában azon a reggelen ez volt: „Nem leszek képes ma este folytatni a szemináriumot.” Második gondolatom ez volt: „Hogy magyarázzam meg, hogy nem tudok ma este szemináriumot tartani?” Harmadik gondolatom már értelmesebb volt. Hitemmel az Úr felé nyúltam, megragadtam Őt és hitemmel elfogadtam a szükséges gyógyulást. Aztán elkezdtem megvallani azt, amit az Úr mondott Igéjében: „az Ő sebeivel gyógyultam meg...az Ő sebeivel meggyógyultam.”

Egész reggel ezen a megvalláson csüggttem. Először vigyáznom kellett, mert ha túl gyorsan forgattam a fejemet, a világ forogni kezdett; de délre meggyógyultam - és ez a baj azóta sem tért vissza. A gyógyulás végig ott volt a Szent Szellemben, mert Ő az Élet Szelleme. A hit kinyúlt és elvette a gondoskodást, úgy hogy Isten ereje beléphessen elmém területére; a megvallás létre szolta a gyógyulást, így léphetett be Isten ereje a testembe. Testemben ennek isteni rendet és isteni épséget kellett eredményeznie: szó szerint isteni egyensúlyt!

Mindkettő, a hit és a megvallás is szükséges. Ha a hit összeköttetése nem áll fenn, akkor csak gondolatod van a dologról; a pozitív gondolkodás hatalma a tiéd. Mi viszont nem erről beszélünk. Nem szólhatod létre azt, amit nem kaptál meg a hiteddel. A hit a kinyilatkoztatási ismeret bizonyosságán nyugszik. „Látja azt, amit Isten elkészített és utána nyúl, hogy elvegye azt. Aztán a hit a teremtető szót használja annak előszólítására, amit elvett.

ENGEDELMESSÉG ÉS TEKINTÉLY

Máshol már megbeszéltük az engedelmesség és tekintély közötti kapcsolat különböző szempontjait, de itt azt fontolgatjuk, milyen a tekintély, mint az engedelmesség kihatása.

Először is meg kell értenünk, hogy Isten tervének mindig részét képezte az, hogy az ember tekintélyt gyakoroljon.

„És monda Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra; és uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a barmokon, mind az egész földön, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon.” (1Mózes 1:26.)

Isten nem változtatta meg elgondolását az ember lázadása ellenére sem. Igaz, a bűn miatt szükségessé vált a kiengesztelés és a megváltás; de mire Isten elvégzi művét, pontosan azt

fogja elérni, amit célként kitűzött: Az Ő képét mutató embert, aki az Ő hasonlatossága szerinti és aki az egész teremtettséget uralja.

Mivel a tekintély az átruházott hatalom gyakorlása, csak azok használhatják, akik engedelmes kapcsolatban vannak a hatalom forrásával. Isten ereje nem egy Tőle független tárgy, amit Ő odaadhat valaki másnak. Az erő (dunamis) Isten Természetéhez és Lényéhez tartozik és csak Isten használhatja. Csak az Ő akarata szerint mozdul. Isten azonban gyakorolni akarja hatalmát a megváltott embereken keresztül, úgy hogy az a kiváltság a részünk, hogy részesülhetünk az Ő isteni kezdeményezésében. Csak akkor tehetjük ezt, ha szerető engedelmességgel kapcsolódunk Istenhez, így minden helyzetben tudhatjuk, hogy Ő először is **mit** akar tenni és másodsor, hogy Ő **mikor** akarja azt tenni.

A római százados, akinek a hite annyira hatott Jézusra, tökéletesen értette ezt az alapelvet:

„...Csak szóval mondd, és meggyógyul az én szolgám. Mert én is hatalom alá vetett ember vagyok, és vitézek vannak alattam; és ha az egyiknek azt mondom: Eredj el, elmegy; vagy a másiknak: Jövel, eljő; és ha szolgámnak szólok: Tedd ezt, azt teszi.”
(Lukács 7:7-8.)

Figyeld meg, a százados nem azt mondta, hogy neki hatalma van, hanem azt, hogy ő hatalom alá vetett ember. Csak azért volt hatalma, mert hatalom alatt volt. Emberei kérdés nélkül engedelmeskedtek szavának - nem azért, mert ő személy szerint erősebb volt bármelyiküknél, hanem mert tudták, hogy a százados főnökeinek hatalma támogatta a százados rendelkezéseit, a főnökök hatalmát pedig azok főnökeié, egészen fel a római császárig. Ha a százados ez alatt a tekintély alatt marad, akkor a római állam minden hatalma támogatja.

Érted, mit jelent ez a keresztényekre vonatkozóan? Azt, hogy ha szükségekkel, vagy nehézségekkel kerülünk szembe, **nem kell, hogy bennünk bármilyen erőforrás legyen.** Csak Jézus Krisztus uralma alatt kell maradnunk engedelmesen, akkor Isten Királyságának minden ereje támogat minket.

Az engedelmisség célja ezért az, hogy Isten ránk bízassa a hatalmát. A Lukács 19-ben a tántumok példázatának lényege épp ez. A nemes ember nem rabszolgáiból akart pénzt csinálni, hanem kormányzókat akart csinálni szolgákból. Nem pénzbe, hanem életekbe fektette be vagyonát. Ezért mondta azoknak, akik engedelmesek voltak: *„...mivelhogy kevesen voltál hív, legyen birodalmad tíz városon.”* (Lukács 19:17.).

A tekintély szigorúan aránylik az engedelmességhez: tíz tántum, tíz város, öt tántum, öt város stb. Isten célja az, hogy azokat, akik a bűn és Sátán rabszolgái voltak, megtanítsa, hogy szabadon, szeretettel válaszoljanak az Ő akaratára, azaz engedelmeskedjenek szívükből és így rájuk lehessen bízni az uralom és tekintély gyakorlását. Ezért az engedelmességnek meg kell előznie a tekintélyt.

Látjuk, hogy Jézus teljességgel engedelmeskedett az Atya akaratának és céljának, ezért volt hatalma is teljes. Ez fémjelezte egész életét és szolgálatát. A „Hatalom Embere” volt az egyik megjelölés, mely szerint ismerték. Nézzük meg ezeket a példákat:

Tanítás - *„úgy tanítja vala őket, mint a kinek hatalma van.”* (Máté 7:29.).

Gyógyítás - *„A sokaság...elálmélkodék, és dicsőíté Istent, hogy ilyen hatalmat adott az embereknek.”* (Máté 9:8.).

Ördögűzés - *„...hatalommal parancsol a tisztátalan szellemeknek is, és engedelmeskednek neki.”* (Máté 1.27.).

A természet fölött - „...Ugyan ki ez, hogy a szeleknek is, a víznek is parancsol, és engednek neki?” (Lukács 8:25.).

A bűn fölött - „...az ember Fiának van hatalma a földön megbocsátani a bűnöket.” (Lukács 5:24.).

Az élet és halál fölött - „...leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt...Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt.” (János 10:17-18.).

Halála és feltámadása révén - **minden hatalom az Övé!**

„És hozzájuk menvén Jézus, szóla nékik...: Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön.” (Máté 28:18.)

Krisztus nem csak hatalmat adott az Egyháznak, hanem a bennünk lakó Szent Szellem személyében azt az erőt (*Dunamis*) is megadta, ami támogatja ezt a hatalmat. Amikor Jézus mint ember a hatalom szavait szölte, a Benne lévő Szent Szellem ereje foganatosította a parancsot. „Ha pedig én Istennek Szelleme által űzöm ki az ördögöket, akkor kétség nélkül elérkezett hozzátok az Isten országa” (Máté 12:28.).

„Ti ismeritek...A názáreti Jézust, mint kené fel Őt az Isten Szent Szellemmel és hatalommal, ki széjjeljárt jót tévén és meggyógyítván mindeneket, kik az ördög hatalma alatt voltak; mert az Isten vala Ő vele.” (Ap. Csel. 10:38.)

Tehát, amikor Jézus a tanítványoknak a Szent Szellembe való bemerülésről beszélt, saját tapasztalatából biztosíthatta őket, hogy ők is hozzájuthatnak az erőhöz, a *dunamishoz*, éppúgy, ahogy Ő Maga is. Nem szükséges semmilyen erőforrást magunkkal cipelnünk ahhoz, hogy szükségeket betöltsünk, az ördögöt legyőzzük, vagy megszabadítsuk az embereket. A bennünk levő Szent Szellemnek minden erő a rendelkezésére áll. Mi vagyunk felelősek azért, hogy a Szent Szellemet beengedjük a helyzetbe.

A hívőre ruházott tekintély tehát két tényezőtől függ: az egyik az az erő és tekintély, ami Krisztusé, az Egyház Fejéé; a másik a Vele, mint Feltámadott Úrral való kapcsolatunk. Krisztus tekintélye teljes. Mint az Egyház Feje, Ő tekintélyt adott testének is:

1. **A betegség és a démonok fölött:** „...hatalmat ada nékik a tisztátalan szellemek felett, hogy kiűzzék azokat, és gyógyítsanak minden betegséget és minden erőtelenséget.” (Máté 10:1.).

2. **Sátán minden képessége fölött:** „...Ímé adok néktek hatalmat, hogy a kígyókon és skorpiókon tapodjatok, és az ellenségnek minden erején; és semmi nem árthat néktek.” (Lukács 10:19.).

3. **A körülmények fölött:** „...A mit megköttök a földön, a mennyben is kötve leszén, és amit megoldotok a földön, a mennyben is oldva leszén.” (Máté 18:18.).

Honnan tudjuk, hogy milyen hatalmat gyakoroljunk és mikor? Ez a döntő kérdés, amely fölött legtöbbször a hívő hatalmáról szóló tanítások elsiklanak. Az a benyomásunk támadhat, hogy mivel hatalmunk van Sátán minden ereje fölött, egyszerűen, akarattunk szerint helyre tehetünk mindent, amiről azt gondoljuk, hogy nincs rendjén. Ez természetesen képtelenség.

Ha nehéz körülményekkel kerülök szembe, ennek mindig számos magyarázata van. A helyzet talán saját tévedésemnek, vagy bűnömnek tudható be; lehet, hogy a dolgot Isten engedte meg, hogy megtanítsa annak legyőzésére, talán azt akarja Isten, hogy átmenjek ezen; vagy az ellenség is szervezhette az ügyet, hogy engem támadjon. Csak néhány ilyen helyzetben gyakorolhatok hatalmat a dolog megváltoztatására. Ha például Isten meg akar nekem tanítani

valamit azáltal, hogy nehéz körülményeken visz keresztül, Ő nem ad erőt a körülmények megváltoztatására - akkor sem, ha én megpróbálok hatalmat gyakorolni fölöttük. Jézus még a kereszten is tudta, hogy hatalma van tizenkét légiónyi angyalt segítségül hívni. Nem élt ezzel a hatalommal, mert egy nagyobb tekintélyt tartott szem előtt: azt, amire halála és feltámadása révén fog szert tenni, amivel nekünk jogot adhat arra, hogy Isten fiaivá legyünk.

A tekintély használatának kérdésére ez a válasz: **a Szent Szellemnek lelkiismeretünkben felismert serkentéséből tudjuk mikor és hogyan kell hatalmat gyakorolnunk.**

Az Ap. Csel. 13. részében találjuk azt a példát, amikor Elimás, a varázsló ellenállt Pál prédikálásának és megpróbálta Sergius Paulus tisztartót elfordítani a hittől. Mit tett Pál? Nem versengett Elimással, noha nagyon is megtehetette volna, hanem a Szellem rajta levő serkentése szerint járt el.

„De Saulus, ki Pál is, megtelvén Szent Szellemmel, szemeit reá vetve monda: Óh minden álnoksággal és minden gonosszággal teljes ördögfi, minden igazságnak ellensége, nem szűnöl-é meg az Úrnak igaz útait elfordítani? most azért ímé az Úrnak keze van ellened, és vak leszel és nem látod a napot egy ideig. És azonnal homály és sötétség szálla reá; és kerengve keres vala vezetőket. Akkor a tisztartó, amikor látta a történt dolgot, hitt, elálmélkodván az Úrnak tudományán.” (Ap. Csel. 13:9-12.)

Az Ap. Csel. 9. részében Péter eljutott a liddai szentekhez és ott találta Éneást, aki nyolc éve volt ágyhoz kötve, mert megbénult. Péter nem imádkozott Éneás gyógyulásáért - valószínűleg a szentek ezt már sokszor megtették -, hanem meggyógyította őt

„És monda néki Péter: Éneás, gyógyítson meg téged a Jézus Krisztus: kelj föl, vesd meg magad az ágyadat! És azonnal felkele. És láták őt mindnyájan, kik laknak vala Liddában és Sáronban, kik megtérének az Úrhoz.”

(Ap. Csel. 9:34-35.)

Ilyen tekintély, amely eredménnyel járó erő-felszabadítást idéz elő, csak akkor valósulhat meg, amikor a Szent Szellem irányítása iránti azonnali és alázatos engedelmisségben gyakoroljuk.

Az engedelmisség és a tekintély eszközök - és mindkettő szükséges. Ha nem élünk engedelmisségben, parancsolhatunk akármilyen hangosan és akármeddig: semmi sem fog történni, mert szavunkat nem foganatosítja erő. Másrészt, ha nem használjuk a nekünk adott tekintélyt, semmi nem történik, nem azért, mert nem támogat minket erő, hanem mert nem alkalmaztuk azt az adott helyzetre. A Szent Szellem ereje akkor szabadul fel gyógyításra, szabadításra, kötésre és oldásra, körülmények és helyzetek megváltoztatására és felülbírlására, amikor mindkét összekötő szál működik.

A TEKINTÉLY SZELLEMI TERMÉSZETE

A tekintély egész témájának van egy nagyon fontos szempontja, amit általában figyelmen kívül hagynak, de amit a 22. ábra világosan mutat. Ez így hangzik: **a valódi tekintély mindig szellemi eredetű.** Ezért annak szelleméből fakadva működik, aki gyakorolja azt és annak a személynek a szellemét éri el, aki fölött gyakorolják. Ezért az utóbbi személynek a lelkiismeretére hat: az engedelmeskedő félben a rendelkezéssel, vagy utasítással kapcsolatban felhangzik egy „kellene”. Mindazáltal az illető akarata szabad marad arra, hogy engedelmes-

kedjen, vagy ne. Az engedelmisség tehát szabad választás és minden valódi engedelmisségnek felszabadító hatása van.

Ha azonban a hatalmat gyakorló személy maga nem él engedelmisségben, nem szellemi tekintély árad belőle, hanem lelki erő. Ha a 23. ábrán letakarod az „ENGEDELMESSÉG” szót, meglátod, hogy ami létrejön, az már nem a szellemből ered, hanem a lélekből. Ennek kisugárzása a legtöbbször akaraterő; de szerepelhet ilyenkor erős érzelmi nyomás, vagy erőszakos érvelés is. Mivel ezek a dolgok a lélekben gyökereznek, a másik személy lelkét érik el. Összeütköznek az akaratok, az érvek és szemben állnak az érzelmek. Az, aki kapja a rendelkezéseket, utasításokat, vagy utat ad a felettes erőnek (de ugyanakkor neheztelést és lázadást érez), vagy feláll és nyílt összeütközésre kerül sor.

Amikor valódi tekintélynek engedelmeskedem, nem érzem magam alsóbbrendűnek, vagy elnyomottnak, mert a valódi tekintély szellemi és tiszteli erkölcsi szabadságomat. A nem jogszerű tekintély (amely a másik akaratát vagy elképzeléseit kényszeríti rám) nem tiszteli erkölcsi szabadságomat. Kényszeríteni, vagy manipulálni akar - én pedig vagy alkalmazkodom hozzá, vagy lázadok. Általában kisebb veszélybe kerülök, ha lázadok.

Létfontosságú, hogy a szülők megértsék ezt az alapelvet és ugyanolyan fontos ez az egyházi vezetők számára is. Amint Menno Simon mondta több, mint száz évvel ezelőtt: az Egyházban levő szellemi tekintélynek sohasem a lázadókat kell megadásra készítenie, hanem az engedelmeseket kell képessé tenni a szent életre.

ELVÁRÁS ÉS ÖRÖM

A jelenlegi, világméretű karizmatikus megújulás egyik jellemzője az, hogy az öröm visszatér Isten népébe. Helmut Thelieke, a nagy német prédikátor írta, hogy azok a keresztények, akik vasárnap reggel kijönnek a templomból, ahelyett, hogy úgy néznének ki, mint akik az Atya lakomáján voltak, általában olyanok, mintha épp most árverezték volna el bűneiket - és azt kívánnák, bárcsak visszakapnák őket! Dicsőség Istennek, ma sok olyan összejövedele van a szenteknek, ahol lehetetlen volna erre következtetni.

Maga a teremtés is örömben jött létre. Amikor a föld alapjait lefektette Isten, Jób könyve azt írja: „...együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai vigadozának.” (Jób 38:7.)

A Krisztusról, mint Bölcsességről szóló nagy ószövetségi igeszakaszban is azt olvassuk:

*„...mikor megállapítá e földnek fundamentomait:
Mellette valék mint kézmíves,
és gyönyörűsége valék mindennap;
játszva Őelőtte minden időben.
Játszva az Ő földének kerektségén,
és gyönyörűségemetelve az embereknek fiaiban.”* (Példabeszédek 8:29-31.)

Az embert úgy teremtette Isten, hogy szüksége legyen az öröm megtapasztalására; akkor sem túl erős a kifejezés, ha azt mondjuk, az embernek szüksége van elragadtatottságra! Szíve éhezi a túlaradó öröm ismeretét. Mióta Éva a jó és gonosz tudásának fájában meglátta a gyönyörűség ígértét, az ember ilyen átélésekre törekszik. Ma a szex az elmét kitágító kábítószer, az okkult miszticizmus, elmélkedési módszerek stb. révén keresi ezt. Ezen utak

némelyike árt is és veszélyes is, mások talán pozitívabbak, de egyikük sem keresztényi és ezért végső soron nem hoz létre tartós eredményeket.

Két dolgot kell tudnunk az öröm kereséséről. Az első az, hogy az **öröm mindig melléktermék**. Sosem lehet önmagában cél. Amikor valódi, akkor mindig egy másik tapasztalat mellékterméke. Ha az örömet, mint örömet keressük, vagy a boldogságot a boldogság kedvéért, akkor biztosan nem fogjuk megtalálni. Ez a keresés valójában a visszajáról sül el. Az öröm keresésekor elkeseredettebbé válhatsz, mint előtte voltál.

A második annak a tapasztalatnak a természete, aminek az öröm a mellékterméke. A Biblia nagyon világosan felfedi, hogy az ember csak egyetlen átélésből kaphat túláradó örömet: **az élő Istennel való személyes találkozás tapasztalatából.**

„Hadd menjek be Isten oltárához, vigasságos örömömnek Istenéhez...”

(Zsoltárok 43:4.)

„...teljes öröm van tenálad; a te jobboldon gyönyörűségek vannak örökké.”

(Zsoltárok 16:11.)

„Mert az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békesség és Szent Szellem által való öröm.” (Róma 14:17.)

„Akit, noha nem láttatok, szerettek; akiben, noha most nem látjátok, de hisztek benne, kibeszélhetetlen és dicsőült örömmel örvendeztek.” (1Péter 1:8.)

Először ebből az utolsó versből jöttem rá, hogy ha a szavak azt jelentik, amit jelenteni látszanak, akkor egy negyed évszázadnyi keresztény tapasztalat után valószínűleg lemaradtam valami életbevágóan fontosról. Még csak elképzelni sem tudtam, mit jelent *„kibeszélhetetlen örömmel örvendezni”!*

Sosem fogom elfelejteni azt az estét, amikor bemerültem a Szent Szellembe. Akkorra már tudtam, mi minden történhet, mert sok könyvet olvastam az ébredésről. Arra következtettem, hogy ha Isten valóban találkozik velem úgy, ahogy vágytam rá, meg fog győzni engem tetőtől talpig rendkívüli bűnösségemről. Minden bátorságomat összegyűjtöttem egy ilyen tapasztalathoz, mert sóvárogtam a valóság után. Minden várakozásomtól teljesen eltért azonban az, ami történt. Szellemem mélyén, amint imádkoztak értem, megérintettem a Szent Szellem Istent és bensőmből tiszta, fékezhetetlen öröm buzgott föl. Minden kétségem és félelmem után azt találtam, hogy Isten valóságos, csodálatos és bennem van. Nevettem örömben és ujjongtam. Végül azt kellett mondanom az Úrnak, hogy hagyja abba. Többet kaptam, mint amennyit egyszerre fel tudtam dolgozni! Ó, halleluja! Az ebben a csodálatos, hogy több mint húsz év után ma is olyan friss, új, izgalmas és örömteli ez az élmény, mint mindig is volt - sőt, egyre olyanabb.

Látod már az összeköttetést a remény és az öröm között? Az az elvárás, ami képesít minket a Szent Szellem jelenlétének átélésére, az örömben találja meg beteljesülését. *„A reménységnek Istene pedig töltsön be titeket minden örömmel és békességgel a hívésben...”* (Róma 15:13.).

A Szent Szellem gyümölcse az örömmel kezdődik. Azt olvassuk, hogy a korai tanítványok folyamatosan *„beteltek vala örömmel és Szent Szellemmel”* (Ap. Csel. 13:52.).

A testben a negatív érzelmek, mint a félelem és neheztelés működési és végül szervi zavarokat okozhatnak, de az öröm gyógyít. Életet ad.

„A vidám elme megvidámítja az orczát; de a szívnek bánatja miatt a szellem megszomorodik” (Példabeszédek 15:13.).

*„A vidám elme jó orvosságul szolgál;
a szomorú szellem pedig megszárazítja a csontokat.”*

(Példabeszédek 17:22.)

*„Hallass örömet és vigasságot velem,
hogy örvendezzenek csontjaim, amelyeket összetörtél.”*

(Zsoltárok 51:10.)

„Ne bánkódjatok, mert az Úrnak öröme a ti erősségeitek.”

(Nehémiás 8:10.)

John Wesley egyik öreg prédikátoráról jegyezték fel, hogy amikor halálos ágyán feküdt, olyan rendkívüli módon örült annak a kilátásnak, hogy szemtől szembe látja majd Megváltóját, hogy ettől még két hétig élt”. Ezt nagyon szeretem! El tudod képzelni az öreg harcost, aki repes az örömtől, mert végre látni fogja Jézust? Az örömtől pedig adrenalin árad át gyarló öreg testén és napról napra életben tartja.

Végül, az örömnek természetében rejlik, hogy ki kell fejezni. Nagyon fontos meglátnunk, mennyi öröm van a Szentírásban. Nézd meg bármilyen szókönyvben, hányszor fordul elő a Bibliában az öröm, örvendezni és boldogság szó és figyeld meg, mihez kapcsolódnak: éneklés (Zsoltárok 71:23.), ujjongás (Ézsaiás 35:10.), tánc (Jeremiás 31:13.), ugrálás (Lukács 6:23.), taps (Zsoltárok 47:1.), zene (1. Krónika 15:28.) stb.

Az öröm a valódi evangélizáció titka, mert az örvendező keresztények kényszerítő erővel reklámozzák az evangéliumot. A Szent Szellemben való öröm megolthatatlan, független a körülményektől, mert azok létrehozni és elvenni sem tudják. Jézus azt mondta tanítványainak: *„...ismét meglátlak majd titeket, és örülni fog a ti szívetek, és senki el nem veszi tőletek a ti örömeteket.”* (János 16:22.).

Emberi szellemünkben lakik az öröm forrása: a Szent Szellem Isten. Amikor az Iránta való nyitott várakozás (avagy remény) magatartásában élünk, akkor az öröm az örökségünk. Az örömmel folyamatosan vizet merítünk az üdvösség kútjából.